

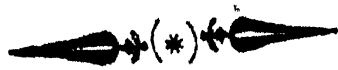

శ్రీరస్తు-

చార్ దక్షిణ

అనగా

నలుగురు ఫకీరులచారిత్తము

ఇది,

ఉడుదు - యింగిలీషు అనే

రెండుభాషలలోనుంచి

ఎఱ్ఱముల్లి - మల్లికార్జునలనేకవివరుసచే

తెనుగుభాషతోరచింపబడి

మహారాజరాజశ్రీ - ఆనరేచిల్

గొడే-నారాయణగజపతిరాయనింగారియుత్తరువుచొప్పున

పిళ్ళారిసెట్టి-రాఘవయ్యనాయనివారి

స్వకీయ

శ్రీభారతీనిలయముద్రాక్షరశాలయందు

మూడవపర్యాయము - ముద్రింపబడియె-

౧౮౭౬సం || జూలై నెల - ౨౫ తేది.

MADRAS.

శ్రీరస్తు.

చాక్ నిర్విఘ్న అనే గ్రంథము యొక్క

ప్రీతి క.

అహంసా ఈశ్వరుండెంతచమత్కారి ఇచ్చామాత్రముచేతనే సమస్తభూతజాలములను సృజించి సర్వాంతర్యామియై ప్రపంచోత్పత్తిస్థితీలయములను జరిగించుచు తిరిగేసనమాంచేత వాటిని వేరువేరుగా వ్యవసాన మయ్యేలాగున భ్రవతసుపుట్టించుచున్నాడు - యతనిచమత్కారమును సూర్యచంద్రులు తెలుసుకోలేక ప్రాణమిషమున్ను పిరాషములేకుండా భూమియాకాశములను ఆరుగురు చులనటచేత తమతమ గతులు కల్పింపబడునై యధాస్తానమునకే చేరుతున్నారు - మిగిలిన గ్రహములకువట్టిన గ్రహచారము చెప్పడానకు శక్యముకాదు వేదముల మొగతై నవి యతనిస్తుతింపటకు అలవికానందున పురాణాదిగ్రంథముల కసాధ్యము ఈశ్వరునకు యిటువంటి చమత్కారోక్తిలక్షణయెరిగిన్ని లోకోపకారార్థముగా యవతరించి ప్రభావజీతమైన మతాచార్యులే స్వముయ్యాశ్వర స్వరూపమనెన్ని ప్రతిపస్తునా తత్సంబంధించినన్ని గ్రంథముల యొక్క లాభ్యమును తెలుసుకొనుటకు ప్రత్యేక నిదేశక సమగువడుతూనుండగా సాధారణుడైన యొకవసుధ్యుడు అహలకృత్వాభి మాసములను వహించియేమిసేయగలడు - యిహేషులచేతనే ఎందుకన్న స్వాధీనములేక సర్వకర్తృత్వము దేవునిదనియాలోచించి దేవునకునమస్కరించడమైనది.

అట్టభగవదనుగ్రహముచేత హిందుసాన్ నిండముయొక్క ప్రజావరిపాలనము వతకమా యునందు యింగిలీషువారు జరిగించుచున్నారు, పూర్వయుగములయందు ఋషులయొక్క తపస్సుచేత సాధించబడిన దూరదృష్టియు దూరశ్రవణము, వాయువేగము, మనోవేగము, కాలవరిమాణిరూపణము మొదలైనవి వీరికి లోహణియంత్రములచేత సమకూడినవి.

అధికారులకే యిటువంటియోగ్యత కలిగిసన్నుతు ప్రజలకందఱికిని క్రమక్రమముగా సర్వోన్నతసకలుగుచున్నందున యీయధికారమే యింకాయభివృద్ధికి రావలెనని కోరతగినది.

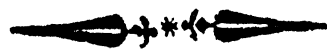
ఈయధికారముకందయున్న గొప్పవట్టములలో నొకటియైన విశిఖప

వతిరాయనింగారు) విద్యావ్యాసంగమునిమిత్తము అనేక గ్రంథములను చూచుచుండగా వాకరోజున (చార్ దర్విషయనే) నలుగురు ఘోరలయొక్క చరిత్రను చిత్తగించగా చిత్రచిత్రతములై మనోల్లాసము కట్టించినదేగాక యీ గ్రంథము లోగడ (అమీరుఖుసురూయను) యొక మహమ్మదీయునివల్ల ఫారసీభాషలోజాతమైయున్నట్లున్నది (౧౮౦౧) సంవత్సరములో (ఫిక్లీకాపురస్థుడయిన) (మీరుఅన్యన్) అనేయొక తురకవల్ల ఉడుదూభాషలోనున్న (౧౮౧౧) సంవత్సరములో మేప్టర్ * ఎల్ * ఎఫ్ * స్టిత్ అను (యూరోపియన్) వల్ల ఇంగ్లీషుభాషలో తర్జుమా అయినట్లుకనుపడుతున్నందున దీని లోకోపకారముగా తెనుగుభాషతో యెవరై నాచేస్తే బాగావుండుననిచెప్పినందున యవుడు (యెట్రమిల్లి * మల్లికార్జునులనేయొక బ్రాహ్మణుడు యా మోపించి యీ గ్రంథమును తెనుగించడమున కుపక్రమించెను తెనుగుదేశములలో రాజ్యాంగములు బదలాయించడముచేతను యితరదేశస్థులనేకులు యొక్కొక్క స్థలమందు తరుచుగా కలిగియుండడముచేతను యనేక భాషలయొక్క శబ్దములు మిళితమై స్వభాషలవలె వాడికై యున్నందునవాటిని భేదించి తెనుగుమాటలతో వ్యాకరణపద్ధతిగా గ్రంథముచేసేయెడలస్వజన సాధారణముకాక పోవడమేకాక దేశియ భాషాచమత్కారముబోధపడక విరసమానతోచి స్త్రీపురుషులు వాకరితోనొకరుమాటలాడునట్లు సులభముగా అర్థమయ్యేలాగున సంక్షేపముగా జాతీయరసముతో భాషాంతరులకపూర్వోత్తరములు తెలియడమునకు ముఖ్యమైన కొన్ని రిమార్కులతో ఈ గ్రంథము సేయఁజేయించడమైనదిగనక యిందుకును మున్నె నవారుహాషికంచవలసినది.

ఈచార్ దర్విషుకేబాగ్ బహర్ అసగాశ్య గారవనమనికూడ రెండోపేరుకలిగియున్నది యందుకు అధిదేవతవిద్యము స్థానము సరసహృదయము అయినందున కాలనిర్ణయములేకుండా యెల్లప్పుడునందనవనమువలె పల్లవించుచు పుష్పించుచు ఫలించుచున్నదని విశేషించి యీవనము(మున్షీనూర్ మహమ్మద్ * సాహేబు) మొదలైనవారిసహాయమువల్ల ఆయాభాషలనేతోటలోనుండి అంటుగట్టితీసినాటకనటువంటిన్ని విద్యాంసులైన (ప్రేమత్వరవస్తు * వేంకటాచార్యులయ్యవార్లగారి) పాండిత్యమనే దోహదమువల్ల పెరిగినటువంటిన్ని కృతినాయకుని యాదరణారనమనే జీవనమువల్ల సంరక్షించబడినటువంటిన్ని ఈయారామవిహంగమునమున్నుమైన దేవతలకు మనుష్యులకు కూడా యభిరామమైయుండడమేకాకుండా వేంకటాక్షమువల్ల యీసులతోనైనా సత్సాధలము గ్రంథకరణ

కుకలగడమునకు యేమివింత - మిన్నియది యచ్చవడడమువల్ల బంగారుపుష్ప
సమూహమునకు పరిమళముకలిగినట్లు ప్రకాశించిమనోహరమైయుండుననికూ
డా సమ్మతగియున్నది అయితేకొన్నిపుష్పములక్రిందముండ్లున్న ఫలములయం
దుగింజలున్న రసమందుసలకలున్న ఉన్నట్టుగానిందులో తప్పులుండక మానవు
గనక కరుణచేత స్వాపస్యమును మాత్రమేగ్రహించ వలసినదని సమస్త మైన
యోగ్యులనుముందుగా ప్రార్థించి కథా ప్రారంభముసేయడమైనది.

క థా ప్రా రం భ ము.

పూర్వకాలమునందు రూమ్ ఆనేదేశములోనొక రారాజుండెను (౧)నపు
షేరవాన్ వంటిధర్మసరిపాలనమున్న (౨) హాలేమ్ వంటిదాతృత్వమున్న ఆయ
నకునై జగుణములై యుండెను ఆఫాదుషాపేర్కు ఆజాద్ బఖ్తు * రాజధాని * ఖు
స్తుంతునియా - దీనియింగిలిషువారుకన్ స్టాంట్ నోపిల్ అనుచున్నారు అతడురా
జ్యముచేసెకాలములో ప్రజాసౌఖ్యమున్న ధనసమృద్ధిన్ని సేనాప్రా బల్యమున్న
పేదలకు జీవనమున్న కలిగియుండెను ప్రతియింటను పగలుపండుగవలెనున్నరా
త్రిదీపావళివలెనున్న సంతోషముగాకాలము జరుగుచుండెను చోరులు మొదలై
నదుగ్ధార్గులనుయాదేశములోలేకుండ పంపించును ప్రాంతమున వేయడ
ముబజారులో దుకాణములుమూయడము యెల్లప్పుడునులేకయుండెను యింతకే

చుడవిలోనుండి యయినాబయలనుండియైనా ఒంటరిగాబంగారము నెరగవే
యుచు వెళ్లుచుంటే యదియేచనియడగడము సహతప్పితముగానుండెను ఆచక్రవ
ర్తించుధికారముక్రిందయనేక వేలరాజులుపాదకట్టుములు చెల్లించుచుందురు ఇ
టువంటిభాగ్యస్థితిలోనున్న స్పటికిని యొకనిమిషమై నాభగవత్పాదారవిందధ్యా
నముయేమరకుండాయుండెనుయతనికిప్ర పంచసౌఖ్యములన్నియుకలిగిన్నికుమా
రుడనేజన్మఫలము తనియదృష్ట రేఖయను వనములోఫలించకున్న విషయమైత
రుచుగావిచారగ్రస్తుడై (నమాజు) అసగాదేవప్రాధకన చేసునప్పుడెల్లాఓభగ
వంతుడా యీదీనుడికితమకటాక్షమువల్లసమస్తమున్న కలిగినదిగాని యీచీకటిం
టకదీపము లేదనిమీమాయ భండారములోనుంచిఆయర్భాగ్యములుగలయొకకు
మారునిదయచేసినయెడల నాపేరున్న ఈయైశ్వర్యమున్న స్థిరములైయుంటున్న

(౧)నపు షేరవాన్ ఆసేయాయనతురకలలోయనుధర్మరాజువంటివాడు. (౨)హాలేమ్ ఆసే
యాయనతురకలలోదానకనుడివంటివాడు.

దనిమనివిచేయుచు ఈకోరికతోనే పాదుషాసలుబదిసంవత్సరములుగడిపెనుయ
 ట్లుండగా ఒకరోజున అద్దాలమహాలులో దైవప్రాధనచేసివంత్రానుష్ఠానముచే
 యుచుండగా వెండితీగవలెమెరయుచున్నయొక తెలసివెట్టుకమీసములోనుంచికను
 పడినందున పాదుషాకంటతడిపెట్టికట్టుచునిగుడించికనమనస్సులో తానిట్లునియె
 అన్యాయోయింతమట్టుకువృధా కాలక్షేపముచేయుచు ప్రపంచవాంఛచేతల
 నేకులనుక్రిందుమేదుచేసినానుఇప్పుడదినాకుయేమిక్కువకువస్తున్నదినాకెప్పుడేచా
 వుకబురు పచ్చినికదా యికకొంతకాలము జీవించినా దెహదాధ్యక్షముండ
 దు తుదకుయింకాయావత్తు మరియొకరుయెత్తుకుని పోయెదరుగదాయని యుద్యో
 గస్తులసందర్శిని వారివారిసనులలో వారివారిని జాగ్రత్తగా నుండుడని యాజ్ఞా
 పించి రాజ్యభారము నంతటతానేనిడిబిడద్యుపవసములో ప్రవేశించిపరమార్థ
 చింతచేత తపస్సుచేయనారంభించెను అంతములో తానుసకల ఆశ్చర్యపడడ
 ముదుఃఖించడ ముయెప్పుడు దిభాక సనముమీదపడియుండడమునోబాగామూ
 డుగుటకలమంచిగోళ్లు ఒక్కనిజూకంపు కాయపుచ్చకోపడమః మాత్రమేతప్ప
 యితరవ్యాపారము లేకుండా యుండెను ఈవార్తక్రమక్రమముగా దేశమం
 తటవ్యాపించి శత్రువులుహద్దుదాటి రావడమునకున్నట్లు కౌకలు తలలెత్త
 డమునకున్న వ్యవహారస్తులు అక్రమముచేయడమునకును క్షేపకాశముకలిగి
 నందున దర్బారు పంతులంతా నాలోచించి ఖరుదుమండలను పెద్దవజీరువద్ది
 కి వెల్లిస్థితీయంతయు తెలియచేసిరి ఆయనభగవంతునియందు భారమువేసిపా
 దుషాహు జూరుకు అక్కడనుండే యొకపరిచారకునిచేత ప్రపంచముసకలం
 కారమైన యేలినవారి సుందరరూపమును చూచిపాదములను ముద్దుపెట్టుకో
 వలెనని చాలారోజులనుంచి పెద్దగులాముకు కోరికకలిగియున్న దని వర్తమా
 నముపంపించినంతలో - ఆయనతండ్రినాటివజీరున్నమంచిఆలోసక ర్తయునైన
 ననంగతిరారాజు యెరిగివున్నందున రావడమునకు యాజ్ఞాపించినారు, ఆయ
 నవెల్లిమామూలుచేసివందనములుచక్రవర్తియొక్క శ్రవకరమైనస్థితినిన్ని ఆహారవ
 జనమువల్లవచ్చిన మారురూపమునున్న చూచిమొర పెట్టుకుండా నుండలేక
 పాయను అంతటనీవువచ్చిన పనియైనదివెల్లి రాజ్యపరిపాలనము సేయవలసిదని
 పాదుషాసెలవిష్వగాన ఏలినవారి కటాక్షమువల్ల రాజ్యాధికారమునాకు సి
 ధమయ్యేయున్నది, తవరీలాగున నుండడమున కేమియగల్యము తటస్థించినదో
 సెలవిచ్చితే నాకుతోచినమనవి చేసుకుంటాననిన్నియిందుకేమమ్మన జాగ్రత్తచే
 సి యుంచినారనిన్ని వజీరులగుపరచితే యిదిఆలోచనకుసాధ్యమైనదికాదునిం

దుకనీకీ శ్రమ ఇంతకాలానకు భగవంతుడు నాకుసంతానమివ్వలేదు యీకారా
జ్యభారమను తలనొప్పినినేను భరించచాలనుగనక ఈశ్వరారాధనవల్లనే హింస
ముకాకపోతే అనుష్ఠితమైన నాకలుగునేమోయనిన్ని యీపైనిఅడవులు కొండ
లు మొదలైనస్థలములలోని వాసమునేయనిశ్చయి స్తిననిన్నిచెప్పియొక్కపర్యాయ
ముహూయని నిట్టూర్పులడి యూరకుండెను అప్పుడు ఖరుదుమందు (3) పదునెని
మిదివేల తరహాలుగల జీవరాసులను వొకమాటలో పుట్టించిన దేవుడు తమకు
కుమారునియివ్వడని నిరాశపొందడమున్యాయముకాదని ఉద్యోగలో బిడ్డనుం
చియూరిలోసాటించినట్టుచెప్పినసామిలేగాదేవుడు యిక్కడనేయుండగా అడ
విలోవెతకడము బైరాగులపనిగాని (పాదుషాపనికాదనిన్ని) ముందు (౪)
అంత్యవిమశకాదినములలో దైవసాన్నిధ్యమందు రాజుకేవలమున్యాయపరిపా
లన విషయమైయ్యే విమశకాంచపడుతాడుకదా అందుకు వ్యతిరేకముగానిప్పు
డు తమతపస్సుయేమిచేయకలదు, తుదకుతమతండ్రిగారు చాలా ప్రయాసపడి
సంపాద్యముచేసినరాజ్యము తమరు పుణ్యానకు పోగొట్టుకున్నట్టు అపకీర్తిక
పాత్రులైదురనిన్ని మహారాజులకు న్యాయపరిపాలనము దానధర్మముప్రచ్ఛ
న్నవేషులైయుండే ఖకీలయొక్క ఆశీర్వాదముపనికి వస్తున్నదని మాటిమా
టికి వజీరుమనిషిచేసి న్యాయమునిష్ఠులైనా తగానా నేయముచేతచక్ర
వర్తియతని ప్రాథకాన యంగీకరించిరాజ్యభారమును వహించి సమస్తమైనవా
రినిసంతోషపరచుచు పగలు వ్యవహారమున్నరాత్రి గ్రంథకాలక్షేపమున్ను సే
యుచుండెను - యిట్లుండగా నొకరోజున ఖరుదుమందు తెలియచేసిన తరహాగా
గ్రంథమందుకూడాకనపడ్డందున నొకరోజురాత్రి రాజుమారువేషమువేసుకొ
నికొంతపైకముఖముకొని యెవరికితెలియక కోటబయలుదేరి నిర్మలాంతఃకరణ
ముతో (౫) దరూద్ అనేయొకమంత్రమును పఠింపుచు ఊరువెలపల స్త్రాన
వాటికకు వెళ్లుచుండెను అప్పుడు చీకటిన్ని గాలిన్ని భిశేషముగాకలిగినందున
ఎదుటకొంతదూరములో వొకకాంతికనుపడెను అదియంత్రమా లేక మాయ
దీపమా మరియేమనియూలోచించుచు యేదై తేనేను వెళ్లితేలేలు స్తున్నది యీ
వెలుగుయొక్క కాంతిచేతనాయొంటిదీపమునకుకూడా ప్రకాశముగలిగినాకోరి
కెసఫలమానేమోయనియెంచిముందు అడుగుపెట్టిచూస్తేనలుగురు ఖకీరులు త

(3) పదునెనిమిదివేలజీవులను మొదటసృజించినట్టుతురకలకు సిద్ధాంతము. (౪) హూ
ణులవ తేనేతురకలకున్న అంత్యవిమశకాద్యనిసిద్ధాంతము, (౫) దరూద్ అనేమంత్రము
తురకలలోగురువిషయమైచెప్పియున్నది.

మదేశమునుంచిన్న జాతినుంచిన్న వెరైమాగ్గాయనముచేత మోకాళ్ళమీద తలలుంచుకొని ఆకాశమే ఆచ్ఛాదనముగానుంచిన దీపము మెరుస్తుండగాగోడ మీదవ్రాసినచిత్రపులవలె కూర్చుండిరి.

వారిలోకలిసివారిస్థిని తెలుసుకోవడమునకు మహాగోజుగారు ఆలోచించినాకుగాని వారుదేవతులొకొరవిదయ్యములోలేక మరియువరో కనుక్కొందామని బుద్ధినిమల్లించివారికి తెలియకుండా యాసమీపమందుండే యొక్కస్థలములోదాగియుండిరి యంతటయూనలుగురిలో వొకఁఁకరు అవశాత్తుగాతమ్మి భగవత్ప్రభావచేసెను ఆధ్వనిచేత తతిమ్మాముగ్గురు తుళిక్కిపడిలేచి దీపమునెగసనతోసిహుక్కాపుచ్చుకొని తమతమజీచాణాలమిదకూచుండి యుండగా అందులోనొకడు ఈరాత్రికొండలాగునతరిగకుండానున్నది రేపుమనముయేలాగునయెక్కడనుందుమో తెలియదు, ఇందుకు కాలక్షేపాధానముగాయెవరెవరిలలాటసిటిజరిగినంత అబద్ధములేకనొకరితో నొకరు తెలియచెప్పి తెల్లవారగట్లవుతున్నది మిగిలిన రాత్రిపక్కమీదనిటుంచి అటువొత్తిగిలేవఁకు అశ్రుతున్నదనిచెప్పెను, అందుకు తతిమ్మావారు హాషించి కోరినందున ముందుగానొకఁఁకరు అతనిస్థితియీక్షించివివరించిన ప్రకారము తెలియచేసెను.

మొదట ఁ ఁ కీరు కథ.

మొదటిఁకరు రెండుమోకాళ్ళపైని కూర్చొని యొకప్పుడు తనవృత్తాంతము యొక్కస్థితిని యీతరహాగా చెప్పడమునకు ఉపక్రమించెనదియట్లనిన.

ఓభగవద్భక్తులారాకొంచమిటుకరిగి తదముదలులేనినాగ్రహచారస్థితిని చిత్తగించిపరిసీలననేయుడి ఓన్నేహితలారా నాజన్మభూమియుపెద్దలనివాసస్థానము(ఓ)యవన్ అనేదేశము, ఈదీనునియొక్కతండ్రి ఖాజాలహమదు అనేపేరుగలగొప్పవతఁకుడు యతనితో యేసాహుకారున్నవతఁకుడున్నయతని కిసమానములేకుండానుండిరిఅన్నిపట్టణములలోకొరీలున్న ఆయాదీనుస్సలుఅమ్మడముకొనడమునమిత్రముగుమస్థాలుమొకరరుఅయియుండిరి,లక్షలకొలదిరూపాఈలునగదున్న దేశదేశములవస్తువులయింట్లోసిద్ధముగానుండడముగాకయతనికి ద్దరుసంతానముమాత్రముకలిగియుండెను అందులోపెద్దలసాన్నిధ్యమందుహాజరుగానుండిఁకరు వేషమువేసుకొనితనసంగతి తెలియచేస్తున్న యీఁకరుకడు రెండోదియితనితోడవుట్టువు, ఆమెకుతండ్రిజీవించియున్నప్పుడెవరియొకపట్టణపుసౌదాగరుకుమారునికి వివాహముచేసియున్నందున ఆమెయత్తవారియింటివద్దనే

యుండెను ఆయనయింట్లో ఇంతవిశ్వర్యమున్నదిక్కడెపురుష సంతానమైనందున ఆచిన్నవానియొక్క ముద్దుముగ్ధముల కేమితక్కువ ఈ ఘోరము హాస్యము చేత తలితండ్రుల సంరక్షణచే పెరిగిచదవడము వ్రాయడము శస్త్రవిద్యవతఃక నైపుణ్యము మొదలె నవి యభ్యసించినందున పదునాలుగవ సంవత్సర వ్యంతముమిక్కిల సంతోషముగా స్థితిముగా ప్రపంచదృష్టి లేకుండా కాలము జరుగుచుండెను అవశాత్తుగానొక్క సంవత్సరములో నేతలిదండ్రు లుదైవవశము వల్ల చనిపోయినందున దుఃఖము సంప్రాప్తమై నది, అదియిట్టిదని చెప్పచాలనువొక్క పర్యాయమే తనపై నిపెద్ద లెవ్వరులేనందున దిక్కుమాలినవాడనై అవశాత్తుగా సంభవించిన యియాపద చేతనొక పాసములు లేకుండా నలుబదిదినములవరకు జరిగినవి పెద్దరోజున తనబంధువులు వచ్చి కార్యముకాగానే వారందరు తండ్రి పాగానాకు చుట్టి ప్రపంచములో సంతరికే తలితండ్రులు చనిపోతునేయున్నారు, మనమున్న వొకరోజున చనిపోవుచున్నాము గనుక మనస్సు సమాధానము చేసుకొని నీయిల్లు చూచుకోవలసినదని యిప్పుడు నీవు తండ్రి స్థానమున కె జమానుడవయినావు గనుక నీయొక్క వ్యవహారములలోనున్న ఇచ్చిపుచ్చుకోవడములలోనున్న జాగ్రత్తగానుండవలసినదని బోధపరచి ధ్యము చెప్పి శేలవు పుచ్చుకొనిరి వ్యవహార సంబంధులైన గువస్థాలు నౌకరులు చాకరులు వచ్చి నజరులిచ్చి కొరీబలోనున్న సుగంధ ద్రవ్యములను చుట్టరిచి వలసినదని మనివి చేసినారు వొక పర్యాయమే అమితమయిన యాభాగ్యమును చూచికండ్లు భ్రమిసినది యప్పుడే ఖచ్చేరీ సిద్ధపరచి ఘరములున్న చాదీసీలున్న ఆయా కాలములకు తగినట్టు చిక్కచాపలు వేయించడమున కాజ్ఞాపించినాను మంచిమంచి చూపరులై యి నలంబుతాను నౌకరి వ్రంచినక్కరులోనుంచే వాండ్రకు పశస్తమైనముస్తాబులు తరహాలు తరహాలుగా యిచ్చినాను ఈ ఘోరము వనలందు పై నిబాలీను నానుకొని కూర్చున్నాడు ఇంతట గుండాలున్న సోమారులున్న అబద్ధీకులు కున్నన వ్యలకబురులుచేరీ నండ్లున్న పోగెన్నే హేతులై రివాడతో నెగిమిదిజాములసహవాసము చెయ్యడముచేత నెక్కడలేని కబురులు తేవడమున్న తందన పదాలు పాడమున్న అక్కరమాలిన ప్రసంగములు ఇటు కొందరు అటు కొందరు వాదించడమే కాకుండా ఈవయస్సులో మొగలిపువ్వల ఆసవము గులాబీపన్నీరుతో వండించి సుందరులైన స్త్రీలతో కూడా పాసముచేసి భోగించవలసినదిని కూడా చెప్పిరి మనుష్యుని చెడకొట్టడమునకు మనుష్యుడే (2) పై

తానై యున్నాడూ ప్రతిమాటా చెప్పడము నుంచి నాయొక్క మనుష్యు
 న్ను చెడిపోయి సారాయి న్యాయము జూదము వీటియందు ఆసక్తిపుట్టి
 తిరిగి క్యూబాకు సంబంధమైనవి యిచ్చి పుచ్చుకొవడములు మరచిపోనూ
 హాచమత్కారము చూడడమే ముఖ్యమైన పనిగానుండెను, నాయొక్క నౌకరు
 లుచాకరులు యిలాకాదారులు ఈపరాకుచూచి యెవరికి ఏదిదొరికితే అదివే
 రుచేసినారు యెన్నిరూపాయలు ఖచుక అవుతున్నదో యెక్కడనుంచివస్తున్న
 దోయెక్కడికి వెళ్లుతున్నదో యేమిన్ని తెలియకుండా సంసారము లూటి, అయి
 నది వకరి ఆస్తియందు రెండోవారికి కనికరములేదన్న సామెతనొకము ఈవివేష
 మైనకచుకలో (౮) ఖారున్ యొక్క ధనమైనా నిల్చి పనిచేయ చాలదుకొ
 న్ని సంవత్సరములలోనే యొక్కటోపిన్ని లంగోటిన్ని తప్ప మరేయేమి లేకుం
 డా పాయను నోటికేచేతికి అభ్యంతము లేకుండా సంచరిస్తున్నటువంటిన్ని
 నొమిత్తము వచ్చినప్పుడు నా విషయమై తమ ప్రాణములు ముందుగావిని యో
 గపరుచు తావని మాటిమాటికి చెప్పే టటువంటి స్నేహితులు మాయ
 మైపోయిరి నౌకరులు చాకరులు లంబుతాలు బంట్లు డలాయతులు స్వకీ
 యవరివారము ఇంటియాశ్రితుల అందరునన్నవదిత పెట్టిగట్టెక్కి నారు ఏమి స్థితి
 యిలాగైన దాయనయడిగేవారు లేకుండానుండిరి దుఃఖమున్ను ఏకాకత్వము
 కయినా సంభవించక రెండుమూడు కరిసమైన యువనాసములుచేసి ఆకల
 పాథపడలేక లొంగిపోయి నిర్లజ్జత్యమ నేబరఖాముఖము పెసికప్పుకొనితోడ
 పుట్టు ఇంటికేవెళ్లగలందులకు నిశ్చయించినాను గాని తండ్రిగారు కాలముచేసి
 నతరువాత (౯) ఈకుందేటిస్వస్థములో ఆమెకు ఏమై నాపంపించడమునకుగాని
 యూరకే యుత్తరముప్రాయడమునకై నాగానియెంతమాత్రము జరిగించడము
 లేదనిన్ని పరామర్శ విషయముగాను ప్రేమచేత వొకటిరెండుత్తరములు ఆమె
 ప్రాప్తివాటికి జవాబుప్రాయలేదని విడయమవుతూవున్నా అంతకంటే వరె
 మరియేస్థలము కనపడలేదు ఏలాగై తేనేమి కాలునడకను చేతులోనేమిన్ని లే
 కుండా పడుతూలేస్తూ వెయికష్టములుగడిపి అనేకమబిలీలుదాటి తోడపుట్టు
 పుండేపట్టణముచేరి ఆమెయింటికి ప్రవేశించినాను ఆమాతృతుల్యురాలై నతోడ

(౮) ఖారున్ అనే ఆయన తురకలలోకు బేరుడువంటివాడు, (౯) కుందేటిస్వస్థమనగా
 తురకలలో చేపలపిల్లకినిద్రుపట్టిన నేతాత్పర్యము, గనకతుటికాలపుయ్యైశ్వర్యముని ఆర్జము

పుట్టినది నాయొక్క స్థితిచూచి చాలా ఆదరించి ముద్దు పెట్టుకొని కంఠాలింగనము చేసుకొని మిక్కిలి దుఃఖించి నువ్వులు మిసుములు సల్లమేకలు నాపై నిద్రగతుడిచి పారవేసి మనముతిరిగి కలుసుకోవడముచేత మనస్సుకు బహుసంతోషమై నది గాని అన్నానీకు ఈవిరూపము ఏలాగున సంభవించినదని అడిగితే నాకళ్లవెంట బొటబొట నీళ్లు కారినవిగాని నేను ఏమిజవాబు చెప్పలేక యూరకేవున్నందున ఆమె గ్రహించి వెంటనే ప్రశస్థమైన పోషకు తేప్పించి పంపించినందున స్నానముచేసుకొని ఆబట్టలు తొడుగుకొంటిని తరువాత మిక్కిలి ప్రశస్తమైనటువంటిన్నినాకు తగినటువంటిన్ని వొకబస ఆయింటికి సమీపముగా విడిపించి ఉదయకాలమందు నానిమిత్తము పానకమున్ను మిఠాయిన్ని లేహమున్ను పేశముగుజరులుగల ఫలహారములున్ను మూడోజానుష్కడ ఎండువచ్చిగలవండ్లు రాత్రిపగలు రెండు పూటలుకొత్తకొత్తరుచులుగల పులావురొట్టె కబాబులున్ను తేప్పించితానెదుటనుండి నాచేత తినుపించి వెళ్లుతుండడమేకాక నావిషయమై అన్నితరహాపరామశక్తులున్న కూడా పుచ్చకుంటూనుండెను. నేను అటువంటి శ్రమను పొంది సతరువాత ఈసుఖముననుభవించినందున భగవంతుని సాన్నిధ్యమందు అనేకసహస్రవందసములు సమర్పించినాను, కొన్ని నెలలు ఈలాగు నిర్విచారముగా నింట్లోకాలుబయిట పెట్టకుండా కాలము జరిగెను.

వొకరోజు సతల్లికి మారుగా నన్ను సంరక్షిస్తున్న ఆతోడబుట్టినది ఓ అచ్చినీవు నాకంటిపాపవంటి వాడవయిన్ని చనిపోయిన తలితండ్రులకు ఆనవాలవైయున్నావు, నీవురావడముచేత నాహృదయము చల్లపడ్డది, నిన్నుచూస్తున్నంతవట్టుకు సంతోషముచేత గుప్పొంగుతున్నాను నీవునాయెడల చాలాదయవుంచినావు గాని మొగవాండలను భగవంతుడు ఆజ్ఞనకొరకే పుట్టించినందున ఇంట్లోకూర్చిండి యుండడము వారితగియిండదగిన్ని, యేమొగవాడు సోమరిలయి యిల్లుపట్టి యుంటాడో వాణ్ని ప్రపంచము లోని మనుష్యులు ఆక్షేపిస్తురనిన్ని విశేషించి యీపట్టణములోని మనుష్యులు నీవుతలిదండ్రులభాగ్యము యావత్తు పోగొట్టుకొని చావమరిదిపోషణకులో నైయున్నావనివాడుకొంచున్నారని చెప్పి యిదిసిగ్గులేనితనముగా నున్ననీకు నాకు హాస్యాస్పదముగా నున్న తలిదండ్రులకప్రతిష్టగా నున్న ఉంటున్నదని చెప్పి, అలాగే కాకపోతే నాయొంటిచర్మముచేస్పలు కుట్టించినీకు తొడిగించినాహృదయములో దాచుకొందును, ఇప్పుడు నీవు ప్రయాణము చేయడమునకు సలహాగాకనపడుతున్నది భగవంతుడుదయచేస్తే దశతిరిగి పట్టవచ్చును. ఈ అలసటకున్ను వొంటరితనమునకున్ను బదిలీ

గాసౌఖ్యమున్న సంతోషమున్న కలుగుతున్నదనిచెప్పగా యామాటలు వినినప్పుడే నాకు సిగ్గువచ్చి ఆమె తెలియచేసిన ఉపదేశమును విని యిప్పుడు నీవు తల్లికి మారుగానున్నావు నీవు యేలాగుచెప్పితే ఆలాగే చేస్తానని చెప్పితిని, అమె నామాట వినినగానే యింటికి వెళ్లి యేభై సంవత్సరముల ముగియు పట్టించుకొనివచ్చినా యెదుటను నీచియొకవర్తకుల సమూహము (౧౦) ఉపన్యసన నేర్పలమునకు వెళ్తున్నది నీవు ఈ రూపాయిలు పెట్టివర్తకుల సామానులు ఖరీదుచేసి పెద్దమనుష్యుడయిన యొకవర్తకుని వరముగా నొప్పగించి క్రమమైనదస్తావేజు వ్రాయించివుచ్చుకొని నీవున్న అక్కడికి వెళ్లి లాభ సాటికై నాదినున్నక సొనగదుకైన అమ్మకముచేచి సంపాదించవలసినదని చెప్పినది, నేను ఆసౌము పట్టుకొని బాజారుకు వెళ్లి సామానుల ఖరీదు చేసి యొకవర్తకుని వరముగానిచ్చి దస్తావేజు వ్రాయించివుచ్చుకొన్నాను, ఆవర్తకుడు సముద్రము మీదుగా వాడలోరవానా అయి వెళ్లి నాడు నేను నాటు ప్రయాణము సేయసేళ్ళయించినాను, నేను సెలవు అడిగినప్పుడు ఆమె విశేషమైన వెలగల యొక పాగానున్న రత్న సజ్జతోనున్న యొక గుట్టము తెచ్చి యొక పెట్టెలో మిఠాయినింపి యొక పక్కను మంచినీళ్లు రెండో బాజున తోలు సంచితో కట్టినది (౧౧) యిమామ్ జామీను యొక్క మొక్కుబడి రూపాయి నా జెబ్బకు కట్టినది, పెరుగుతో నానుదిటియందు బొట్టుంచుకొన్న నీళ్లు గ్రుక్కతూని

జైన దాయనియడగెవారు అకారణమున బట్టి యిమామ్ ను దేవునికి వొప్పగింత చేసి నాను వెళ్లుమన్నది, నీవు ఏలాగున వెళ్లుతున్నావో ఆలాగున నేతర్వరగా ముఖము చూపించవలసినదని యన్నది నేనున్న అందకు ఆమోదించి తేనుమును గురించిన స్తోత్ర పాఠము చదివీసికున్న భగవంతుడే సంరక్షకుడని ఆమెతో చెప్పి అక్కడనుంచి బయలుదేరి గుట్టపునవారి అయి భగవంతునియందు భారము వేసి రెండువజ్రాలు వొకమజ్రీ చేసుకొంటూడ మహ్మకు ప్రవేశించినాను.

తుదకు ఊరివెలవలి దర్వాజావద్దకి వెళ్లేటప్పుటికి రాత్రియాయినది వహరా సిఫాయీలు తలుపులు మూసివేసినారు, వారిని బహు వినయముగా పరదేశిని దూరమునుంచి శ్రమపడివచ్చినాను తలుపుతీయిస్తే పట్టణములోకి వెళ్లి సుఖిస్తానని బతిమాలితే లోపలనుంచి వాండ్లకోపపడి యింతరాత్రి అయినతర్వాత నీవు యెందుకువచ్చినావు ఈ వేళప్పుడు తలుపుతీయడమునకు సెలవులేదని అన్నారు, వాండ్లవల ఆఖరు జవాబువుచ్చుకొని ఊరు చుట్టునుండే కోట దగ్గరదిగి

(౧౧) ఉపన్యసన పట్టణము పారసీదేశ సమీపముగానున్నది (౧౧) యిమామ్ జామీను తురకలలో వెంకటేశ్వరుల వంటివాడు.

గుఱ్ఱముమీదనుండే జీనుపోషువక్క-వేసుకొని కూచున్నాను, జాగరణవిమిత్ర
 ము ఇటుఅటుశిరగడ మారంభించినాను, అప్పుడు అధఃరాత్రియయి ఊరుమా
 టుమణిగినది. అప్పుడొకచందుకుపెట్టె కొటగోడమీదనుంచి క్రిందికిపడడము
 చూచియాచ్చర్యపడి ఇదియొకయంత్రమోలేక భగవంతుడు నాదురదృష్టమును
 గురించి దారిద్ర్యవిషయమై కనికరించి యెవ్వరికీతెలియక ధనముపంపించినా
 డే మోయనివుంటిని అచిభూమిమీదపడగానేజడుస్తూజడుస్తూ దగ్గిరకువెళ్లిచూ
 స్తేకర్రపెట్టెవాన్ని ఆశచేతవిప్పిచూస్తే ఒకసౌందర్యవతయైన ప్రియురాలుచూ
 చూడముచేతనైతే మతి స్థిరముతప్పిపోవునో అటువంటికామినీ రూపముగలది
 శరీరమందు గాయములుకలదై రక్తముచేత తడిసికండ్లు మూసుకొని గింజుకుం
 టూమెల్లిమెల్లిగా పెదవులు కదులు స్తున్నట్టుకనుపించినది, మరిన్ని నోటివెంబడి
 ఓవిశ్వాసహీనుడవయిన దుమాఁగుఁడా హానికరుడవయినక్రూరుడానావల్ల
 పొందిన మంచికెన్ని స్నేహమునకున్ను ఇదేనానీవుచేసినకార్యము మంచిది ఇక
 నొకగాయముచెయ్యి నీయొక్క నాయొక్క న్యాయము భగవంతుడు తీరుస్తా
 డని యంటూ ఆమతలేనిస్థితిలోనే దుప్పటియంచు మొగముమీదికితీసుకొని నావై
 వుయేమీచూడలేదు, ఈశక్తిరుదాన్నిచూచిన్ని ఈమాటలువినిన్ని నిశ్చేష్టితుడై
 మనస్సులోనే దుమాఁగుఁడు ఇటువంటివృద్ధత్వముగలస్త్రీకి గాయములుచే
 సినాడు, వానిమనస్సులోయేలాగుతోచినది చెయ్యదీనిమీదికే నేలాగునడిచినది,
 దీనిమనస్సులోనిదివరకున్న స్నేహముకలిగేయున్నది, ఇటువంటి ప్రాణాపత్యమ
 యమందు కూడావాణ్ణి జ్ఞాపకముచేసుకొంటున్నదని తనలోతాననుకొంటూ
 నుండగా ఆమాట ఆమె చెవిలోపడ్డది, అప్పుడొకపర్యాయము మొగముమీద
 నున్న ముసుకు సర్కాయించినన్నుచూడగానే నాదృష్టి ఆచూపుతోకలిసినాకు
 మూఢఁవచ్చి శరీరస్పృతిలేకుండానుండెను. ఆపిమ్మట ధైర్యముతెచ్చుకొని నిజ
 ముచెప్పవలసినది నీవుఎవరు. యీలాగునెందుకు సంభవించినదని అంటే జవా
 బుచెప్పడమునకుం క్తలేనప్పటికిన్ని మెల్లమెల్లగాభగవంతునికి వందనముచేస్తాను
 నాస్థితి గాయములచేత నీలాగున్నది. వంటిగడ్డనేనుచెప్పేదియేమున్నది, యిక
 కొంతసేపుమాత్ర మేజీవిస్తాను. ఒకవేళనేనుచనిపోతే ధర్మధర్మముగానడుము
 కట్టి ఈదురదృష్టవంతురాలనైన నన్ను ఈపెట్టెతోనే యేథలమండునైన నా భ
 ననముచేస్తే. లోకులుమంచిచెడ్డలువాడిక సేయకుండా విముక్తినిపొందుతాను
 అందువల్ల నీకుపుణ్యముకూడా లభ్యమవుతున్నదని అంతమట్టుకుచెప్పి ఊరకుండ
 ను, ఆరాత్రినావల్ల యేప్రయత్నముకాక ఆపెట్టెనావద్దకితెచ్చుకొని వెళ్లు

రితేపట్టణములోకివెళ్లి శక్తివంచనలేకుండా ఇందుకుసాధనము చేతామని ఘంట
 లులెక్క పెడుతూనుంటిని ఏలాగననై తేనేమి తెల్ల వారగట్ల అయినందునకొళ్లు
 కూసినవి, మనుష్యుల సందడివినపడ్డది. నేను ప్రాతః కాలదే వ ప్రాధానచేసు
 కుని ఆపెట్టెగుట్ట పుగంతకుకట్టుకుని తలుపుతీయగానే పట్టణములోనికివెళ్లి అ
 న్ని అంగులుకలిగినటువంటిన్ని విశాలమైనటువంటిన్ని వొకహవేలి అద్దకుపు
 చ్చుకొనిదిగినాను, ముందుగా ఆప్రియమాలిని అపెట్టెలోనుంచి పైకితీసిదూది
 వింజలుమీద వ్యధవై నవక్కవేసి వొకస్థలమందుపరుండపెట్టి, నవ్వుకమైనవొ
 కమనుష్యుని అక్కడకావితేయించి యీ ఘోరశస్త్రవైద్యుని వెతకడమునకుబ
 యిలుదేరినాడు. ప్రతివారినీ అడుగుతూతిరగగా వొకమంగలిశస్త్రవిద్యుం
 దున్నువైద్యశాస్త్రమందున్న మిక్కిలిగట్టివాడనిన్ని శవము నయినా అతనియె
 దటికేతీసుకొని వెళ్లితేభగవంతుని యీజ్ఞప్రకార మొక్కపర్యాయమేజీవించితే
 వడమునకు తగిన చికిత్సచేస్తాడనిన్ని అతడు ఈమరుగుననే కాపురమున్నాడ
 నిన్ని అతనిపేరు ఈసాలనిన్ని ఒకమనుష్యుడుచెప్పినాడు ఆసంతోష వార్తవినగానే
 యెకాయెకినభోగట్టాలు చేస్తూజూడలనుదాతనియింటిగుమ్మములోకివెళ్లియక్క
 డకూచుకొనియున్న తెల్లనిగడ్డముగలవొక మనుష్యునిచూచినాను, అక్కడకొం
 దరుమనుష్యులు పలాస్తురులనుూరుచుండిరి, ఈఘోరసంతోషముచేత మిక్కిలి
 విజయముగా సలాముచేసేమియొక్క పేరున్న ప్రతిష్టయున్న పనిపచ్చినానని
 న్ని నేనునాదేశమునుంచి వ్యవహరినిమిత్తమువచ్చేటప్పుడు ప్రేమచేతభార్యను
 కూడాతీసుకొని రావడమైనదనిన్ని ఈపట్టణమునకు సమీపగావచ్చేవరకు సా
 యంకాలమైనందున పరాయిపట్టణములోకి రాత్రి వెళ్లడముమంచిదికాదనుకొ
 నిబైటనొకచెట్టుక్రిందదిగియుండగా కెండవజామునబండపోటువచ్చియావత్తు
 సామానుధనము దోచుకొనినగలకొసరమాశపడి నాబీబికేగాయములు చేసినా
 ఈస్తిభగవంతుడుమీకు విశేషవిద్యనిచ్చినాడుగనకయీపరదేశియందను గ్రహిం
 చిబీదవానియింటికి విజయముచేసి ఆమెనుచూడవలసినదనిన్ని ఆమెజీవించిలేమి
 కుమిక్కిలికీర్తికలుగుతున్నదనిన్ని నెనుజీవించియున్నంతమట్టుకుమీకు సేవకావృత్తి
 చేస్తాననిన్ని తెలియచేస్తే ఈసాలనేశస్త్రవైద్యుడుమిక్కిలి కనికరపుమనస్సేక
 లవాడున్నుభగవద్భక్తుడున్ను అయినందుననాదీన వాక్యములనువిని కటాక్షించి
 నాతోకూడా నాహవేలీదగ్గరకువచ్చి గాయములను చూస్తూనేధైర్యముచెప్ప
 డమేకాకుండా భగవదనుగ్రహము వలయీమెకు నలుబదిరోజులలోగాయము
 లుతాగుచేసి ఆరోగ్యస్థానము చేయిస్తాననికూడాచెప్పెను అప్పుడుఆయనఅ

న్ని గాయములు వేపచెక్కకషాయము చేతకడిగించి సాపుచేసికుట్టడమునకుతగి
 న గాయములు తనంతటనేకుట్టిమిగిలిన గాయములలోకొన్నిటికి పట్టీలున్నకొ
 న్నిటికివత్తులున్న వేసిబట్టయారికెత్తోకట్టి రెండుపూటలవస్తాననిగొని గాయ
 ములకువేసిన టాకాలూడిపోయ్యేవని చేయకుండా జాగ్రత్తగానుండవలసినదని
 మిక్కిలి యనుగ్రహముతోతెలియజేసినాడు మరిన్ని కోడిపడిదము అన్నమున
 కుప్రతిగాకుతికలో వేస్తూవుండవలసినదనిగొని (౧౨) బేదమష్కుయొక్కఅర
 ఖుపన్నోటితోకలిపియిస్తూవుంటేబలముకలుగుతున్నదనిగొనికూడాచెప్పివెళ్లుతానని
 సెలవుఅడగితేనేనుమిక్కిలిపెసయముగా ఆయనయెడట రెండుచేతులుజోడించుకు
 నిమిరుద్దైర్యముచెప్పడముచేతనేనుజీవించియున్నానులేకుంటే చనిపోవడముకన్న
 వేరేమాగము కనపడలేదనిఅగువరచి అత్తరుతాంబూలమిచ్చిపంపించియుం
 టని, నేనురాత్రివగల ఆగంధర్వస్త్రీయొక్క సన్నిధినిహాజరు గానుండెనుఖ
 మన్నదినావిషయమై నిషిద్ధముగానాలోచించి సంచరిస్తూప్రతిరోజున్న దేవుని
 సన్నిధియందుఆమెకుఆరోగ్యనిమిత్తముప్రాథకనచేయుచుంటిని, ఇంతలోఆసౌ
 దాగరున్నవచ్చి నా ఆస్తినినెచ్చినలాగుననేనాకొప్పగింతచేసిసండుననేను అదియె
 చ్చుతగ్గులుగా అప్పుకముచేసిమందుల కిందఖచుక చేయుచుంటిని. ఆశస్త్రవైద్యు
 డెల్లప్పుడువచ్చుచు కొంచకాలములోనే అన్నిగాయములు ఎఱ్ఱపుండ్లుపడేలా
 గుచేసివేగముగానే ఆరోగ్యస్థానము కూడాచేయించినందున వింతతరహా
 లసంతోషము సంప్రాప్తమై యుండెను, అప్పుడువొకదుస్తున్న కొన్నిమొహు
 లున్న ఈసాయెదుటనుంచి ఆమెకుప్రశస్తమై నఫరషుచేసి మసలందుమీద
 కూచుండబెట్టి ఈఫకిరుబీదలకు మిక్కిలిదానధర్మములు జరిగించెను ఆరోజు
 ఈఫకిరు సప్తద్వీపములయొక్క యధికారముతన చేతికిదొరికినట్టు సంతోషించు
 చుండెను ఆసౌందర్యవతికి ఆరోగ్యముకలగడమునుంచి యెటువంటిరంగుబయ
 లుదేరినదంటేముఖమువంద్రునివలె శ్రదేహాముబంగారువలెప్రకాశిస్తూనుండె
 ను, మరిన్ని ఆమె సందర్భమును చూడడానకుదృష్టికిశక్తిహీనమై యుండెను, ఈ
 ఫకిరుఆమెయెమిసెలవిచ్చితే ఆప్రకారము ఆజ్ఞకండ్లనద్దకొని శిరసావహించి
 హాజరుండి జరిగించుచుండెను ఆమెతనసౌందర్యముయొక్కానున్న అధికార
 ముయొక్కానున్నగర్వముచేతఎప్పుడైనానానానైపుచూచిజాగ్రత్తగానాతోసికూ
 క్కరయున్నట్టయితే నావిషయమై యేమాటనీవు అపగవద్దనిగొనేను యేమం
 టేఅది నిరాటంకము గాజరిగించుచుండవలసినదనిగొనిఅలాగుచేయకపోతేవచ్చ

త్రావమునుపొందు తావనిన్ని నెలవిచ్చుచుండెను నేనుజరిగించిన సేవయొక్కాను
 న్నుమన్నించినఅజ్ఞయొక్కానున్నఫలము ఆమెకుఅంగీకారమైనట్టు కనవడుతూ
 నుండెది ఈఫకీరున్న ఆమెతాత్పర్యమునకు వ్యతిరీక్తముగా ఏవనిన్ని సేయకుండా
 అజ్ఞప్రకారము జరిగించుచుండేవాడు, కొంతకాలమిట్లు గుంభనమాగము
 గాజరిగినది ఈఫకీరువద్దనుండేనగదున్న దినుస్సయొక్క అసలుఫాయిదాలన్ని
 ఖచయిపోయినవి. ఆపరదేశములో నన్నియెవరూబదులు యివ్వనందునతద
 కునిత్యత్యము జరగడమునకేయిబ్బందితట స్తమై విచారముచేత నీరసపడిము
 ఖమునల్లపడికాంతతప్పిపోవడమున కారంభమైనది, అయితేయవతితోచెప్పకొ
 ను, ఏమిజరిగినదోజరిగినది, ఫకీరుకుకోవమువస్తేతన ప్రాణానకేనష్టమన్న సామె
 త్రెయుండెను, ఇంతలో ఆమెతనబుద్ధిచేతఆస్థితని గ్రహించిఉఫలానాఅనినన్నపిలి
 చినీవునావిషయమై జరిగించినసేవకవృత్తినాస్పదయములో శిలాక్షరమైయున్న
 ది అయితేదానికిబదులుప్రస్తుతమునేను యేమిన్ని శేయలేను ఖచుకేమైనా కా
 వలసియుంటే తొందరపడవద్దయింతకాకితపుముక్కలముసిరాబుడ్డి తీసుకొని
 రావలసినదనిఅన్నదిఅప్పుడునేను యీమెవొకచక్రవర్తికొమా రైఅయియుం
 డున్నాతిందనుంచి యింతనిలఁత్యముగామాటలాడుతుంటున్నదనిన్ని గ్రహిం
 చినానుఆమెనినేనాలాగుజరిగిస్తేవొకచీటి వ్రాసినాచేతికిచ్చికోటద్గిరమూడులా
 దోలుగల వీధిలోవొకగొప్పహవేలియున్నదనిన్ని అందలియజమానునిపేరు సిద్ధిబ
 హార్ అనిన్ని అతనికిఈచీటియివ్వవలసినదనిన్ని ఆనవాలుచెప్పి ఇచ్చినందునఈఫకీరు
 ఆప్రకారముజరిగించెను అతడుయాచీటిపుచ్చకొనినన్న అడగకుండానున్ననా
 తోయేమిచెప్పకుండానున్న వెంటనేలోపలికివెళ్లిపదకొండుసంచులు నొకరులచే
 తపట్టించుకొనివచ్చినానూరీఫత్తుగాయిచ్చినందున బసకుతీసుకొనివచ్చి ఆమెహు
 జూరులోదాఖలుచేసినాను ఇప్పటికీ ఈపదకొండుసంచల మొహరులు పుచ్చ
 కొనిఖచుకేయము, ముందుభగవంతుడేభారకుడైయున్నాడని, ఆమెచెప్పినది
 అందువల్ల ఈఫకీరుకుమనస్సంతుష్టికలిగినదిగానివొక్కకాగితపు ముక్కతీసుకొని
 వెళ్లియిస్తేకొత్తమష్యునికి ఇంతసొమ్ముఅడగకుండా అతడేలాగుయిచ్చినాడనిన్ని
 ఈమెతోఈరహస్యముఎటువంటిదని అడుగుదామంటే మునుపేవద్దని అజ్ఞాపిం
 చియున్నదనిన్ని భగవంతుని తలచుకొని యశ్చర్యపడుతూవుంటిని, యేగిమిది
 రోజులు అయినతరువాతయాప్రియరాలు భగవంతుడు చిరిగిపోనటువంటిన్ని
 మయిలకానటువంటిన్నిమానుషమనేఅంగీమనుష్యునికిచ్చియున్నందున పాతబట్ట
 లువేసుకోవడమునుంచి మనుష్యగర్వములో భేదముకనుపడకపోయినప్పటికిప్రజ

బద్వష్టికిపైకిఅటువంటినమ్మకముకనవడదుగనక నాలుగుదారులుకలిసే నడిబజారు
 లోనున్నఈసఫ్ అనేపేరుగలసౌదాగరు దుకాణమువద్దకిరెండుసంచలు నమ్మ
 చుకొనివెళ్లి మంచివెలగల సగలున్న రెండుదుస్తుల జరీబట్టలున్న పట్టించుకొని
 రావలసినదనినాతోచెప్పినందుననేనువెళ్లేవరకుఓకసౌందర్యమైనమొగవాడు అ
 క్కడ జాఫరారంగుబట్టలుతొడుగుకొని గాదీమీదకూర్చుండియున్నాడు, అతని
 సౌందర్యమునుచూడడమునకుదుకాణముమొదలుకొని బాజారుపర్యంతరముప్ర
 జలునిండియున్నారు, ఈసకీరుమిక్కిలి సరడతోఆయనకుసలాముచేసి కూర్చుం
 డికావలసినవస్తువులనుగురించి తెలియచేస్తేఅవియన్నియున్నవని అతనుజవాబుచె
 ప్పినాడుగానిమీరక్కడనుంచివచ్చినార్థులక్కడయెందుకున్నారుఅనిఅడిగినాడు,
 నాస్థితిఅతనికి తెలియచేయడముమంచిదికాదని, ఆలోచించి వేరేతరహాగామాట
 లుచెప్పిజవాహారునుబట్టలున్నపుచ్చుకొని వాటిఖరీదుఇచ్చి వేసిసెలవుఅడిగినాను
 ఆయననామీదకోపపడిస్నేహముపట్లయింతవేగము సెలవడగడము న్యాయము
 కాదనిరసముగానాతోసంభాషిస్తేతిరిగికూచుకొన్నాను, ఆపిమ్మట ఆయనసంతో
 షించి ఈగోజున బీదవానియింటికి తమరుదయచేసిన పక్షముందు మీపశ్యర్యము
 యొక్క సంతోషసభకూర్చి నాల్గుఘడియలు సంతోషించి కొంచ వన్న పా
 నాదుల యొక్క విలాసము కూడా వనము కలిసి జరిగింతామని అన్నాడు
 ఈసకీరు ఆసౌందర్యవతిని వొంటరిగా నెప్పుడున్న ఉంచనందున ఆపెట్టుది
 జ్ఞానకమువచ్చి అందుకు అంగీకరించలేదు గాని అతనునేను తిరిగివెళ్లడమున
 కువాప్పలేదు, ఆఖరుకు ఆసామాను బసయొద్దనొప్పగించి తిరిగి తావడమున
 కు ప్రమాణము చేయించి వదిలినందున బసకువచ్చి ఆసౌందర్యవతియెదుట
 ఆవస్తువులనుంచియావత్తుస్థితిని తెలియచేస్తే, ఆపైనిమష్యనకుతనఖరారుచొప్పు
 ననడవడమువాజిబీగనకనుమ్మునుదేవునిసంరక్షణములోనుంచివిందుకువెళ్లవలసినద
 నిఅన్నది, అందుపైనిముమ్మువొంటరిగావదిలివెళ్లడమునకు మనసొప్పదు, అయితే
 సెలవుఆలాగై నదిగనకవిధిలేక వెళ్లుతున్నాననిచెప్పి ఆసౌదాగరుదుకాణమువద్దకివె
 ల్లినాను, అతనుకురిచీమీదకూచుండినాకెదురుచూచుచుండెను, నన్నుచూడగానే
 రండినాయందుఅనుగ్రహించిగొప్పమార్గము కనపరచినారని అన్నాడు, అప్పు
 డేనాచెయ్యిపట్టుకొనివాకఆనందకరమైన తోటలోకితీసుకొని వెళ్లివాకచలువకా
 లువయొడ్డునబంగాళాలో మంచిస్థలమందు కూచుండబెట్టెను, వాత్కానాలు
 యెగురుతున్నవి, కాలువలుపారుతున్నవి తరహాతరహాఫలములు ఆవనములోక
 లిగియున్నవిప్రతివృక్షములున్నఫలభారముచేతజోగులాడుతూనుండెనువింతవిం

తగలపక్షులకూయచువాటిమీద కూచునియెగురుచుండెను కొంతసేపటికి ఆ
 పక్షులలోపలికివెళ్లివెలగలమరియొక ద్రెస్సుతోడుగుకొని వచ్చినందున నేనుచూచి
 భగవంతునితలచి మిగుదృష్టితో ప్రహరమవుగాక అనియన్నాను, ఆమాటవిం
 టూనే చీరినవ్వనవ్వితమరున్న వేరేముస్తాబుకావలసినదని కొరిసందున ఆలాగు
 జరిగించినాను, ఆయనయెచ్చగాభోజనపదార్థములున్న సంతోషసామాగ్రి
 న్నియేలాగుకోరితే ఆలాగుజాగ్రతచేసి ఈఫకీరుతోమిక్కిలినేహముచేసినచ
 నుత్కారమైనమాటలుఆడుతూవుండెను, ఇంతలోవొకమనుష్యుడు సారాబుడ్డి
 న్నిబళాపూరగిస్తేపట్టుకొనిహాజరై అనేకతరహాలవాచవులున్న తెచ్చియుం
 చిలవణపాత్రముకూడానుంచెను అప్పుడు ఆసవముపంచడమారంభమై నదినా
 లుగువర్యాయములు గిన్నెతిరిగినతరువాత నలుగురు సుండరులైనచిన్నవాండ్లు
 జనపాలువిప్పియున్న వారు సభలోకివచ్చి పాడడముకున్న వాయించడముకు
 న్ను ఆరంభించినారు అప్పుడు ఎటువంటిరక్షణపట్టనదంటే (౧౩) తాన్ సీన్ అ
 నేసంగీతపాతకుడు అక్షణమందుంటే తనయొక్కతానమును మరిచి పోవును
 (౧౪) బీజోభావురా అనేసంగీతపాతకుడువంటేవెరివాడైపోవును అప్పుడుఆయ
 నకుకండ్లండ్లానీరుగ్రమ్మి అందులోనాలుగుచుక్కలుడడడడమనిక్రిందనడ్డందు
 న ఈఫకీరుతో ఆయనమీకున్ననాకున్నప్రాణస్నేహమైనది ఇటువంటి సమయ
 లోమనస్సులోనున్నమాట స్నేహితులకు తెలియచేయకుండాదాచడమేమతము
 లోనున్నమంచిదికాదని స్నేహధర్మమునుపట్టయొర్రహస్యముమీతో తెలియచే
 సెదననిజెప్పితమనెలవైతేనాయొక్కప్రియురాలినిపిలిపించియాసభలోమనస్సం
 తుష్టిపొందుతాననిన్ని ఆబిడనెడచాసి యుండడముచేత ఏరక్తిన్న మనస్సునపట్ట
 కుండానున్నదనెను చూడకుండా చెందకుండానున్న ఈఫకీరుమనస్సుకు సరదా
 పుట్టేటంతప్రేమచేత ఈమాటలన్నందున తమసంతోషమేకావలసినది అంతక
 న్నుమరిమంచి యేమియున్నది ఆత్మస్వమునేయవద్దని అన్నాను అప్పుడు ఆయన
 చూపుచాపలవైపుసంగ్రాహేయగానేభూతమువలె నల్లనికాటుకరంగు కలిగినటు
 వంటిన్నిచూడగానే వ్యత్యపుసంప్రాప్తమైనట్టుతోచేటటువంటిన్నియొకకురూ
 పియైనస్త్రీ ఆయనయొద్దకువచ్చికూచుకొన్నదిదాన్నిచూస్తున్న ఈఫకీరుభయప
 డిమనస్సులోఇటువంటివృద్ధువైనప్రియునికి ఇంత అపదవంటిప్రియురాలాదీన్ని
 గురించేనాఇంతదూరముస్తోత్రముచేసితనకుకలిగియున్న ప్రేమనుఆయనతెలియ

(౧౩) తాన్ సీన్ అనేఆయనతురకలలో తుంబురుడువంటివాడు. (౧౪) బీజోభావురా
 అనేఆయన తురకలలో నారదుడివంటివాడు.

చేసినాడని నేను చాలా అసహ్యపడి తద్దోష పరిహారాభిక్ష (౧౫) లా హోమ్. అనేమంత్రముచదివి యూరకున్నాను ఆ ప్రకారము మూడు రాత్రులు జరిగినది నాలుగోరోజున సిషాచేత నేను వొళ్లు తెలియకుండానిద్రపోయినాను ఉదయముకాగానే ఆయననన్ను లేపి కైపువిరుగుదుకువాషభమిచ్చి తనప్రియురాలితో విందుకువచ్చిన పెద్దమనుష్యునికి ఇంతకన్న నెక్కువ శ్రమ నివ్వకూడదని ప్రశంసించి ఉభయులు చేతులుపట్టుకొని లేచినారు నేను సెలవుయడిగితే సంతోషముగానిచ్చినారు అప్పుడు నాకాసాబట్టలు తొడుగుకొని నాప్రియురాలివద్దకివచ్చినాను ఆమెను వొంటిరిగా రాత్రిల్లువదిలిపెట్టి నేనుండడ మెప్పుడున్న తటస్థముకానందున ఈమూడుదినములు గైర్ హాజరై సందుకులజ్జపడుతూ అక్కడజరిగినస్థితయావత్తున్నవేరువేరుగా వనిచేసినాను ఆచిడ ప్రపంచములోనొకబుద్ధిమంతురాలై సందున చివనవ్వనవ్వ అందుకేమివరవా వొక స్నేహితునికొరకు వినోదముగావున్నందుకు నేను సంతోషించినాను యిందులో నీతప్పితమేమున్నది ఏమనుష్యుడయినా వొకరియింటికివెళ్లితే వారి సెలవు ప్రకారము తిరిగిరావలసియున్నది, అయి నే ఆపుణ్యపు మెతుకులుతని యూరకేయుంటావాలేక అందుకు బదిలీరెట్టగావించుచేస్తావా అనిన్నీ యిప్పుడునీవువెళ్లి ఆయననుతీసుకొని రావలసినదనిన్నీ విందునుగురించిగాని ఉత్సవమునుగురించిగాని నీకు ఏవిధవైనతొందర ఉండదనిన్నీ చెప్పినందున ఆసాదాగరువద్దకివెళ్లి ప్రార్థించి తీసుకునివస్తూమార్గములో అందునుగురించి యేలాగుండునో అని ఆలోచిస్తూ యింటివద్దకి వచ్చేవరకు గుమ్మములో ధూమధామనియెగిరిపడుతూవుండెను, ముందరకు భ్రముచేసికత్తాపిచల్లబడియును, సకీబులుచోవుచారులున్నవబడియుండిరి, నేనుతొందరవడి చూచినానుగాని నాయిల్లని గ్రహించి లోపలకాలుంచి పరీక్షిస్తే ప్లావే లీలో ప్రతిస్థలమునకుతగిన ఫరుషులుపరవబడి మనలందులువేసి యుంచబడి యుండెను, పాందాన్ అత్తరుగాన్ వన్నీరుబుడ్లు పీకుదాన్ పుష్పపుత్రబుకులు మొదలైనవి క్రమముచొప్పుననుంచబడియుండెను గూళ్లలో కమలా నారంజి మొదలైన ఫలములున్న తరహా తరహా రంగులుగల శీసాలున్న ఉంచబడియుండెను, వొకవైపు అభ్రకపుతడకలలోనుంచి దీపపుకాంతి ప్రకాశిస్తూనుండెను, మరియొకవైపు కమలాసరువు మొదలైనచెట్లు తరహాగాదీపములువెలుగుతూనుండెను అన్ని హాల్లోనున్న బంజారపు సెమ్మెలతోకపూరపు దీపము లుంచ బడియుండెను మరిన్నిరత్న స్థగితమైన షేడ్లు ఆయాస్థలములలోయు క్రమముగానుంచబడియుండెను

(౧౫) లా హోమ్ నేమంత్రము అసహ్యపదాభిక్షమును చూచినప్పుడు చేడపడదు.

అందరునును ష్యులఁ జూరఁవారి హెచ్చుదాటలో సిద్ధపడియుండిరి, వంటయింటిలోడే
 దిశాంశకణకణమ్రోగఁతూనుండెను, చలివేంద్రానున్న అందుకుతగినట్లు సిద్ధపరి
 చియుండెను కొత్తకొత్తనీళ్లుచల్లు తడిగుడ్డలుచుట్టిమూతలతో వెండిగడమంచా
 లమీదనుంచబడియుండెను, ఆయెదట బల్లలమీద డోకులున్న గిన్నెలున్న మంచు
 ఆవుకోతలతోతగిలించబడి నీదిమూతకంద ఆ స్తరణముకలదై యుండెను సురా
 కారపుక్కిళ్లలోసీసాలుంచబడియుండెను తుదకుపాదుపాసంబంధమైన వస్తు సా
 మాగ్రిలుసిద్ధమైయుండెను వేశ్యలు భట్రాజులు భాగవతులు సంగీత పాఠకు
 లుమొదలై నవారునుంచిమంచిముస్తాబులుతోడుగుకొని వాద్యపునజ్జులతోతమత
 మకంఠస్వరములు సరిచూచుకొనివినికేయించుచుండిరి అన్నడీక్షీరు ఆయననుతీసు
 కొనివెళ్లినసలందుమీదకూచుండబెట్టి ఓభగవంతుడా ఇంతశీఘ్రకాలములో
 ఇదియావత్తు ఏలాగుసిద్ధమైనదని ఆశ్చర్యపడుతూ ఆసౌందర్యవతియొక్కజూడ
 యొక్కడాకనపడనందున వెతుకుతూవంటయింటివైపునవెళ్లగా చంద్రుడలంకా
 రములేనప్పటికి ఏలాగుసంతోషకరుడుగా యకపక్షనో ఆలాగుననే భగవంతు
 డునుందరమునీచ్చినవారికినగలుగించని లోనవేమిన్ని ఉండదన్న శాస్త్రముగా
 నోవంటికిబుచ్చా కాలికీడోడు తలమీదవెల్లరుమాల ముసుకుమాత్రమువేసు
 కొని అలంకారములేమిధరించకుండాసాదాగాచేసినపెండ్లికూతురివలెకూచు
 నిభోజనపదార్థములలో ప్రతిదానికి రుచిగానుండవలెను, ఉప్పున్న నీళ్లున్న
 సరిగావేయవలెనుపరిమళముకలిగియుండవలెననియాజ్ఞాపించుచుండెనుఈఆయా
 సముచేతగులాబీపుష్పమువంటి శరీరముచిరిచెమటపట్టియుండెను, అప్పుడునేను
 దగ్గరకువెల్లిప్రదక్షిణముచేసియాజాగ్రతబుద్ధికిమెచ్చుకొని స్తోత్రము సేయడాన
 కుపక్రమించితిని ఆమాటలవిని కనుబొమలుముడివేసిమనుష్యునివల్ల దేవతలకు
 సాధ్యముకానిపనులవుతున్నది, నేనుయట్టిపనుల నేనేమిజరిగించినాననినీవు యా
 శ్చర్యపడితివి అట్టేమాటలుపేచి యిచ్చకాలాడినందువల్ల నాకుసంతోషము
 కలగదు విందుకువచ్చినపెద్దమనుష్యునివంటిగాకూచుండబెట్టి తిరుగుతున్నా
 మనీవు యెటువంటివాడవు నీవుత్వరగావెల్లించుతన్నపరావశ్యపుచ్చుకొనియత
 నిశ్రియరాలినికూడాపిలిపించి అతనివద్దకూచుండబెట్టుమనిచెప్పినందున నేను
 అతనివద్దకివెళ్లిమాటలాడుచుంటిని ఇంతలోనుంచి సౌందర్యవతులైన ఇద్దరుగు
 లోములు సీసాలున్న రత్నఖచితమైనగన్నెవట్టుకొనియెదటికివచ్చిఆసవపానము
 చేయించడమునకుపక్రమించినారు అసమయమందు యతనితో నేనుతమకన్నివి
 భములనున్నప్పటికీతడై సేవకడైయున్నాను తమయంతకరణ ఎవరియందు

లగ్నమైయున్నదో వారిని కూడాయిక్కడికి పిలిపించడము గొప్ప కార్యమైయున్నది
 సెలవైతే పిలవడమునకు మనుష్యుని పంపిస్తాననగానే ఆయనసంతోషించి మీరు
 నామనస్సులోవున్న కోరిక నెరవేర్చితిరని చెప్పినందున నేను వొక (౧౬) భోజ్జాను
 పంపిస్తే ఆదేయ్యమువొక అండలములో సవారీ అయి అథకరాత్రి వేళ అవశా
 త్తుగా సంభవించిన ఆపదవలె ప్రవేశించినది, ఈ ఘోర అతిథిని సంతోష పెట్టేని
 మిత్తము విధిలేక ఆమెకు ఎదురుగా వెళ్లి మిక్కిలి స్నేహముతో తీసుకొనివచ్చి యతని
 కిసమముగా కూర్చుండబెట్టినాను అతడు దాన్ని చూడగానే యీ ప్రపంచములో
 నున్న పదార్థముయొక తున్ను తనకు దొరికినట్లు సంతోషించెను ఆ ధూతముగం
 ధర్వుని వంటి జవానుతో కంఠాలింగనము చేసుకొన్నందున వున్న మనాటి చంద్రు
 నిక గ్రహణము వట్టి నట్టుయగువట్టది, అప్పుడు సభలో నున్న మనుష్యులందరు ఈచి
 న్నవానికి ఏమి ఆపద సంభవించినదని ఆశ్చర్యపడుతూనుండిరి యంతలోనొకవసు
 ష్యుడు వొకవైపునుంచి ఓస్నేహితులారా మోహమునకున్న బుద్ధికిన్ని సంబం
 ధముకలిగియుండదనిన్ని బుద్ధికి హేయమైన పనికిమాలిన మోహము చేయించిన
 పరుస్తున్నదని (౧౭) తేయిల్ అనే స్త్రీని మజనూ అనే పురుషుని నేత్రములతో చూ
 డుమన్నందున అందరు ఇదే వాస్తవమన్నారు పిమ్మట ఆజవాను తనతో నన్ను భో
 జనము, పానము సేయవలసినదని మిక్కిలి ప్రార్థించగా ప్రియురాలియొక్క
 భయముచేత నామనస్సు ఎంతమాత్రము అంగీకరించినదికాదు, ఈవిధముగా
 మూడురాత్రి పగళ్లుగడిచినవి, నాలుగోరాత్రి ఆయననన్ను పిలిచి యికమేము
 న్ను సెలవుపుచ్చుకోవలసియున్నది, మీని మిత్తము మావనిపాటలు వదులుకొని మూ
 డురోజులనుంచి మీసన్నిధికిని పెట్టయున్నాము ఇకమీరు వొకనిమిషముమావద్ద
 కూచుండి మామనస్సు సంతోష పెట్టవలసినదని మిక్కిలి యత్సహముతో అ
 న్నందున ఈయనమాట నేను చెల్లించకపోయిన పక్షమందు ఈయనమనస్సు చిన్న
 పోతుండని అతిథి అభ్యాగతులయొక్క పరామశక చేయడము ముఖ్యమయిన ప
 నిగా ఆలోచించి తిరిగి మర్యాద సేయడముకన్న వారియాజ్ఞనున్నించడమే విశే
 షమని చెప్పగానే నాచేతక ఆసవముగిన్నె అందిచ్చినందున నేనుపుచ్చుకొన్నాను
 తరువాత అసభికులందురునిషాచేత ఒళ్లు తెలియకుండానుండేటంత వేగముగా
 గిన్నెమీదగిన్నె యివ్వడమునకు ఆరంభించినారు నేనున్న మతిలేనివానివలె పడిపో
 తిని తెల్లవారి రెండుబారల ప్రొద్దొక్కనతరువాత కండ్లు విచ్చి చూస్తే ఆసామానులు

(౧౬) భోజ్జాలనగా యందు పురుషులై పెళక నపుంసకులై స్త్రీలకు పరిచారములు.

(౧౭) తేయిల్ అనే స్త్రీని మజనూ అనే ఘోరమోహినినాడు.

ఆసభ ఆగంధర్వస్త్రీలేక వట్టిహవేలిమాత్రముండెను వొకమూల ఆజవాను
 యొక్కనున్న అతనితోత్తుయొక్కనున్న తేగగొట్టినరెండుతలలుకంటె
 లోచుట్టివంచబడియుండెను ఈస్థితి చూస్తున్ననాపంచ ప్రాణములు ఎగిరిపా
 యను ఈలాగునయెందుకై నదో గ్రహించడముబుద్ధికి సాధ్యముకాక ఆశ్చర్య
 వడుతూవుండగా ఇంతలోఆవిందుపనిపాటలలో తిరుగుతుండెదెద్దకొజ్జాకనప
 డందన ఈఫకీరుకు మనస్సుస్థిమితపడ్డవియింజరిగినస్థితియేమనియడిగితే ఇది తెలు
 సుకున్నందుననీకేమిలాభము కలుగునన్నాడు, అందుకునేనున్న అతనుచేప్పినమా
 టనిజవని మనస్సాయోచించి పోనియ్యి అదికాకపోతేపాయను ఆప్రియగాలు
 వీధిలమందున్నదో అదేనా కనపరచవలసినదనియంటే, ముఖ్యముగానేను ఎరి
 గినవట్టుకుచెప్పవనుగాని మీవంటిబుద్ధిమంతలు ఏలినవారితాత్పర్యమునకువ్యతి
 రేకముగా రెండురోజులన్నే హమునకులోనై నిరాంతకముగానున్న నిభయ
 ముగానున్న వారులతోకలిసి ఆసవపానము సేయడముమంచిగా అనినన్ను అ
 డిగినాడు, అందుమీద ఈఫకీరు తనతప్పితమున్ను అతనుచేసిన హాసమున్ను తెలిసి
 యూపిరిలేకుండానుండడమేగాక వాస్తవముగా నేనుముచేసినాను క్షమించవల
 సినధనేమాట తప్ప రెండోమాట నానొకటివెంటడి వెళ్లకుండాయుండెను ఏలాగై
 తేనేమి ఆఖొజ్జాఅను గ్రహించి ఆగంధర్వస్త్రీయొక్క ఇంటి ఆన వాలుకనవర
 చినాకు సెలవిచ్చితాను ఆచనిపోయిన ఇద్దరినిభూస్థాపితముచేసేప్రయత్నములో
 నుండెను, నేను ఆకుట్రసంగతిలోఇలా కానున్నట్టునిందనుపొందకుండానై వాను
 గ్రహముచేతవేరై నందునసంతోషించి ఆగంధర్వస్త్రీనికలుసుకొనే కోరికచే
 తతోందరపడివెతుకుతూ సాయంకాలమునగిజాడలమీదవీధిలో గుచ్చుముదగ్గర
 వొకమూలరాత్రియావ త్తువిరహ వేదనచేతసుంటినినన్ను ఎవరుపమనియడగలేదు
 ఇంతలో తెల్లవారి సూర్యోదయముకాగానే ఆనంద్రవసమేడమీదనుంచీక్కికిగుం
 డా నావైపుచూడడమునకుపక్రమించినది, అప్పుడునాకుకలిగినసంతోషము నా
 మనస్సుకే తెలుసునుగాని వివరముచెప్పచాలను, ఇంతలోవక ఖొజ్జా నావద్దకివచ్చి
 (౧౮) యీమనీదులోమీరుకూచుండడి, ఇక్కడనేభగవంతుడుమీకోరికెలభిం
 పచేసుననగానేనాప్రకారముజరిగించినానుగాని ఆమాయవరచాలవతలయేమి
 జరుగునో తెలుసుకోవడమునకు ఆగుమ్మమువైపుననేచూచుచుంటిని, ఉపవాస
 ముచేసినమనుష్యుడభోజననిమిత్తమేలాగు నపేక్షించియుండునో ఆలాగుననేను
 న్ను వగలంతా స్థిమితములేకుండాజరిపినాను, ఏలాగై తేనేమికొండవంటివగటి

(౧౮) మనీదుఆనగాభురకలలో దేవతాపూజనచేసుకొనేసలము.

యొక్క భారమునాగుండెలమీదనుంచిదిగిపోయినది, సాయంకాలమప్పుడు పూర్వమాగంధర్వస్త్రీ ఇంటి ఆనవాలుచెప్పినటువంటిన్ని యావత్తువర్తకర్తములు తెలిసినటువంటి పెద్దభౌజ్ఞానావద్దీకవచ్చి సాయంకాలపుడై వ ప్రాధాన చేసుకొనినాయందులను గ్రహించి నాచెయ్యవట్టుకొని కూడానుకొనివెళ్లి నొకచిన్నతోటలోనన్నకూచుండబెట్టమికోకా ఫలించెమట్టుకు ఇక్కడనుండువని నాస్థిని ఆమెకగువగనడమునకు వెళ్లినాడు నేను ఆతోటలో నున్న పుష్పముల యొక్క సౌందర్యము నున్ను వెన్నెలయొక్క సొగసునున్న శ్రావణభాద్రపద మాసములలో వషిష్టస్థుని విధముగానే యెగురుతూఉన్న వాత్సానాలయొక్క కాలువులవిచిత్రములను చూచుచుండగా పుష్పలుచూచినప్పుడు ఆగంధర్వస్త్రీ యొక్క శరీరమున్ను చంద్రునిచూచినప్పుడు ఆబిడముఖివిలాసమున్ను జ్ఞానకమ వచ్చుచుండెను, అప్పుడు ఆమెనావద్దలేకపోవడముచేత ఈవిలాసము యావత్తుకండ్లలో ముండ్లుగుచ్చుకున్నట్టుండెను, ఇంతలో భగవదనుగ్రహముచేత ఆగంధర్వస్త్రీకి నాయందుకనికరముపుట్టి మేఘపురంగువంతి గోటు వేసికుట్టినముత్యాలజాలరుతగిలించిన అంగతోడుగుకొని అంచులయందును చేంగులయందును చమత్కారమై న జల్తారుకనీదావనియున్న యొకముసుకు వేసుకొని ఆపాదమస్తకమువగకుముత్యములచేత స్థాపింపబడి పున్నమనాటికి చంద్రునివలె శృంగారిండుకొని ఆపుష్పలతోటయొక్క మాగములో నిలవబడియుండినది ఆమెరావడముచేత ఆతోటకున్న ఈఫకిరుయొక్క మనస్సుకున్న తిరిగివికాసముపుట్టెను అప్పుడడప్పుడు ఆబిడయిటుఅటుకొంతసేపు విహరించి మహాలులోజలతారువ సలండు పైసిబాకీ సునాను కొనికూర్చుండెను, నేను పరుగెత్తి ఆమె వద్దకిపోయి దీక్షముచట్టు తిరిగేవడ్ల చిలకవలెను ప్రదక్షిణముచేసి, చేతులు జోడించుకొని యెదుటనిలిచి యింతలో ఆభౌజ్ఞానావిషయ మైసిఫారసుగామనివిచేయడమునకు సువక్రమించినంతలోనేనతనితో అపరాధని నాకుతగినశిక్ష చేయవలసినదంటే, ఆగంధర్వస్త్రీ అయిష్టముగా నూరుసంచుల మొహిరిలు ఇతనికిచ్చితనసామాను బాగుచేసుకొనితిరిగికాపురస్థలమునకు వెళ్లిపోయ్యేలాగు సేయడమే ఇతనికిశిక్షయనికోసముతో అన్నందున ఆమాటవినగానే కట్టలాగునయండిపోలిసి, అప్పుడనిజముగాయెవరైనానాశరీరముకొస్తేర క్తముచుక్కయినా బయలుపెట్టదు, ఈప్రచమనాకండ్లకు మీకటిగాకనవడ్డది, నిరాశచేత, గుండెలలో నుంచితనంతట నేయొకటివేరూరముపుట్టినది, కండ్లువెంటనీళ్లు కారడమునకు ఆరంభించినవి, భగవంతునికన్న అప్పుడువేరే ప్రాపకమేమిన్ని లేకుండానుండెను, నేనుబొత్తిగానిరాశనుపొంది ఆమెను

చూచిచి త్తమునువస్సులోకొంచెమాలాచించండివాక వేళసేదురదృష్టవంతడు మీ
 స్తునీప్రపంచమును ఎక్కువగాతలచియన్నట్టయి తేతన అథక ప్రాణములు స
 ముఖమందే వినియోగపరచకపోవును, నాతోతమరు ఇంత అనా దరణగా శు
 లభివ్వడము నేనుచేసిన సేవకున్న మీవిషయమై యిచ్చిన ప్రాణమునకున్న ఫల
 ముప్రపంచములోనుంచియెగిరిపోయేటంత కఠినముగా నెలవిస్తూ ఉన్నారమం
 చిద్దిఇప్పుడునాకు బ్రతుకుతోకాములేదనిన్ని ప్రియురాలియొక్కవిశ్వసలో
 పముచేతసగ ప్రాణముతోనున్న ప్రియులు నిభాయించలేరనిఅన్నాను. ఆమా
 టవింటున్న కోపగించికమబామలుముడివేసి వహవ్వాబాగానున్నది మీరుమా
 కుప్రియులైనారాకప్పకున్న శైల్యముచేసినట్టున్నది. ఓబుద్ధితక్కువవాడా నీస్థితి
 కిమించినమాటలాడడమునుంచిదికాదు, పట్టకొంచెము కూతఘనముచాలుచాలు
 ను ఇటువంటిహద్దుతప్పిన ప్రపంగముచేయవద్దుమరియెవరైనా నీలాగున నిరథక
 కమైన మాటలాడినట్టయిలే నానియొంటమాంసముకొనించిగెదలకు వేయిం
 తుము అయిలేనీచేసిన సేవమాకుజ్ఞాపకమున్నదని ఆగంధర్వస్త్రీ అనడమేకా
 కుండానీయొక్క అనోధకయునానుబంధము ఇంతమట్టుకే మాసర్కారులో
 నున్నది, ముందునీదారిచూసుకోవడమే మంచిదనిచెప్పినందున నేనుయేడుస్తూ
 నాయొక్కకోరిక చేకూడదని అడుగులలోను కొండలమీదను తల బుట్ట బద్దలుగా
 కొట్టుకొంటు తిరుగుతాననిన్ని నాలలాటలిఖితమైయున్న ప్రకారము నడవకవి
 ధిలేదనియన్నాను. ఈమాట అన్నపైనికూడా ఆగ్రహపటి నాకు ఈఘసలా
 యింపులుకందువమాటలు ఎన్నిక లోకరావు ఈలాటిసంభాషణము తగినవారి
 తో చేయవచ్చునని తిరిగి ఆకొపముతోనే తనవిశ్వరూపమునకు వెళ్లిపాయను
 నేనుఅనేకవిధములుగా మొఱబెట్టుకొన్నాను కాని ఆమెఇటుతీరిగి చూడలేదువిధి
 లేక కేవలము నిరాశనుపొంది అక్కడనుంచి బైలుదేరి నలుబది దినములపర్యంత
 ముచాకలివానికుక్క రేవుకున్న ఇంటికిన్ని తిరిగినసామితగా పగలు భోజనము
 న్నురాత్రినిద్ర లేకవెర్రియెత్తి పట్టణములోనుంచిఅడివికి అక్కడినుంచిపూచిక తి
 రుగుతూనుంటిని, వసుష్యునికీలన్న గత ప్రాణమే సందున శక్తిహీనమై బొత్తి
 గాజవసత్వములు లేక తిరిగిఆమసీమగోడదగ్గరకి వెళ్లి పరుండియున్నందున వాక
 రోభునకు క్రవారపుదైవ ప్రాధక ననిమిత్తము ఆభోజ్ఞావెళ్లతూవుండగా నేను
 మెల్లిగా పుభగవంతుడానాకుమరణముగాని లేక దుఃఖోపశమనముగాని యీ
 రెంటిలోయొకటిత్వరగాజరిగింతవలసినదనేయథకముగలయొకశ్లోకమునేనుచ
 దవడమువినినన్ను చూడగా నారూపముబొత్తిగాబదలాయించి మునుపుచూసి

నమనుభ్యురీతదేయని పోల్చడమునకుశక్యముకాకుండా ముఖమునకు నున్నతప్పుయను
 న్నందున అతడునాభ్యునినిమాత్రము పట్టిగ్రహించినావై త్రివిధిగాగాచూసి వి
 చారించి తుదకునీపని ఈమట్టుకువచ్చినదా అనిఅన్నాడు సేనసేనతోసామున్ను
 ప్రాణమున్నువిడచినాను వారినంతోపము ఈలాగై యంటే ఏమిచేస్తామనిజె
 వాబుచెప్పినాను అదివింటున్నేవొకపరిచారకుని నావద్దనుంచిమనీదులోకివెళ్ళిదై
 వప్రాధాన చేసుకొని తిరిగివచ్చి ఈభక్తును వొక మేనా నవారిలో పడవేసి
 యెవ్వరిలక్యమున్నులేనిఆగంధర్వ స్త్రీసముఖమునకుతీసుకొని వెళ్ళిచూపుచాపల
 అవతలకూగ్చుండబెట్టినాడునేను ప్రాణావసామ్యుడనై యున్నప్పటికినిచాలాకాల
 మురాత్రి పగళ్లుఆమెసన్నిధిని ఉన్నవాణ్ణి అయినందున నన్ను తెలుసుకొనిన్ని
 విరగనట్లుఆభోజ్ఞాతో ఇతనుఎవరని అడగినది, ఆభోజ్ఞాయీమనుష్యుడుఏలినవా
 రిఆగ్రహమునకుపాత్రుడైయెవడున్నాడోఅడగిన్ని ఆహేతువుచేతనే ఇతనికి
 ఇటువంటివిరూపముసంప్రాప్తమైనదనిన్ని విరహాగ్నిచేతదహింబుడుతూమా
 టిమాటికికన్నీళ్లతోతడిపించుచున్నాడుగాని అంతకంతకు అదిరెట్టిస్తున్న
 దేమిన్ని వినియోగించకున్నందున విశేషించితానుచేసినతప్పితమునకుసిగ్గుచేతజీ
 వితాననువిడిచియున్నాడనిన్ని అంటేఅబద్ధముచెప్పుతావేమిచాలారోజులకుము
 నుజేలకడుస్వస్థలమునకు ప్రవేశించినట్లువిన్నాను యితడెవరు నీవుయెవరిసంగతి
 చెప్పుచున్నావని వెక్కిరింతగా ఆగంధర్వ స్త్రీఅన్నది, అప్పుడాభోజ్ఞాచేతులు
 జోడించుకొని ప్రాణసంగతముచేస్తావని అన్నపక్షమందువొకమనవిచేస్తానని
 అంటే అందుకు అంగీకరించినందునతమయొక్క జన్మము ఎదటివారిమంచిచెడ్డలను
 గ్రహించెదనిన్ని భగవంతునినిమిట్టముః ఇతనియందుకనికరించిమధ్యనున్న చూ
 వుచాపయెత్తించిచిత్తగించినంతలోవిశదమవుతున్నదనిన్నివ్యథకముగా వొకరికి
 శ్రమయివ్వడముమంచిదికాదనిన్ని ఇతనియందుదయచేయడము మిక్కిలిపుణ్య
 మనిన్ని ఈపైనిమరిచేమిన్ని నేనుచెప్పతగినదిలేదు గనక తమచిత్తము ఇతనిభా
 గ్యమనిఅన్నాడు. అందుపైవి ఆమెమందహాసముచేసి ఎవరైతేనేమి వైద్యశాల
 లోనుంపించు ఆరోగ్యమునుపొందిన తరువాతనితనిస్థితకనుకొందామని అంటే
 ఆభోజ్ఞాతమరు ఇతనిపైనివన్నీరుచల్లియేమైనా ఆజ్ఞాపించినవత్తుమునకుకుబ్రతకట
 ట్టుకనవడతాడనిన్ని నిరాశత్వముపనికిమాలినవస్తుననిన్ని ప్రపంచము ఆశచేత
 నేనిలచియున్నదని అన్నప్పటికిన్నిఆమెయేమిన్ని అనక ఊరకుంసందునఈప్రశ్నో
 త్తరములునేనువినియిప్పుడు ఈలాగజీవించడమునకు నామనీసోష్యుడు, కాటికే
 కాళ్ళుచూచుకొని యున్నాను, ఇందుకుచేయవలసినసాధనము ఆమెచేతిలోనున్న

నాను నాకు జ్ఞానము రాగానే పొందర్యముగల స్త్రీలయందునాకు తాత్పర్యము
 తుట్టినందున గంధర్వ స్త్రీలవంటివరికు భ్రములయిన రావకొమా తైలనున్ను ఘం
 మంచిపొగనైనటువంటిదాసీలనున్ను చెలికత్తెలనున్ను సమ్ముఖమందుంచి నందు
 నవారివల్లనృత్య గీతవాద్యములయొక్క చమత్కారము నెల్లప్పుడువింటూ ప్రవ
 చముతో అక్కరలేకుండా నివిచారస్థితి కలుగచేసుకుని భగవంతుని ప్రాధిక
 స్తూనుంటిని, ఇంతలో అతాత్తుగానాదేహతత్వ ముబిగడాయించియెవరియందు
 ఉత్సాహములేకుండావిరక్తిపుట్టియేమిన్నితోచకయెవరిని చూచిమాటలాడడము
 నకు సహ్యముగాక వెట్టిదానివలె వున్న నాస్థితినిజూచినన్ను ఆడించిపాడించివు
 గ్గుబెట్టిరక్షించిన దాసీలుయావత్తుచారగ్రస్తులై యండగానాగుట్టుగుణములు
 యావత్తు తెలిసినటువంటియీ పెద్దభౌజ్ఞా అప్పుడునా ఆయాసము చూచి తవరు
 కొంచమత్తుచేసేపాసికముఅనగా (౨౧) భంగుసేవించినయెడలదేహముయెప్ప
 టిలాగు ఖులాసాగావుండుననగా నేనంగీకరించి తెప్పించుమన్నాను అప్పుడే ఆభౌ
 జ్ఞాపై కేవల్లి కూజాలో పాసకము అనుకూలముగా తయారుచేసి మంచులోనుం
 చియుకచిన్నవాని చేతపట్టించుకొని వచ్చినందున నేను వుచ్చుకొన్నాను, అందువ
 ల్లగుణమున్నందున మంచివెలగల బట్టలను స్తువానికి బహుమతిచేసి ప్రతిరోజున్ను
 తప్పకుండా నొకకూజాపంపించవలసినదని యాజ్ఞాపించినాను ఆలాగ ననే జరి
 గిస్తూవచ్చినాడు ఆసిమానాకు యెక్కిన కొద్దీ ఆచిన్నవానితో హాస్యము, వరియా
 చకములాడుతూనుంటిని, యాచిన్నవాడు అంతకంతకు చిట్టపడి వింతవింతగాము
 చ్చటలుచెప్పడమున్ను ఆశ్చర్యపడడమున్ను యెక్కెక్కె యెడవడమునకు ఆరం
 భించినాడు వాడు నాకుతగిన రూపవంతుడై యున్నందున ప్రతిరోజునవానికి యి
 నాములు యిస్తూవున్నప్పటికిన్ని ఆపనికిమాలినవాడు పాతబట్టలే తొడుగుకొని
 వస్తూవుండెను, అందుకుకారణమేమని యడిగితే కండ్లవెంటనీళ్లు తెచ్చుకొని తా
 ముదయచేసిన బహుమతిలలో నొకపై నా నాకివ్వక అయ్యవారు వుచ్చుకొం
 టూవున్నాడు నేనుయెక్కడనుంచి వేరేబట్టలు తెచ్చుకొందునని చెప్పగా నాకు క
 నికరముపుట్టి పెద్దభౌజ్ఞాతో ఈరోజునుంచి యీచిన్నవాణ్నినీయొద్ద నుంచుకొని
 మంచిబట్టలుతోడిగి చిన్నవాండ్లతోతిరగకుండా మాసముఖానకు రాతగినమర్యా
 దలునేపిహజరుగా నుండేలాగుచేయవలసినదని యాజ్ఞాపించినాను, నాతాత్ప
 ర్యముతెలుసుకొని ఆభౌజ్ఞాఅతని పరామర్శ బాగావుచ్చుకొన్నందున కొన్నిది
 నములలోనే వానికి సౌఖ్యభోజనముచేత పాముపొరవిడిచినట్టు మునుపటిరంగు

పోయి ప్రశస్తమై సరెండోరంగు వచ్చినది, నావ నన్నును వాడివై పుతిరగకుండా
 చాలానిలువ పట్టినాను గాని ఆదుర్భాగ్యునియొక్క ముఖవిలాసము వొకనిమిష
 మై సనాకండ్లయెదుటనుంచి వెళ్లకుండా నాసన్నిధిని ప్రవేశపెట్టి తరహాబట్టలు
 న్నచిత్ర విచిత్రములైన నగలున్ను ముస్తాబుచేయించి చూస్తూ నుంటిని. వాడు
 నానేత్రములకు సుఖముగానున్ను అంతఃకరణమునకు చ్చలదశముగానున్ను డ
 న్నందున యెల్లప్పుడు వానిపరామశక్తి పుచ్చుకొంటూ వాడు యేదైనా జరూ
 రుపనిమీద నాయెదుటనుంచి వెళ్లి శేషిమిలేములేకుండా నుండేటంతస్థితి నాకుసం
 ప్రాప్తమయ్యియుండెను, తరువాతకొన్ని సంవత్సరములకు యీడువచ్చి నూగు
 నూగు మిసమురావడమున కుపక్రమించితయ్యునై నందున పారాసిపాయీలు
 మొదలయినవారు (౨౨) అంతఃపురానకు రాకుండా ఆటంకపరచినందున వాణ్ని
 యెడభాయడమునల్ల మిన్ను విరిగిమిదపడ్డట్లు నుండడమేగాక వానిచూడని వేదన
 తోకుందినాయొక్క మర్మమెరిగిన పెద్దభౌజాను పిలుపించి ఆచిన్నవానియొక్క
 శ్రేయాభివృద్ధినాకు కావలసియున్నది గనక ప్రస్తుతమువెయ్యి మొహరుల పట్టు
 కువాసికిచ్చి నడిబజారులో రత్నపునగలదుకాణమువేయించినయెడల వ్యవహార
 ముచేసుకొని అందువలన సావల్లనచ్చింతగా కాలక్షేపము చేస్తూనుండేలాగున
 నున్న యిక్కడికినమిపముగామంచిమోస్తరుగలవొకహవేలికట్టించి కావలసిన
 చాసీలు, గులాములు, నొకరులు, చాకరులు మొదలయినవారిని వుంచివారికిజీత
 ములు నిశ్చయించివానికి యేవిధమయిన శ్రమలులేకుండా జాగ్రత్తపెట్టించ
 వలసినదని యాజ్ఞాపించినందున ఆపెద్దభౌజా ఆప్రకారము జరిగించెను కొద్ది
 కాలములోనే ఆదుఖాణముపాదుషాష్ట్రవలె నవారికి కావలసిన ప్రశస్తమయి
 నబట్టలున్న వెలగలనగలున్న సమస్తదేశములయొక్క వింతవస్తువులున్న దొరు
 కుననేపేరున్న యేదేశములలోనున్న వానికి సమానముగా మరియెవరున్న
 లేకుండాలక్షలకొలది ధనము సంపాదించినాడు, వాణ్ణిచూచిమనస్సును సమా
 ధానపరుచుకోవడమునకు యేమాగముకనపడనందున నేనురోజుకురోజు నీర
 సపడుతూవుంటిని, వొకరోజున ఆపెద్దభౌజానుపిలిపించికొంచెము వానిముఖ
 ముమాచి ప్రాణమునిలువపెట్టుకోవడమునకు యేరూపకమున్న కనపడకనున్నం
 దునాని హవేలీలోనుంచి యిక్కడికివొకసొరంగము తొవ్వించవలసినదని ఆ
 జ్ఞాపించగా నాన్ని రోజులలోనే సొరంగము తయారైనందున ఆపెద్దభౌజా
 దానిగుండావెళ్లి వానియొక్క ముంతము తీసుకొనివస్తూవచ్చినందున రాత్రియా

వత్తువానతో అన్యోన్యసంతోష భోగరాగములతో నుండేది, శుక్రదయము
 కాగానే దేవాలయములలో మేలుకొలుపులు పొడేటప్పుడు ఆఖొజ్జావాణ్నివా
 డియింటికి ప్రవేశపెట్టేవాడు, యీసంగతి ఆఖొజ్జాకున్న నాకున్న పాలుబో
 సిపెంచినటువంటి యిద్దరుదాదులకున్న తప్ప యితరులకు తెలియకుండా చా
 లాదినములు యీ ప్రకారము జరిగినది, వొకరోజున మామూలు ప్రకారము
 ఆ పెద్దఖొజ్జా వెళ్లేవరకు ఆజవానువిచారగ్రస్తుడై చూస్తూ ఊరికే శున్నందున
 యీరోజున డేమమా నీనుసన్న వొకలాగున శున్నదేమి అనాయకిత్వరగా జ్ఞాప
 కముచేమన్నదంటే, వాడుజవానుచెప్పక పూరకవున్నందున ఆ పెద్దఖొజ్జా వె
 ల్లినట్టే తిరిగివచ్చి వానిస్థితిని విచేసినాడు, నాకర్తముయీలాగున నుండవలసియు
 న్నందున వాడియందు స్నేహము తరగకుండా నుండేను ఇటువంటి విశ్వాసభూత
 కునివిషయమై మోహించడము తుదకు అవకీల పాలుచేసెను వీడుహానికరుడని
 తెలిస్తే వానిపేర్కొని తక్కుండానే యుండి అసిగ్గున చనివానిక మనస్సు యివ్వకనే
 పోదును, అయితే యీలాగు జరగవలసియున్నందున వానివిషయమై యేదిన్నిజ
 రిగించక వాడురాకపోవడము ప్రియులుచేసే విలయబుకముద్దు మరీపెములుగా
 భావించి యీ ఫలముననుభవించినాను, ఈస్థితి టకున్న తేలియడైనది, ఆజవా
 ను అంతగర్వపడ్డప్పటికిన్ని ఆలోచించక వానిక ఖొజ్జాద్వారా ఇప్పుడు నీవురా
 కపోతే యేమాయోపాయముచేతనైనా అక్కడికివస్తాను అదువల్లబహువు
 వద్రవమునంభవించుననిన్ని యిదిబయలుపడితే నీకుమిక్కిలిచెడ్డదనిన్ని నీవురా
 కపోతే అల్లరిచేయడమునకన్న నీకుకలిగే ఫలముయేమిన్ని లేదుగనక త్వరగారా
 వలసినదనిన్ని తేకుంటే నేనువచ్చినట్లుకృపించవలసినదనిన్ని వర్తమానముపం
 పించినందున వాడు నాసరదా బాగాతెలుసుకొని ముఖముమాడుచుకొని గును
 న్నూవచ్చి నావద్ద కూచుండగానే మారుమాట ఆడకుండా వెల్లప్పుడున్న నిరా
 టంకముగా వచ్చేవాడవుకదా యీరోజున అడ్డాలుచెప్పడమునకు కారణమేమని
 అడిగితే యీబిదవాడైన అనాథకు యేలినవారికటాత్మముచేతను విశ్వస్యము
 యొక్క భాయవలయంతవట్టుకు సుఖముగాదినమువెళ్లవుస్తూమీ అథకప్రాణ
 ములయొక్క అభివృద్ధినికోరి యున్నాడనిన్ని యీతక్కిరుయేలినవారు మాపుచే
 తురనేనవ్వుకముచేత యీపాపాత్మునివల్ల జరిగినదిగనుక తమించవలసివత్తాత్వ
 వాడుజవానుచెప్పినందున వాణ్ని నేను మోహించియున్నందున్నందున కొన్నిది
 వొప్పుకొని వాడుచేసినదుర్మార్గమును దృష్టియుంచవడచినట్లు మునుపటి రంగు
 డేకొరకు నీకుయిటువంటియాపద యేమిసంభ

సాధనముచేస్తానని అన్నాను, అందుకువాడు చేతులుజోడించుకొని గట్టిబిడ్డనిచేసి యున్న గొప్పలోగలన్ని పోతానాకొలనునూతులుగలిగియున్నటువంటిన్న విక్రీలిసుందరమైనటువంటిన్ని వొకతోటయున్న సంగీతవిద్యయందు విక్రీలి ప్రవీణతకలిగినటువంటివొక స్త్రీయిన్ని లొటిపిటమెడలోకట్టినప్పటివలెరెండున్న కలిసిపట్టణమధ్యమందుగాయింటికి సమీపముగా అత్తకమునకు వచ్చియున్నదని న్ని ఆతోటకొనెవారు ఆదాసికికూడా ఖరీదుయివ్వవలసినదనిన్నితోట ఖరీదులక్ష రూపాయలున్న దానియొక్క ఖరీదు అయిదులక్షలనిచెప్పి ఆతోటకొనడాన కునాకుమిక్కిలికొరకకలిగియున్నదిగాని ప్రస్తుతము అంతసొమ్ముజాగ్రతపెట్టడానకు అవకాశములేనందునమిక్కిలివిచారమునుపొందియున్నాననిచెప్పడమే కాకనావెనుటకూచుకొన్నప్పటికిని వానిముఖమువకవకలాడుతూమనస్సునకిచారమునుపొందినందున ప్రాణిమీషము వానియొక్కపరామశక్తి నాకు యిష్టమైనందున అప్పుడే పెద్దభౌజ్జానుపిలుపించిరేపుప్రొద్దున ఆదాసితోకూడా ఆతోట ఖరీదుఫరిష్కరించుకొని సొమ్ముయిచ్చివ్రాసించిపుచ్చుకొని వీనికవ్వవలసినదనియాజ్ఞాపించగానే వాడుముఖానకుయెప్పటివలెలేలినిలేచ్చుకొని నాకుసలాముచేసియథాప్రకారము సంచరించివాడు, ఆప్రకారమే భౌజ్జా ఆతోటకొని ఇచ్చినందునవాడు మామూలుప్రకారము వస్తూపోతూవుండెను, వసంతము తున్రలోనొకరోజుసమేఖముకమ్మిగుమారములురాలుతూమెరుపులుమెరుస్తు చల్లగాలివేస్తూవనోహరమైయున్నందున ఆనిమిషమందొకవింతగానున్న గూండ్లలోనున్న బుడ్లలోతరహాతరహాగల ఆసవముకనపడ్డందున వొకగుక్కెడుపుచ్చుకొవలెనని మనస్సుకోరినది అంతలో రెండుమూడుగిన్నెల ఆసవపానముచెయ్యగానే కొత్తగాఖరీదుచేసినతోటజ్జాపకమువచ్చియిప్పుడే అక్కడికివెళ్లివిహారింతామనిసంవాపుట్టిగ్రహచారముచాలకపోతేలొటిపిటలశక్తినికుక్కకరుస్తున్నదనేసామితగాచక్కగాకూచుకొండి యుండక వొకదాసికూడా తీసుకొని బిలముగుండాఆది నుబసకువెళ్లిఅక్కడనుంచివనవిహారమునకు బయలుదేరినాను, చూడగానేఅచిస్వగతల్యముగాకనపడ్డది, వషబిందువులుచెట్లయొక్క పచ్చనికలపైనిపడుతూ నుండడమువలన లక్ష్మీధరించిన పచ్చల పట్టెడలో మన భౌజ్జుదాపినట్లుండెను, మరిన్నిపుష్పములయొక్కరక్తి మమేఖమండలముతో జ్ఞాపించగానేఅంత ప్రకాశిస్తుండెను, వడ్లనిండాపారుతూవున్న ప్రవాహదానిగుండావెళ్లి వాళ్ళొకపడుతూనుండెను అప్పుడాతోటలో సంచరిస్తూనుం

(౨౨) అంతఃపురములోకిమొగిల్చుచో ఆజవానువొకమాగకములోకనపడినం

దున చూస్తూ నేమిక్కిలివిసయముగానున్న నేకముగానున్న యేదురుగావ
 చ్చి నాచెయ్యితనచేతిలోనుంచుకొని మేడవైపుతిసుకొనివెళ్ళినాడు, నేనుఅక్క
 డికివెళ్ళిచూస్తేఆశ్చర్యగారము ఆవనముయొక్క యావద్విలాసమునుమరిచిపొయ్యే
 లాగునచేసినదిమరిన్నివాలు పేడ్లు, మద్దిల పేడ్లు, గ్లోబులులఫ్థలు, తిరుగుడుది
 వములబుట్టలుమొదలైన తరహాతరహాకలిగినటువంటిపాలయొక్క సొగసువె
 న్నెలవెలుగుగాకనపడ్డదివొకవైపుకాకరపువ్వువత్తులుచిచ్చబుడ్లు అనాయిగొట్ట
 ములు పువ్వువత్తులుసెసంద్రీలుచక్రాలు మహతాబులు వెన్నముద్దలు పటాకీలు
 తారాజువ్వలుమొదలయినబాణములు కాలతూనున్నది ఇంతలోచంద్రోదయ
 ముఅయినందున ఆజవానుతోటలా బాలాభానామిద కూచుండడామనిఅన్నా
 డు నేనుబుద్ధితక్కువదాన్ని అయినందున నాదుఆడించినస్వేదాఆడుతూనున్నం
 దున్నపైకేతిసుకొనివెళ్ళినాడు ఆమేడపట్టణముయావత్తుపుస్వలచేనులాగు నగుబడే
 టంతయెత్తుగలదైయుండెను నేను వానిమీద చెయ్యివేసుకొని సంతోషముగా
 కూచుండియుండగానొక స్త్రీమిక్కిలి కరూపి అప్పుడే పొయిలోనుంచి తీసిన
 కొరివిలాటిదిసారాబుడ్డిచేతిలో నుంచుకొనివచ్చినది దాన్నిచూస్తూనే గాభరా
 పడియింతవిచిత్రమయిన స్త్రీయెవరు యెక్కినసంపాద్యమయినదని యడిగితే
 యీతోటతోకూడా యేలినవారు ఖరీదుచేయించిన దాసియుదేనని చేతులు
 జోడించిమనివిచేసినాడు బహుసంతోషముగా ఖరీదుచేయించినందున దీన్నివీ
 డువలచియున్నట్టుగ్రహించి పశ్చాత్తుత్తురాలనై అభ్యుదయముకలిగియుండిన్ని అ
 ప్పూడా గుడిసేటునేవడ్డించేదాన్నిగా నిర్ణయించినందునతనకత్తముతానుపానము
 చేసేటంతకొవముకలిగి కాకిన్ని రామచిలుకను చొకపంజరములోవేసిపెరిగించి న
 ట్టుఅక్కడఉంటినిపిన్నటయేదిపానముసేయడముచేత వనుష్యలకు వ్యగర్వము
 సంభవిస్తున్నదోఅటువంటిపొంగు సారాగిన్నెమీదగిన్నెనాలుగు గిన్నెలపట్టుకు
 ఆజవామపుచ్చకొనినన్ను బలిమాలి తేనేనున్నసగముగిన్నెవిషపానము చేసినట్టు
 చేసినానుతుదకు ఆదుమాగురారాణితాగినమత్తుతోహుద్దతస్పిప్రసంగిచడము
 నకారంభించినదిభూమిదారిచ్చినవత్తుమందు అందుబోనిదియిండియుండి యుందును
 వానితోనాకుకలిగియుండేన్న హుముచేతపల్లివలె నూరకుంటిని ఈసంగతివేడుతే
 లునుకోకమరి రెండుమూడుగిన్నెలుతాగినాయెదుటనే దానితోగిన్నెయూచాక్రీ
 డించడమునకునుపక్రమించినాడు అప్పుడునాస్థితి అపస్వరముగా పైఅవలయ
 తోనున్న వినికిచేసే భోగము దానివలె యిక్కడికి వచ్చి మకు తగినసిత్తు అ
 యినదిగదాయనివనస్సులో విసుక్కునియున్నా మా అక్కడనుంచివిచారము

తోవెల్లిపోయినయెడల రేపటిదినము తనపనియేమవునోయని భయపడివెళ్లినా తే
 దీనిపనియిప్పుడేకాచేలామని మనస్సునయోచించుకొని ఆదుర్మగుడు తోత
 న్నిముత్తమునేనుఅక్కడనుండేకొరకు మెడకుబట్టచుట్టుకొనిపాగాతీసి చేసికాళ్లు
 మీదపడియేడుస్తూబతిమాలుతూ అనేకమాయోపాయములుచేసినాడు అందు
 మైనీనేనుబొంగరములాగుయెటుతిప్పితే అటుతిరుగుతున్నతిరగలివలెవానింసా
 ధీనములోనుండిచెప్పినట్లులావంటూఉంటిని మొదటికోపముచేతనే వొళ్లుయడికి
 యుండగా రెండోపిసారాకూడాతాగడము తటస్థమై నందున బొత్తిగా నాశరీ
 రస్పృతిలేకుండానుండెను అప్పుడు నిదాక్షిణ్యము కలిగినటువంటిన్ని విశ్వాస
 ఘాతకుడైనటువంటిన్ని రాతిగుండెగల ఆదుర్మార్గుడు పిరంగికత్తితో నాకుగా
 యములుచేసి చచ్చిపోయినదనుకొనెను ఇంతలోనాకండ్లుకొంచెము విడ్డందు
 ననేనుచేసినదేదో అదిఅనుభవించినాను నిహేతుకముగానన్న చంపిననేరము
 తప్పించుకోవలసినదనిన్ని యెవరితోనున్న యిభేదముచెప్పవద్దనిన్ని తుదకునా
 ప్రాణముకూడానీకేయిచ్చిననిచెప్పి నాణ్ని దేవునికియొప్పగించి నేనుస్పృతిలేక
 పడియన్నందున అకసాయీవాడు నేనుచనిపోయినట్లు ఆలోచించిపెట్టలో న
 న్నుంచుకోటవలసకు జూరవిడిచెను దైవానుగ్రహముచేత నేను నీకుదొరికినం
 దుననేనుజీవించడమునకుకారణమైనది నీమేలునేనెప్పటికిన్నిమరువను నేను తెలి
 యచేసినచిన్నవాడేయీ(సఫసాదాగరు) అతడుకొన్నస్త్రీయే) ఆదాస్త్రీవీరిద్దరు
 నన్నయీప్రకాశముజరిగించి నవ్వుతూతుళ్లుతూ వన్నందున నేనుసహించలేక
 విందనేమిషమిదనేద్యారావాండ్లను పిలుపించినుత్తుగాసారాతాగి యున్ననమ
 యములో చంపించినాను నీవరముగాఅంతసొమ్ముయిచ్చిన (సిద్ధిబహరే)మాఖ
 జాన్వీనీవువిందునిమిత్తము చనిపోయిననాణ్ని పిలువగలందులకువెల్లియన్ననమ
 యములోనేనుమాతల్లివద్దకివెళ్లి అదివరకుజరిగినస్థితియావత్తు తెలియ చేసినంత
 లోనన్నగర్భమం కని పెంచిన ప్రేమచేతనాప్రత్యామ్నాయముగా నాతప్పి
 తములనుకడుపులో నిముడుచుకొని వాండ్లవిషయమై నాహక్కును తీర్చుకొనే
 కొరకుఆచిందువృక్ష రాసరఫరాకు నెలవుదయచేసినందున అంతస్తీఘ్రకాలము
 లోసిద్ధపడ్డదనిన్నినీవువాండ్లతోకలిసి ఆసవపానముచేసివొళ్లుతెలియక పడియం
 డడముచేతమాతోకూడాయిక్కడికినిన్ను తీసుకొనిరావడానకు ఒక పోవ
 డమేకాకనీయందుఆగ్రహముఘట్టడానకు కారణమై నది అయితేనీవు జరిగించిన
 పురికృతి ముప్పటికిన్నిమరువశక్యమై నదికానందున నిన్నుమేముతిరిగి అనుగ్రహిం
 చీవిపాహముచేసుకోవడమిష్టునదని చెప్పియుంకానీకుతెలియవలసినది యేమై

నాయున్నచాలనిఅన్నందునయాభకరు మిక్కిలీసంతోషించి ఆమెతో కలుసుకొ
 నిఖిలాసాగాకాలక్షేపముచేస్తూనుంటిని ఆమెనీమాటనేనుయేలాగున విశ్వసిం
 చినానోఅలాగుననే నామాటజరపవలసినదనిన్ని యీఫట్టణములోని వసిించి
 యండడముమంచిదికాదనిన్నియీపై నినీయిష్టనునితెలియచేసియూరకేయున్న
 సోతుభకరు ఆమెఅజ్ఞకుబద్ధుడై స్నేహమనేవలలోచిక్కియున్నందున తాముసెల
 విచ్చినప్రకారమనిన్ని ఈసేవకుడునిరాంతకముగాజరిగిస్తాడని మనివిచేసినందు
 కుఆమెతనఅజ్ఞనునేనుమన్నించేవాణ్ణిగానున్న సేవకుణ్ణిగానున్నచాగాతేలు
 సుకొనినుంచుచురుకై యినటువంటిన్నికార్యమందు ప్రాణము యివ్వతగినటువం
 టిన్నిగాలితోమాట్లాడుతూవెళ్లేటంతో ఘృగవసముగల రెండుగుఱ్ఱములు పాదు
 సాయొక్కఖాన్తబేలాలోనుంచికెప్పించి సిగ్గవరచియుంచవలసినదనినాతోచె
 ప్పినందునమంచిమఫలక్షాములుగలగుఱ్ఱములను పోకట్టించిహాజరు చేయించినా
 ను కొంచెమురాత్రియుండగానే ఆమెపురుషవేషమువేసుకొనిఅయిదు ఆయు
 థములుధరించి యొక గుఱ్ఱముపైని సవారయినది నేనున్నఆయుధ స్తుడనై
 రెండుగుఱ్ఱముమీద నెక్కికూచున్నాను బలబలతెల్లవా రేసరిక ఒకకోనేటి యొ
 ఱ్డునప్రవేశించిగుఱ్ఱముబడిగి దంతధావనాచిక్యత్యములుజరిగించి ఫలహారముచే
 నితిరిగి బయలుదేరడనుయినది అప్పుడు ఆమెనాతో ఏమేమోమాటలు ఆడుతూ
 నేనునీకొరకు సిగ్గుబడియముదేశము ధనములేనిదండ్రనివదలిపెట్టి నాననిన్ని నీవు
 న్నుఆవిశ్వసనీనునివలై జరిగింపకుమని యంటూనుండెదినేను ఆఫాజీక్రమమ
 యినబీజానకుఘట్టినవాడుకాడుగనక అటువంటివనిజరిగించెను నాయధఃప్రా
 ణములమీపయినిదిగదుడిచిపారవేసినందునమీరునన్నువన్నించినారనిన్ని నేనుతమ
 కుసొమ్ముయివ్వకుండాకొనియించిననపుకరునుగనక నాచర్తముకోసి జోళ్లుకు
 ట్టించితోడుగుకొన్నా నేనువద్దనిచెప్పననితలువంటిమాటలుఆడుతూరాత్రిపగలు
 ప్రయాణముచేయడమేవనిగానుండెను ఎప్పుడై నా బద్ధకముచేత దిగినడిచేటప్పు
 డు అడివిలోన్యగనులనున్న సతలనున్న వేటాడచంపవాటినిభక్షిస్తూనుంటిమి
 అప్పటిలోగుఱ్ఱములనువదిలి తె అవి కడుపుసిండామేసితిరిగి వచ్చుచుండును వొక
 గోజునవొక మైదానముతటస్థించినందున అక్కడ సూరిపేరున్న మసిషిరూప
 మున్నులేకుండానుండెను అయితేచక్రవర్తికొమాత్తతోనేను కలిసియున్నందున
 నాకుపగలుపండుగ రాత్రిధీసావళిఅయియుండెను ఆమైదానములో వెళ్లగా
 వెళ్లగా ఆచిటచివలను మనుష్యునికీభయంకరమైనవొకసముద్రము మాగఁము
 లోకనపద్ధతివొడ్డుకువచ్చిచూస్తే దృష్టికిగొల్పాగినంత దూరమునీరేగానిమరిభూమి

జాడకనడవలేదు అప్పుడు యీ సముద్రము నేలాగు బాటుదమనిని బవబడి అంత
 లియొడ్డుకు పల్లడమునకు సాధనము దొరికేమట్టుకు ఈమె ఇక్కడనుభించి వచ్చున
 నియెంచి ఆమెనక్కడ కూర్చుండబెట్టి నావలనిమిత్తము వెళ్లవలెనని ఆమెతో తలి
 యచేస్తే మంచిది నేను అలసటపొంది ఆకలిదప్పికతో నున్నాను కొంచెమిక్కడ వి
 శ్రమిస్తానన్నందున అక్కడయెండవానలయొక్క ధక్కా లేకుండా నున్నది
 మునకుతగిలవొక పెద్ద రావిచెట్టు ఉన్నందున ఆమెను అక్కడ కూర్చుండబెట్టి భూ
 మీమీద నయినా సముద్రములో నయినా మనుష్యుల జాడ కనపడు సేమో యని
 నాలుగువైపుల వెతుకుతూనుంటని అనేకవిధములుగా తలకొట్టుకున్నా యేమి
 దొరకలేదు తుదకునిరాశచేసుకొని అక్కడనుంచి తిరిగివస్తే ఆచెట్టుమొదట ఆగం
 ధర్వస్త్రీకనపడలేదు అప్పటియవస్థనే సేమిచెప్పుదును బొత్తిగా మారురూపై వె
 ర్రివాడనై యొకప్పుడు చెట్టెక్కి కొమ్మకొమ్మకున్న ఆకుఆకుతిరిగి చూచేవాణ్ణి
 ఒకప్పుడు కాళ్లుచేతులువదలిపెట్టి భూమిమీదపడివేళ్లచుట్టూ తిరుగుతూ నుండేవా
 ణ్ణి మరియొకప్పుడు నోరుకొట్టుకొని యొంటరిగానే దుస్తూపడమటనుంచి తూర్పు
 కున్న ఉత్తరమునుంచి దక్షిణమునకున్న పరుగెత్తితిరుగుతూ ఇసుకను గాలించి
 చూచినప్పటికిని దొరకరాని ముత్యముయొక్క అనవాలు యెక్కడా కనపడనం
 దున సేమితోచక యెడుస్తూబుగ్గిన తినచల్లకొంటూ వెతుకుతూనుంటని ఆగంధ
 ధర్వస్త్రీని నాగలోకవాసులు యెవరైనా తీసుకొని వెళ్లినారో లేక ఆమెదేశమునుంచి వి
 వరై నావెనకవచ్చి ఆమెయొంటరిగా నుండడము కనుక్కొని బోధించి స్వదేశమున
 కుతిరిగి తీసుకొని వెళ్లినారో అని మనస్సున ఆలోచించి నేను ఉదయము మొదలు
 కొని సాయంత్రము వరకు పరుగెత్తితిరుగుతూ రాత్రియెక్కడనై నావుంటూ ప్ర
 పంచముయావత్తుచరించినానుగాని ఆమెపోబడియెవరివల్లనున్న వినలేదు ఆమె
 యేలాగు మాయమైనదిన్ని తెలియదు ఇకయేమి బ్రతుకని ఆలోచించియొక కొం
 డమీద నెక్కి పడిన గోవడమునకు నిశ్చయించుకొని పడుతూవుండగా నెవరో
 వచ్చినాచెయ్యిపట్టుకొన్నారు యింతలో తెలివివచ్చి చూస్తే ఒకమనుష్యుడు
 ఆకుపచ్చరంగుబట్టలుతొడుగుకొని యున్నాడు ముఖముపయిని తెరవేసియున్న
 దిఆయన నన్ను చూచినవెందుకుచావను ఆయత్తపడుతావనిన్ని యెదిన్ని భగవంతు
 మదయచేయడసుకోవడముమంచిది కాదనిన్ని ఆవిషయమై యూపిరి యున్నంత
 నుట్టుకు ఆశించేయుండవలసినదని యాజ్ఞాపించడమే కాకుండా కొన్నిరోజులలో
 రూమ్ దేశమండు ముగ్గురు ఘోరులునీవలె యాపదనుపొంది యిటువంటి చమ
 త్కారమేచూస్తూ నీతోకలుసుకొనుచున్నాననిన్ని అక్కడపాడుషా ఆనాడ

భక్తులను పోషించుట అవధికలిగియున్నందున అతడున్న మీనలుగారు ఘోరములతో కలుసుకొనునట్లు అప్పుడు మీగారికలు ఫలిస్తున్నదని సెలవిచ్చివాడు. నేను పాదములను ముట్టుకొని ఓభగవద్భక్తుడా తమరు యీలాగు సెలవివ్వడము చేత నాకు మిక్కిలి మనస్సు స్థిమితమై నదిగాని భగవంతులని మిత్తమయ్యచేసిన తమరెవరో పేరుయేమో సెలవివ్వవలసినదని వనిచేసినానూ నాపేరు (౨౩)వ్యూహజాలి అని అప్పుడు ఆపదను పొందినవారిని సంరక్షించడమేనావని అని సెలవిచ్చి అంతదాకా నమై నాకు ఈ ఘోర ఆపదన్ని వారకుని యొక్క మాటను వట్టి స్థిమితముగా ప్రస్తుతం న్యా అనే షట్టణమునకు ప్రయాణమై ఆగంతర్వ (స్త్రీతో) భగవదనుగ్రహము వల్ల తరుగా కలుసుకోవడమునకు తటస్థమౌచున్నదని సర్వకము చేత మార్గమునందు ఆపదలను పొందుతూ యొక్కడికి సంతోషపూర్వకముగా వచ్చి మీననిధిని ప్రవేశించినాను. ఇంతలో నొకరితో నొకరు కలసి స్నేహము చేసి సంభాషించడము తటస్థమైనది యొక పాదుషా (ఆజాదు భక్తు)తో కలుసుకొనిన తరువాత మనయగు గురికొరి కలభింప చేసుకోవలె గనక మీరా ప్రకార మార్యచేసము చేయ్యవలసినది ఇది నాస్థితి ఓగురు ఫలా రా యిక ముందు యెప్పుడు యొక షట్టమున్న దుఃఖమున్న ఆ గాజుకొమా కైజో కలుసుకోవడము చేత వరిహరింపబడి సంతోషము కలుగుతున్నానని చెప్పియున్నాను (ఆజాదు భక్తు) వొక మూలదాగి యుండి మొదటి ఘోర యొక్క స్థితిగూడ తన్ను బాగా విని సంతోషించి కెందో ఘోర యొక్క చరిత్రను కూడా వినడమున కాగంధించెను.

కెందో ఘోర కథ.

కెందో ఘోర తనవృత్తాంతమును చెప్పడానకు తటస్థమై సన్నుతులము వేసుకొని కూర్చుండి ఉక్రమించెను ఏలాగంటే ఓ స్నేహితులారా ఈ ఘోర యొక్క గ్రహస్థితి ఆద్యంతమున్న ఆకంఠ చండీ ఇందుకు ఏ వైద్యమున్నది కన్న సేయలేనందున ఈ వాడ ఆసాధ్యమై యన్నది ఓ కాషాయ వస్త్రముల దరించినవారా గూర్చినుండు ఘోర సీదేశపు ఘాదుషా కుమారుడను నేను స్తవద్యంయందు నేక కలిగినవారలు ఆదేశములో వున్నందున వివేకముగల దేశమై యుండెను రాజధాని పేరు (యిస్సీ హేన్) అను షట్టణము ఆదేశము ప్రపంచములో సగముని వాచిక కలిగియున్నది సప్తద్వీపములలో నున్న ఇందుకు సమానమైన దేశము లేనందున

దుఃఖ అన్నటికి ఇది శ్రేష్ఠమైచిఫ రసీదేశభూభూతత్వము సంతోషకరమైవందు
 నా ఆస్థలజ్ఞలునుందరులై మర్యాదలను గురుతెరిగినవా రై ఊర్నారు మాతంత్ర
 గారు సాదాజ్యమునుంచి రాజ్యపరిపాలనయొక్క పద్ధతులువాకు అభ్యసించి
 గలందులకు సమస్తవిద్యలున్న శాస్త్రములనున్న తెలిసిన గొప్పవందలను
 రావించి వాప్యగించెసినందున దైవానుగ్రహముచేత పదునాల్గినిశ్చయము
 త్వరములవయస్సులోగానే సమస్తశాస్త్రములు గ్రహించి వృదు సంభావన
 లున్నయుక్తమైనమర్యాదలున్న ఇంకారాజులకు తగినటువంటిసంగతులను నే
 ర్చుకొని రాత్రిపగలు పండిత గోష్ఠిలోనే యుండి ప్రతి రాజ్యములయొక్క
 చరిత్రలను రాజులయొక్కస్థితిని నడవించే సరవా కలగియుంటని వాకరో
 జునల్పిపూర్వోత్తరములు తెలిసినట్టువంటిన్ని బహుకాల ప్రవర్తకుడై నటువరి
 టివాకబుద్ధినుంతుడై నవాడునాతోమనుష్యుడు చిరకాలముజీవించియుండడ వారి
 నాగిగుణాతీతయమువల్లనపేరు బ్రహ్మప్రళయవర్తంతము నిలుపుకుంటాడని
 తెలియచేసేనందున అట్టిదినానువినిపిస్తేనేనున్నా ఆ ప్రకారము నడుస్తానని అ
 న్నాను అప్పుడుఆయన (౧) హాతేమతాయా అనేఆయనయొక్క వృత్తాంత
 ముయివిధముగా చెప్పడమునకువక్రమించెను హాతేందినములలో అరబ్బిదేశ
 మునకు (నవ్రఫల్) అనేపేరుగలసాదుషా అధికారియైయుండెను అతడిహాతేం
 విశేషప్రతీష్ఠావంతుడైయున్నాడన్న హేతువుచేతవిరోధముపుట్టి విస్తారముగా
 బలములునుకుని యుద్ధానకుహాతేంపైకేవచ్చెను హాతేంభగవద్భక్తుడున్న పు
 ణ్యోత్పాదమున్నాయినందున నేనుయుద్ధమున ధృడనయితే ప్రజలుచనిపోదురని ఆ
 లోచించి తానొంటరిగా వెళ్లివాకకొండగ హాలోచనగియుండెను అది(నవ్రఫల్ కు)
 తెలియగానే హాతేంయొక్క చరస్థిరములై నఆస్తితమకొనిహాతేమును ఎవ్వరై
 నావట్టుకొనివస్తేవారికి అయిదువేలమొహర్లు ఇనామిప్పించెదమని ప్రకటించెసి
 యిస్తే యారునామాకూడాకట్టించినందున అతణ్ని వెబకడమునకుఅందరుఆరం
 భించినారు వాకరో నవోకముసలవాడు వాడిముసలిది యిద్దరున్న ముగ్గురు
 చిన్నవాండ్లనుకూడాతీసుకొనియడవిలోకట్టుకొట్టితెచ్చుకొనేనిమిత్రముహాతేం
 రాగియున్న స్థలముదగ్గరికి ప్రవేశించికట్టుకొనిరుచుతూనుండిరి అప్పుడుఆముసలిది
 మనది నాలుబాగా ఉంటేహాతేంవంతుకు ఎక్కడవై నాకనువడుతాడు అతణ్ని
 మనమునవ్రఫల్ దగ్గరికితీసుకొనివెళ్లితే ఆయన అయిదువేలమొహర్లు యినాము
 యిచ్చును ఆధనముతీసుకొని ఇబ్బందిలేకసుఖముగాపుండవచ్చుననగానే ముషతి
 (౧) ఒకటోభక్తిమకభలోరేంకోరిమాకుకూడాడవలెను

వాడువనియేమి పేలుతావు మనసుదుట ప్రతిరోజు కట్టలు తెచ్చుకొని బాజారులో
 అచ్చటివించవలసినదనిన్ని లేదా అడవిలోపులియెత్తుకొనిపోవలసినదనివుండగా
 మనచేతికి హతేం ఎందుకువారుకునుపాదుషా ఎందుకుయిచ్చుననగానే మన
 తిదివిచారపడి ఉసురుమనిషారకున్నది ఈయిద్దరి ప్రసంగము హతేంవిని తా
 నుదాగియుండి ప్రాణమునుసంరంక్షించుకోవడము విధా యీ అదృష్టహీను
 లకోరికలభింపసేయకపోవడము తనపొరుషమునకును వౌదార్యమునకు ద్వార
 మైయున్నదని కనికరములేనివాడు మనుష్యుడేకాడని వారులుకష్టమెరుగనివాడు
 కటకవాడనిన్ని వొకరిఆయాసమునుపోగొట్టడమునకుభగవంతుడు మనుష్యునిస్వ
 జించెనుగాని తనపూజార్థమైపుట్టించినయెడల దేవదూతలు ఆయనకు ఏమితి
 క్కువగానున్నారనియెంచి మైకివచ్చి నేనే హతేమును నన్నునభుఖల్ దగ్గరికి తీసు
 కొనివెళ్లితే ఆయనకరారుచేసినప్రకారము నీకుసొమ్ముయిచ్చుననగానే ఆము
 సలివాడుఇప్పట్లో ఈలాగుజరిగించడమువల్ల తనకు సదుపాయమున్ను క్షేమ
 మున్ను కలుగును అయితే అతడు ఏమిఆలోచించి ఏమిచేసునో నిన్నీవొకవేళ
 చంపివెస్తే ఏమిచేతును నీవంటియోగ్యుణ్ణి ఆశచేతవిరోధికిబుప్పగించుటనావల్ల
 అవ్యేపనికాదుఅసౌమ్మనంతకాలముతని జీవిస్తాను చచ్చినతరువాతభగవంతు
 నికి ఏమిజవాబుచెప్పననగానే హతేంబహుశా ప్రార్థించినాయెక్క ప్రాణ
 మున్ను ధనమున్ను ఎవరికై నా అక్కరకురావడమేమంచిదనిఆలోచించియున్నా
 ను నన్నుతీసుకొని వెళ్లవలసినదనినేను యెల్లప్పుడు ఇటువంటితాత్పర్యముకలిగే
 వున్నాననిసంతోషముగానన్నాడుగాని అతణ్ణి తీసుకొనివెళ్లి ఒప్పగించి ఆలాభ
 మునుపొందడమునకు ఆముసలివాడు ఏవిధముగానున్నువొప్పినవాడుకాదు తు
 డకు హతేంముసలివానిచూచినీవు తీసుకొనిపోనియెడల ఖద్దనపాదుషాదగ్గరికి
 వెళ్లి ఈముసలివాడునన్ను అడవిదగ్గర కొండగుహలో దాచినట్టు చెప్పకమాననని
 అన్నందునవాడునవ్వించికిబదులు గాచెడ్డవి సంప్రాప్తమైతేనా గ్రహచారము
 నివొకరికొకరుమాటలాడేసందడిని యనేకులువిని పోగై యితడే హతేమనిపట్టి
 తీసుకొనినభుఖల్వద్దికివెళ్లిరి ఆముసలివాడున్ను విచారపడుతూ వెంటపడ్డాడు
 నభుఖల్ యెదుటపడగానే యితణ్ణియెవరువట్టుకొన్నారని అడిగితే వొకరాతి
 గుండెగల అబద్ధీకుడు ఇటువంటిపని తనకన్న మరియెవరుసేయగలరనిన్ని ఈజ
 యముతనకేకలిగినందున ఆకాశముమీదజెండాపాతినాననిన్నియన్నాడుమరియె
 కడుతానుకాలారోజులనుంచి బహుప్రయత్నముచేసి అడవిలోనుంచి తీసుకొ
 నివచ్చినాననిన్ని చిత్తగించికరారు ప్రకారము బహుమతి సేయవలసినదనిన్ని

కొందఱుసొమ్ము కాశపడి అనేకవిధములుగాతమవల్లఅయినట్లుకుత్తజ్జలచేసి
ముసలివాడు ఒకమూలనుండెను అప్పుడుహాతేం అందరుచేప్పికఅబద్ధములు ని
నినభ్రాతృ సుదూచి ఖిక్కునిజము తెలియవలసియుంటే క్షూగా నిలువబడియున్న
ఆముసలివాడు నన్నుపట్ట తీసుకొనివచ్చినాడు వానికమికరారు ప్రకారము ఇవ్వ
వలసినదనిఅవయవములలో మనుష్యునికి నాలుకముఖ్యమై నడగనుక అన్నమా
టతప్పకూడదులేకంటే ఆనాలుక నోరుయెరగని పశువుకన్న కలిగియున్నందు
నమనుష్యునికిన్ని పశువుకన్న భేదమేలేదని హాతేం పాదుషాతోచెప్పెను.

ఆపాదుషాఆముసలివాణ్ని పిలిచియిందులనిజముయేమని అడగగానేవా
దయావత్సంగతులున్న తెలియచేసినందున (నవువల్) (హాతేం)యొక్కధైర్య
మునకాశ్చర్యపడి చహాబాష్ నీయొక్కదాత్యవ్యము ప్రాణానకసహితముల
త్యపెట్టలేదని అన్నాడు తరువాత అబద్ధపుదానాలులేచ్చినమనుష్యులను విరిచి
కట్ట ప్రాణముపొవ్వేలాగున అయిదువేల మొహారులకు బదిలీగా ప్రతివారికి
అన్నేసి పైజారు దెబ్బలుకొట్టించి తోలివెయ్యడమే కాకుండా అనేకమందికి
ఉపకర్తయున్న యాచకులవిషయమై ప్రాముఖ్యమునిచ్చే మనుష్యుడున్న దైవ
కార్యమందు ఎల్లప్పుడునిలిచియుండేవాడున్న అయిన(హాతేముతో) ఈవ్యక్త
గానుండడముధర్మముకాదని (నవువల్) ఆలోచించిహాతేంచెయ్యిపట్టుకొని అం
దుకుఇందుకునీవేతగుదువనితాజీమిచ్చి తనయొద్దకూర్చుండజెట్టుకొని ఆయనయొ
క్కదేశమున్న ఆస్తిన్నిధనమున్నతత్తణమే ఆయనయధీనముచేసి అతనికికలిగి
యున్నకొలపెత్తనములిరిగీఇచ్చి ఆముసలివానికి అయిదువేలమొహారులుఇప్పిం
చినందునవాడు దీవిస్తూపాయను ఈసంగతి ఆసకూవాసస్తునివలన నేనువినగా
నే (హాతేం) తనజాతిమట్టుకుమాత్రమేపెద్దయన్నప్పటికిని ఈరోజువరకువా

డికకలిగియుండేపేరుదాత్యవ్యముచేత సంపాదించినాడనిన్ని ఇకనేనైతే భగవ
దనుగ్రహమువల్ల (సారాన్) దేశమునకు (పాదుషానై) యండిఅటువంటిపే
రుసంపాదించకపోవడము మిక్కిలివిచారమైయుండున్నది ప్రపంచమందు దా
నధర్మములకన్నయెక్కువకార్యమేదీ లేదనిన్ని మనుష్యుడు యిహమందుయిస్తే
అందువల్లవచ్చే ఫలము వొకవిత్తనమువేస్తే అందువల్లసంజేదనుస్సువలె పరమం
దువిస్తాముగా అనుభవిస్తాడనియాలోచించి పెద్దమేస్త్రినిపిలిపించి ఊరుబయి
టనలుజై ద్వారములుకలిగినటువంటిన్ని మిక్కిలిఉన్నతవిశాలముగలవొకగొప్ప
లోగిలికట్టించవలసినదని యాజ్ఞాపించినాను కొంచకాలములోనే కోరినప్రకా

రఘునాథుని అయినది అరబ్బిలో నేను కూర్చుండి తుదకు నలు దిక్కులను అంగురండా
 ప్రతిరోజును నన్ను అన్న పోలయందు ఉదయ ప్రభృతి సాయంకాల వర్ణంతయు
 వర్ణించుచు కలకుదీనులకు సంచలకొద్దిరూపాయల మొహరులు యివ్వడము
 న్ను ఎవరు ఏమి కోరితే అది జాగ్రత్త పెట్టడమును జరిగిస్తూనుంటిని వాకరోజున
 వాక్కుకిరు ఎదుటి దర్వాజా గుండావచ్చి అడిగితే వాక మొహరులు చిన్నాను ఓరిగి
 అతడే రెండో దర్వాజా గుండావచ్చి అడగగానే యెరిగియరగ నట్టుతిరిగి రెండు మొ
 హరులు యిచ్చినాను ఇదే తరహాగా ప్రతి గుండు గుండావచ్చి వాక్కుక్కు
 మొహరులు యిచ్చిన ఇజాఫా అడుగుతూ ఉంటే నేనున్న అందుకు ఆమోదించి
 యిస్తూనుంటిని తుదకు నలు బైయి ద్వారము తేస్తనున్న వచ్చి నలు బై మొహరు
 లు యిచ్చి తే అవి కూడా యిచ్చి నప్పటికిని సంతుష్టిని పొందక తిరిగి మొదటి ద్వార
 ము గుండా దూరి వచ్చి అడిగితే అది నాకు మిక్కిలి అక్రమముగా తోచి వినుము ఓ అశ
 పోతా నీవు ఎటువంటి ఫకీరవు ఫకీర నేమాట యొక్క (అ) నూడక్షరముల అర్థ
 మును గుర్తెగురు ఫకీరు అవిధముగా నడవలసియున్నదనగానే వాడు చిత్తము మహా
 ప్రభో అది ఏమిటో నెలవివ్వంజు అన్నాడు అందుపై ని నేను (ఫే) అనే అక్షరము
 ఉపవాసమునున్న (ఖాఫే) అనేది సంతుష్టుని (రే) దైవభక్తుని తెలియచేస్తు
 న్నవి ఎక్కడైతే ఈ ప్రకారము నడవడో వాడు ఫకీరే కాదు ఇప్పుడు నీవు పుచ్చుకొన్న
 ధన్యము చేసుకొనిపోగోవచ్చి కావలసినది అడిగివట్టుకొని వెళ్లుము ధన్యమునది
 వాంఛికి కలిగిన దారిద్య్రమును పోగొట్టడమునకేగాని సొమ్ము నెలవచేసుకోవడ
 మునకై యిచ్చేదిందు నీవు నలు బై గుండు మొదల ద్వారా వాకట మొదలుకొని నలు బై
 మొహరుల పర్యంతము పుచ్చుకొన్నావు నాటికి రెట్టిగాలేక్కోస్తే ఎన్ని మొహ
 రులు అప్పుతవో చూడుమా అందుపై ని నీ ఆశ తిరిగి మొదటి దర్వాజా తేస్తే
 సుకొనివచ్చి నది ఇంత సొమ్మును జూచేసి నీవు ఏమి చేస్తావు ఫకీరు వాకరోజు జీవ
 నోపాధిక్షాత్ర మే అలా చించవలసినది రెండోరోజున ఇవ్వడమునకు భగవం
 తుడు సిద్ధముగా నేడన్నాడు యిక్కడ నే నాసిగ్గులేచ్చుకొని శాంతిని పొందుము యి
 దియెటువంటి ఫకీరుతనము యీలాగున నేనా గురువునకు ఉపదేశించినాడని నేను
 అనగానే అతడు ఈమాటలు విని నిలకడ్యముగా కోవవడి ఆ సొమ్ము మావ
 త్తున్న కిందపారపోసి చాటును నాయనా అంతకోవవడవద్దు నీవు ఇచ్చినది నీ
 చ్చుకొని దాచుకోదాతనన్న పేరు ఎంతమాత్రమున్న వహించవద్దు దాత అని
 పించుకోవడము బహుకృత్యము దాతృత్వము అనేవిరుదు యొక్క భారమునీవు

(అ) ఫారసీ భాషలో (ఫే) (ఖాఫే) (రే) అనేది కలిస్తే ఫకీర నేత బ్రహ్మ.

వహించలేవు యిశకు తిస్థానమునకునీవు ఎట్టుగా చేతగలవు ఉక్తకెగర లేవని స్వ
 ధాతకెగరకర్తా (సఖీ) అవగాదాత అనే పేరుకున్న (3) తూడకురములు కడి
 గియున్న విముందుగా ఆ ప్రకారమున పిదపైదాత అనిపించుకుంటాడని ఆ ఘోర
 అనగానే నేభయపడి అందలి అథకమునాకు చేప్పవలసినదని అన్నాను అందు
 పైనియతడు (సీన్) అనే అక్షరము క్షవనున్న (ఖై) అనే అక్షరము చేర్చునె
 బడిసివుండడమున్న (యే) అనే అక్షరము తనయొక్క జననమరణములను జ్ఞాప
 కముంచుకోవడమున్న తెలియచేస్తున్నదని ఎంతవ్యంగ్యము ఇది తెలియ
 కుండా నుంటాడో అంతవట్టుకు దాత అన్న పేరు పెట్టుకోకూడదని దాత
 యోగ్యతైయున్నప్పటికి భగవంతునికి స్నేహితుడై యుంటాడని ఈ
 ఘోర అనేక దేశ సంచారము చేసినాడు గాని (బసరా * దేశపు * రాజు) కొఱు
 రైఫంటదాతయొక్కడనున్న కనపడలేదని దాత్యత్వముయొక్క స్వరూపము
 నుభగవంతుడు ఆమెనుగా వుటించినాడని అందరు దాతకావలె నుంటారుగా
 ని ఆలాటివని సేయలేదని అన్నాడు ఈమాటపింటూనే నేనుభయపడి నాశక్తి
 తుమింభవలసినది ఏమికావలి స్త్రీ అదిపుచ్చుకోవలసినదని బహుశయముగా ను
 న్ను ప్రమాణముగా నున్న తెలియచేసినానుగాని నేనుయిచ్చినదేమిన్ని పుచ్చ
 కొక ఇచ్చుమొక వేళనియొక్క రాజ్యముయూవత్తు ఇచ్చినప్పటికి అందుపై
 నిడుమి వేయను అల్పాచమనముకూడా చేయని అంటూ వెళ్లిపోయినాడు అది ఘో
 రముకొనినామనస్సు వైకల్యమునుపొంది బసరాదేశపు రాచకొరైను ఏవిధము
 గానై నా వెళ్లినాడవలెనని కోరికయుదయించినది ఇంతలో నాతండ్రి గారు కా
 లముచేసినందున సింహాసనమెక్కినాను ఐశ్వర్యముపట్టినదిగాని ఆధ్యానముమా
 త్రమువదలలేదు వజీరులు అమీరులు ఉమరావులు మొదలై సవాదితో అలాటి
 స్త్రీ నేనుబసరా దేశమునకు వెళ్లిదానకు ఎవరున్న అంగీరించలేదు విధితక ఒకరో
 జునవరికిన్ని తెలియకూడా శత్రువజీరునుపిలిపించి అతన్ని రాజ్యాధికారినిచేసి
 నేను జేగురుబట్టలతో ఘోర వేషమువేసుకొని వంటరిగా బసరా దేశపు మహా
 గణమునుపట్టినాను కొన్నిదినములకు బసరాదేశపు సరిహద్దుకు వెళ్లి ప్రవేశించి
 నాను అది మొదలుకొని యీచిత్రమునుచూచుచుంటిని యేలాజేరితూరాత్రి
 కివెళ్లి బసర జేసిన స్థలమందు యారాచకొమాతేక నౌకరులు చాకతులు పదురుగొం
 దావచ్చి అనుకూలమై సబసలోదింపి విందుకు కావలసిన పదార్థములు యావ
 త్తున్న సిద్ధపరచి సమ్మతినుందురాత్రియావత్తు కనిపెట్టియుండెవారు మరుజ

(3) పారసీ భాషలో (సీన్) (ఖై) (యే) అనేది కలిస్తే సఖిశబ్దము.

తదీనము రెండు మజిలీలనున్ను ఈవిధమేతటస్థమవుతూవునంకిన యీలాగు
 ముఖముగా నెలలకొద్దీ ప్రయాణముజరిపి తుదకుబసరాపట్టణములో ప్రవేశించి
 చిన్నానుఆకాశముమోకనుందరమై నజవాసుసంతోషకరమైనముస్తాబైయున్నాడు
 త్రోవలించగలవాడు బహున్నేహపాత్రుడు చూడగానే బహుబుద్ధిమం
 తుడనితోచేతరహాగలమనుష్యుడు నావద్దికివచ్చి నేను ఫకీరులయొక్క సేవకుణ్ణి
 ఎల్లప్పుడున్ను ఆపనిలోనే ఉంటూఉన్నాను ఎవరైనా ఫకీలుగాని గృహస్థు
 లుగాని ఈపట్టణములోకివచ్చినయెడలనాయింటిమట్టుకేపాదములకు శ్రమయి
 స్తూవుంటాననివిదేశస్థులు ఉండడమునకు ఇంతకన్న ఇక్కడవేరేస్థలముమరియేదీ
 లేదనిన్ని తమరువిజయముచేసి గృహపావనముచేసిరక్షించవలసినదని మిక్కిలి
 మధురవాక్యములతోసంభాషించడమునకుపక్రమించినాడు అప్పుడు యీఫకీరు
 తమనాచుధేయమేవని అడిగినందుకు ఈ అనామకునిపేరు (బేదారుబఖ్తు) అంటా
 రనిఅన్నాడు ఆయనయొక్కవినయ విధేయత్వములనుచూచి ఈవీనుడుఅతనితో
 బసకువెళ్లి చూస్తేబహుగోష్ఠిలోగిలి (చక్రవర్తులు) వాడికసేయలేని సమ
 స్తవస్తువదాధములతోనున్న సిద్ధమైయున్నది అక్కడవొకగదిలోకి తీసుకొ
 నివైడిఉద్దేశముతోపాదప్రక్షాళనము చేయించి కూర్చుండబెట్టి నాలుగుపా
 త్రలతోపులిపెూర దధ్యోదనము శకరపొంగలి చిత్రాన్నములు వివిధభ
 క్త్యభోజ్యహోవ్యలేహ్యపానీయములున్న ఊరగాయలున్నయనేకరుచులుగల
 రొట్టెలున్న పులావులున్న కబాబులున్న హల్వాలున్న వరమాన్నమున్ను
 కోహాపెరుగున్న ఆనవముమొదలైనవి తెప్పించి యెదుటవుంచినాడు అవి
 ప్రతీవదాధమున్ననొక్కొక్కకబళముపుచ్చకోగానేకడుపునిండినందునభో
 జనముకాలించినాను ఆయననన్నుచూచి అప్పుడెయిమిభోజనముచేసినారుఅన్న
 ముయావత్తుఅలాగుననేయన్నది ఇంకాభోజనముచేయమని అన్నాడుదేవుడు
 మీకుమేలుచేయవలెను నాకడుపుపట్టనంత భోజనముచేసినాను ఇవిఅన్నితీయిం
 చివేయండనిఅన్నాను నాటిరుచులునేను నీమనిచెప్పుదునుయిదివరకున్న నాలు
 కుదప్పరిస్తూనేఉన్నాను తేవువచ్చినప్పుడల్లాపరివళముకలిగేయుంటున్నది భో
 జనముకాగానే జలతారుబుటేదారిపనిచేసిఉన్నటువంటి కాషానీదేశపు మొఖ
 ముత్ ఆస్తరణముచేసిఅందుపైనిబంగారపుజారీచెంబుతో వేడినీళ్లునాచేతిమీదపో
 యించిబుక్కాతో చెయికడిగించినాడు తరువాతరత్న స్థగితమైన పాందాను
 తోబంగారపువరఖాచేసి అన్న తమలపాకుపట్టీలున్న చొగడాతోవెండివరఖ
 చేసియన్న పోకకొక్కలవంగాలు ఏలకులుమొదలయినవివెచ్చి ఇచ్చినాడు

పాదానకుకావలసినప్పుడు మంచులోనుంచిన నీళ్లు తేచ్చియిచ్చెను సాయంకాలే
 ముకాగానే పేడ్లలోకర్పూరపువత్తులు వెలిగించియుంచి ఆ పెద్దమనుష్యుడు నావ
 ద్దకూర్చునిమాట్లాడుతూవుండెను జామురాత్రి కాగానే దోమతేరకలిగియున్న
 ఈపందిమహాలులో శయనించవలసినదని ఆయన తెలియచేస్తే ఫకీరులకు తేడితో
 లుపక్క వేసుకొవడానకు చాలాను ఇటువంటిదన్ని మీవంటిగృహస్థుల నిమిత్తము
 భగవంతుడు నిర్ణయించినాడంటే ఆయన ఈసామగ్రియూపత్తు ఫకీరులనిమిత్త
 మైయుంచినది కాని తనసొత్తుకాదని నిరోధించడముచేత పూలపాన్పుకన్నన్పుదు
 వైనపక్కమీదపరున్నాను ఉభయపాశ్వరములయంద పుష్పలతలు కలున్నవె
 లుగుతున్న ఊదువత్తులున్న ఇంకా పరిమళద్రవ్యముల నిండియున్నని నటుబట్టి
 గిలితే అటుపరిమళములో మునిగినిద్రించుచుంటిని తెల్లవారగానే బాదంపప్పు
 అంగూరుపండ్లు అంజూపుపండ్లు దానిమ్మపండ్లు కేసిమిసిపండ్లు ఖర్జూరపుపర
 డ్లు ఇంకా అనేక ఫలములు ఫలహారములు తీసుకొనివచ్చి యిచ్చి రాత్రి పగలుయెడ
 లేగక నావద్దనే యుంట్లావుండెను అపిమ్మట నేను సెలవు అడగగానే ఆయన చేతు
 లు జోడించుకొని ఈపాపాత్మ్యవల్ల తమకు ఏవైనా సేవలోలోపము జరిగినదేమో
 అందుచేత అప్పుడు సెలవు పుచ్చకంటావని అన్నాడు అందుకు నేనాశ్చర్యపడి
 యెంతమాట అధిమూడు రోజులనట్టుకు ఉండడము విధి ఆలాగననే ఉన్నాను
 యింతకన్న విశేషముగా ఉండడము నుంచిది కాదు విశేషించి ఈ ఫకీరు దేశసం
 చారనిమిత్తము బయలుదేరినందున నొకస్థలకుందే ఉండడము నుంచిది కాదు గనుక
 అట్లాకాకపోతే వెళ్లడమునకు వనస్సురాదన్నాను అతడు తమచిత్తమన్నాడుగాని
 రాచకొమాతే వద్దికేతాను వెళ్లిమనివిచేసేవ్యంతమునొకనిమిషమయినా యి
 క్కడనిశ్రమించండి ఈలోగాతమకు విజయము సేయవలెననే పతనమందు ఈస
 త్రములోనున్న యావద్దస్త్రసామగ్రి తమదిగనుక కూడా పట్టించుకొని వెళ్లడాన
 కు అజ్ఞాపించిన ప్రకారము జాగ్రత్తచేస్తానని అన్నాడు నేనందుకు వెక్కనపడి
 నే ఫకీరును కానాభత్రాజునా ఇటువంటి ఆశనాకు కలిగిన పక్షమందు గృహస్థు
 ధర్మమువదులుకొని ఎందుకు ఫకీరునాతానని అన్నాను ఆగ్నేహితుడు యాస్థితే
 రాచకొమార్తెకు తెలిసినవత్తమందు తన్ను యీపనిలోనుంచి తప్పించియేమి
 జరిగించునోమికు ఇటువంటిని లకత్యబుద్ధి కలిగినయెడల ఇవన్నివొకకొట్టులోనుం
 చితలుపువేసిసీలుచేసుకొని మీయిష్టమచొప్పున జరిగించవచ్చునని యన్నాడుగా
 ని నేనువొప్పలేదు అతడు నామాటను లక్ష్యపెట్టనందున విధితేక ఆ ప్రకారమే వొ
 కకొట్టులోనుంచి తాళము వేసి సెలవడుగవలెనని ఉండగానే ఇంతలోనొక పెద్ద

కొట్టాబాగా ముస్తాబై నడుమున ఆయుధములు కట్టుకొని రత్నస్థగితమైన బంగారపు
 ఆసరా కట్టచేతిలో నట్టుకొని వెంటబడిపోగిన హూదాలలో కొందరు పరిచా
 రకులను తీసుకొని గొప్పవైభవముతో నావద్దకివచ్చి అనుగ్రహపూర్వకమై నటు
 వంటిన్ని వృదువై నటువంటి సంభాషణము జరిగించినాడు అందలి వివరము నే
 నుచేప్పజాలను అప్పుడు నాతో అయ్యగారు కటాక్షించి యీ ప్రాథమిక కని
 యొక్క బీదయిల్లు తమయొక్క పాదదూళిచేత నలంకరించిన పక్షమందు ముఖ్య
 ముగా ఈ నసంరక్షణము జరిగించినట్లు ఉంటున్నదనిన్ని ఎవరో పరిదేశివచ్చి ఆ
 రాగుననే వెల్లిపోయినట్లు రాచకొమా రైకు తెలిసినయెడల నాకు యేమి ఉపద్ర
 వము కలుగునోని శేషించి నా ప్రాణముమీది కేవలము నేమో అని అన్నాడు అందు
 కు నేను వానిని నవ్వుతోని బలవంతముగా అంతకన్నను ప్రశస్తమైన వాక మావేలి
 లోకి నన్ను తీసుకొని వెల్లిమూడురోజుల వ్యంతము రెండు పూటల భోజనమున్ను
 శరీరపుష్టిని మి త్తము పానకము ఫలరసము నిప్పించి తిందలి సామానులు యావ
 త్తుకతమరుభామందులనిన్ని ఇవితమచి త్తమువచ్చినట్లు జరిగించవచ్చుననగా నేనే
 నువితపడి ఏలాగుననై నా అక్కడనుంచి పారిపోవలెనని ఆలోచించినాను గా
 ని అతడు ఆజాడ తెలుసుకొని వోస్వామి మీకోరికయేమిటో నెలవి స్తే రాచకొ
 మాతెతో మనివిచేస్తాననగానే నేను ఫకీరు వేషము వేసుకొని ఉన్నప్పుడు ప్ర
 పంచపదార్థములలో ఏమిడగను మీరు అడగకుండానే ఇస్తు ఉన్నారని అన్నా
 ను అందుకాతడు ప్రపంచములో ఆశ ఎవరికిని వృత్తిగా లేదుగాని అనేక వేషధా
 రులను చూచినాము ఈలాగు ఎవరున్న అని లేదనిచేప్పడమే కాకుండా యాయర్థ
 గల వాక శ్లోకము కూడా చదివినందున నా తాత్పర్యము వాకచీట్లో వ్రాసిసిక్కా
 చేసి మీ పరముగా ఇవ్వడమవుతున్నదని అది రాచకొమా రైకు అందచేసి నట్టయితే
 తాము నాయందు అనుగ్రహించి ఈ ప్రపంచములోనున్న ధనము యావత్తున్ను
 నాకు ఇచ్చినట్లు సంతోషిస్తానని అన్నాను అందుకు అతడంగీకరించినందున నుండ
 గా భగవత్పాదానచేసి తరువాత నాయొక్క స్థితివారివల్ల పొందిన శ్రు నాలు
 యావత్తు ఉదహరించి తాను పాదుషానై యండడము చేత ముఖ్యునిది భోమవి
 షయమై యేవచ్చినానుగాని యితరవాంఛలేమి లేదనిన్ని నాకోరిక తమరు ఫలింప
 సేయనియెడల మోహముచేత ప్రాణమును (౪) మజనువలెనున్న (౫) ఫరహాద్
 వలెనున్న అడువులలోను కొండలమీదను సంచరిస్తూ విడిచెదనని వ్రాసినచీటను
 అతని పరముగానిస్తే అది ఆమెకు అందచేసి తిరిగి వెంటనేవచ్చి నన్ను మహల్ చే

విడివడికొనెనుకొనివెల్లెను అక్కడవొకముసలైనగలు అలంకరించుకొని బంగార
 పుకుచ్చీమీదకూర్చుండియుండెను పరిన్ని ఆమెవద్ద అనుకూలమైనపోషకులతో
 భోజాలుచేతులుకట్టుకొని యెదుటనిలువబడియుండిరినేను ఆమెను పెద్దనియె
 చినాష్టాంగపడ్డాను ఆమెనన్నమిక్కిలి అనుగ్రహపూర్వకముగా సలాముచే
 సిమీరుపచ్చినపనిబాగుపడ్డది కూచుండుడని నెలవిష్వడమేకాక మీరెనారాచ
 కొనూలేనుగురించి చీటివ్రాసినారనిసూడా అన్నందుననేనుసిగ్గుపడి తలకిం
 దికిదించుకొని యూరెకెయుంటిని వొక్కనిమిషమైన తరువాత ఓచిన్నవాడా
 ఆమెమీకు సలాముచేప్పినారనిన్ని ఆమెకు వివాహముచేసుకోవడమువల్లతప్పిత
 తమేమిన్నిలేనందునమీరు ఆమెమనస్సులో నున్నదేకోరినారనిన్ని అయితే మీ
 యొక్క రాజ్యసృష్టిచేప్పడమున్ను ఈవేషముతోనుండి తాను పాదుషాసగ
 ర్వవడడమునకిమాళినపని ఎట్లనిన అందరుమనుష్యులేకాని వొకరితోనొకరు
 సమానులైయున్నప్పటికినివాహమ్యమంతలు స్తుతిమాత్రమువిశేషజ్ఞులైవున్నం
 దునఆమెకుచాలాకాలమునుంచి తగినవానినివివాహముచేసుకోవడముకోరిక క
 లిగియున్నదిఅయితే ఆమెకుభగవంతుడుహద్దులేనిభాగ్యము కలుగజేసినందున
 ఇతరులబ్రవ్యము ఆమెకురూరులేనందునమీచేత నైతేవొకపనిచేసే పరతు
 మీదముందుగాప్రవాసముమాత్రముచేసుకోవలసినదని ఆముసలిది చెప్పినందు
 ననేను ప్రాణమునూడా లక్ష్యపెట్టనుఅన్నిటికిసిద్ధమైయున్నానుగనుక ఆసంగతి
 చెప్పవలసినదంటే ఆమె ఈరోజునమీరుఉంటే రేపటిదినముమీకుతెలియ చేస్తా
 ననిఅన్నది అందుకునేనుసంతోషముగా అంగీకరించి నెలపు పుచ్చుకొని వచ్చినా
 నుఇంతలోఅస్తమయమైనది అప్పుడువొక పెద్దభోజనాన్నపిలిచి మహాలులోకి
 తీసుకొనివెల్లెను అక్కడపెద్దలుపండితులుధర్మశాస్త్రవేత్తలు ఉన్నందున నేను
 న్నువెల్లిఆసభలోకూర్చుండగానేగుడ్డ (౬) పరచితరహితరహాగా ఉప్పతిపిగల
 సమస్తభోజనపదార్థాలనువారుభక్షించుచు ప్రార్థించినన్ను వారితోకూ
 డాకలుపుకొన్నారు భోజనము అయ్యేటప్పటికివొకడా ఈలోగిటిలోనుంచిన
 చ్చి (బహిరీజ) అనేనవుఖరు ఎక్కడనున్నాడో వానితీసుకొని రావలసినదని
 అన్నది చోళదారులు తక్షణమే అతన్నిసంబరచేసినారు అతడుమహాపురుష
 త్వముగలమనుష్యునిలాగుననుండడమేగాక వెండిబంగారములతోచేసిన అనేకము
 లయినతాళపుచేపులుమొలనుకట్టుకొనివచ్చిసలాముచేసి నావద్దకూర్చుండెను ఆ
 ప్పుడుఅదా ఈ అతనితోనేవుచూచినదియావత్తు ఈయనతోతెలియచేయుమని

అన్నందుననావైపుతిరిగి ఈకథనాంధింజను ఏమంటే ఓన్నేహితువా యీన
 క్కారులోవక్తకపువ్యాపారముమీద సంచరించేటటువంటిగులాములు అనేకు
 లున్నందున వారిలోనేనొకదీనుణ్ణి మారాచకొమాతేకలకులకొలదిరూపా
 యీలుఇచ్చి ప్రతిదేశమునకు సంచరింజమునిమిత్తమునమ్మునవంపించేది తిరుగా
 వచ్చినట్టుగానే ఆదేశపుభోగొట్టామావల్లతెలుసుకొంటూనుండేది వొకవార్య
 యము (2) (నీమ్రోసాఅనే) వట్టణమునకు ఈయల్పడు వతకకగిమిత్తమువెళ్లి
 యుండెను అక్కడ ప్రజలంతానల్లబట్టలుతొడుగుకొని ఆవదనుపొందియున్న
 ట్టుఎల్లప్పుడుమొలపెట్టయేడుస్తునుండేవారు అందుకుకారణమేమనినను ఎవరని
 అడిగినాజవాబుచెప్పనందున ఆశ్చర్యపడుతూ కొన్నిరోజులుంటని నెలపొడుపు
 రోజునఅక్కడిప్రజలంతా పాదుపాతో ఊరుబయిటికివచ్చిలయనుదీచి మై
 దానముమీదనిలువబడియుండిరి నేనున్నవారితోవెళ్లియుంటని ఐతేవారంతా ఎ
 వరినిమిత్తమో ఎదురుచూస్తూఉన్నట్టులోనెవడ్డదిగదానీ నేపుకాగానే గంధర్వు
 నివంటినుండరమైన పదీయెనువడియారునంవత్స ములవయస్సుగలవొకకిన్నవా
 డువడిగా కేకలుపేస్తూనోటివెంటనురుగులంకెక్కికొంటూవొకయెద్ద మీదనవా
 రిఅయిప్రజలకెదురుగుండావచ్చియెద్దనుననుంచినిగివొకచేతిలోనూదీసి నఖరింగి
 కత్తిక్కి రెండోచేతిలోయెద్దముక్కుతాడున్ననట్టునొనివండివేసుకొనికూర్చుం
 గెను అతనితోకూడాగులాబిపువ్వుమువంటి గంగుగలనుందరి మైన వొకగులాము
 వున్నందునవానిచేతకయేమోయిస్తేఅదివాడుప్రతిమనిషికి చూపిస్తూవచ్చినాడు
 గాని ఎందుచేతనో అందరునెత్తికొట్టుకొనియేడిచిరి శరువాతవాడుతన ప్రభు
 వుదగ్గరికితిరిగివెళ్లగానే ఆయనలేచి వానితలనరికివేసి తిరిగివచ్చిన దారివెళ్లిపాయ
 ను ఆయనకనపడినంతవట్టుకు అందరునిలువబడిచూచితరువాత విచారపడుతూ
 వట్టణమునకువచ్చినారునేనుప్రతివారితో ఈస్థితిచెప్పవలసినదని బతిమాలినప్పటి
 కిని యెవరున్ను చెప్పనూలేదు నాడొహకు ఏమిన్నిపొడకట్టలేదు ఈయాశ్చర్య
 కథనునేనుతిరుగావచ్చి రాచకొమాతేకతోఅగవరచినదిమొదలుకొని ఆమెయది
 తెలుసుకోవడమునకు వాంచకలదై యావివరముఎవరై నాచూచివచ్చి తెలియచే
 గుడమేళన్నువివాహముచేసుకోవడమునకు ప్రదానకాగ్యమనిగ్నిఅతడే దేశము
 నకును ద్రవ్యమునకును తనకుకూడాయజమానుడని ఆమెనొకయించియున్నది
 గనుకమీరు బాగా ఆలోచించి ఈపనిమీవల్ల అయ్యేటట్టయితే తయారుపడండి
 లేకుంటేతిన్నగాయింటిదారివట్టడమేమంచినది తెలియచేయగానే భగవంతునిత

లచివొక పక్షమునకే ఆవివరము తెలుసుకొని రాచకొమారతే సన్నిధికివచ్చి కా
 మితఫలమునుపొందుతాను లేకుంటే అందుకువేరేసాధనమేయుండదనిచెప్పడ
 మేకాక రాచకుమారతేచేసియున్నప్రతిజ్ఞతప్పకూడదనిన్ని ఆమెదీనసంరక్షణ
 బుద్ధిచేతసన్నుతముఖమునకుపిలిపించి పరదాయవతలకూచుండబెట్టి ఆమెమా
 ఖతః ఆఖరారు నాతో ప్రమాణముగాచేసినపక్షమందునామనస్సు స్తిమితపడిన
 కలకార్యదిగ్విజయమునుపొందగలననిచెప్పినాను ఈమాటలను ఆముసలిదివ్లే ఆ
 రాచకొమారతేతోషనివిచేసినది ఏమిగాతేనేమితుదకుదయచేసినన్నపిలవశల
 నినదనియాజ్ఞాపించినందునదాయవచ్చి రాచకొమారతే నివసించియున్నవహా
 లులోకినన్నునుకొనివెళ్లెను అక్కడ రెండువరసలుగా బారుకట్టచేతులజోడించు
 కొనియున్నచెలిక తైలున్న దాసీలున్న హబుసీ అరబ్బీ తునీకీ ఫారసీ కాస్తీ
 రుమొదలైనదేశములయొక్క సౌందర్యముగలస్త్రీలున్న జవాహీరుధరియించి
 ఆయాహద్దుచొప్పున నిలువవడియుండిరి యిదియింద్రభవనమోలేక గంధర్వ
 విమానమేయనిభ్రమపడిచూడగానే ఆశ్చర్యముచేత వొక్కపర్యాయము హా
 అన్నశబ్దము నానోటివెంటబయలుదేరి గుండెలుకొట్టుకోవడమున కారంభించి
 నవిగాని నేనుధైర్యముతెచ్చుకొనివాండ్రను చూస్తూయెదుటికివెళ్లినాను అక్కడ
 వొకవైపునతెరవేసినన్న స్థగితమయినకచ్చీపీటయును వొక్కచందనపుపీటయు
 న్ను ఆముందువేసియుండెను దాయినన్నకూర్చుండవలసినదనసంజ్ఞచేసినందున
 ఆకచ్చీపీటమీదనేనుకూర్చుండగానే ఆచందనపుపీటమీద అకూర్చుండి ఇకమీరు
 అడగవలసినదెమయినా ఉంటే తెలియచేయడనియనగానే నేను ఆరాచకొమార
 తే యొక్కసుగుణంసంతినిన్ని ధర్మపరిపాలనమున్న దానధర్మములనున్న
 ముందుగాకొనియాడి ఈదేశపుపొలిమేరకుతానువచ్చినదిమొదలు ఇదివరకుదా
 రిపొడుగునతనవిషయమయిజరిగిన ఉపచారఘనతను వివరముగా చెప్పడమేగాక
 తనవంటివొక్కభక్తిగూకే ఇంతసమపాయముఉన్నప్పుడు ఇటువంటిదెదలు చేరి
 కొలదిమీదేశానకువచ్చుచుందురుయెంతభిచుక అవుతాననుడునో అదియొక్కడ
 నుంచివచ్చునోయదిబోధపడక ఆశ్చర్యపడి (౧) ఖాయాన్ యొక్కధనమయిసా
 ఈఖచుక ఓపలేదనిన్ని మైనివిచారించిచూస్తే ఈమెకువచ్చే ఆదాయముభోజ
 నమునకై నాచాలినంతకనవడనందున ఇతరవ్యయములకుమూలమేమో తెలియక
 రాచకొమారతే ముఖవచనములవల్లవిన్నట్టయితే నేను స్తిమితపడి నీ ప్రాశ్న
 యనేపట్టణమునకుసంతోషముగావెళ్లి అక్కడిస్థితెలుసుకొని ఆయుధాచార

మున్ను యెడలతిరుగావచ్చి కోరినకోరిక యీడేర్చుకొంటానని మనివిచేసినాను
 యదివింటున్నే ఆరాచకోమాతేఁపచిన్నవాడ ఈహద్దులేనిభాగ్యముయొక్క
 భోగటాటుకు తెలియవలసియున్నయెడల ఈరోజునకూడా ఇక్కడనిలచి సా
 యం త్రమువిజయముచేసినయెడలయెక్కించితు లోపములేకుండావిశదపరచడ
 మవుతున్నదనగానేనేనుబసకువెళ్లియెప్పుడుసాయంత్రమవును వేగమేయిస్థితితె
 లునుకోవతెననికోరికకలిగినిరీక్షించుచుంటిని ఇంతలో వొకభౌజ్జా చూతలుచే
 సిఉన్నకొన్నితబుకులలో రాచకోమాతేఁపుచ్చుకోవడ్డపదార్థములునొకరు
 లచేతవట్టించుకొనివచ్చి యెదుటనుంచిఇవిభక్షించవలసినదని తెలియచేసెనువా
 టిచూతలుతీసిచూడగానేపరిమళము బ్రహ్మరంధ్రమువరకుఁటికడుపు నిండినదియ
 యినప్పటికిని ఓపిక ఉన్నంతమట్టుకుభక్షించి మిగిలినవతియించి ఇందుకు చా
 లాసంతోషించినాననివతేమానము పంపించినాను సూర్యుడు పగలంతాప్ర
 యాణముచేసి అలిసితనయింటికిచేరగానే చంద్రోదయమాయను యప్పుడు
 వొకదాయివచ్చి రాచకోమాతేఁమిమ్మున రక్షణార్థముగనకత్వరగా విజయము
 చేయవలసినదనియున్నది నేనుదానితోకూడాఏకాంతస్థలమునకువెళ్లితిని అక్కడి
 వై భవమునకుయేదిస్మి సమానముకాకుండానుండడమే నీతి యనేకదీపకాంతులు
 ప్రకాశిస్తున్నచక్రవర్తులయొక్కభరహనుజలతారుమసలందు రత్నస్థగితమ
 యినబాలీసువేసేయున్నవి అందుపైనిముత్యాలజాలరుతోవకషన్యూనానపరత్న
 స్తాపితమయినకజ్జలమీదగిలవపెట్టియున్నది మసలందు ఎదుటవువ్వవత్తఫలము
 లు ఉన్నతరహాతరహాగల జవాహరుఁడెట్లుబంగారపువల్లలోనుంచియున్నవి అవి
 యావత్తుదేవునియొక్కచుహిమచేత ఆవిభవించినట్టుగానుండెనుగాని కల్పిత
 ములుగాకనపడలేదుకుడియెడమరెండువైపులనుందరులయిన చెలికత్తెలు దాసీ
 లు మిక్కిలివిసయముతో చేతులుకట్టుకొనిముఖముఎత్తుకుండా కిందచూస్తూనుం
 డిరి పాడేటటువంటిస్త్రీలు శ్రుతిస్వరమేళనముచేసుకొని నిరీక్షించుచుండిరి అ
 ఆస్థినిచూచినాబుద్ధిస్థానము తప్పిపోయి దయితోపగలు ఆసౌగసున్నరాత్రి
 ఈఅలంకారమున్నచూస్తే ప్రపంచములో సప్తద్వీపములు యేలే ప్రభుభనకై
 న్నాయుటువంటిభోగము ఉండదు ఎల్లప్పుడు ఈలాగుననేజరుగుతున్నదాయని
 యిదిగినాను మారాచకోమాతేఁయొక్క విభవముమీరుచూచిన విధముగానే
 యెల్లప్పుడు దినేదినేలోపము లేకుండా విశేషిస్తున్నదని చెప్పిమీరు ఇక్కడకూ
 ర్చుండవలెనని ఆమెరెండోగదిలోవిజయముచేసియున్నదనిలోపల ప్రవేశించి అప్పు
 డేమిచేసినదనితోనేనున్న ఆగదిలోకిపోగా నాలుగువైపులతగిలించినటువంటి

స్తి భూస్వామ్యుగపురుష ప్రమాణముతో దగినటువంటిచట్టములయందు ముత్య
 మయొక్క పచ్చలయొక్క కుందసపుపనిచేసియున్నటువంటిదళసరి అద్దములను
 చూచినను దారితప్పి గుమ్మమెక్కడనో గోడయేవోయని తెలియకుండా నుండిని
 ఒక అద్దముయొక్క కాంతి రెండోదానిలో ప్రతిబింబించినందున అన్నిగదులుర
 త్నవయములై యున్నట్లు అగపడ్డది. అక్కడవొక్కవైపున పరదాకట్టిదానివెనుక
 ఆబిడకూచుకొన్నది ఆదాయిపరదా దగ్గరగూర్చుండినన్న కూచుండుమన్న
 ది అప్పుడు ఆ రాచకొమాతలై యొక్క నెలపుప్రకారము ఈతరహాగానాతో
 ఛెప్పడమునకు పక్రమించెను ఈదేశపురాజు గోప్పవారై యుండిరి ఆయనగర్భ
 వాసమందు ఏడుగురుకుమాతలై జననమయినారు వొకరోజున ఆయన ఉత్సవ
 ముచేయించినందున ఆయేడుగురుకుమాతలై యున్న సర్వాభరణభూషితలై యె
 దుటనిలువబడియుండిరి రాజుకుమనస్సు లోనేమయినాతోస్తేకుమాతలై వైపు
 చూచినెలవిస్తూనుండేవాడు ఆలాగననే వొక పర్యాయము మీతండ్రి రాజు
 గాకపోయి మీరుబీదవాని ఇంటపుట్టినయెడలమిమ్మును రాచకుమాతలైనియె
 వరందరు అనిమిగొప్పయావత్తునేను జీవించియున్నంతవట్టుకే గనుక ఈస్థితిమీకు
 కలిగినందుకు భగవత్స్వాస్థ్యనచేయవలసినదని అనగానే మిగిలిన ఆరుగురు కుమా
 రైల ఏకవాక్యముగా అభిమతమరుసురక్షితులుగా నున్నంతవట్టుకే మాభాగ్య
 మనియన్నారూగాని అందరిలో చిన్నదియై నప్పటికిని బుద్ధిచేతనుజ్ఞానముచేతను అం
 దరికన్న ధీగమయియున్నందున అది ఆజ్ఞానవాక్కుగా నెంచి ఊరకేనిలువబడి ఆ
 ప్రసంగములోనేమియింకా కలగజేసుకోకుండా నుండెను రాజు కోపదృష్టి
 తోనీపేవైపుచూచి యేమమ్మనీవేమిచెప్పవలయునుకాకాణమేమనగా అప్పుడు
 ఈమెతన రెండుచేతులుజోడించుకొని ప్రాణరక్షణము చేస్తాననిన్ని తప్పుకుమి
 స్తానని వరమిచ్చినయెడల ఈచిన్నదిమనస్సులోతోచినమాటమనివిచేస్తున్నదని
 అన్నది ఆప్రకారనేనెలవైనది అప్పుడు ఈరాచకొమాతలైనిజమాడితెనివ్వు
 రమువస్తున్నదన్నసామిలేతమరున్న విసేడందురు ఆహేతువున ఇప్పుడునాబ్ర
 తుకుమీద ఆశ్రయదులుకొని నానుదుటవ్రాసినవ్రాతను ఏవిధముగాను తప్పించ
 నేరనియెంచుకొనివచ్చేదేదో అదిరాకమానదని నిశ్చయించిమనివిచేసెదను మి
 మ్మునరాజుగాపుట్టించినభగవంతుడునన్ను రాచకొమాతలైగాచేసినాడనిన్ని ఇం
 దులోయొకరిపెత్తనములేదనిన్ని అయితేతమరు అన్నోదకములిచ్చి మమ్ముననంక
 ళించిననారాటచేతతమయొక్క పవిత్రమయినపాదధూళి కాటుకచేసి ధరించ
 దానకుతగియున్నదిగాని యెవరిపుణ్యమువారిదేయనిమనివిచేసెను ఈమాటవిన

[illegible]

తుదకునాలుగోరోజుడదయమందు(౧౦)భాజాభిబుధనేదీర్ఘదశివంబిరూపము
కలిగి తేజశ్శాలియైనటువంటిని స్కృపటముగలవాక ఘోరీరుఎదుట ప్రత్యక్షమయితి
మనుచూచి ఓకూతురానీతంత్రిపాదుషాఅయినప్పటికిని నీ అదృష్టము వంకర
గానున్నదనిన్ని అయితే ఇప్పుడుయీముసలి ఘోరీరునునీకుపరిచారకుణ్ణిగా నెంచు
కొనిస్యష్టికతనుగురించిరాత్రిపగళ్లుధ్యానిస్తేమేలుకలుగుననిన్నిఉపదేశించితా
నుభిక్షమే తిత్తెచ్చకున్నతాలూకు జోలలోనున్న రొట్టెముక్కలుతీసి ఎదుటనుం
చినీళ్లకోసరము ప్రయత్నముచేస్తేనుయ్యి ఉన్నదిగానినీళ్లతోడడమునకు చేదుతా
డులేనందునచెట్టుఆకులకొన్ని కోసిదొన్నెకుట్టితనకంతసూత్రముకట్టతోడి రా
చకొమాతెకుకొంచమాహారముపెట్టెను యప్పుడామెకు ప్రాణమునిలువవట్ట
ది ఆభగవద్భక్తుడు ఆమెవంటిరిగా ఉండడముచూచి చాలాధైర్యము చేప్పి
నాడుగాని అతడున్న దుఃఖిపడ్డాడు ఆయనచేసిన అపరిమితమయినపరామర్శ
చేత ఆమె స్తిమితపడ్డందున ఆరోజుమొదలుకొని తప్పకుండా ఆయనపట్టణము
లోకివెళ్లి భిక్షాటనమువల్ల దొరికినదియావత్తు ఆమెయెదుట పెట్టడమునకున్న
ఆమెకు తినిపించడమునకున్న నిశ్చయించినాడు ఈలాగుకొన్నిరోజులుజరగ
గా వాకరోజున రాచకొమాతె తలదువ్వి జటవేసుకోవడమునకుకోరికకలి
గితలవిప్పగానేఒకఆణిముత్యము అందులోనుంచీకందవట్టది ఆముత్యము ఆఘోరు
చేతికిచ్చిపట్టణములో అమ్ముచునిచెప్పినందున ఆఘోరుఅమ్మి అందలికిమ్మ త్త ఆమెకు
తెచ్చియిచ్చెను అప్పుడామెకాలము వెళ్లపుచ్చడానకు ఇక్కడవాకచిన్నయిల్లు
కట్టించుమనియన్నది అందుకాఘోరు అంగీకరించి ఓచిన్నదానా నీవుమట్టితోవ్వి
పోగుచేయుము వాకరోజుననేను నీళ్లుతెచ్చి మట్టిపిసికి వాయగట్టిపట్టిటువేస్తా
ననెను అప్పుడామె గజములోతుతోవ్వగానే భూమిలో వాకగుత్తుముకనవట్టది
అదితెరిచిమాడగా మొహారులు రత్నములునిండియుండెను ఆమె అందులోనుం
చినాల్గుగైదుదోసెళ్లమొహారులు తీసుకొనితిరిగి నిక్షేపము మూసివేసినది ఇంత
లోఘోరీరువచ్చినందున నుంచి కానీవావాండ్లనున్న వట్లపనివాండ్లనున్న కూలి
వాండ్లనున్నపిలిపించవలసినదనిచెప్పి జేసిగావున్న (బసరాదేశముయొక్క రాజ
మందిరముతోసరి అయ్యెటటువంటిన్ని (ఖురాసాన్) దేశములోఉన్నదానికం
దివేశేషమైనటువంటిదిన్ని (వాకగొప్పరాజమందిరము) ప్రాకారముతోకో
కులుసత్రము మొదలైనవివ్వరగా ఈస్థలమందే తయారుచేయించవలసి
గ్నదిగనక ముందుగాదానిస్తాను వాకకాగితముమీదక్రమముగాప్రాయం

చిత్రసుకొనిరావలసినదని తెలియజేయగానే ఘోర ఆప్రకారముజరిగించినందున లోగిలి తయారుకావడమునకు ఆరంభమైనది మరియు నానాతరహానుష్యులలోనున్న ప్రశస్తమైననపుకరులు చాకరులుకూడాప్రవేశించినారు ఆలోగిలి తయారుఅవుతూ ఉన్నవాతక్రమక్రమముగా ఈమెతండ్రిగారికికూడాతెలిసిమిక్కిలీఆశ్చర్యపడి అదియెవరు తయారుచేయించడమున కారంభించినారని ప్రతివాదిని అడిగితే ఆస్థితివివరికిన్నితెలియనందున అందరుతమకేమిన్నితెలియదనిచెప్పిరి అప్పుడారాజు వొకపెద్దమనుష్యునిద్వారాతాను ఆలోగిలి చూడడమునకువస్తామనిన్ని నీవు ఏదశపురాచకొమాతెవో ఏకుటుంబస్థురాలవో తెలియవలసియున్నదని వతఃమానముపంపించినందున ఆమెచాలాసంతోషించి ఏలినవారు యీపేదదానియింటికివిజయముచేస్తారన్నవాతః తెలిసిమిక్కిలిఆనందమైనదనిన్నిఅందు వల్లనాకువరువు ప్రసిద్ధులకూడాసంప్రాప్తమవుతున్నదనిన్ని ఈయింటియొక్క అదృష్టమువల్లతమయొక్క పాదరజస్సుసోకడముచేత యిందులోనుండేవారుకూడా కృతార్థులవుదురనిన్ని రేపటిదినములక్షీప్రదమైనదికానున్నది విశేషించినావిషయమయి సంవత్సరాది పండుగకంటేసంతోషకరమయినదిగానున్నందున తమరుసూర్యునివంటవారు గనుక యిక్కడికివిజయముచేసినయెడలతమకిరణప్రసాదమువల్లఇసుక రేణువువంటినేనున్న సత్తకలిగిప్రకాశిస్తాననిన్ని నాకుసంభవించినవట్టుకు తమకు నేనుసత్కరించడమున్ను అందుకు తమరంగీకరించడమున్ను ఈనీనురాలైననాయొక్కసంరక్షణజరిగించినట్టుఉంటున్నదిగనుక యింతకన్న తెలియజేయవలసినదిఏమిలేదని ఆయనతోతెలియజేసి ఆపెద్దమనుష్యునికి బహుమతిచేసి తిరిగిపంపించినది ఆసంగతివింటున్నే (పాదుషా) విందుకుఅంగీకరించిముఖ్యముగావస్తానని తిరుగావతఃమానముపంపించినాడు అప్పుడు ఆమెతనయావస్త్యంది నపుకరులకు రాజుగారుమిక్కిలిసంతోషించేలాగు విందుతయారుచేయవలసినదనిన్ని ఆయనతో వచ్చేపిన్నపెద్దలందరుకూడా భోజనభాజనమువల్ల సంతోషమును పొందిపెళ్లివలసినదనియాజ్ఞాపించినందున రుచిగాసమస్తపదార్థములుసిద్ధమయినవి సాయంత్రముకాగానేరాజు అవుదామీద సవారీ అయివిజయము చేసెను రాచకొమాతెతనస్వతంత్రపువరివారమునుకూడాతీసుకొనియెదురుగావెళ్లి రాజుకనవడగానే ఆయనఆశ్చర్యపడేటంత విషయముగావందనముచేసి ఉత్సవముతోతీసుకొనివచ్చి రత్నసింహాసనముమీదకూర్చుండబెట్టినది మరియుక్షయిరువై అయిదువేలరూపాయలతోకట్టించిన అరుగున్ను నూటవొక్కసంచితోజవా

హీరున్న మొహరులున్న మాలాలు నెల్లూలు పట్టుబట్టులు ఇంకాతరహాతరహా
 జలతారుపనిచేసియున్న అనేకవస్త్రములున్న రత్నఖచితములైన అలంకార
 ములతో రెండువీనుగలనున్న పదిఅరబ్బి గుఱ్ఱములనున్న నజరుదాఖలుచేసి తా
 ను రెండుచేతులుకట్టుకొని ఎదుటనిలువబడ్డది అందుకుపాదుషా చాలాగుంతో
 పించినీవు ఏదేశపురాచకొమాతెను ఏహేతువుచేతఇక్కడికి వచ్చినాననియ
 యడిగితేరాజకొమాతె మిక్కిలివిసయముగా ఈచిన్నది యేలనవారియొక్క
 ఆగ్రహముచేత ఈఅడవిలో ప్రవేశపెట్టబడిన పాపాత్మురాలనిన్ని ఇప్పుడుత
 మరుచిత్తగిస్తూ ఆశ్చర్యకరమైనయావదైవభవముఈశ్వరవిలాసమనిస్సి మనివి
 చేసినది ఆమాటవింటున్నే రాజుతనయొక్క రక్తము పుత్రికాప్రేమచేత ఉ
 ప్పొంగినందునతానులేచి అనుగ్రహముచేతకొమాతెను కౌగిలించిచెయ్యిప
 ట్టుకొనిసింహాసనముదగ్గరకుచ్చి వేయించి కూచుండబెట్టినాడుగానిఆయనవంత
 పడుతూకుమాతెలనుకూడాచీనుకొనిత్వరగా రావలసినదని రాణివద్దికవత
 మానముపంపించెను వారువచ్చినతరువాత తోడవుట్టువులుపోచ్చి కౌగలించుకొ
 నియేడ్చి భగవత్స్వాధీనచేసినారు ఈరాచకొమాతెతల్లికిన్ని ఆరుగురు
 అప్పచెల్లెండ్లకున్న ఎంతనగదున్న జవాహీరున్న ఇచ్చినదంటే ఈప్రపంచ
 ముహీనున్న యావద్భాగ్యముదానితాళాకుసహితముచాలదు ఆపింవ్వుటపా
 దుషా అందరినికూడాపుంజుకొని భోజనముచేయడమేకాకుండా ఆయనజీవిం
 చియున్నంతమట్టుకు ఈవిధముగానే యప్పుడప్పుడు తానురావడమున్న ఆమె
 నుకూడావెంటపెట్టుకొని వెళ్లుతూవుండడమున్న జరిగిస్తూనుండెను ఆయనకా
 లముచేయగానే రాజ్యభారమునకుమరియెవ్వరు తగినవారులేనందున ఈమెకు
 దఖలుపడది ఓన్నేహీతుడా జరిగినస్థితి ఇదినీవువిన్నావుకదా భగవదనుగ్రహ
 హమువల్లకలిగినసంపత్తుకు ఎంతమాత్రమున్న ఛోకాలేదుగాని మనుష్యుని
 యొక్కప్రవర్తనగాగుగానుండవలెను విశేషించియెంతఖచ్చుచేస్తే అంత అభి
 వృద్ధిఅవుతూవున్నది దేవునియొక్కప్రభావము ఆశ్చర్యకరమని ఆదాఈనాతో
 చెప్పిఇకమిరువ్వుక్కడికివెళ్లి ఆవాతెవడమునకు మనస్సుననిశ్చయము కలిగిన
 పతుమందుత్వంగా వెళ్లవలసినదనిచెప్పెను ఆ తత్త్వణమేసెలవుపుచ్చుకొని దేవు
 నియందుభారమువేసినసంపత్సరప్రయాణముచేసి ప్రయాసమీదగి మ్రోజు అనే
 పట్టణము చేరిచూస్తేగొప్పవాండ్లుకొద్దివాడ్లంతానల్లబట్టులుతోడుగుకొని యుం
 డడమేకాకఅదివరకునేనువిన్న స్థితియావత్తుకూడా చూచినాను కొన్నిదినములు
 అయినవెనుకచంద్రదశానమురోజున ఆపట్టణపుప్రజలందరుస్త్రీలు పురుషులు

న్ను రాజుమంత్రులుయావ త్తువొకమైదానముమీద పోగ నారు ఆశ్చర్యపడుతూ
 తీరణయాత్రా పరునివలె ఘోర వేషమువేసుకొని నేనున్న అసమూహముతోవెం
 టబడివెళ్లినిలువబడి ఈమాయయేమిటోకనుకొందామనిచూస్తూవుంటిని ఇంతలో
 చిన్నవాడు ఎద్దుమీదనెక్కి కేకలువడిగావేస్తూనురుగులుకక్కకొంటూఅడవిలో
 వొకనుంచివచ్చినాడు నేనాయనయొక్కస్థితికనుక్కొనడమునకు చాలాప్రయా
 సవడివెళ్లి నప్పటికిన్నిచూస్తున్న ఆశ్చర్యముచేతనిచ్చేపిత్తడవై ఆవట్టుననే నిలువ
 బడితిని ఆయనమామూలు ప్రకారము అక్కడజరిగించవలసినకార్యములు చేసి
 వేసితిరిగి వెళ్లిపోయినందున ప్రజలుపట్టణపువైపుతిరిగినాకు తెలివిరాగానేఅయ్యో
 యికవొకనెలపర్యంతముతిరిగిఎదురుచూస్తూఉండవలెనుగదా అనిపశ్చాత్తాపప
 డుతూవిధిలేక అందరితోకూడావచ్చినాను ఆనెలంతా (౧౧) (రంజాన్)వలె
 నుప్రతిరోజున్ను లెక్కపెట్టుకొంటూజరిపినాను మెల్లిగాపండుగవలెరెండోనె
 లపొడుపువచ్చినందున ఈదఫావీమైతేకానిబాగాధైర్యముతెచ్చుకొనినిలవబడి
 ఉండి ఆసంగతికనుక్కొందామని. నిశ్చయించినాను ఇంతలోఆయనవచ్చి మా
 మూలుప్రకారము అందరినిన్ని ఏడిపించి అడవివైపుమళ్లగానే అతనివెనకవడిగా
 నడుస్తూ వెళ్లడమునకుపక్రమించినాను ఆపట్టణపుమనుష్యులు నాచెయ్యి పట్టుకొ
 నియిదియేమివనిఎరిగివుండిచచ్చిపోతావేమనిన్ని ఊపిరిముక్కుననున్న పక్షమున
 కుచనిపోవడమునకు అనేకమాగణములున్నవనిన్ని అన్నారు చాలాపర్యాయ
 ములునేను - బతిమాలి దులపరించుకొని వెళ్లడమునకు ప్రయత్నపడ్డానుకాని
 వాండ్లనన్నవదలక అందులోనలుగురుమనుష్యులుపట్టుకొని ఊల్లోకిలాగకొనివ
 చ్చిరితిరిగిన్ని నెలరోజులపట్టుకువంతతరహాగలదుఃఖముననుభవించినాను అంత
 టకొత్తనెలవచ్చినందున ప్రొద్దునలేచిఅందరికన్నాముందువెళ్లి అడవిలోముఖ్యము
 గాఅతడువచ్చేదారి కాచిచాటుగానిలువబడియుంటిని ఆయనయధాప్రకార
 ముగావెళ్లికార్యముచేసుకొనితిరిగిపోతూవుండగానేను వెంటపడ్డాను కాళ్లచప్పు
 డుచేత ఎవరోవస్తూఉన్నట్టుగ్రహించివొకపర్యాయముఎద్దున్ను మళ్లించి వొ
 క్కకేకవేసినరికివేయవలెననికత్తినుకొనినామీదపడ్డాడు నేనుఖిషేఁల వినయము
 గాతలవంచిపలాముచేసి రెండుచేతులుకట్టుకొనినిలువపడ్డాను తోయననన్నుచూ
 చి ఓఘోరు నీవువ్యధముగాచచ్చిపోదువు అయితే నీకుకొంచమాయుదాకా
 యమున్నది కాబోలువెళ్లుము ఎక్కడికవస్తావని రత్నఖచితమైనటువంటిన్ని ము
 త్యాలకుచ్చులుకట్టియున్నటువంటి వొకకయిజారుకత్తితనములలోనుంచితీసినా

యెదుటపారవేసి ఇప్పుడుతనవద్దనగదుయేమిహాజరులేదనిన్నిఅయితే ఇదిరాజు
వద్దికీతనుకొనివెళ్ళియిస్తేనేవుకోరినది సంభవిస్తున్నదనిన్నిఅన్నాడు అప్పట్లోభయ
ముచేతకదలడమునకుగాని మెదలడమునకుగాని సంభాషించడమునకుగాని శక్య
ములేకుండానోరు ఎండిపోయికాళ్లుబలువై అక్కడనేను ఉండిపోయినందున ఆ
శూరుడుచూస్తూవెళ్ళిపాయను నేనున్నఇక నెలపర్యంతము సరిక్షించిఉండడము
మంచిదికాదని తిరిగియిటువంటి సమయముదొరకదని నిశ్చయించుకొని వెళ్ళినా
ను ఆయనతిరిగికోపముతో నావై ఘమల్లినన్ను నిశ్చయముగా చంపివేయడమున
కునినఁయించినందున(౧౨)ఒరు స్తుంపంటిపిరుడాసాపుగాతెగిపోయేలాగువొ
క్కనరుకు నరకవలసినదనిన్ని అందువల్లతనశ్రమనివారణమవుతున్నదనిన్ని ఆ
దోషమునీకేమిలేదనిన్ని వొట్టువేసితలచాచినాను అందుకు ఆయనవొప్పనందు
ననేనులత్యపెట్టకముందు అడుగువేసినాను ఆయనచూచిచూడనట్లు వెళ్ళిపోతూ
ఉంటేకూడానడిచినానువెళ్ళగా రెండుక్రొసులుఅడివిదాటగానే వొకప్రాకా
రముకనపడ్డది ఆగుమ్మములోకి ఆయనవెళ్ళి వొకకేకవేయగానే తలుపులు వాటి
యంతటవీడిపోయినవి అతడు లోపలికివెళ్ళికూర్చున్నాడునేను ఇవతల నిలువప
డి ఒభగవంతుడా నేనేమిచేతునని విచారిస్తూఉంటిని ఏలాగైతేనేమి కొంత
నేపటికివొకగులామువచ్చి యెదుటికిరమ్మన్నారు నడునము నీకుమృత్యువు సం
ప్రాప్తమైనదికాబోలు నీకర్తము యీలాగుననున్నదా అన్నాడు నాలదృష్టము
బాగానేయున్నదని నిభయముగా అతనితోకూడా తోటలోకివెళ్ళితేతుదకు ఆ
యనబంగారపువనిసరుకులు ఎదుటనుంచుకొనివొంటరిగా మసలందుమీద కూ
చుకొనిఉన్నవొకలోగిటిలోకితీసుకొనివెళ్ళినాడు నేను ఆయననుచూస్తూన్నేవంగిస
లాముచేసినానునన్నుకూచుకొందుమనిసంజ్ఞచేసినందున వినయముగా మండివేసు
కొనికూర్చుండినాను అప్పుడుఆయనపచ్చలతోచెట్టువొకటి తయారుచేసినాడు తి
రాలేవపొయ్యేటప్త ? ఆగదిచుట్టూఉన్నగులాములంతా లోగిటిలోదాగున్నా
రు నేనున్న వొకపంచాదితోదూరిపోయినాను తరువాత ఆయనలేచిఅన్నిగదు
లకుతాళములువేసితోటలోవొకమూలకువెళ్ళి తనసవారియెద్దును కొట్టడమునకు
మొదలుపెట్టినాడు దానిధ్వనినాకువినపడినందునగుండెలుకొట్టుకొన్నదిగాని ఆ
స్థితికనుక్కోవడమునకుకష్టానకై నావొప్పుకొనిజడుస్తూతలుపుతీసివొకచెట్టుచా
టుననిలువబడిచూస్తూవుంటిని అప్పుడుఆయెద్దునుకొట్టేకట్టికిందపడవేసిఅన్నితలు
పులుతాళాలూతీసిలోపలికివెళ్ళితిరిగివెంటనేవచ్చి ఆయెద్దుయొక్క వెన్నమీదచే

(౧౨) రుద్రుని అనేవాడు తురకలలోభీముడువంటినాడు.

య్యివేసిదుష్టి మొగముముద్దు పెట్టుకొని గడ్డిడలవలుతనిపించి యివతిలికివచ్చినాడు నేను అదిచూస్తున్నే వేగముగాపరుగెత్తితిరిగి కొట్టోదాగుకొన్నాను అంతట ఆయనరాగానే గులాములు కొందరు చెంబులతో నీళ్లుదీసుకొనిరాగానే ఆయన కాళ్లుచేతులుకడుక్కొని దైవప్రాథనచేసి ఆపకీరుయెక్కిడనున్నాడని కేక వేసినందున నాపేరువింటున్నే పరుగెత్తివిదుటనిలువగానే సెలవుఇచ్చినందున సలాముచేసికూచుకొన్నాను వంటకాలువచ్చినవి ఆయన భోజనముచేసి నాకున్న దయచేసినందున పుచ్చుకొన్నాను ఆపిచ్చుట అవితీసివేయగానే చెయ్యికడుక్కొని నిమ్మశించుమని ఆయనగులాములకు సెలవుయిచ్చినారు అప్పుడు ఎవరున్న దగ్గిరలేనందున నన్ను చూచి ఓన్నేహితుడా నీ చావును నీవు వెతుకుకొంటూతిరుగుతున్నావు అంతపువడ్రవమునీ కేమి సంభవించినదని అడిగినాడు నేను నాస్థితిని యావత్తు తెలియచేసి యికమీకటాతుమువల్ల నాకోరికకొనసాగించుకోవడము నకుకని పెట్టియున్నానని అన్నాను ఇదివింటున్నే ఆయన నిట్టూర్పుకొని గుడించి పరవశమై ఓడేవుడా మోహముయొక్క బాధనీకన్న ఎరిగినవారు ఎవరున్న లేరని అనడమే కాకుండా ఒకని కివుట్టిన నొప్పి రెండోవానికి తెలియని విధముగా మోహమువల్ల సంభవించే ఆపద అనుభవించేవానికి తప్ప యితరులకు తెలియదనిన్ని అధికముగ లరెండు శ్లోకములు చదివితరువాత మరియొకని మిషమునకు తెలివితెచ్చుకొని గుండెకాలి వొక్క కేకగడలలో ప్రతిధ్వని యిచ్చేలా గువేసెను అతడున్న నావలె నే మోహముచే బాధపడుతూ ఉన్నట్టు నాకుతోచినా స్థితి యావత్తు తమతోమసి విచేసినాను అనుగ్రహించితమయొక్క వృత్తాంతము తెలియచేసిన పక్షమందు శక్తి వున్న మట్టుకు ముందుగా మీనిమిత్తమై శ్రమపడి మీకోరిక సిద్ధింప చేస్తాననగానే అతడు తనరహస్యమును ఆయాసమును గురుతెరిగినవాణ్ణిగా నన్ను గ్రహించి తనస్థితి ఈవిధముగా చెప్పడమునకు పక్రమించెను ఏమంటే ఓన్నేహితుడా ఈ మోహవేదనతోనున్న నేను ఈ (నీమోక్ష దేశపు రాజుకొమారుణ్ణి) నేనువుట్టిన తరువాత మాతండ్రి గారు శ్యాతిషకులను మాంత్రికులను పండితులను పోగుచేసినా యొక్క గ్రహచారమేలాగుననున్న వోచూచికోటితయారుచేసి ప్రతినిమిషమునకు ఏమేమిజరుగునో ఆవివరము తెలియచేయవలసినదని యాజ్ఞాపించినందున వారు శాస్త్రవృష్టిచేనాలాచించి భగవదనుగ్రహముచేత నేను ఒకనక్షత్రం లగ్నఫల మెటువంటిదంటే (౧౩) నెకందరు పాదుషావలె రాజ్యమున్ను

(౧౩) ఈనెకందరు పాదుషా చక్రవర్తికాయని పేరును పొందెను - ఈయనను యింగ్లీషు వాండ్లు అలగ్జాండరని యందురు.

(౧౪)నపు షేరవాన్ వలె న్యాయపరిపాలనమున్న జరిగిస్తాననిన్ని అన్నికాస్త్రములుగ్రహిస్తాననిన్ని తలచినకార్యము చేస్తాననిన్ని ధర్మమందును ధైర్యమందును (౧౫) హాతేమునున్న (౧౬) రుస్తుమునున్న ప్రజలుమగిచేలాగుకీర్తి ప్రతిష్ఠలను పొందుతాననిన్ని అయితేపదునాలుగుసంవత్సరములలో గారవిచంద్రదశకానమయితే వెట్టియెత్తి అనేకలనుచంపుతాననిన్ని గ్రామమువిడిచి అడవిలో ప్రవేశించివ్యగపక్షిజాలములతో కాలక్షేపముచేస్తానని తెలియచేయగానే మాతండ్రి గారునాసిమిత్తము ఈతోటకుపునాదివేయించి అనేకతరహాలుగలలోగిళ్లు అందులోకట్టించినన్ను నేలమాళిగలోనుంచి పెంచవలసినదని యాజ్ఞాపించి యెంతమాత్రమున్ను ఎండవెన్నెతగలకుండా డాబా కూడా కట్టించినారునన్ను అందులో ఉంచిపాలదాయాలుమొదలైన వారినిసంరక్షించడమునకు ఉంచినారునాకుసమస్తశాస్త్రములను ఉపదేశించడమునకై తెలిసిన అయ్యభారినినిణకయించితండ్రి గారు ఎల్లప్పుడునాభోగట్టాతోఉంటూవచ్చినందున ఏనిమిషముజరిగినస్థితి అప్పుడెమనివిచేస్తూనుండిరి నేను ఆయిల్లేప్రపంచమానుకొని లక్కపిడతలు తరహాతరహా పువ్వులుపెట్టుకొని ఆడుకొంటూనుండేవాణ్నిమరిన్ని ప్రపంచములోరుచిగలవస్తువలుయేదికోరితేఅదియిచ్చుచుండిరి పదినంవత్సరముల వయస్సుకాగానేసమస్తశాస్త్రములుగ్రహించినానువ్వాకరోజునఅడాబాకిందికిటికలోనుంచి వింతయైనవొకపుష్పము అగుపడిచూచినకొద్దిపెద్దదైనదిదాన్నినేను అందుకోవలెనని చెయ్యిచాస్తేమరింతపొడుగైనదినేను ఆశ్చర్యపడిచూస్తూవుండగా అక్షణమేపకపకనవ్విసధ్వనివినపడ్డదిమెడయెత్తిచూస్తే అడాబాబద్దలుచేసుకొనిచంద్రునివంటి ముఖము బయలుదేరినది చూడగానే నాయొక్కబుద్ధిన్ని తెలివిన్ని స్థానముతప్పిపోయినవి తిరిగిస్మృతితెచ్చకొనిచూస్తే వొకరత్నసింహాసనమును (గంధర్వులు) భుజములమీదతగలకుండా అర్థాంతరముగానిలువబడిఉన్నది అందులోవొక (స్త్రీ) రత్నఖచితమైనకిరీటుముధరించివెలగలజలతారుపోషకుశరీరంధరించి చేతులో కంపులగిన్నెపట్టుకొని సురాపానముచేస్తూకూచుకొండియున్నది ఆసింహాసనముమెల్లిమెల్లిగా కిందికిదిగి డాబామీదికివచ్చినది అప్పుడుఆగంధర్వస్త్రీనన్ను పిలిచితనదగ్గిరకూచుకొండపెట్టుకొనిముద్దుముద్దుమాటలాడుతూ ముఖానముఖము తగిలించుచు గులాబీపన్నీరుతో చేసిన ఆసవముగిన్నెడు నాకుతాగించి మనుష్యజాతి విశ్వాసహీనులుగాని తనమనస్సు

(౧౪) వొకటోఫక్తిరుకతలో - వొకటోరిమాకుకూడాఉండవలెను. (౧౫)(౧౬) ఈఫక్తిరుకతలో ౧- ౧౧, రిమాకుకూడాఉండవలెను(౧౭)ఫక్తిరుకతలో ౭ రిమాకుకూడాఉండవలెను.

నియంతులగ్నమైఉన్నదనగానేమరిన్నిదాన్ని మోహించేటంతవృద్ధుడైన చమ
 య్యారపుమాటలుమాట్లాడినందున యాగంధర్వ స్త్రీకిమిక్కిలి మోహకరమైన
 డి అప్పుడేనాకు అత్యానందము కలిగి ప్రపంచమునకు వచ్చి నట్లు తలంచినాను
 అప్పుడు అస్థితియెవరుచూడడమునకు వినడమునకు అవకాశము కలగనొససిన ఆ
 సంతోషముతోమనస్సును స్థితిపరుచుకొని ఉభయలమామాటలాడుతూనుంటి
 మిఇంతలో (రామాయణములో) పిడకలవేట్లాటవలె ఆపద సంభవించినది యె
 ట్లంటే నలుగురుగంధర్వులు ఆకాశముమీదనుంచి దిగియేమిటోఆప్రియురాలి
 చెవిలాచెప్పిరివింటున్నదానియొక్క ముఖవచనముతప్పి ఓప్రియుడా కొంత
 పేపునీదగ్గరకూచుండి కాలక్షేపము చేతామనిన్ని ఈవిధముగానే యప్పుడు
 రావడమైనాలేకనిన్నుకూడాతీసుకొని వెళ్లడమైనాజరిగింతామని కోరికకలిగియు
 న్నదిగాని ఇద్దరిని ఒకచోటసంతోషముగా నుండనీయద్దు యిప్పుడు నేనువెళ్లి
 పోతానుగనుక నిన్నుభగవంతుడురక్షించవలెననియన్నది ఆమాటవినగానే ప్రా
 ణములునిలవకచేతులోనున్నచిలుక ఎగిరిపాయనుగదాయని ఆమెనుచూచిఓప్రి
 యురాలాతరిగిమనముఎప్పుడుకలుసుకోవడమనిన్ని ఎంత ఉపద్రవకరమైనమాట
 చెప్పినావనిన్ని త్వరగావచ్చి నట్లయితే నేను బీవించుటచూస్తాననిన్ని లేకుంటే
 పశ్చాత్తాపమునుపొందుతావనిన్ని నీవుండే స్థలమున్ను పేరున్న అనవాలైనా
 చెప్పితే ఆజాడలమీదవెతుకుకొంటూవచ్చినీవద్దప్రవేశిస్తాననిన్ని అన్నానుఅదివిం
 టున్నేఈమాట (౧౭) సైతాన్ చెవినిపడకపోవలెను అనిన్ని దేవుడునీకు నూట
 యిరువైయేండ్లు ఆయుదాయమునివ్వవలెననిన్ని తానున్నుజీవించి ఉన్నవత్తు
 మందుతిరిగికలుసుకొంటాననిన్ని నేనుజీవితనేగంధర్వరాజకన్యకను హిమవత్స
 ర్యత ప్రాంత్యమందునుంటామనిన్ని చెప్పి ఆసింహాసనముపైకితీసుకొని వచ్చినట్లు
 గానేయెగిరిపోయినదికనపడ్డంతవట్టుకు ఒకరినొకరు చూస్తూనుంటిమి కనపడక
 పోగానేస్మృతిజ్ఞానములు రెండున్ను తప్పి ప్రపంచము యావత్తున్ను కండ్లకుచీ
 కటిగాకనపడ్డది దుఃఖముచేతపలుమారుపడ్వడము నెత్తిమీదబుగ్గించెల్లకోవడము
 బట్టలుచించివేయడము భోజనమందుఆసక్తిలేకుండానుండడము మొదలైన ఈ
 మోహముయొక్క తొందరలు కలిగియున్నందున ఈస్థితినాదాయాలు మొద
 లైనవాండ్లుకనుక్కొనియేడుస్తూపాడు పాపదటికవెళ్లి యేమో తెలియదు మన
 చిన్నవానికితనంతటతానే ఉపద్రవముసంభవించి భోజనములేకుండాపోయిన
 దనిమనివిచేసినారు అదివింటున్నేరాబువిశేషజ్ఞానులైన సవజీరులనున్న పాశ్చిమాలైన
 పెద్దలనున్న బుద్ధివంతులైనవైద్యులనున్న నిజమైనజ్యోతిషులనున్న సవిత్రులైన

ఘోరములనుకూడా తీసుకొని నేను నివసించియున్న తోటలోకి విజయము చేసి సాకష్ట
 ముచూచి ఆయన మనస్సున వైకల్యమును పొంది కంటతడి పెట్టినన్ని కౌగిలించుకొ
 ని ఇందుకు సాధనము చేయవలసినదని వారితో శేలవిచ్చినందున వైద్యులు వాష
 ధములు ప్రయోగించడమున్న మాంత్రికులు మంత్రించి వీధుల చల్లడమున్న
 జ్యోతిష్కులు హాశాంతిదానములు చేయించడమున్న ఉపక్రమించడమేకా
 క ప్రతివారు తమతమ శాస్త్రసంబంధమైన విధులకూడా చెప్పతూ వచ్చిరిగాని
 నాకు సంభవించిన హింస నామనస్సుకు మాత్రమే తెలుసును ఎవరు చేసిన ప్రయ
 త్నము నాదుగద్యప్తము చేత కార్యకారికాలేదు రోజుకు రోజు వెట్టియెక్కువై అన్న
 పానములు లేక శరీరము నీరసించి రాత్రి పగలు ఏడవడము పనియడం డేది ఈవిధ
 ముగా చూడు సంవత్సరములు జరిగెను నాలుగో సంవత్సరమునందు ఒకసౌదా
 గరు దేశము తిరుగుతూ తరహా తరహా కలిగినటువంటి చమత్కారమైన అనేకవ
 స్తువులు మాతండ్రి గారి సన్నిధికి తీసుకొనివచ్చి యిచ్చి దశానము చేసినాడు రా
 జుమిక్కిలికటాక్షించి అతనితో మీరు చాలా దేశములు చూచినారుగదా ఎక్క
 డనై నాశాస్త్రజ్ఞానముగల వైద్యుడు మీకు కనపడ్డాడా లేదా మీరు వినియైనా ఉ
 న్నారా అని అడిగినారు అందుకు అతడు ఏవహారాజా హిందు స్తాన్ దేశములో
 నముద్రతీరమందు వాకకొండపట్టణాన్ని దేవాలయమున్న విశాలమైన లోగిలి
 న్ని ప్రశస్తమై నతోట ఉన్నది అందులో వాకబైరాగీ నమస్తరోగములు బాగు
 చేస్తున్నాడు ఆయన ఇప్పటికాలములో (౧౮) అఫ్ లాతూన్ అని చెప్పవచ్చును
 భగవంతుడు అతడికి అమృతహస్తమునిచ్చినాడు వాషధములు చూచుకొగానే రో
 గముని శ్లేషమవుతున్నదనెత్తినను స్వయముగా కండ్ల చూచినానని మనివిచేసి
 నందున ఆగోసాయివల్లనాకు ఆరోగ్యము కలగవచ్చునని మాతండ్రిగారు నిశ్చ
 యించిబుద్ధిమంతుడైనవాక అమీరునున్న కావలసినసంభారములతో నాకుత
 యనాతు చేసివాడలమీదరవానా చేసినారు క్రమముగా అక్కడికి ప్రవేశించినా
 ముఘాతత్వములంపించడము చేతను గాలితగలడము చేతను కొంచెం మనస్సు స్థి
 మితపడ్డదిగాని మాటలు లేక వుండడము తలతిప్పడము మాత్రము వదలలేదు మరి
 న్ని ప్రతినిమిషము ఆగంధర్వస్త్రీధ్యానమేకాని వేరేలేదు ఎప్పుడైనా నోరువి
 ప్పితే తనకు తెలియదు ఏగంధర్వస్త్రీ దృష్టితనమీద పారగానే బాగా ఉన్నమన
 స్సు ఇంతలో చెడ్డదని అధికముగల జ్ఞానము బయలుదేరినది ఏలాగై తనేమి రెండు
 మూడు నెలలు ఆకొండమీద అయ్యేసరికి నాలుగు వేలమందివట్టుకు రోగులు జమా

యించినారు భగవంతుడు దయచేసినవత్సవండు ఆసన్యాసి శివరాత్రికిమామూ
 లుగామఠములోనుంచి బయలుదేరి ఇవతలకివచ్చి సెలవివ్వడముతోనే నిష్క్రమము
 గానుంటున్నదని వారందరుకాచియుండిరి ఆరోజున్నవచ్చినది ఉదయాననే ఆ
 యనసూర్యునివలెబయలుదేరి సముద్రములోస్నానముచేసి యీదుతూఅవతలి
 వొడ్డుకువెళ్లితిరిగివచ్చి శరీరాపాదమస్తకపర్యంతము విభూతిధాని చేసుకోవ
 డముచేతఎట్టునిదేహకాంతినిగురుకప్పిన నిశ్చలదాగినది నుదటచందనపు బొట్టు
 పెట్టిగోచికట్టి అంగవస్త్రము భుజముమీదవేసుకొని గడ్డముదువ్వకొంచుజడ
 లువిరియపోసుకొని పాదకులుతోకొంచు రత్నఖచితమైన కలందాను చంక
 లోనుంచుకొనిబయలుదేరివస్తూ ప్రతివారివై భుజాస్తూమూత్రనాడి మొదలై
 నవరీక్షచేస్తూవాషభమునిస్తూ నావద్దకివచ్చినన్నచూస్తూన్న ఆలోచనబలమై
 తనతోనన్నరత్నసంతునకూడావెళ్లినాను అందరికార్యములు శ్రుష్టుచేసి పంపిం
 చినన్నతోటలోకిపోసుకొనివెళ్లివాకగదిలోనన్న ఉండవనిచెప్పి తానులోపలికివెళ్లి
 నలభై రోజులు అయినవరకునాతలిరిగివచ్చినాకు కొంచంగుణముగా నుండడము
 చూచిఆయనచిరిసవ్వనవ్వి ఈతోటలోమీరువిహరిస్తూకావలసినఫలములు భక్షి
 స్తువుండవలసినదనిచెప్పి లేహముసిండానింపిఉన్నవాక చీనాదేశపుగాజు జూడి
 నాకుఇచ్చి ఈకాషభముతప్పకుండాప్రతిరోజునన్ను పరగడుపునఆరుచిన్నము
 లచోప్పునపుచ్చుకొంటూనుండవలసినదని కూడాసెలవిచ్చివెళ్లెనునేను ఆప్రకా
 రముజరిగించినాను రోజుకురోజునీరపుష్టిగ్ని వనస్తిమితమున్న కనవడ్డదిగాని
 స్వతంత్రమైన సమోహమునకు యేసాధనముకనవడక ప్రియమరాజీయొక్కరూ
 పమునాయెదుటనేతిరుగుతూనుండెను వాకరోజునీరువలోవాకపుస్తుకపు సం
 చీకకనవడ్డందునతీసిచూస్తే సముద్ర ముయావత్తువాకకూజాలో నింపినట్టుగా
 ఇహపరసాధనమైననమస్తకస్త్రములు అందులోనవకూర్చివ్రాసిఉండెను ఎ
 ల్లప్పుడు అడిచదువుతూవైద్యవృత్తిము వశీకరణవిధముగ్రహించినాను తిరిగిబై
 రాగితనస్తానములోనుంచి బయలుదేరేదినము వచ్చినందుననేనువెళ్లి వందనము
 చేస్తేకలందానునాచేతికిచ్చిరమ్మనిచెప్పినందున కూడావెళ్లినాను అప్పుడు గమ్మ
 ముదాటిరాగానే నావెంబడిగావచ్చిన అమీరున్న సాదాగరున్న ఆగోసాయి
 పాదములమీదపడి మీకటాతుమువల్లఇంతమట్టుకుబాగువ్వడదని స్తోత్రముచేసి
 నారుఆయన మామూలు ప్రకారము సముద్రములోస్నానముచేసి సంధ్యా
 సుష్టానములుజరిగించుకొని నిలవబడిరోగులనుచూస్తూపూర్వ పుతరహానేజరిగిం
 చినారుఇంతలో వెట్టివాండ్రుసమాహములో నీరసముచేతనిల్లవలేకుండావున్న

చక్కనిచిన్నవాడుకనపడ్డందున ఆసన్యాసినావై భుజూచి ఇతణ్ణిమాత్రముకూడా
 తీసుకొనిరావలసినదనిచెప్పి తతిమ్మవాండ్లకుమందుఇచ్చి లోపలికివెళ్లి ఆరో
 గియొక్కబ్రహ్మగండ్రముచీరమెదడుమీదనున్నజెట్టిని (చింటాతో) కీయడమున
 కునిశ్చయిగినినాడు ఆచింటాకాల్చి జెరికీవీపుమీదనుంచి తేతనంతట నడవస్తున్న
 దిలాగితేమెదడు పట్టుకొనివదలనియెడల ప్రాణహానిసంభవించునని అన్నాను
 అదివినియితడుతనకన్నాబుద్ధిమంతుడనియెంచి నావై భుజూచి మాట్లాడుకుండా
 తోటలోకివెళ్లివొకచెట్టుకొమ్మకు జటతోనురివేసుకొనివేలాడుతూనుండెను నేను
 దగ్గరకువెళ్లిచూస్తేఆజైరాగీచచ్చియుండెను ఈవింతచూచిమిక్కిలీ పిచారపడు
 తూర్పులోనుంచితప్పించిఖననముచేతామని దించేవరకురెండుతాళపు చెవులు
 అతనిమొలలోనుంచీకందపడ్డందున వాటినితీసుకొని ఆసుగుణనిధిని భూస్థాపన
 ముచేసిరెండుతాళపుచెవులుపట్టుకొనివెళ్లి అన్నిటికితగిలిస్తే రెండుగడులకు
 అమిరినందున తేరచిచూస్తే స్వల్లముదలువెన్నపట్టెవర్యంతము జవాహారు
 తోనింపియున్నదిమరిన్ని మొఖమలతో చట్టనబంగారపురేకులుతగిలించి తాళ
 మువేసివన్నవొకపెట్టుయుండెను అనితీస్తేఅందులోఈశ్వరతత్వమున్నదేవరా
 త్తునపిశాచగణవశీకరణని ధానమున్నసూర్యశశ్యముమొదలైనవి వ్రాసినపుస్తు
 కముకనపడ్డది ఆభాగ్యముచేతికిదొరికినందున చాలాసంతోషించి ఆప్రకారము
 యింటికిపోయినడవడమునకు నుపక్రమించిశౌదాగరుకున్న తెలియచేసి వాడ
 లుతెప్పించుకొనియావత్తునగదు పుస్తకములువాడమీదవేసి మేమున్నసవారీయై
 స్వస్థలానకురాగానేరాజుగారుగట్టపుసవారియై యెదురుగావచ్చిమిక్కిలీ ప్రే
 మచేతకొగలించుకొన్నారు నేనుఅతడిపాదములనుముద్దుపెట్టుకొని పూర్వపు
 తోటలోనుండడమునకుసెలవుఅడిగితే ఓచిరంటీవిఆస్థలములచ్చిరాదని తోచిమ
 రవ్వుతుచేయనందున దిగడమునకుతగియుండదు కోటలోఏస్థలము అనుకూలమని
 తోస్తేనాయెదుటదిగి అక్కడిప్రద్యాసవనము బాగుచేయించుకొని విహరించవ
 లసినదనిసెలవిచ్చి నేపట్టినపట్టువిడువకనందునఆతోటనేమరవ్వుతు చేయించిస్వ
 ర్గమువలెశృంగారించిఅందులోప్రవేశింపజేసెను నిశ్చింతగాజిన్నఅనగా గంధ
 ర్వరాజవశీకరనిమిత్తము ఆహారమువజికంచితపస్సుచేయడమున కుపక్రమించి
 నానుసలబైదినములుకాగానేవొకరోజుననిశిత్రయందు ప్రచండమైనవొకగా
 లివిసరగానేగంధర్వసేనతోకూడావొకసింహాసనముకిందికిదిగినది అందుమీదవొ
 కవై భవముకలిగినమనుష్యవొకడుముత్యాలటోపిన్ని అంగిన్ని వేసుకొనికూర్చుం
 డియుండెనుఅతణ్ణి నేనుచూస్తున్నేనినయముగా అతనికిసలాముచేసినాను నాన

లామ అందుకొని ఓ స్నేహితుడా ఎందుకు నిధాగాకష్టపడ్డావు కోరికయేమో
 చెప్పవలసినదనియన్నాడు అందుకు నేనుచాలా రోజులనుంచి నీకొమాతేను
 మోపించియున్నాను అందునుంచే చాలాచెడి జీవస్సృతుడనై యున్నాను యిక
 మీరుకటాక్షించినపక్షమందుమీకు భుజ్యముకలుగుతున్నదని మనివిచేసినాను అం
 దుకుమనుష్యులు మట్టిచేతను మేముయగ్ని చేతను చేయబడినందున ఈ రెండింటికీసం
 బంధముకలగడముకష్టమన్నందున నేను ఆమెను చూడడమునకేకాని వేరేకోరిక
 లేదని ప్రమాణముచేయగానే అతడుమనుష్యులతమవాక్య పరిపాలనసేయరని
 స్థిరమయముపచ్చినప్పుడు అన్నీ చెప్పుదురుగాని జ్ఞాపకముతెచ్చుకొని ఒకవేళ
 వేరేతలంపుచేసినపక్షమందు పుభయులుచెడిపోవడమేకాకుండా ప్రాణహాని
 కూడాసంభవిస్తున్నదనిజవాబుచెప్పినాడు నేను అతనితో హానికరమైన యె
 వ్వుడు సేయననిన్ని ఆమెనుచూస్తూ ఉంటానని అన్నాను ఈమాటలు వింటామని
 గుండగా నేలవశాత్తుగా ఆ స్త్రీ శృంగారించుకొని వచ్చినది అంతలో గంధర్వరా
 జుసింహాసనమువెల్లిపోయినది నేనామెనుదడలునకొగలించుకొని సంగీతీలవంటిక
 నునూమలుగల స్త్రీనాయుంటికిఎందుకురాదు ఆమెనిమిత్తమేకదా ఈతపస్సుచేసినా
 నని అథకముగల వొకశ్లోకముచదివినాను ఆసంతోషముతో నేమేము ఉభయల
 ము ఆతోటలో కూచుండి భయము శ్లేషమరియే వని సేయకుండా చిన్న పిల్లలలాగు
 న ఆడుకొంటూనుంటిమి నేనాభిరారుచొప్పున నడవడముచేత ఆశ్చర్యపడుతూ
 వొకప్పుడు ఓప్రియదానీవు నిజమాడెమనుష్యుడవు అయితే ఆపుస్తకము బహు
 జాగ్రతగాకాపాడుకోవలసినది (బిట్టి) నీవుపరాకుగానుండడముకనుకొనియే
 మాయోపాయముచేతనై నాయెత్తుకొనిపోనుగనుక స్నేహధర్మముచేత యీ
 మాటనీతో చెప్పినానన్నది ప్రాణముతో సమముగానుంచుకొందునని చెప్పినాను
 యింతలో వొకరాత్రి (సైతాన్) అక్రమముగా నన్ను ప్రోత్సహ పరిచినందున
 ఇంద్రియవికారముచేత ఏమైతేకాని ఎంతవర్యంతము ఓరిమిచేయగలననిమనస్సు
 న ఆలోచించి ఆమెనునాగుండెలమిదికితీసుకొని సాంగత్యముచేసినాను అప్పుడే
 ఈశ్వరతత్వమువ్రాసి ఉన్న ఆపుస్తకము తనకు యివ్వవలసినదని వొకధ్వనివిని
 వడ్డది ఆమెదముచేత వొడలెరుంగకున్నందున పక్కలోనున్న ఆపుస్తకముతీసి నేను
 ఎరగనటువంటిన్ని వొకనిచేతికియిచ్చి నాపనినేను చేసుకొంటూ నుంటిని అప్పు
 డామెనేజరిగించినబుద్ధితక్కువపనిచూచి అయ్యో పనికిమాలినవాడా నీకుచేసిన
 ఉపదేశముమరిచిపోతివి ఏమిచేతునని వొడలువిరుచుకొని పడిపోయినది ఆమెతల
 వైపున ఆపుస్తకముచేతులోనుంచుకొని వొకచేవలనిలువపడివున్నందున వట్టుకొ

నీకొట్టి అడలాక్కొందామని ఆలోచించినాను ఇంతలోమరియొకటి ఆపు ప్రక
 ముపట్టుకొనిపారిపాయను నేనువిచారపడుతామంత్రోచ్చారణచేసేవరకు అ
 క్కడనిలువబడియున్న (జిస్సీ) యెద్దులయినదిగాని ఆప్రియురాలికిఎంతమాత్ర
 ముతెలివిరాలేగుతరువాత ఆస్త్రీమాయమైనది అందువల్లనాస్థిజిమ్మిక్కిలీ చెడిపో
 యిమనస్సుతోందరపడి ఎంతమోహమో, అంతదుఃఖము సంప్రాప్తమైనది. ఇ
 గోజునుంచిమనుష్యులయందు అసహ్యముపుట్టి ఈతోటలోవాకమూల పడివుడి
 డి ఊసుపోవడమునిమిత్తము పచ్చలతోవాకచెట్టు చేస్తూవుండడమేకాక ప్రతి
 నెలకుఇయెద్దుమీదసవారలయినీవుచూచినమైదానముమీదికివచ్చిఆచెట్టును అక్క
 డచెడికొట్టిగలామునుచంపివేస్తూ ఎవరై నా నాస్థితీమాచికనికరించి నావిషయ
 మై ఆశ్చర్యచసముచేస్తే నాకోరిక కొనసాగుతున్నదనికూడా నిరీక్షించుచుంటని
 నావిషయమైమాతండ్రి మొదలై సవారంతా విచారముచేత నల్లబట్టలు కప్పకొ
 నివస్తూవుండెవారు వోన్నేహేతుడా నాయొక్కవెజ్జికిన్ని అజ్ఞాతకున్నకారణ
 ము ఇదిమీరు విన్నారుకదా అని అన్నాడు నేను వింటున్నే దుఃఖించి ఓరా
 జకమారుడా నీవు మోహముచేత సరితాపమును పొందుతున్నావు అయితే
 భగవంతునిఎదుట ప్రమాణముచేసిచెప్పెదను; నాకార్యమేదోఅదిఅయినదియక
 నీకొట్టు అడవులలోకొండలమీదతిరిగినాశక్తిమట్టుకు కార్యముచేస్తానని ఆయన
 వద్దనెలవువుచ్చుకొని అయిదుసంవత్సరములపర్యంతము వెజ్జివానివలె యిసక
 గాలస్తూతిరిగినానుగాని యేమిచచ్చ అయినవారికినదికాదు తదకు విసికి వాక
 కొండమీదనెక్కిపడితే ఎమి కెల్లువరిగి చనిపోతానని నిశ్చయించుకొని తీరా
 తయారుపడేవరకు వాకటోఫకిరుకు అడ్డుపడ్డఆమహాపురుషుడేనాకున్నప్రత్యక్ష
 మైబోధపరిచినందున నేనున్న ఇక్కడికిచేరుకొన్నాను ఈప్రకారముగా రెం
 డోఫకిరుతనదుఃఖము వెళ్లపోసేటప్పటికి తెల్లవారినందున ఘాదుషా ఎవరికితెలి
 యకుండాతిరిగి కోటలో ప్రవేశించి నిత్యకృత్యములుచేసుకొనిముస్తానై సింహా
 సనముమీదకూచుండి ఊరువెలవల ఫలానిస్థలమందు నలుగురుఫకిరులు కూ
 చుండియున్నారు వారినివినయముగా తీసుకొని రావలసినదని చోపుదాల
 నుపంపించెను వాండ్లుచెల్లి ఈసంగతివనివిచేయగానే ఆయనప్రపంచమునకు
 మాత్రమేరాజుగాని మామనస్సుకు రాజుకాడనిన్ని అందుకుమేమస్వతంత్ర
 లమైయున్నందున ఘాదుషాతో మాకేమిపనిఅనిన్ని అన్నారు అందుకువాండ్లు
 భగవద్భక్తులారా మీకేమిన్ని నష్టములేదు రావలసినదనితిరిగి మనివిచేస్తేపూ

ర్వము (౧౯) మృత్యుమృతజాలీవారుచెప్పినమాటలు నలుగురికిన్ని జ్ఞాపకమువచ్చి రాజదశకానానకు వెళ్లిరివారిని వినయముగా సలాముచేసి కూర్చుండబెట్టి పూర్వోత్తరముయావత్తు తెలుసుకొని అనుకూలముగా భోజనమజ్జనాదులు జరిగించినడిచినరాత్రి తమసన్నిధినిమీకు తెలియకుండాదాగియుండి ఇద్దరిచిత్రలనుమాత్రమువిన్నాననిన్నితతిమృత్యుఇద్దరున్న తమస్థితి తెలియచేస్తేవిని సంతోషిస్తాననిన్ని అనగానే వారుసిగ్గుపడి ఊర్కొండెన్నందున ప్రతివారికిన్ని ఒకానొక చిత్రముకనవడుతున్నదనిన్ని తానుపాదుషాస్తేనప్పటికిచూచియున్నది అగువరుస్తానుగనుక ముందుగా అపిచిత్రగించితరువాతమిరు సెలవివ్వవచ్చునని తెలియచేస్తేమంచిదని ఆఫీసులన్నందునఅతడేవిధముగాచెప్పడమునకువక్రమించెను.

కెండాఫీసుకత - సమాప్తము.

ఫాదుషా - ఆజాదుభఖ్తు చెప్పినకథ.

ఓఫీసులారా రారాజుచెప్పేకథనువినుడుచూచినది విన్నదియవత్తునేను పెద్దలసన్నిధినిచెప్పెదశ్రద్ధగాచిత్తగించండి,

మాతండ్రి గారుకాలంచేయగానేమేముసింహాసనమెక్కినాము అప్పటిలో మిక్కిలి బాల్యదశలోనున్నప్పటికిని (రూందేశము) యొక్కయావదధికారము మాచేతచిక్కివుండెను ఇంతలోఒకసంవత్సరము (౧) బదఖషాన్ దేశమునుంచి ఒకవతకకుడువిస్తారముగాసామానులుపట్టించుకొనివచ్చినందున ఆగొప్పవర్తకుడుపట్టణములోకి ఎప్పుడురాలేదని చోవువారులుమాసన్నిధిలో తెలియచేసి రిమేముఅతణ్నిపిలిపించగానేఅతడుసమస్తదేశములతాలూక(వస్తువులను)మా ఎమటకీతీసుకొనివచ్చివుంచగానే ప్రతివస్తువులువిశేషమైనదిగా కనపడ్డది విశేషించి ఒకడబ్బీలో మాణిక్యముమంచిరంగున్న నీరున్న కలిగి అయిదుతులములఎత్తుకలదిగానుండెను మేము ఇంతమహదైవ్యవస్తువువంతలమైనప్పటికిని ఇటువంటిరత్నమును ఎప్పుడుచూడడముగాని వినడముగాని లేనందునదాన్నిఆసాదాగరువద్ద క్రయానకువుచ్చుకొనిబహుమతీలు చేయడమేకాకుండా మాదేశమంతట హాస్సీలునిమిత్తములేకుండాచేసి పారాచవుకీలుఇస్తూవుండవలసినదని రహదారి వీటికూడావ్రాయించి ఇచ్చినాము అవతకకుడు ఘర్యాదలు ఎరిగిన వాడున్న

(౧౯) వాకటాఫీసుకతలో ౨౩ రిమాకుకచూడవలెను.

(౧) బదఖషాన్ అనేఫారసీఖండములో ఖురాసాన్ దేశములోవాకభాగము.

వంచివక్తయున్నఅయియున్నందున ఎప్పుడున్న ఖచేరిచేసేటప్పుడు మానన్ని
 ధినికనిపెట్టివుండేవాడుమేముఆ (మాణిక్యమును) ప్రతిరోజున తోపేఖానాలో
 నుంచి తెప్పించి పెద్దపనుష్యలనందరికిన్ని కనపరచేవారము వొకరోజునమేము
 విశేషమయిన సభచేసికూచున్నప్పుడు మారాజ్యపుతాలూకు గొప్పవద్యో
 గస్థులుతమతపస్థలములయందు నిలువబడియుండడమేగాక ప్రతిదేశపు రాజుల
 యొక్కరాయభారులుకనిపెట్టియుండిరి అప్పుడు మామూలుప్రకారము ఆర
 త్నమును తెప్పించిచేతులోనుంచుకొని స్తోత్రముచేయడమున కుపక్రమించి జా
 తులవారిదేశపురాయభారిచేతికిచ్చినాము ఆయన అచిచూచిచిరునవ్వునవ్వి ము
 ఖప్రీత్యథామకొనియాడినాడు ఈవిధముగానే వొకరిచేతులోనుంచివొకరు
 వుచ్చుకొనిచూచి ఏనవారియొక్క అశ్పష్టముచేతసంభవించినదిగాని మరియే
 రాజులకుఇటువంటిది దొరకలేదని ఏకవాక్యముగాపలికిరి అప్పటిలో మిక్కిలి
 బుద్ధిమంతుడై సమాతండ్రినాటి పజీరుమావద్ద ఆపనేచేస్తూఉన్నందున తనస్థాన
 మందునిలవబడిసలాముచేసి ప్రాణసంరక్షణచేసేఎడలమనివిచేస్తానంటె సెలవి
 చ్చినాము ఓరుహాప్రభోవొకరాతనిపట్టుకొని తామింతస్తోత్రముచేస్తారు ప
 ణమున్న వాస్తవ్యమున్న అప్రతిగారాళ్లలోకలగియున్నప్పటికిని రాయి
 రామేగానిమరియొకటికాదువిశేషించి ఇప్పటిలోసమస్తదేశములతాలూకురా
 యభారులుదబాబులో హాజరుగానున్నందునవారుతమతమపట్టణములకు వెళ్లి
 నప్పుడు ఎక్కడోదొరికినవొకమాణిక్యమును చేతపట్టుకొని దాన్నిమరియొక్క
 డాలేనిదిగా నెంచి ప్రతిరోజునఎవటికితెప్పించి దాన్నిమెచ్చుకొని అందరికిన్నిత
 మరుచూపించిఆశ్చర్యపడుతున్నారని హాస్యముగాచేస్తారనిన్ని ఆయారాజులు
 గానిపాదుషాలుగాని ఈస్థితివినితమసభలలోనవ్వతారనిన్ని మనివిచేయడమే
 కాకుండాఓదేవసమానుడా వొకనీరసుడైనవర్తకుడు (అ) నేషాపూరు అనేపట్ట
 ణములోవొకొక్క యేడేసితులాలయెత్తుగలపండ్రిండుమానిక్యములు పట్టె
 డలోతగిలించి కుక్కమెడలోవేసియున్నాడనగానే చిన్నబొయి కోపమువచ్చి
 యీవజీరునితలకొట్టివేయవలసినదనియాజ్ఞాపించినాముత లారులుఅతని చేయ్యి
 ట్టితీసుకొనివెళ్లడానకుయత్నపడ్డారు ఇంతలోజాతులవారిరాయచారి పజీరు
 తెలియచేసినసంగతి నిజమోఅబద్ధమో కనుగొనిశిక్షచేయవలసినది వొకవేళ
 నిజమైనయెడలవ్యథాముగావొకమనుష్యునికూనీచేయించిన వారపుతారని అ
 గపరచినందున(సంవత్సరంలోగాఆరుబువుతేనియెడలఆప్రకారముశిక్షించడము

(అ) నేషాపూరుఅనేపట్టణముఖురాసాన్ దేశములోనున్నది.

నకునింకయించివజీరునుఅదివరకు పైదులోనుంచవలసినదనిఅజ్ఞాపించడమయి
 నదిఈవాతఁ తెలియగానేవజీరుయింటిలో మొత్తూఅన్నధ్వనిఫుట్టినది అతని
 బుద్ధిమంతురాలైనవొకకుమార్తెనూ త్రముకలిగియున్నందున ఆచిన్నదిపిల్లవాం
 డను పోగుచేసుకొని బొన్నల పెండ్లిండ్లుచేస్తూ ఉండగాతల్లితల విరబోసుకొని
 వట్టికాళ్ళతోఏడుస్తూమొత్తుకొంటూకొమాతెదగ్గికువెళ్లి ఈస్థితి తెలియచేసి
 ఈసమయములోనీకు ప్రత్యాఘ్నయముగా వొక అంధుడైన కొమారుడు ఉ
 న్న యెడలతండ్రికి సంభవించిన అపదను నివారించునని అన్నది అందుకా
 చిన్నది ఆస్థితియావత్తున్న భోగట్టాచేసుకొని ఈశ్వరయొక్కములేకప్రీతిని జ
 తగనేరదు అయినావారిమిచేస్తేకార్యముకూడివస్తున్నదని తల్లిని సమాధానప
 రచివొకరోజునరాత్రి తాతతోతాను(నేషాఫరికీ) వెళ్లిఆవతఁ కుని(శునకముతో)
 కూడాతీసుకొనివచ్చి ఫాదుషాకు కనసరచితనతండ్రిమాటచెగించి ఖయిదు ఖు
 లాసాచేయిస్తానని తెలియచేసి మొగవేషము వేసుకొని నౌకరులు, చాకరులు
 గూలాములుమొదలైనవాండ్లను కుదుచుకొనిప్రయాణసగంజాము సిద్ధపరుచు
 కొని ఎవరికిన్నీ తెలియకుండా బయలుదేరి క్రమక్రమముగా అక్కడి కిస్త్రవే
 శించి వొకసత్రములోబసచేసి అపట్టణముతాలూకుబజారులు మొదలయినచ
 మత్కారములు చూడడమునకు బయలుదేరినంతలో వొక స్థలమందు జవా
 హీరులతో దుకాణములు వేసుకొని గొప్పభాగ్యము గల మనుష్యునివలీ యు
 స్తాబై వొకవనిషి కుర్చీమీద కూర్చుండి ఉన్నాడు అక్కడ ఇద్దరుమనుష్యులు
 వొంటనుచర్మము అస్తులుమాత్రము కలిగివెంట్రుకలు గోళ్లుపెరిగియినవపం
 జరములలోఖయిదు సేయీబడిముఖమువాల్చుకుని కూర్చుండిఉన్నారు వాండ్లకు
 కత్తులువరలుతీసుకొనిఇద్దరేసి అబసీలు రెండువైపులనున్న పహారాలు ఇస్తూ
 ఉన్నారు ఆసమీపమందే దంతపుపీటమీదమొఖములుపరుపువేసి ఉన్నది అందు
 పై నిబంగారపు గొలుసుతోకట్టియున్న వొకసునకము కూర్చుండియున్నది స
 వరత్తుస్థితమైనపిడితోఅమరిచియున్న నెమలిపురికంచె పట్టుకొని విసురుతూవొ
 కడున్న జలతారు రుమాలతో దానికాళ్లున్న మూతిన్ని తుడుస్తూ ఒకడు
 న్ను ఇద్దరుదానకే పరివర్యలుచేస్తూ ఉన్నారు దాన్నిచూడగానే తండ్రి చెప్పిన
 మాటజ్ఞాపకమువచ్చి పరిశీలేమెడలో జలతారుపట్టెడలో అలంకరించియున్న
 పంక్త్రెండు మాణిక్యములున్న కనపడ్డందున సంతోషించినది మరిన్ని అచి
 న్నదిమిగ్గిరిసౌందర్యవతిన్ని (రూందేశస్థులవలె) మొగము స్తాబై యున్నదిన్ని
 వినిందన(ఆసౌదాగరుకు) దాన్నిచూడగానే ప్రేమయనోబల్లము ముండలలో

నుంచిదూనివెళ్లినందున ఆయన ఆచిన్నదాన్ని తనవద్దకి విలిపించి స్థితిభోగ్యుడై
 స్త్రీతాను వొకవతలాకునికుమారుణ్ణి అనిన్ని తండ్రివృద్ధులనుండిను వ్యవహారని
 మిత్రము తాను అక్కడికివచ్చినాననిన్ని వేరేమూగము పెట్టిచెప్పినది అప
 టిలా అసౌందర్యమునకు నిశ్చేష్టులై అనేకమందిదారిదోరకకుండా చూస్తూ
 ఉండిరి అనంతరము ఆసౌదాగరు ప్రార్థించి వేషమువేసుకొని ఉన్న ఆచిన్న
 దాన్ని తనయంటికి తీసుకొనివచ్చినాడు ధుకాణపువేళ ఆఖరుకాగానే మూసి
 వేసి సదరుశునకమునున్న ఆయిద్దరుఖయిదీలనున్న కూడాపట్టించుకొని ఇం
 టికివచ్చినాడు ఆయనభోజనమునకు ముందుగానే ఒకబంగారపువల్లెరముతో
 కావలసినపదార్థములయూవ త్తున్న తీసుకొనివచ్చి ఆకుక్కఎదుట నుంపించ
 గానేభక్షించినదిమరియొకబంగారపుతోట్టితో మంచితిథమునుంచితే తాగినది
 తరువాత ఆ రెండుపంజరములకు వేసియున్న కప్పతాళములుతీయించి అందులో
 నున్న యిద్దరుమనుష్యులను పెకిరప్పించియెంగిలెఅనగా యాకుక్కతినగా మిగిలి
 నఅన్నమున్న తాగగా మిగిలిననీళ్లున్న వాండ్రకు పెట్టించితిరిగిపంజరములలో
 యధాప్రకారముగాప్రవేశపెట్టినారుఆసంగతిచూడగానేఆచిన్నదానికీమక్కిలీ
 వ్యగ్రతగాకనవడిమనుష్యుడు ఉత్తరజన్తముగలవాడైన్ని శునకములనమజన్తముక
 ల్పడైయండగాఅందుకువ్యతిరేకముగా ఆలాగుజరిగించడముచేతమీరుమనుసలమా
 నులుకొరుకాబోలునుబనయెడలఅందుకువొడంబడరనిఅనగానేఇందుకుచాలాక
 థయున్నదిఈస్థితిబయలుపడకుండానుంచడమునకే ఆందరికన్నా క్షేప్రిగా తానుప
 న్నుత్తిస్తున్నప్పటికిన్ని (ఖాజానగువరస్తు) అనగాశునకారాధనపరుడనని తనకు
 పేరువచ్చియున్నదనిజవాబుచెప్పి తానుముసలమానైయున్నందుకు రుజువుగా
 (3) ఖురానులోచెప్పియున్న ముఖ్యమంత్రముకూడా చదివితినిపించి సమాధా
 నపరిచినాడుఅటుతరువాత ప్రతిరోజుననున్న రాత్రిపగలుభోజన భాజనములు
 జరిగిస్తూతనకువే శనంతకతలులేనందున వజీరుకొమార్తెను వొకమొగచిన్న
 వాణ్ణిగాభావించితానుపెంచుకోవడమునకున్న తనఆస్తిదఖలువరచడమునకు
 న్నునిరాణయించినాడు ఈప్రకారముగావొకసంవత్సరముకాగానే ఆచిన్నది
 స్వస్థలమునకు ప్రయాణమయితే ఆసాహుకారు(అంగీకరించలేదు ఆవిడయుం
 డడముకునవొప్పలేదుతుదకు ఆసాహుకారేఆచిన్నదాన్ని వదలలేకసదరుశునక
 మునున్న ఆయిద్దరుమనుష్యులనున్న కావలసినవస్తుసామాగ్రినిన్ని నపుకరులు

గురుత్వాలు మొదలై నవారిని వెంటతీసుకొని ఆ విన్న దానితో బయలుదేరినాడు ఇం
 లగా వచ్చి దాగరు బయలుదేరినందున ఇంకా అనేకమంది వ్యవహారములు కూడా
 అతనితో వెంటబడి వచ్చినారు తుడకంతా మా (రాజధానిలో) ప్రవేశించగానే
 ఆచిన్నది ఆయనను సెలవడిగి రెండోవారికి తెలియకుండా తనయింట్లో వెళ్లితల్లి
 మొదలై ననాదితో అస్థితి తెలియచేసి వారిని సంతోషపరచి తిరిగివచ్చి ఆసాదా
 గరును కూడా పట్టణములోకి తీసుకొని వెళ్లినందున విశేషమయిన నందడితో ఈయ
 న ధావడము చేత ఎవరో ఒక ఘామపానంబంధమయిన రాయభారి వచ్చినాడ
 నుకొని అంతా ధోగట్టాలు చేయడమున కారంభించినారు అనంతరము ఈమనక
 మునున్న మాతేక్యమునున్న (ఇద్దరు మనుష్యులనున్న) విరియొక్క స్థితియావ
 త్తు అందరికన్న తెలియగానే మాహుజూరులో బకరు చేసినందున ఆక్షణమే వాం
 డనుపటి తేఫ్పించిచూస్తే యిద్దరు మనుష్యుల విషయమయి ఆసాదాగరు చేస్తూ
 ఉన్న అక్రమము ప్రత్యక్షముగా రుజువుకనవడం దున అతని తలబుట్టతీసివేయవల
 సి నదని ఆక్షాపించినా ముయింతలో సదరు జాతులవారి రాయభారేతిరుగా మంద
 హాసము చేసి మొదటిది వజీరు చేప్పిన సంగతి రుజువై నట్టున్న రెండవది (నిరహే
 తుకముగా) అతణ్ణి చలపిదోషము మాతతప్పిపోయి నట్టున్న మాడవది ఈసా
 దాగరు చేప్పే జవాబు కూడా చిత్తగించిచూ ఆజ్ఞను నడిపించడము క్రమమయియు
 న్నట్టు తిరిగి మనవి చేసినందున అందుకు హాషించి మేము సెలవుదయి చేసినందున
 నున్న ఆసాదాగరు తనయొక్క పూర్వోత్తరమును ఈక్రింద వివరించిన ప్రకా
 రముగోవిధితేక చెప్పడమునకు సుపక్రమించినాడు అంతకు ముందుగానే ఖయి
 దులోనున్న ఆయిద్దరు మనుష్యులను ఇంజాములలోనుంచి డైకితీయించి తాను
 చేప్పే సంగతులయొక్క నిజానిజములను వాండ్రై వొప్పుకొగలండు లకుమా ఎదుట
 నిలువ బెట్టించి అనంతరము మాతో ఓమహా ప్రభౌ తామముగ్గురమున్న అన్న
 దమ్ములము అందుబోకుడి పాశ్వర్థము వైపున నున్న మనుష్యుడు మాలో శ్వేషు
 డు ఎడమవైపున నున్న వాడు మధ్యముడు వాండ్రకు తాను కనిష్ఠుడను పమతండ్రి
 (ఫారసీ) దేశములో నొక పతక కుండై యుండెను తాను పదునాలుగో సంవత్సరము
 వయస్సులోనుండగా తండ్రి కాలము చేసినాడు ఆయనను ఖననము చేసి తరువాత
 దినవారములు కాకమునుపే ఒకరోజున ఈయిద్దరు అన్నదమ్ములు తండ్రి తాలూ
 క ఆస్తిపంచకొని యెవరోమానానవారుండి పని పాటలు చేసుకొందావని అన్నా
 రు అది వింటున్న నేను ఇదియేమిమాట నేను మీకు నేవకుడను నావంతును గురించిన
 వినాదము నేయను తండ్రి నొకరు మాత్రము చని పాయనుగాని ఆయన స్థానమునకు

మీరు ఇద్దరున్న నాకు పద్దలె యున్నారబట్టి అన్నము మాత్ర మేహానకాలముజరు
 వుతుమీ నీవలొ సిద్ధమయి యుంటాను నావంతుతో నేమిపని కుడుచ్చి పవలకడుపు
 శిండించుకొని మీయొద్దకని పెట్టియుంటాను నేను చిన్న వాడనుచదవధము ప్రాంత
 ముసహితము ఎరుగనుగనుక నావల్లవీవపుతున్నది ఇంకా మీరు నన్ను తరినియ్యకుచే
 యవలసినదని అనగా నేనితో కూడా ముమ్మనుడెడకొట్టి దరిద్రులనుగా చేస్తావాల
 నిజనాబుచెప్పి నారు నేను ఊరకేవలకమూలగపేయివీడుస్తూ ఉంటే తదకు అన్న
 లు పెద్దలు నాచాగుకొరకే అలాగ జడిపిస్తున్నారుగాని మరియొకటికాదని మనస్సు
 లోతోచినతి ఈవిచారముతోటే నిద్రపోయినాను ఉదయముననే (౪) కాజీ
 తాలూకుబంట్లో తులువచ్చినన్ను న్యాయసభకు తీసుకొనివెళ్లినారు అక్కడ
 ఈ ఇద్దరు అన్నతమ్ముడు ఉండియున్నారు (కాజీ) ఎందుకుపితృము విభాగము
 కొవని అన్నాడు నేను యింటిలో చెప్పినసంగతే అక్కడనున్న అగపరచిశాను
 ఈమాటవ నస్ఫుతిగా అన్నట్టుయితేదాయము అక్కరలేదనితమకు నాదావా
 నన్ను ప్రాసీయివ్వవలసినదనివాండ్లు అన్నారు అప్పటికిన్ని ఈ ఉభయులు నాకు
 పెద్దలుతండ్రితాలూకుసొత్తువుచ్చకొనివ్యభముగా పోగొట్టుకోకుండా జాగ్ర
 తగానుండేకొరకు అంటువ్వారని బోధపరచుకొని ఆఉభయుల అనువతిప్రకా
 రము (కాజీ) మొరుతో (పార్టీఖత్తు) ప్రాసీయిచ్చివేసినందున వాండ్లు సమా
 ధానపడి ఇంటికివచ్చినారు రెండోరోజున ఈయిల్లుమాకు కావలసియున్నదీనీ
 వుండడమునకు వేరెద్దలము విచారించుకోవలసినదని అన్నారు అందుపైని నేను
 తండ్రితాలూకుయింటిలోనుండడమున్ను విండ్లకుయిష్టముతేదని తెలుసుకొని
 విధిలేకపైకలేచిరావలెనని ఆలోచించినాను మహాప్రభామాతండ్రి జీనించి
 యున్నప్పుడు ప్రయాణమునుంచి వచ్చినప్పుడెల్లా ప్రదేశము తాలూకువంత వ
 స్తువులనుసమస్తమైనవారు చిన్నవాండ్లయందు ఎక్కువ ప్రేమకలిగి యిద్దరు
 గనకఅలాగేనాగి తమ్ములెచ్చియిస్తూనుండేవాడు నేనువాటిని అమ్ముకొనికొం
 చెంపట్టుకుజాగ్రతచేసుకొని అవి పెట్టివ్యవహారము చేస్తూనుండేవాడను వొక
 పర్యాయము(తురకస్తాన్)దేశమునుంచివొక అడనొఖరునున్న మరియొకమా
 రుగుట్టమునున్న తీసుకొనివచ్చి యిచ్చియున్నందున నేను స్వయముగా సంరక్షణ
 చే ఇస్తూనుండేవాడను తుదకువిండ్ల ఆమర్యాదచూచి అమ్మివేసి వేరేవొకయిల్లు
 కొనుక్కొని అక్కడనుండునీ ఈమనకమున్ననాతో కూడా నేవచ్చినది గ్వహా

పకర్ణములున్న సేవకవృత్తిమిత్రము ఇద్దరు గులాములనున్న జాగ్రత్తచే
 సి ముతకబట్టల (దుకాణము) వేసి దేవునిమీద భారము పెట్టి అదృష్టముపొలాగుననుం
 డునో అని శ్వేచ్ఛ గాకూచుక న్నాను అయితే నా అన్నలు జరిగించిన విశ్వాసభూతు
 కర్తవ్యమునకు (భగవంతుడు) నాయందు అనుగ్రహించినందున మూడుసంవత్సర
 ములలోగా నేను మోతుబరుసని వాడికపుట్టెలాటిదుకాణమైనది అన్నిదివాణము
 లలోనున్న కావలసినవస్తువులు నాదుకాణములోనుంచే వెళ్లుతానుండేది ఇందు
 వల్ల విస్తాపము ద్రవ్యాకషణమునందున మిక్కిలి నిశ్చింతగా కాలము జరగ
 డము ఆరంభించినది నేను ప్రతినిమిషమున్న భగవత్సానిధ్యమందు ప్రార్థన
 చేస్తూ సుఖముగానుంటూ ఈశ్వరానుగ్రహమునాయందుకలిగియుంటే తోడ
 బుట్టినవాండ్లు అలిగితే నేమి రాజుకుకోపమువస్తే నేమి ఇంకామరియేవరేమి తల
 చితే నేమి నాకేమి పర్వా అని అర్థముగల శ్లోకములు చదువుతానుండేవాడను ఇం
 తలోళ్ళు క్రవారపురోజున నేను యింటివద్ద కూచుండి యుండగా కావలసిన సా
 మానునిమిత్తము బాజారుకు వెళ్లియున్న వొక గులాము వెంటనే ఏడుస్తూ తిరిగివచ్చి
 నందున అచియేమని అడిగినాను వాడుకోపపడి మీకుమరియేమి పనిసంతోషముగా
 నున్నారని అంత్యవిమర్శలో నేను జవాబుచెప్పుతారో తెలియదని అన్నా
 డు ఇప్పుడు నీకువచ్చిన ఆపదయేమని అంటే మీ అన్నలిద్దరినీ వొక (x) యాహూ
 దీవతస్థుడు నడిబాజారులో పెడ రెక్కలు విరిచికట్ట కమిచితో కొట్టస్తూ నవ్వుతూ
 నాసొమ్ము ఇవ్వకపోతే కొట్టిచంపివేస్తాను అందువల్ల తనకు భయము లభిస్తున్న
 దని అంటూవున్నాడు మీ అన్నలకు ఈస్థితిసంభవించినది మంచిదేనా ప్రజల ఏమ
 నుకొందురన్నమాట వింటున్నారో పపడి వట్టకాళ్లతో బాజారువైపు పరుగెత్తు
 తూ (రూపాయీలు తీసుకొని రావలసినదని గులాములతో చెప్పి వెళ్లి చూస్తే గులాము
 చెప్పిన నమాట విజముగాక నపడ్డది ఆకొట్టే బంట్లో తులతో నేను యాహూదివద్దకి వె
 ళ్లి వచ్చేదాకని చానించుమని చెప్పి అక్కడికి వెళ్లి ఎందుకు కొట్టిస్తున్నారని అడిగితే అత
 డ మీరు సహాయము సేయవలసియుంటే రూపాయీలు ఇచ్చి వాండ్లను తీసుకొని వెళ్లి
 వలసినది లేకుంటే మీ రేయింటికి వెళ్లి వలసినదని చెప్పగానే దస్తావేజుక నపరుచండిలే
 క్కచూచి యిస్తానని గాలది అధికారుల వద్దనున్నదని చెప్పెను ఇంతలో నాగులాము
 లు సంఘలతో రూపాయీలు తీసుకొని వచ్చినందున ఆ రూపాయలు అతనికిచ్చి అన్న
 లను వదిలించినాను ఏండ్లు పెకిబట్టక డువుకు తిండినీళ్లున్న లేనందున నాతో కూడానిం

ఒకటినుకొనివచ్చి తలంబసిళ్లుపోయించి కొత్తబట్టల కట్టి చిట్టాదనము పెట్టినాను
 గాని నీలంబుసిగ్గుపడుతారని ఎంచి తండ్రి తాలూకు సొమ్ము మీరు పదిమి చేసినాడని అడగ
 లేదు ఓమహారాజా వీండ్లను నిజమే చెప్పుతున్నా నాలని అడుగడిగొరచి రోజులతో
 ఆ డెబ్బల ఖాప్పులు కుడిరిపుండ్లు మానిన తరువాత వొక రోజు నేమి అడ్డను చూచి యీ
 బట్టలములో మీమ్ము నెవరు నయ్యు రుగనుక కొంత కాలము ప్రయాణము చేయించి
 నీ నేను అంటే ఊరి కేయున్నందున అందుక అంగీకరించినట్టు తెలుసుకొని త్రయో
 లు నరంజాముల న్నగా ఊరాలు లొట్టిపీట్టలు వేసడములు జాగ్రత చేసి వ్యవహార
 ముని మిత్రము ఇరవై వేల రూపాయల సామాగ్రికొని వొకవత్సర సమా
 హము (౬) బఖారాల సేస్థలమునకు వెళ్లుతున్నందున వాండ్లతో కూడా వీండ్లతో
 వ్యగింత చేసినాను ఒక సంవత్సరము అయిన తరువాత ఆశ్చర్యవహార స్థలు తిరిగిన్ని
 వచ్చినారు గాని వాండ్ల తేన సమాచార మేమిన్ని తెలియలేదు తుదకు ఒక స్నేహి
 తుని వొట్టువేయించి అడిగితే వొక అన్న జూదమాడి సొమ్ము యావత్తు ఓడిపోయి
 అజూదమాడేయిల్లు ఊడుస్తూ జూద గాండ్ల సేవకవృత్తి చేస్తూ వాండ్లు దయచేసి ఏ
 మయినాయిస్తే అందువల్ల బీబిస్తూ అక్కడగడిసె వేసుకొని వడియన్నాడనిన్ని
 రెండో అన్న కల్లుదుకాణపు వాసి కూతురిని మోహించి తన ధనమంతా దానికి పదవిని
 యోగవరచి ఆమె కాణము వద్దకని పెట్టి పని పాటలు చేస్తూ ఉన్నాడనిన్ని ఈ సంగ
 తులమీకు తెలియ చేస్తే లజ్జిస్తారనిమితో ఎవరున్ను చెప్ప లేదనిన్ని అన్నాడు ఈస్థితి
 ఆమెను మృణివల్లవిన గానే నను ఆశ్చర్యపడి విచారము చేత ఆకలిని ద్ర లేకుండానుండి
 చారి ఖచ్చుకు కొంత సొమ్ము చేత వట్టుకొని అక్కడికి వెళ్లి వెలికి వాండ్లను నా బసకకీసు
 కొని వచ్చి స్నానము చేయించి కొన్ని గాబట్టలు తోడిగించి వాండ్లు స్గృహ డుతారని
 నేను భయపడి ఏమాటనోటితో అని లేదు తిరిగి వాండ్లని మిత్రము వతలకపు సా
 మానులు కొనియింటికి రాగలందులకు బయలుదేరినాము నేమో పూరుకు సమీప
 ము గారాగా నేనొక ఊళ్లో ఆవస్తు సామాగ్రి తో వాండ్లను వదిలి పెట్టిన న్న ఎందు
 కు వెళ్లి వచ్చినదిన్న ఎవరికి తెలియకుండా ఇంటికి ప్రవేశించి రెండ రోజులు అయి
 న తరువాత మా అన్నలు పరదేశము నుంచి వస్తున్నారు రేవటిదినము ఎవరుగానె
 ళ్లుతానని ప్రకటన చేసి ఉదయాన వెళ్లవలెనని యుండగా ఆ పల్లెటూరుకు వొక
 గృహస్థుడు నా వద్దకి యేడుస్తూ వచ్చినందున ఎందుకని అడిగితే మీ అన్నలను మాయం
 ట్లో ఉంచినందు చేత బందిపట్టుపడి మాయల్లు కూడా దోచుకొనిపోయినారనిన్ని
 మీ అన్నలు దిగంబరులై ఊరు బైల కూర్చుండి యన్నారనిన్ని చెప్పినాడు అప్పుడు

రెండవది స్తులబట్టలుబట్టింపుకొనివైట్లదేగింది భుజికేసుకొనివచ్చినాను ఈస్టి
 దిప్రబెలువినిపించుకొని చూడడమునకునన్నెస్గుచేత బైటరాకుండా గూడునల
 లుంటే ఇక నెంతకాలమునొండ్లు మూలదాగియుండురు ఉపయోగమైతేపొండ్లును
 కూడా పెంటబెట్టుకొని ప్రయోగము పెళ్ళదావనియాలాచిదానినొండ్లతోనెలదై
 నపడుముడుకు ఈసేవకుడులేనుతోకూడావస్తాడని అంటే ఊరేయన్నారతిరి
 గీవలకకపుదినస్సుసిద్ధపరచుకొని బైయలుదేరివాండ్లునుకూడాతీసుకొని వెళ్ళినా
 ను మూమూల ప్రకారంతిందరికిన్ని (2) జకాతుసొమ్ము సంభావన పంచిపెట్ట
 సామాన్యముచేత వాడిమిదికిఎగుమతిచేసినందున లంగరెత్తుకొని ఓడ బయలు
 దేరినది ఈకుక్కవాడ్లుగని ప్రపోతూనుండితుళ్ళి వడిలేచి ఓడనడిసముద్రములో
 నుండడముచూచి అరుస్తూనముద్రములోనుండి ఈడడముమొదలుపెట్టినది నేను
 దానికియెదురుగా వొకపడవపంపించినందున ఓడలో ప్రవేశించినది వొకసలకు
 ట్టుకుసురక్షితముగా ఆయోడమిదకాలముజరిగినదితరవాతనా రెండోఅన్ననాదా
 సివాన్ని మోపించినాడు వొకరోజున పెద్దవానితో మనతమ్ముడు మనకునదుపా
 యముచేయడములజ్జయియున్నది ఇందుకుయేమైనా ఆలోచింతామని అనగానే
 ఉభయులు ఆలోచించి సమకూడితే చంపివేయడమేయోగ్యమైనదేగాక వీడిసో
 మున్ను తుచ్చకోవచ్చునని నిశ్చయించినారు వొకరోజుననేను ఆ ఓడగదిలోప
 రుండియున్నాను దాసికాళ్లుపడుతూనున్నది రెండోఅన్నవచ్చితోందరగా లేపి
 నందునతుల్లించడలేచిపైకివచ్చినాను ఈశునకమున్న నాతోవెంటాడినది వెల్లిచూ
 స్తే పెద్దఅన్నవాడతట్టుమీదబేతులు ఉంచుకొనికంగిసముద్రములోవిచిత్రముచూ
 స్తూనన్న పిలుస్తూఉన్నాడు నేనుదగ్గరికివెల్లిఅడిగితే నీటిమనుష్యులు ముత్యపుచి
 వ్వులున్న పగడపుతీగలున్న చేతపటుకొని చమత్కారముగా ఆడుతున్నారని
 అన్నడుమరివీవరైనా ఇటువంటికల్పనమాటల నేపటుమందు నేనునమ్మునుగాని
 పెద్దఅన్న తప్పడముచేత నిజమనుకొని చూడడమునకు తలవంచినాను ఎంతచూ
 చినావీమిన్నికనపడలేదు ఇప్పుడేకనపడ్డదేమైనదో చూడుమని అంటూనుండేను
 ఇంతలోనేనుపర్రాకుగా నుండడముకనుకొని రెండోఅన్న వెనకబట్టుగావచ్చి
 ఊదెత్తుగానముద్రములోపడేలాగున తోసివేసినాడు తరువాతభయపడి పరుగె
 త్తుండి మాతమ్ముడు సముద్రములోపడేపోయినాడని కేకలువేస్తూవడిగామొత్తు
 కొంటూవీడ్చినారు ఇంతలోవాడనడిచినది సముద్రపుకెరటాలునన్ను అక్కడి

నుంచి యొక్కడికోటినుకొనిపోయినందున తరంగాలలో మునుగుతూ తేలితూ
 కొట్టుకపోతూనుంటిని తుదకుఅలిసిపోయి ఏమిన్ని సేయలేక (భగవంతుని) జ్ఞాప
 కముచేసుకొంటూ ఊరకేయుండగా వొకసారి దేనిమీదనో నాచెయ్యినట్లదికం
 ద్లు తెరచిచూస్తే ఈశునక మేకనపడ్డది వన్నుతముద్రములోపడవేసివప్పుడుఇదిన్ని
 కూడాగంటినదికూడా ఈశుతూనన్న వదలకవత్తువుండెను నేను దానితోకప
 ట్టుకొన్నాను భగవంతుడు నేజీవించడమునకు యీకుక్కను హేతువుగాకల్పించి
 నాడు ఏమరాత్రివగల్గు ఈవిధముగాజరిగినవి ఎనిమిదోకోజున వొడ్డుకుచేదివా
 ముఏమిన్ని శక్తిలేకుండాదొరలుతూ శరీరమునుభూమిమీదచేరవేసివొకరోజుం
 తావొళ్లు తెలియకపడియుండి రెండోరోజునకుక్క అరుపువిని తెలివితెచ్చుకొ
 నిభగవత్ప్రభావచేసియిటుఅటుచూడగా దూరమునందు ఊరున్నజాడ కన
 పడ్డదిగాని వెళ్లడమునకుశక్తిలేకవేసారుతు సాయంకాలముసరికి వొకక్రోనున
 డిచినాను ఆనూగణములోవొకకొండఅడ్డముగా ఉన్నందున ఆరాత్రిఅక్కడ
 పడియుంటిని ప్రొద్దునవట్టణములో ప్రవేశించి బాజారులోఘోషణగానే రొట్టెలు
 లేహములుఅమ్మేవాండ్లదుకాణములు కనపడ్డందున తినడమునకు వనస్సులో ఆ
 శెవుడైనుగాని కొనడమునకునావద్దడబ్బలేదు ఊరకే అడగడమునకుఇచ్చలేదు
 ఇక్కడకాదు అక్కడఅడుగుదాము అక్కడకాదుమరియొకదుకాణముదగ్గర
 దుగుదామనిమనస్సులోసమాధాన పరుచుకొంటూ నుంటిని తుదకుశక్తిలేకపా
 యనుకడుపులో మంటపుట్టి ప్రాణముపోవడానకుసమీపించినది ఇంతలోఅవశా
 త్తుగాఫారసీదేశసులవలెముస్తానై చెట్టాపట్టాలుపట్టుకొనివస్తూఉన్న ఇద్దరుమను
 ష్యులనుచూచితమదేశస్థులని సంతోషపడ్డాను ముఖపరిచయము కలవాండ్లయి
 యుందు లేమోవీళ్లతోతనస్థితిచెప్పుతామని దగ్గరికివెళ్లితేనా ఇద్దరన్నలేఅయియు
 న్నందున ఇతరులదగ్గరికివెళ్లి చెయ్యజాచకుండా భగవంతుడు నామర్యాదను
 కాపాడినందుకు మీ తినంతోషించి వగ్గరకువెళ్లిసలాముచేసి పెద్దన్నచెయ్యి
 ముద్దుబెట్టుకొన్నాను వాండ్లునన్నుచూస్తున్నే వడిగా కేకలువేసి రెండోఅన్న
 చెంపకాయలుకొట్టినందున గంజుకొంటూ కందపడితనకు సాహాయ్యము చేసునే
 మోల్లనిపెదన్నకొంగుపట్టుకొంటే అతడుకూడాతన్ని నాడుతుదకుయిద్దరునన్ను
 మెల్లగాదంచి (౮) హజరతుయీసఫేఅనేఅతణ్ణ ఆయనసోదరులు జరిగించినవి
 ధముగాచేసినారు మాటిమాటికి భగవంతునివిషయమైనన్ను రక్షించవలసినదని

(౮) హజరతు యీసఫేఅనేఆయనతురకలలోనున్నగుమఫంటివాడుఅతణ్ణిలోడబుట్టిన
 వాండ్లునూరిలోలోగిరి.

ఎంతకడకొన్నవాండ్రకు కనికరముపుట్టలేదు అనేకులు అక్కడపోగ ఇతడువీ
 బుచ్చి తమచేసినాడని అడిగితే ఈదుమాగుడుమాతమ్మననొకరనిన్ని అతణ్ణి
 వీడునముద్రములో పడవొని సొమ్మువీత్తుకొనివచ్చినాడనిన్ని నమచాలాకాల
 మునుంచి ప్రయత్నము సేయగా ఈవీరకనపడ్డాడని చెప్పి ఓగులావువాడా మా
 తమ్మణ్ణి చంపవేయడమునకు నీమనస్సులో ఏమిలోచించి అతడునీ కమిచెడ్డవనిచే
 సినాడు అతడునీకబహుడపకారిగా నా అని అడుగుతూ ఇద్దరున్న బట్టలు చింపివే
 సుకొని నిరభయముగాతమ్మణ్ణి గురించి ఏడుస్తూనన్నతన్నతూగద్ద తూనుండిరి
 యింతలో అధికారులతరపు బంట్లాతులువచ్చి ఎందుకొట్టుతారని వాండ్లను
 అటకాయించి నాచేయ్యిపట్టుకొనికొత్వాలదగ్గరికికొనివెళ్లిరి యీఉభయు
 లునాతోకూడావచ్చి అధికారితో ఆలా గేచేప్పి ఏమాలంచమిచ్చి న్యాయముఇప్పిం
 చవలసినదనినాపై అబద్ధభూషణచాడేచేసిరి అధికారి నన్న అడిగితే ఆకలిచేత
 నన్ను నెచ్చలచేతనున్న మాటలాడడమునకు శక్తిలేకతలవాల్చుకొని నిలువబడియుం
 టనిగాని నోటివెంటవీమాటబైలు వెళ్లనందున అధికారికి నేను నిజముగా భూషణచేసి
 నట్టుతోచివీణ్ణి మైదానముమీదికితీసుకొనివెళ్లి ఉరితీయవలసినదని ఆజ్ఞాపించినాడు
 మహాప్రభా నేనుభనముయిచ్చి వీండ్లను సదరుయాహూదియొద్దనుంచి ఖయిదు
 తప్పించితినుకొనివస్తే అందుకుబదిలీగా నా ప్రాణముమీదికితెచ్చినారు ఇద్దరుహా
 జరుగానే ఉన్నారు నేను యిందులోయేమైనా తఫావతుచెప్పుతున్నానేమీ
 అడుగుడితుదకునన్నకీసుకొనివెళ్లినందున ఉరితాడుచూడగాజీవితాశవదులుకొ
 న్నాను ఈరక్కతప్పనాకోసముదుఃఖించేవాండ్లు యెవరున్న లేకపోయిరి ఇది
 ప్రతివాండ్రకాల్లనుదపడుతూఅరుస్తూనుంటేకట్టలతోకొట్టేవారునుకొందరు రా
 లతోరువ్వేవారుగాని అంతస్థలముకదిలేదికాదు నేపడమటిముఖముగా నిలువబడి
 పీఠగవంతుడా ఇప్పటిలోమీకన్నవరియెవరులేరు ఈదోషినిరక్షించవలసిన
 ధనిమూలమంత్రముచదివి పక్కవీరుచుకొని పడిపోతని ఇంతలో దైవయోగ
 ముచేత అపట్టగపురా జుకుశూలనొప్పిపుట్టినందున ఉమరావులువైద్యులుపోగై
 వీసాధనముచేసినాగుణములేదుగనుక కేదవాండ్లకుదానధర్మము లేచేసి ఖయిదీల
 నువదిలించివాండ్లవల్ల ఆశ్విచనముపుచ్చుకోవడమే అన్ని వైద్యములకంటేఎక్కు
 వయినచెప్పితే తనమే డిలాయతులుజయలుఖానావై పువరుగెత్తిరి వొకడు మై
 దానమువై పువచ్చి ప్రజలగుంపుచూచి ఎవరినోఉరితీస్తున్నానని గ్రహించిగుట్టా
 న్నిడుగుగెత్తిచుకొనివచ్చి కత్తితోముందుగా ఉరితాడుతోసివేసివాండ్లతో ప్రభు
 వారికిఆలాగుననుండగా ఇప్పుడుమనుష్యుని ఉరితీయవచ్చునా అని కేకలువేసినన్న

వదిలినాడు అప్పుడు ఈయిద్దరు అన్నలు తిరిగి కొత్తలు వద్దకు వెళ్లి యేలాగున నై
 నానన్ను చంపవలసినదని చెప్పగానే అతడు లంచము తీసి యున్నందున వారితో ఆ
 కలిచేతను స్థితిగాలి లేక ఎవ్వరికి తెలియక స్వయముగా చనిపోయేటటువంటి
 బండేఖానాలో సడవేస్తానని చెప్పినన్ను పట్టి తేప్పించి వొకమూలనుంచి ఆపట్టణ
 మునకు వెలపలక్రొసెడు దూరములో వొక కొండయున్నది అక్కడ పూర్వ
 కాలమందు (నాజరత్ సిలేమాన్) ఆనే పేరుగల రాజు యొక్క కాలములో దేవతా
 నిర్మాణమైన వొకలోతైన ఇరుకునుయ్యి ఉన్నది దానికి ఆసిలేమాను యొక్క కా
 రాగృహమని యందురు ఎవరిమీద నైనా రాజుకు కోపం వస్తే వాండ్లను అందులో ప
 డవేస్తే వాండ్లు ఒకరు చంపకుండా తమంతట తామే చచ్చుచుందురు నన్ను రాత్రి
 ఎవరికైనా తెలియకుండా ఈయిద్దరు అన్నలున్న కొత్తలు బంట్లో తులున్న
 అక్కడికి తీసుకొనిపోయి అందులో తోసివేసి నివృత్తముగా తిరిగివచ్చినారు ఓమ
 హా ప్రభో ఈశునకమునాతో కూడా నేవచ్చి ఆనూతి యొడ్డున పరున్నది నేను
 లోపల వొళ్లు తెలియక పడియుంటిని కొంచెం జ్ఞానము కలిగితాను చచ్చిపోయిన
 టున్న అదిగోరి అయినట్టున్న యెంచుకొనేవాడను ఇంతలో ఇద్దరు మనుష్యు
 లయొక్క మాటలు చెవినిపడ్డందున వాండ్లు (యమకేంకరు) లని న్నితన్ను ప్రశ్నచేసి
 అడుగుతున్నారని అనుకొంటూ ఉండగా అందులోకి ఎవరో సరసర తాడువది
 లినట్టు చప్పుడు వినబడినను భూమిమీద తడవిచూస్తే ఎమి కలుమాత్రము చేతికిదొ
 రికినవి వొకనిమిషమైనారు వాత ఎవరో ఏమోతింటూ చప్పరిస్తూ ఉన్నట్టు వినప
 డ్డందున మీరు ఎవరని అడిగినాను వాండ్లు నవ్వి తాము ఖయిదీలమని జవాబు చెప్పి
 తేతాను చనిపోయినానా అని ప్రశ్నచేసినాను తిరిగి వాండ్లు కలకలనవ్వి యింకా
 ప్రతికేయున్నావని ఇదిగో ఈ డైరీ వన్నమాట అవుతున్నదని జవాబు చెప్పినారు
 ఆపివృత్తి మీరుతింటూ ఉన్నదేమిటోనాకున్న కొంచెమిమ్ముని అడిగితే కసిరిలేదు
 పొవ్వుని వాండ్లు మా శ్రమతో పరున్నారు నేను సీరసము చేతని స్వత్వము చేత మా
 చాపోయి ఏడుస్తూ భగవన్నామస్తవ గణచేస్తూనుంటిని ఓమహా ప్రభో ఏడురో
 జులు సముద్రములోనున్న శరువాత అన్నలకు ప్రచేత వొక మెతుకై నా వొరకక
 మైగాయిన్ని గోజులున్న ఉంటిని విశేషించి అన్నము తినడమునకు బదిలిగాదె
 బ్బొందిని ఇక తిరిగి ఇందులోనుంచి విడుదల అవుతానన్న ఆశయంత మాత్రము లే
 ననువంటి ఖయిదులో కూడా పడియుంటిని తుదకు ప్రాణానన్య సాయము కూడా
 సంభవించినందున ఒకప్పుడు ఊవీరిరావడమున్న ఒకప్పుడు పోవడమున్న కలిగి
 యుండెను గాని ఎప్పుడెప్పుడు అగణరాత్రి వేళ వొక మనుష్యుడు వచ్చి గుమాలుతో

గొట్టెలున్న తాడుతోనీళ్లకూజా ఇవి రెండుకట్టిపెట్టినాతో ఖయిదులోనున్న స
 దరు ఇద్దరువనుష్యులనిమిత్తములో పలికేజాచవదిలి కేకలువేస్తేవ్వాడు గట్టుమీదను
 న్నఈకుక్క-ఈస్థితిలట్టేచూచిచూచి ఈమనుష్యుడుతనవాండ్రకు ఏలాగుననుద
 ముగొట్టేనూతిలోకిఅందిస్తున్నాడోఅలాగుననేతనయజమానునికిన్ని ఆధారము
 కలగచేస్తేఅతనిప్రాణముయెంతోనిలువబడుతున్నదని ఆలోచించి ఊళ్లోకివెళ్లి
 గొట్టెలనానిదుకాణపుబల్లమీదికిలగువుచేసి వొకగొట్టెనోటకరుచుకరాగా ప్ర
 జలువెంటబడికొడుతూసుండిరిగాని గొట్టెవదిలినదికాదు వనుష్యులఅలసివెనక
 కుతిరిగినారుగాని ఊళ్లోనున్నకుక్కలువెనకతగిలినవి వాటతోటిన్ని దెస్సలాడు
 తూగూకరిస్తూగొట్టెనుకాపాడుకొని ఆనూతిపడ్డికేసచ్చి అందులోపడవేసినది
 అప్పుడు సగటివేళఅవుటచేతవెలుగుగానున్నందునగొట్టెనావర్తనడడము చూచి
 న్నికుక్కఅరుపువినిన్ని అపితీసుకొన్నాను అటులేరువాత ఈవేషిల్లతోసరమువె
 ల్లిఊరికొననువొకముసలిదాని గుడిశెయన్నదివాకిటు చట్లతోటిన్ని బంగరాల
 తోటిన్నినిండాసిళ్లకలిగియున్నవి అముసలిది రాట్నముతో ఏకులవడుకుకొం
 టూ గుమ్మములో కూచుండి యున్నది కుక్కకూజావద్దికేవెళ్లి అనినోటితోక
 రిచిపెట్టిపీసుకొని రావడమునకు ప్రయత్నముచేస్తే అదిజారిపోయి ఒకగూసమీ
 దపడికుండలదొంతి విరగపడిబద్దలై నీళ్లుకారిపోయినవి ఆముసలిది కట్టపట్టుకొని
 కొట్టడానకులేచినది ఈనుసకముదానిగుండా చుట్టుతూటెరిగిక్కాళ్లమీదపడిమా
 తిరాస్తూతోకకదిలిస్తూకొండవై పువరుగెత్తడమున్ను మళ్లివచ్చి దానిపాదాల
 మీదపడడమున్ను వొకమారుతాడు ఎత్తడమున్ను మరియొకమారునోటితో చే
 దుతాడు పట్టుకొనికనవంచడమున్ను పైటకొంగుపట్టుకొనిలాగడమున్ను జరిగి
 స్తూవచ్చినందున భగవంతుడు ఆముసలిదానిమనస్సులోకనుక్కొందామని ఆ
 సక్తుట్టించిచేదుతాడు పట్టుకొనిఆకుక్కతోవెళ్లేలాగునచేసినాడు యిదిదాని
 చీరెకొనపట్టుకొని యింటివద్దగుంచి బైలువెల్లిముందరసడుస్తూకుదకు ఆకొం
 డమీదికేటసుకొనివచ్చినది ముసలిదానిమనస్సులో ఆవేషిచేసేవనివల్లదీనిభావం
 దునిశ్చయముగా ఈనూతిలోపడియున్నాడనిన్ని అశశిమిత్తమేకాబోలు యు
 దకముకావలెననితులియచేస్తున్నదనిన్ని గ్రహించి వొకకూజానిండానీళ్లుకొంపి
 అదితాడుకుకట్టిలోపలికపడిచినందుననేను అందువుచ్చుకొనిగొట్టెముక్కతీసిరెం
 దుమూడుగుటకలసిళ్లుతాగుఈఆకల అనేకునకముసుసమ - ధానపంచిభగవత్ప్రా
 ర్థనచేస్తూ ఈవై ఏమిదుగుతున్నదోచూతామని వొకస్థలమందుకూచుకొన్నా
 ను ఈనోరుయొరగనిజంతవు ఆవిధముగానే గొట్టెతీసుకొనివచ్చి ఇచ్చిఆముసలి

దానిచేతనీళ్లుయిప్పిస్తూఉండేది అక్కడరొట్టెలవాండ్లు ఎల్లప్పుడున్నశుశకము
 ఏతన్నిటు త్రవ్వేవస్తూఉన్నదనికనికరించిదాన్నిచూస్తున్నే ఎదుటవాకరొట్టెపార
 వేస్తూ ఉండేవారు ముసలిదివాకవేళ్లీళ్లుతీసుకొనిరాకపోతే కుండలు బద్దలుకొ
 ట్టవేస్తున్నదనేభయముచేతరోజున నున్నవాకకూజానీళ్లు ఇచ్చి వెళ్లుతూనుండేది
 అలాగూ ఈ స్నేహితుడు అనగా శుశకము రొట్టెనీళ్లతోటనన్న సంతృప్తిపరచి
 తానునూతియించునపడియుండేది ఈ ప్రకారముగా ఆరుమాసములు జరిగినవి
 గానిఅటువంటిఖయిదులోనుండడముచేతవొంటికిగాలితగలకచర్మమున్నదమ్ము
 మాత్రమే అవసిష్టముగానుండి ఓభగవంతుడా యీ ఊపిరికూడావదిలిపోతే
 బాగానుండునని యెద్దేవాడను వాకరోజున రాత్రి ఆఇద్దరుఖయిదీలునిద్రిస్తు
 నుండేరినాకుమనస్సుపట్టక ఊరకేవడస్తూదే వసాన్నిధ్యమందు మక్కువేలరా
 చుకొనిఆపరాధముచెప్పకొంటూనుంటిని రెండోజాముకాగానే భగవదనుగ్ర
 హమువల్ల వాతతాడునూతిలోకివేలాడబడినది మరిన్ని ఓదురదృష్టవంతుడా ఆ
 తాడుకొనసేదేతులను గట్టిగాకట్టుకుని అక్కడినుంచిబైలుదేర వలసినదన్న ధ్వని
 కూడావినపడ్డటనేను అదీవినగాతుగకునాఅన్నలే నాపైనిఅనుగ్రహించిర క్తనం
 బంధముచేత వాళ్లపైకితీస్తున్నాననిఎంచుకొని మిక్కిలిన్నిసంతోషముతో ఆ
 తాడునడుముకుబాగాకట్టుకొన్నాను ఎవరోపైకినన్నలాగినారురాత్రిమిక్కిలి
 చీకటిగానున్నందుననన్ను ఎవరుపైకితీసినారో వారిని నేనుపోల్చలేదు పైకిరా
 గానే అతడు నాతోల్వగా ఇక్కడనిలువబడడమునకుతగినస్థలముకాదనిఅన్నా
 డు నాకైతేక కల్తేరు దానిభయముచేత కందామీదావడుతు కొండదిగి చూ
 స్తేజీను కట్టినరెండుగుట్టాలసిద్ధముగానున్నవి అమనుష్యుడువాకదానిమీదనన్ను
 ఎక్కించి రెండోవానిపైనితానుసవారియైముందునడిచినాడు వెళ్లగావెళ్లగా స
 ముద్రపువొడ్డుకు ప్రవేశించేవంతు తెల్లవారినది ఆవట్టణమునకు పదిపండ్లం
 డుక్రొసులుదాటికొనాము అప్పుడుఆచిన్నవాణ్ణిచూస్తేబహుశుభ్రముగా
 నుండడమేగాకుండా ఇనపకవచముతోడుకొనినానిగుఆ ముధములుధరియిం
 చిగుట్టముమీదకూచుకొండి కొరకొరిలాడుతూ కళ్లెట్టచేసి నావైపు కూర్చుండ
 స్తితోచూస్తూతనచెయ్యిపళ్లతోకరుచుకొంటూ పరలోసుంచి ఘరంగిక త్తితప్పిం
 చిగుట్టమునుతనవైపుతిప్పివిసిరినాడునేను గుట్టముమీదనుంచిపడినిచోటుడను న
 న్నుఎందుకుచంపివేస్తావు ఓస్నేహితుడా అటువంటిఖయిదులోనుంచినన్నుపై
 కితిసిఇప్పుడు ఈనిదాక్షిణ్యమునకుకారణమేమనిబతిమాలడమునకు ఉపక్రమిం
 చినాను అందుపైనిఅతడునీవు ఎవరోనిజముచెప్పవలసినదనిఅన్నాడు నేను ప్ర

యాజ్ఞస్థుడనుసి హేతుకముగా ఆపదనుపొందియున్నవాడను మీకటాక్షముచే
 తబ్ర తికినాననిజవాబుచెప్పియింకాఅయినకుప్రియకరమైన మాటలుకూడా ఆడి
 నందునభగవంతుడు అతనిమనస్సులో కనికరముతో కత్తినివారలోవేసేటట్టుచే
 సెను ఆచిన్నవాడునన్నుచూచి ఏదిసంకల్పించినాడో అదిచేసినాడు నీమానాసి
 నీవుబ్రతుకమనినన్నుత్వరగా గుఱ్ఱముఎక్కు-ఇది ఆలస్యముచేయడము సతుతగినస్థల
 ముకాదనిచెప్పినహేతువుచేతగుఱ్ఱమును యెగవేసినాము మాగఁములోవిచారి
 వడుతూవచ్చి తాపవడుతూనుండేవాడను ఆదినమురెండోజాముకు వొకటప్ప
 కుచేరినాము అక్కడగుఱ్ఱముదిగినన్నున్న దిగుమనిచెప్పి గుఱ్ఱపుసామానుయావ
 త్తున్నతీసిమేతనిమిత్తమువాటనివదిల పెట్టితనన్ను నడకట్టువిప్పికూర్చుండి నీస్థి
 తిషమోనీవు ఎవరోచెప్పుమని అన్నాడు నేను నాపేరున్న ఆనవాలున్న జరిగి
 నసంగతిన్ని తుతముట్టచెప్పినాను ఆచిన్నవాడునాస్థికియావత్తున్న నీనిమిత్తపడి
 నావైపుతిరిగిచిన్నవాడా ఇకనామాటచెప్పుతాను వినుమనిఅన్నాడునేను(౧)
 జేరుచాడుదేశపురాజకన్యకను ఆనూతిలోనియిదుసేయబడిఉన్న బహారామం
 దు) అనేపేరుగలచిన్నవాడు మాహాత్రిగానినంత్రికుమారుడువొకగోజును ఎ
 క కేవరిప్ర విణతలుతెలియడమునకు (మహాహాహ) తిమయిలాకనవస్త్రమైన గా
 జులరాజకొమాళ్లుగుఱ్ఱపుసవారులై ఊరువెలవలమైదానముమీదికివచ్చి తుపా
 కులతోనున్న ఊచలతోనున్న నీరులకొట్టడము ఈతొలక త్తలవట్టుకొని నా
 ముచేయడముమొదలైనవి జరిగించడమునకు ఆజ్ఞాపించినారు ఆచమ త్కారము
 చూడడమునకు మాతల్లిఅయినరాణిగానివద్దపరచాచాటున అనేకమంది దాసీ
 లను చెలికత్తెలను కూడా ఉంచుకొని మేడమీదకూచుండియుంటిని వంత్రి
 కొమారుడు అందరిలోనున్న సుందరమైనవాడై యుండడమేకాకుండాగుఱ్ఱము
 ను కావాకూడాతిప్పుతూఉండెను అదిచూచిఅక్కడైనామనస్సు మోహించిసి
 దిగానిచాలాకాలముఎవరికీన్ని తెలియకుండానుండెను తుదకువికలపడినాదా ఈ
 కితెలియచేసి అనేకమయినకట్టుములుఇస్తే అదిఆచిన్నవాణ్ని నూయోపాయ
 ములచేత నాగదిలోకితిసుకొనివచ్చినది అప్పుడుఅతనికిన్ని నాయందు మోహ
 ముపుట్టి చాలాకాలముఅన్యోన్యమురాగములచేత జరిగినది వొకగోజురాత్రి
 రెండుజాములప్పుడు ఆయుధస్తుడైఅతడు (అంతపురము) లోకరాగాచవు
 కీపరుండేవాళ్లుచూచిపట్టుకొనిరాజుతోచెప్పి తే శిరచ్ఛేదముచేయవలసినదని నె
 లవిచ్చినాడుఅయి తేసభవారంతావిని ప్రాణసంరక్షణ మవ్యేలాగున చేసినం

దున అతణ్ణ ఆనూతిలోఖయిదు సేయడమునకు ఆజ్ఞాపించినాడు అఖయిదులూ
 డ్దురెండోమనుష్యుడు అతనినేస్తుడు ఈరోజువరకుమాడుసంపత్సరములైనది
 ఆడభయలు అందులోఉన్నారుగాని వాళ్లురాజగృహమునకు ఎందుకువచ్చినా
 రో ఎవరికిన్ని తెలియనందునభగవంతుడు నాసిగ్గుకాపాడినాడు ఇందునుంచిఆ
 యనను ప్రార్థనచేయడమునకుబదులుగా ఆఇద్దరికిన్ని అన్నపానములు ఇచ్చిసం
 రక్షణచేస్తూ ఉన్నాను అదిమొదలుకొనివారమునకు వొకపర్యాయమునేను అ
 క్కడికివెళ్లివాళ్లకు కావలసినసదుపాయములుచేస్తూఉంటినిగడిచినరాత్రిస్వప్న
 ములోత్వకగాలేచి గుట్టపుసనారియైతాడునిచ్చెననున్న ఖచుకతు కొంతసగదు
 న్నుపట్టుకొని ఆనూతిపట్టికివెళ్లివాళ్లకు పైకితీయవలసినదని ఎవరోవొక మనుష్యు
 డు సంహరించినట్టుకనపడ్డందున తుళ్లిపడిలేచి మొగముస్తాబై వొకచందుగపె
 ట్టెతో రమ్మములున్న ముహూరులున్న రెండుదుస్తులబట్టింన్న పట్టుకొని
 బోడాగుట్టములుంటినుకొని అక్కడికివెళ్లినాను నీకత్తుముబాగానున్నందున నివుఅ
 టువంటిఖయిదులోనుంచి బిలుదేరినావు ఈసంగతివారియెవరికిన్ని తెలియదు
 నిన్నురక్షించేసమిత్తము ఏదెవతనో నాకు కలలోకవచ్చినదికాబోయి మంచిది నా
 భాగ్యరేఖఏలాగుననున్నదో ఆలాగైనదని ఈకతచెప్పిపూరింన్న అనినెలున్న
 మాంసమున్న మూటలోనుంచి తీసిముందుగా పంచ వారపానకమువొకగన్నె
 లొకలిపివొకతంహారకు అందులోవేసినాడు ఇచ్చిసంతుని పానముచేసి కొం
 చంఘలహారమున్న చేసినానుమయొకగడియలయినతరువాత నాకుబట్టకట్టించి
 సముద్రపువొడ్డుకుతీసుకొని వెళ్లినాతలమీదివెంట్రుకులు చక్కగాకట్టించిగో
 ల్లసేసివేసేస్తూసముచేయించి బట్టలుతొడిగించి కొత్తగామనుష్యుని అయ్యేట
 ట్టుచేసినది అప్పుడు నేను పచ్చిమాభి ముఖుడనైనమామచేయడమునకు ఉపక్ర
 మిస్తేఆసాంధ్యవతయదిచూచి ఆపనికాగానే ఇరియేవని అడిగినందున ఎవడై
 తేసమస్తజీవులనుపుట్టి చినాడో మీవంటిప్రియురాలిచేతిఖయిదులోనుంచినన్న
 పైయికితీయించి నందు అనుగ్రహించిసేవచేసేలాగునచేసినాడోఅటువంటి
 నిరాకారసంరంజనునిగురించి నేనుజపముచేసి సమస్కరించి ప్రార్థించినాన
 నిఅనుగానేమీరు తురకిలా అనిఅన్నది అపుననిఅనగానే మీమూటలవల్లతన మన
 స్సుసంతోషించినదిగనక నాకున్న అదిఉపదేశించవలసినదని కోరినందున ఓభ
 గవంతుడాయీమెనామతములోకలిసినదని మనస్సుసంతోషించి దేవుడుఒక్కడై
 గాని యితరదైవములులేదనిన్ని (౧౦)మహమ్మదును ఆయనేపంపించినాడనిన్ని

(౧౦) మహమ్మదుఆనేఅయినతురకలయొక్కమతోద్భావకుడు.

ఖురానులో చెప్పియున్న ముఖ్యమంత్రము. నేను చదివి ఆమె చేతనూడుపర్యాయములు పఠించినాను తరువాత అక్కడనుంచి గుఱ్ఱాలపై సినవారీయై వేము ఉభయలముబయలుదేరి రాత్రి మకాము చేసిన స్థలమందు ఆమెవతప్రచారము చేస్తూనావల్ల వింటూనంతో పిస్తూ ఉండేది ఈ విధముగానే నేను మూడుసముల వట్టుకు ఉభయలమున్ను రాత్రి పగళ్లు ప్రయాణము చేసినాము తుదకు ఒక డ్వీపమున గా(జేరుబాచుకున్న (౧౧) సరదీపుకున్న మధ్య సరిహద్దుగా నున్న ఒక పట్టణములో ప్రవేశించినాము ఆ పట్టణము ఇస్లాంబాద్ అనగా (నేష్టాండునోపిల్) కన్నా ఎక్కువ ప్రజాసమృద్ధియైనదిన్ని అక్కడి ఉపకమున్న గాలిన్ని మీక్కిలి సౌఖ్యకరమైనదిన్ని సంతోషకరమైనదిన్ని ఐయుండడమెకాకుండా అందులరాజునను మేరవాన్ కన్న మీక్కిలి న్యాయకతయన్న దీన సంరక్షకుడున్న కూడా ఐయున్నందున సంతోషించి ఒక లోగిలికొని అక్కడకాపురము ఉండడమునకు నిశ్చయించడమైనది కొంచెం రోజులలోనే మా గౌరవము తీరి నందున కావలసిన సామానుకొని ఆచిన్నదాన్ని మనుష్యులు మూలచారప్రకారము వివాహము చేసుకొని ఉభయలమున్ను కేసేయుండెను మూడు సంవత్సరములలో అక్కడిచిన్న పెద్దలందరితోటన్ని సహవాసముచేసి మోతుబడిని పించుకొని విశేషమైన వతకకము చేసి తుదకు వాళ్లందరిని మించి యీనాను వొక రోజున అక్కడి పెద్దమంత్రిని చూడడమునకు బైలుదేరితే ఊరుజై లసిస్తాము ప్రజలతోగలయున్నందున అయ్యేమనియెవరినో అపిగి తే ఇద్దరు మనుష్యులు జూర్యము చొరత్వము సకలవ్యజరిగించినందున రాళ్లతో కొట్టచంపవేస్తున్నారని చెప్పినాడు నీనగానే అయ్యేనన్నన్న ఈ విధముగానే ఉద్యోగమునకు సిద్ధమైతే భగవంతుడు రక్షించియున్న సంగతి జ్ఞాపకమువచ్చి వాళ్లెవళ్లో ఎటువంటి ఆపదనుపొందీయున్నారో నిజమైనదో ఘలో లేక నావలెనేకుట్ర చేతపట్టుబడ్డారో కనుగొందామని ఆసమూహమును వొత్తిగించుకొని లోపల చొరబడి చూస్తే సవరునా యిద్దరన్నలే పెద్దలెక్కులు విరిచికట్టతలమీదటోపి కాళ్లకడోడులేకండా తీసుకొనిపోబడుతూవున్నారు వాళ్లముఖము చూడగానే నావొంటికి క్షమనీరై గుండెకాలి బంట్రోతులకు వొకపిడి కడుమొహురులు ఇచ్చి వొకని మిషముతాళుండని చెప్పి గుఱ్ఱొప్పిదవుడాయించి అధికారియింటకివెళ్లి ఆయనకు విశేషపు వెలగలవొకకంతున జరుదాఖలుచేసి మనివిచేస్తే వొకమనుష్యుడు వాళ్లమీద ఫిర్యాదుచేసి నేరము రుజువుపరచినందున రాజాజ్ఞవినదని అరేబేననుబహువిసయముగా అనేకవిధ

ముల ఆ అధికారిని ప్రాధికారమున ఆధిర్యదినిపిలుపించి. అతనికి సాచేత
అయిదువేలరూపాయలు ఇప్పించి ఉత్తరాదామో సెనువుచ్చకొని అటువంటి
పద్రవములోనుంచి వాళ్లను తప్పించినాను మహారాజా నేను అబద్ధుడు అడు
తున్నానో నిజమే అడుతున్నానో విశ్వము అడుగుండి అప్పుడు వాళ్లు ఇద్దరులకింది
కించుకొని నిలుబడియుంటే ఇంటికి తీసుకొనివచ్చి స్నానముచేయించి బట్టలుక
టించి దివానుఖానాలో వాళ్లను ఉండేలాగున చేసినానుగాని ఆపర్యాయముతన
భార్యను వాళ్ల ఎదుట కనపడనివ్వలేదు ఐతే వాళ్ల స్వేచ్ఛలో సిద్ధముగా ఉంటూ కూడా
భౌజనము చేస్తూ ఉండేవాడును పరుండడమునకు మాత్రములో పనికివెళ్లెవాడును
మూడు సంవత్సరముల వ్యవధియు ఈచొప్పుననా అన్నలపరామశక్తి ఒరిగినది
వాళ్ల నల్లనన్ను నామనస్సుచేడిపోవడమునకు తగిన ఏకార్యమున్ను జరగలేదు నేను
ఎప్పుడైతే నాపైకి వెళ్లినప్పుడు వాళ్లు ఇంటిలోనుండిపోతున్నందున పతివ్రత అయిన
నా భార్య వొకరోజున స్నానముచేసేనిమి త్తమువెళ్లి ఖచ్చేరిలోకి వెళ్లి పురుషులు
కనపడనందున ముసుకుతీసినది అప్పుడు ఈ రెండో అన్నే కాబోలు మేలుకొనే ప
రుండియుండి చూస్తున్నే మోపించి పద్దన్నతో తెలియచేయగా ఉభయలున్ను
నన్ను చంపివేయడమునకు నిశ్చయించినారు ఈ సంగతినా కేమిన్ని తెలియలేదు సరే
కదావి శేషించి ఓభగవంతుడా ఈ పర్యాయము ఇంతవట్టుకు విల్లు అటువంటి పని
యేదీన్ని సేయలేదు ఇప్పుడు విల్లు ప్రవతనచాగు పడ్డది సిగ్గువచ్చినది కాబోలునని
కూడా అనుకొంటిని వొకరోజున భౌజనముచేసినతరువాత పద్దన్నగారు కళ్లనిం
డానీళ్లు దెచ్చుకొని తన స్వస్థలముయొక్క స్తోత్రమున్ను (హీరాన్) దేశముయొక్క
మంచిన్ని చేస్తాడమునకును పక్రమించినాడు ఇది వింటున్నే రెండోవాడున్ను ఆ
లాగుననే అవునని పొగుడుతూ వచ్చినాడు స్వదేశమునకు వెళ్లవలెనని ఉన్నయెడ
ల మీ సెలవుకు విధేయుడనే అనిన్ని నాకున్న ఆకోరిక కలిగియున్నది గనక భగవం
తుడు అనుగ్రహించి సత్కమందు నేనున్న తమ పాదసేవచేస్తూ వస్తాననిన్ని
అన్నాను ఈ సంగతి నా భార్యతో తెలియచేస్తే తిరిగి ఏమైనాదగా సేయడము
నకు ఆలోచించినారేమో మీరు బాగా తెలుసుకొండనిన్ని వాళ్లు మీయొక్క ప్రా
ణమునకు శత్రువులై యున్నప్పటికిన్ని స్వమును గుండెల మీద ఎక్కించుకొని సంత
తీస్తూ ఉన్న విధముగా వాళ్లను బోషిస్తున్నా గనిన్ని వాళ్లయొక్క స్నేహమున
వ్యతగియుంటే మీ ఇష్ట ప్రకారము జరిగించవచ్చునుగాని ఈ మట్టలయెడల జా
గ్రతకలిగియుండవలసినదనిన్ని చెప్పినది ఆపివృత్తికొంచకాలములో ప్రయాణ
మునకు కావలసిన పదార్థములు సిద్ధపరుచుకొని ఊరు బైలధేరావేయించినాను

అనేకమందిజట్టుకాళ్ళున్న కుదరడమేకాకుండా వాళ్లందరిపైనినేను పెద్దగానుం
డమనునకున్న వాళ్లుఅంగీకరించినందున మంచిముహూతము చూచుకొని తై
లుదేరినాముగాని నా అన్నలవిషయమై నేను జాగరూకుడనై యుండేవాడనుబ
యితే అన్నివిధములనున్న వాళ్ల ఆజ్ఞనుమన్నించిన్ని ననగ్గనకొరిగ్నియుండేవా
డనువాకరోజానవాకమబిలీలోఇక్కడికికొసెడుదూరమునస్వర్గసంబంధమయిన
వాకభారయున్నమైధానమున్న గులాబీమొదలై సతరహాతరహా రంగులుగలపు
వ్వలతోటయున్నఉన్నదనిన్ని నిజముగావిహరించడమునకు ఆశ్చర్యమయినస్థల
మనిన్ని నీకుయిష్టమయినయెడల రేపుఅక్కడమకాముచేస్తే దేహసౌఖ్యమున్న
మాగాయాన నివారణమున్నకలుగుతున్నదనిన్ని నా రెండోఅన్నచేప్పినందు
నమీసెలవేనాకుకావలసియున్నదిగనక ఆలాగుననేచేస్తానని అనడమేకాకుండా
వాళ్ల ఆజ్ఞాప్రకారము రేపటిదినము అక్కడమకాము చేస్తామని సహవాసము
లందరికిన్ని తెలిసేలాగు ప్రకటనచేయించి చలిదిభౌజనమునకుకావలసినతరహా
తరహాగలవవాధాములు సిద్ధపరచవలసినదని వంటపుట్లకన్ను తెలియచేసినా
ను శైలివారగట్టినే ఈదౌభాగ్యనిధులు ఇద్దరున్న బట్టలుతోడుకొని
నడుముకట్టుకొనినన్నులేపి త్వరగాత్వరగాచల్లచల్లగా అక్కడివెళ్లివిహరింతా
మనిజ్ఞాపకముచేసినారు నేనుసవారీతెప్పించుమని అంటేసంచారమునకు పాద
చర్యయేలేగియుంటున్నదని అన్నందున కాసుదారులతోరెండుగుఱ్ఱాలు సిద్ధపర
చివెనకతిసుకొనిరత్నం చేప్పినాను యిద్దరు గులాములు మాత్రము కాసీసీళ్లున్న
మొక్కానున్నపట్టుకొని కూడావచ్చినారు మాగాయములో ఊచలుఎగిరించు
కొంటూవెళ్లుతూనుంటిమి ఆసమూహమునకు దూముగా వెళ్లినతరువాతవా
కనాకరును ఏదోపనిమీచపంపించి మరికొంతదూరముసడిచి రెండోనవుకరును
పొట్టిపిలువడమునకున్న తోలివేసినారు నాకుగ్రహచారముపట్టియున్నందున
ఘోటికిముగ్ర వేసినట్టుఊరికే ఉంటేవాళ్లకుతోచినట్టెల్లాచేసినారుతుదకు మాటలా
డుతూనన్ను వొంటరిగాదూరముతీసుకొనిపోయినారుగాని యీకుక్కమాత్ర
ము వదలకుండానే ఉన్నది చాలాదూరమువెళ్లినాముగాని ఆసీరుధారకనపడ
లేదు ఆవనమున్నులేకు ముల్లకంచెలతోనున్నఅడవిలోమాత్రము వెళ్లుతూనుం
టిమి అక్కడనేను అల్పాచమనగిమిత్తముకూర్చుంటే ఫిరంగుకత్తి మెరుపుకనప
డదందునతీరిగి చూస్తేరెండోఅన్నగారునన్నుకత్తితోనరికినాడు బుట్టరెండువాలిక
ల అయిపోయినదీ ఓక్రూరుడా నన్నుఎందుకు కొడతావని అన్నాను ఇంత
లోపెద్దన్ననా రేక్కలపండుగనరికినాడు ఉభయులుకత్తలతోనాకుగాయములు

చేస్తేర క్షమైపోయినందున అప్పుడు ఈ ఇద్దరు నిదానములు నేనుచనిపోయిన
 ట్టుమనస్సు సమాధానపరుచుకొన్నారు ఈశునకము ఆవుపద్రవముచూచి వాళ్ల
 మీదపడ్డది దీనికిన్ని గాయములుచేసినారు తరవాతవాళ్లుతమచేతులతోటే శరీర
 ములమీద ఆనవాలుగా చిన్నచిన్నచురకలపెట్టుకొని తలవిరబొసుకొని వట్టికా
 ల్లనడకతో ఆదండులోకితిరిగి వెల్లిదొంగలువచ్చి అడవిలో తమతమ్ముణ్ణిచంపివేసి
 నారనిన్ని తామున్న వాళ్లతోదెబ్బలాడితే గాయములుచేసినారు గనక త్వరగా
 యిక్కడినుంచి బైలుదేరకపోతేవచ్చి దోచుకొనిపోతారనిన్నిచెప్పినందున ఆస
 హవాసస్థులంతా ఆవాతావినినిర్విణ్ణువడి తొందరగా బైలుదేరి వెల్లిపోవడమున
 కు ఉపక్రమించినారు నాభార్యవాళ్లయొక్కగుణాతిశయములున్న నావిషయ
 మైవాళ్లుజరిగించిన దగానడవడిన్ని వినియున్నందున ఆమాటవింటున్నకైజారు
 తోపాడుచుకొనిచనిపోయినది ఓఘకీరులారా (శునకారాధపరుడైన) ఆఖాజా
 తనయొక్కస్థితినిసంభవించిన ఆపదలున్న యీప్రకారముయింతవట్టుకు చే
 ప్పడమువినగానే మాకున్నదుఃఖమువచ్చినది అతడుచూచి ఓమహారాజా అమ
 ర్యాదకాకపోయినయెడల బట్టలుతీసి నాశరీరముయావత్తున్నచూపిస్తానని మ
 నివిచేస్తే నెలవై నందన ఊర్జ్వకాయమువట్టుకు కనపరిస్తే గాయములులేకుం
 డా ఉన్నబెత్తుడుస్థలమైనాకనవడలేదు మాసన్నిధినేతలమీద టోపితిస్తే తాళువ
 వట్టునఎంతగుంటపడియున్నదంటే వొక దానిమ్మపండుకేవలము అందులో ఇ
 మిడిపోతున్నది అప్పుడు హుజారులో హంజరుగానున్నసభికులంతా అదిచూడడ
 మునకు ఇబ్బంది చేత తమకళ్లుమూసుకొన్నారు తిరిగిన్ని ఆఖాజా ఓమహారా
 జామీరుచల్లగానుండవలెను ఈయిద్దరిన్నులున్న అప్పుడు నను చనిపోయినానను
 కొనివెల్లిపోయినారు వొకవైపుననేనున్న వొకవైపున ఈశునకమున్న గాయ
 ములతోపడియుంటామి వొంటిగ క్షమంతాకారిపోయినందున శక్తిన్నితెలివిన్ని
 ఎంతమాత్రమున్నగలదానుండెను జీవించియుండడమునకు పూపిరి ఎక్కడత
 గులుకొని ఉండెనోనాకేమి తెలియదు నేనుపడియున్నస్థలము (సరందీవు) అనే
 లంకకుసరిహద్దయినందున విస్తారము జనసమూహముగలవొకపట్టణముకూడా
 ఆసమీపమందుండెను ఆపట్టణములోవొక హిందూదేవాలయము కలదుఅక్క
 డిరాజుకు మిక్కిలిన్ని సౌందర్యవతియైన వొకకొమాతేశకలిగియుండెను ఆ
 శేకనుందిరాజులున్న రాజకుమారులున్న ఆమెనుమోహించిచెడిపోయియుం
 డిరి ఆదేశమందు రాణివాసములేనందున ఆచిన్నదిపగలంతాచెలిక తైలనువెం
 టుతీసుకొని వసవిసోరమువేటాడడము జరిగిస్తూనుండెది వేముపడిఉన్నస్థలాన

ఈ సమీపముగా రాజసంబంధమైనవొకతోట ఉన్నందున ఆరోజునతండ్రివద్ద సె
 లవుచున్నానని అందులోకి ఆమెవచ్చి సంచారనిమిత్తము ఆమెదానముమీదికిరి
 గుతూవచ్చెను కొందరుదాసీలుగొట్టువునవారులై నేనుపడియున్న స్థలానకువచ్చి
 నామూలుగునిని దగ్గరనిలువబడి నాస్థితిచూచి ఏడుస్తూవెళ్లి అమ్మా వొకమొగ
 వాడున్న వొకశునకమున్న రక్తములోములిగిపడియున్నారనిచెప్పినందున విం
 టున్నే ఆమెస్వయముగానావద్దికివచ్చి విచారపడిచూస్తే గుడుగుడుమని జీవము
 న్నట్టుకనపడ్డందున దాసీలుయెత్తిచూచి యింకాబ్రతికియున్నట్టుమనివిచేసినా
 రు అవట్టున తీవాసిమీదపరుండబెట్టితోటలోకి మోయించుకొనివెళ్లినక్కారు
 శస్త్రవైద్యుణ్ణిపిలువించినన్ను శునకమునున్న బాగుచేస్తే ఇనామిఇవ్వడ
 మవుతున్నదని తెలియచేసినందున అతడునాయెంటిరక్తమున్నదూనినబాగా
 తుడిచిశుభ్రముచేసినారాతోకడిగిగాయములకట్టివలాస్త్రీవేసి (దేదమహ్న) అ
 రఖునీళ్లకు ప్రత్యామ్నాయముగా నాశతుకలోపోసినాడు రాజకొమారె
 రాత్రిపగళ్లుయావత్తున్న నాశలవైపునగూచుకొండియుంటున్న నాసేవచేయి
 స్తున్నమూడునాలుగుపర్యాయములకోడిపడివమయినా పానకమైనా తనచే
 తులమీదుగా ఇచ్చిపానముచేయిస్తూనుండేది తదకు నాకు తెలివివచ్చిచూస్తే
 ఏడుర్చుగుడునీవివయమయి ఈలాగుజరిగించినాడు గుడిలో ఉన్నవిగ్రహ
 రూపుడైన దేవునికై నా జడిసినాడుకాడని ఆమెమిక్కిలి విచారముతోఅంటూ
 నుండేది పదిరోజులఅయ్యేటప్పటికి అరఖుపానకము మాజునము వీటియొక్క
 బలముచేతనేను బాగాకళ్లుదరిచిచూస్తే యింత్రసభ నాచుట్టున్న న్యాపించి
 యున్న ట్టుకనపడ్డదిమరిన్ని రాజకొమారెనాశలవైపున నిలువపడియున్నం
 దున చూచివొకపర్యాయము ఆహారమి మెల్లగా లేవడమునకు యత్నపడ్డాను
 గానిశక్తిలేకమానుకొన్నాను ఆమెనాయందుదయదలచి నీవు స్తిమితముగానుం
 దుభయపడకు యేదుమాగుడుతో నన్ను ఈలాగునహింసించినప్పటికిన్ని ఆ
 పెద్దవిగ్రహమునన్ననీయందు అనుగ్రహించేలాగునచేసినదిగనక యికను బా
 గుపడుతావన్నదినేనుతిరిగిన్ని ఆమెనుచూచిస్తూ రక్తముతప్పిపోయినాను అదిఆమె
 గ్రహించివన్నరుబుడ్డితోస్వయముగానాపైనిచల్లినదితదకుఇరువై రోజులలోగా
 గాయములుఎఱ్ఱపుండుపడినలపై రోజులుఅయ్యేసరికిఆరోగ్యస్థానముఅయినం
 దున ఆమెమిక్కిలిసంతోషించి వైద్యునికి చాలాబహుమతిచేసినాకుబట్టలు తొ
 డిగించినది భగవదనుగ్రహమువల్లనున్న ఆమెజరిగించి సంరక్షణము వల్లనున్న

సారాపట్టించిమాటలువింటున్నసంతోషిస్తునుండేది నేనున్న చమత్కారమ
యినకథలుముచ్చటలుచెప్పి ఆమెమనస్సుసంతోషపరచేవాడను వాకరోజుననా
సమాచారమడిగితేనేను యావద్యంతాంతమున్న ఆరంభముమొదలుకొని అం
తమయ్యేవర్యంతమున్నచెప్పిసండుసవిచారపడి ఇదియావత్తున్న మరిచిపోయ్యే
లాగుననికుసదుపాయముచేస్తాననిఅంటే (భగవంతుడు) మీకుక్షేమముకలుగచే
యవలెను మొదటనుంచి నా ప్రాణసంగతుణచేసినందున ఇప్పుడు నేనుమీవాడ
నై యున్నాను గనక భూమాభిమానముగానే యెల్లప్పుడునునాయందు అనుగ్ర
హ ముంచవలసినదని మనివిచేసేవాడను వాకరోజు రాత్రినేను నమాజు చే
సుకొంటునుండగా ఆమెవంటరిగావచ్చి చూచికిలినవ్వేవీడువీమిటో చేస్తు
న్నాడువెట్టెనది అనిదాయానిఅడిగినదినేను అదివింటున్నభయపడ్డాను తర
వాత ఆమె ఎదుటకివచ్చినంతలో అవునోయి నీవు ఏమిచేస్తున్నావని అడిగితేనే
ను జవాబుచెప్పలేకపోయినాను ఇంతలో చాయి నాప్రియమయిన అమ్మా
ఈమనుష్యుడు మన ఆలయములోనున్న నైనానకు విరోధియైన తురక
యున్నట్టుకనుపడుతున్నది తనదైవమును పూజిస్తూ ఉన్నట్టి తోచుచున్నదని
మనివిచేయగానే రాచకొమారెణ్ణేతులు పిసుక్కొని పోయినది నేను
అదివింటున్నప్పుడునైనన్ను ఏమిచేసునో అన్నభయముచేత నిద్రపట్టక తే
ల్లవారేవర్యంతము యేడుస్తూనుంటిని యీవిధముగా మామగోజులు జరిగిన
ది నాలుగోరాత్రి ఆమె సారాతాగిన నిషాతో దాయానివెంటతీసుకొని మి
క్కిలి కోపముతో నేనున్న స్థలమునకువచ్చి పుష్పలతోటకు అవతలసెలుచుకొని
ఆతురక మనదైవము యొక్క ఆగ్రహమునకు పాత్రుడై చనిపోయినాడా
ఇంకాబ్రతికియున్నాడా అని దాయాని అడిగితే ఇంకాఊపిరియున్నదనిజవా
బుచెప్పినందున వానియందు నాదృష్టి మల్లిపోయినదిగాని ఐనాపైకి రమ్మని చె
ప్పమన్నదిదాయాని కేకవేయగా వెళ్లెచూస్తే రాచకొమారైముఖము కోప
ముతో తుమతుమలాడుతూ ఎట్టగామండిపడుతూవున్నది నేనుసలాముచేసి చేతు
లుకట్టుకొని నలువబడితేక్రూరదృష్టితోనన్నచూచి దాయితోపిణ్ణి ఊచతోఎగ
రవేస్తే నాతప్పితముమనదైవము తుమిస్తున్నదా లేదా అనిన్ని పిణ్ణిఇంటనుంచి
సంరక్షించడముచేత నాకుమిక్కిలి పాపము సంభవించియున్నదనిన్ని అంటే
మీరుఎరగకుండా చేసినదై నందున మీకమంచేసంభవిస్తున్నది వానికి చెడ్డతప్పద
నిన్నిఅన్నదిఅదివిని రాచకొమారెణ్ణదాయచేత సాజ్జచేయించినందునకూర్చు
న్నాను ఆమెగిన్నెతో సారావుచ్చుకొని ఈదురదృష్టవంతునిగిన్నివాకగిన్నెఇస్తే

నిరాయాసముగా చచ్చిపోతాడని అన్నది ఆ ప్రకారము దాయా ఇచ్చినందున
నిరాతంకముగావుచ్చుకొని సలాముచేసినాను నావైపుఎంతమాత్రమున్నుచూ
చినదికాదుగాని కీగండ్లతో దొంగతనముగా చూస్తూనుండెను అప్పుడునాకు ఆ
కైపుతలకక్కి వెట్టిమొట్టిపదాలుపాడుతూ గొంతుమీదకత్తివేసి నరికనప్పటికిని
పూవరినిల్చి ఉన్నది యేమిబ్రతుకని అథఁగల వొకకవిత్వముచెప్పి చదివినాను
అదివిని చిన్ననవ్వునవ్వి దాయాతోసికు నిద్రపస్తూఉన్నదా అనిఅడిగి తేఆమతము
గ్రహించి అవునని సెలవువుచ్చుకొనివెళ్లి సది మరయొక నిమిషములోగా రాచ
కొమార్తెగిన్నెడుసారాలడిగితే నేనులేసుకొనివెళ్లిఇచ్చినందున వుచ్చుకొన్నది
అప్పుడునేను ఆమెపాదాలమీదపడితే నామీదచెయ్యివేసి .నెమిరి అయ్యో వెట్టి
వాడా మాప్రత్యక్షదైవమును వదిలిపెట్టి అదృశ్యపదార్థమును . పూజిస్తావు
యేమనిఅడగడమున కుపక్రమించినది నేనున్యాయమునివ్వవలసివచ్చింది కొంచె
మువిచారించినూస్తే నమస్కరించడమునకు ఆదేశ మేతగియున్నాడనిన్నీ ఎందు
వల్లనంటే వొక్కసిగ్గుచుక్కవల్ల నివంటిసాంద్యపక్షి సృజించి మివిలాసము
చూపించి అనేకులమనస్సునకు వెట్టెట్టేలాగునచేసినాడనిన్నీ వొకశాశీపనివాడు
రాయినిచెక్కివిగ్రహముచేసి బుద్ధిహీనులువట్టుబడేమిత్తము బలపరిచివుంచి
గాడనిన్నీ సైతాను అదినిజమైనదైవమని భ్రమపుట్టిస్తున్నాడనిన్నీ మేము తురకల
మయినందున పుట్టించినవాణ్నే దైవముగా భావిస్తాముగాని మనుష్యునివల్ల నే
యబడినబొమ్మలయందు గురుతుడంచమనిన్నిచేసినఅ నెకవుపదేశములను తెలుసు
కొని రాచకొమార్తెమనస్సునమెత్తబడి నాకున్నమీమతము తెలియచెయుమని
అన్నదినేనుమంత్రముచెప్పితే మంచిమనస్సుచేతభరించి అపచారము చెప్పకొని
తురకలలోకలసి తన తలిదండ్రులుబొమ్మలనుపూజిస్తారుగదా వాండ్లకేమిదారి
అని అన్నదిఅందుపైని ఎవరికర్తమువారిదెలసెఅంటే తన్ను పిసతండ్రికుమారు
నికి వివాహమునేయ నిచ్చయించినారు ఈఆపదయేలాగు తన్నుతున్నదనిఅన్నది
మీరుక్రమమయినమాటే ఆడుతున్నారగునక మీయిష్టమువచ్చినట్టు నేనువచ్చు
ననిఅంటే ఇకనుఇక్కడతాను ఉండడమునకు ఇచ్చలేదనిన్ని మరియెక్కడికై నా
వెళ్లి పోదామనిన్నిఅన్నదివసము ఏలాగుపారిపోయి ఎక్కడికివెళ్ల గలమని అంటే
ముందుగానీవు నాపద్దనుంచివెళ్లి తురకలసత్రములోనున్నయెడలఅందరికిన్నినీమీ
దలనుమానముఉండదనిన్ని మీదేశమునకువాడలు వెళ్లడముకనుకొని నాకుకబురు
వంపిస్తేమనముఉభయులము అందుమీదుగా రవానాఅవుదామనిన్నిఆమెచెప్పినం
ధున తెల్లవారగానేవెళ్లి నేనుఆసత్రములోవొకగది అద్దెకువుచ్చుకొనిదిగినాను

నేను ఆమెనుయెడదాసినదిమొదలుకొని తిరిగిన్నికలుసుకొంటామని ఆశచేత బ్రతికియుంటిని రెండుమానములవ్యేసరికిరూమ్షామ్ హీరాన్ దేశములతాలూకు వత్తకులంతాస్వదేశమునకు నీళ్లమీదుగా వెళ్లడమునకు ప్రయాణమయినారు వారితోనాకున్న పరిచయముకలిగినందున వాడలోవొకగది కేవుకుపుచ్చుకొని వొకరోజుసరాత్రిముందుగా నాతాలూకుపెట్టె అందులో ప్రవేశపెట్టి నాతాలూకుదాసినిన్ని శునకమునున్న కూడాతీసుకొనివస్తానని వాడకామందుతోచెప్పితే రేపుడదయమున నేవాడలంగరుయెత్తుతాముగనక పెందలకడనేరావలసినదనిఅన్నాడు అటుతరువాత గ్రామములోవచ్చి రాచకొమారె వద్దకి వత్తమానముపంపిస్తే ఆమె రెండోవారికి తెలియకుండా రెండుయామములరాత్రివేళ వొకనగలపెట్టె తీసుకొనివచ్చినందున మేము ఉభయమును మిక్కిలి విశ్వాసముగల ఈశునకమున్న తెల్లవారగట్ల పడవమీదుగావెళ్లి ఓడయొక్కనాము ఆవాడ లంగరుయెత్తుకొని రవానాలయినది ఇంతలో పొగరులోనుంచి ఫిరంగీలధ్వనివినబడ్డది ఇదిఏమిటోఅని అందరున్నతొందరచేతి విచారపడ్డారు ఓడకుతిరిగి లంగరువేసినారు వత్తకులంతా రేపు (౧౨) కప్తానుకుజడిసి తమవద్దనుండే చక్కనిదాసీలు మొదలయినవాండ్లను పెట్టెలలోపెట్టి తాళములు వేసినందున నేను ఆ రాచకొమారె విషయమయిన్ని ఆలాగే జరిగించినాను ఐయితే ఆరాజుసిగ్గుచేత తనకొమారె పారిపోయినదన్నసంగతి ఎవరికిన్ని తెలియజేయక ఆచిన్నదానివద్ద నౌఖరీ వున్నామనేమిషమీదఆయోడలోనున్న స్త్రీలనందరినిన్ని పట్టితెప్పించి యెంచుకొంటామని నెలపుయిచ్చినందున ఏ తన్నిమి తము, రేవుకప్తానుకొందరు నౌఖరులనుతీసుకొని వొకపడవమీద నువారిఅయి వోడమీదికివచ్చి అందులో వొక పెట్టెమీదకూర్చుండి దాసీలనుఎంచడమునకు ఆరంభించినాడురాజకుమారె ఊసుఏమిన్నిరానందున నేనుభగవత్పూజనచేస్తూ యింటిని జతపడ్డంతమందిదాసీలను రేవుకప్తానుతాలూకు మనుష్యులుపడవమీద ఎక్కించినారు అతడుస్వయముగా కూర్చుండియున్న పెట్టెతాలూకునునుష్యునితో నవ్వుతున్న నీదాసిదాన్ని ఎక్కడదాచినావని అడిగితే ఆబుద్ధితక్కువమనుష్యుడు ఆపెట్టెలోనున్నట్టు రేవుకప్తాను గ్రహించినాడనుకొని జడిసితమపాదములతోడు నేనేకాదు అందరున్న ఈలాగుననే పెట్టెలలోవేసి తాళములువేసుకొన్నారనిఅన్నాడు ఆమాటవింటున్నే అతడు అన్ని

పెట్టెలున్న కోధనచేయముడమునకు ఉవక్రమించినాపెట్టెనన్నతీయించి అం
 దులొనున్న రాజకొమారెను అందరితోటిన్ని తీసుకొనివెళ్లినాడు అందుపైని
 మరియెమ్మి ఆశలేకవట్టిపుణ్యానకు ప్రాణముపోగొట్టుకొన్నట్టుభావించి ఇక
 నాబ్రతుకునందలి ఆశకూడామరిచిపోయి రాత్రిపగలుయంవతున్న రేవుడా
 నీవేగతిఅనియంచుతూనుంటిని తెల్లవారేసనికి అందరితాలూకు స్త్రీలనున్న తిరి
 గీపంపించివేసినందున వతకులంతా సంతోషించినారు వొక్క రాచకొమారె
 తొమాత్రమురానందున అందుకు కారణమేమన అడిగితే రేవుకప్తానుడంచుకొ
 నిఉండుననిన్ని ఇకజరిగినదానికి విచారపడవద్దనని దానికిన్న తువతకులమం
 తా చందాచేసుకొనినీకు ఇస్తున్నానునిన్ని అంట నాశంచ ప్రాణములు ఎగిరి
 పోయిదేశానకురానిని వారితో చెప్పితిరిగివొడ్డుకువచ్చినాను ఈశునకమున్నునా
 తోటేతిరిగివచ్చినది వొక నగలపెట్టెతప్పతతివచ్చి సామానంతా రేవుకప్తాను
 నవుకరులకు ఇచ్చివేసివొక నెలపర్యంతమున్న అంతటావెతకడమునకు మొదలు
 పెట్టినానుగాని ఆరాజకుమారెజాడయొక్కడనున్నదొరికినదికాదువొక రా
 త్రిఏవోవొకమిషమిద రాజుగారిమహాలలోకి వెళ్లికోర్కెస్తే ఆమెజాడకనుపడ
 లేదు తదకు రేవుకప్తానుయింటను ఆమెఉంటున్నట్లువలెను లేకుంటే మరియె
 క్కడనున్న లేదననిశ్చయించి అతనియింటచుట్టు తారుతూలోపలికివెళ్లడమునకు
 దారిదొరుకుతున్నదేమోఅని తిరుగుతూనుంటున్నప్పుడు పట్టెంత విశాలమైన
 కాలువవొకటికనపడ్డదిగాని అందుకు ఇనపజాలుదాపడముచేసి యున్నందున
 కష్టపడిఅదిఉడదీసిఅందుగుండాలోపలజొరబడి అడవెషమువేసుకొని ప్రతివై
 పునున్నచూడగా వొకస్థలమందు ఎవరోవొకరునై వప్రాథనచేస్తూ ఉన్నవి
 ధముగావొకధ్వనినాకువినబడి ఎదుటకవెళ్లిచూస్తే ఆరాచకొమారె వింతగా
 ఏడుస్తున్నతనకు ఈమతాంతరులవల్లనుంచి విముక్తికలగజేయవలసినదనిన్నిన
 న్ను (ఈఖాజానుతో) క్షేమముగాకలుసుకొనేలాగున చేయవలసినదనిన్నిపైవ
 మునుప్రాథిస్తూఉన్నది నేనువరుగెట్టి ఆమెవాదాలమీదపడ్డాను ఆమెనున్న
 కౌగలించుకొన్నది వొకపర్యాయమే ఉభయులమున్న మూచాగతులమైనా
 ముతెలివిరాగానే ఆమెను అడిగితే రేవుకప్తానుఅందరు స్త్రీలనున్న వొడ్డుకుతి
 నుకొనివచ్చినప్పుడు నై వమునుగురించినేను నారహస్యము బయలుపడకుండా
 నున్ననీకుమరేమిన్నిఅబద్ధరాకుండానున్న చేయవలసినదని ప్రాథన చేసినం
 దున ఆరక్షకుడులను గ్రహించినేను రాచకొమారెనని ఎంతమాత్రమున్ను
 ఎవరున్న తెలుసుకొనేలాగునచేయకుండా చేసినాడనిన్ని రేవుకప్తాను అందరు

స్త్రీలలోనున్న నన్ను పసందుచేసి ఎవరికిన్ని తెలియకుండా తన ఇంటికి పంపించివేసి
 సితతిమ్మ వాండ్లను పాదుషా దగ్గరకు పంపిస్తే అందులో నేను కనపడనందున వాండ్ల
 కు సెలవిచ్చి వేసి రాచకొమాళా మిక్కిలి కాయలాగా నున్నదని ప్రకటన చేసినా
 రనిన్ని ఈపైని నేను కనపడనియడల అపకీర్తన రాకుండా ఉండగలందులకు ఇకకొం
 చేముగోబులలో చనిపోయినట్లు అన్ని దేశములలోనున్న కబురులు పుట్టిస్తారనిన్ని
 ఇప్పుడు రేవుకస్తానునాతో క్రీడించడమునకు చాలా ప్రయత్నము చేస్తున్నప్పటికి
 నేను అంగీకరించలేదుగాని బలవంతపరచేయడల దేహత్యాగము చేయడమున
 కు నిశ్చయించుకొని యున్నానని చెప్పి ఇక్కడనుంచి విడుదల కావడమునకు నీ
 వుచేయగలిగితే వొకసాధనమున్నదని అంటే మీ సెలవైతే అన్నిలో ఉరుకుతాన
 నిన్ని ఆకాశముమీదికి ఎగురుతాననిన్ని తెలియచేస్తే ఈ దేశములో ఎవరైనా దివా
 లాపడ్డయెడల ఆ ఆసామిదేవాలయము దగ్గరకు వెళ్లి అంతా జోళ్లు వట్టె స్థలమందు
 ఉన్న నల్లగొంగళికప్పుకొని కూచుంటే స్వామిదశానానకు వచ్చే ననుష్యలంతా
 నగలు బట్టలు నగదు మొదలైనవి ఎవరెవరి తాళి నుకుళగినట్లుగా ఆమనుష్యుని ఎదుట
 ధర్మార్థము పడవేస్తాననిన్ని మూడు గోబులు అయ్యేసరికి పెద్దపోగు కాగానే
 పూజారి వొకడు నుకూడా ఇచ్చి పంపించివేస్తాడనిన్ని అలాగ ననేనీవున్న వెళ్లి ఆ
 గొంగడినిండా కప్పుకొని కూచుంటే అక్కడనుంచి వెళ్లుమని అన్నప్పుడు నేను
 సొమ్ముకోసరమురాలేదు రేవుకస్తాను తన భార్యను తీసుకొన్నందున ఫిర్యా చేసు
 కోవచ్చి నాను ఈ గుడియజనుని అయిన వెంజ్జురాలితో ఈస్థితి తెలియచేసినా కా
 ర్యముచేయిస్తే సరేలేకుంటే ఆదేవుడే ఆమెకు నాస్థితి తెలియచేస్తాడని నీవుభీ
 ష్టించుకొని కూచుండవలసినదనిన్ని ఆ అమ్మ వారిమాటవై పవాక్కుగా అంతా
 నున్ని స్తారు గనక ఆమె ఈస్థితి రాజుకు తెలియచేయగానే కార్యము సఫలమవు
 తున్నదనిన్ని సలహాచెప్పినందున నేను తిరిగి ఆతాము కాలవ తేన్న వెళ్లిపో
 యివచ్చి అదే ప్రకారము జరిగించినాను ఆపిన్నట్లు ఆముసలన్న నన్ను లోపలి
 కిపిలిపిస్తే వెళ్లిచూచెవరికు సవరశ్శుభిశ్చమైన సింహాసనముమీద వొక పెద్దనిగ్ర
 హము స్తాపింపబడియున్నది ఆయెదుట ఆమె జలతారు మసలందుమీద బాలీటె
 క్కాలను ఆనుకొని మఠమువేసుకొని కూర్చుండియున్నది ఆమెకు రెండు వందల
 సంవత్సరముల వయస్సున్న ముప్పై ఆరుగురు సంతానమున్న కలిగి యుండెను
 ఆమె నన్ను అడిగితే ఆ రాచకొమాతా చెప్పినవరసను రేవుకస్తాను మీద ఫిర్యా
 దుచేసినాను అందుపైని నాయందు అనుగ్రహించి ఆమె ఇరుపాళ్లకములను
 నిలువబడియున్న పది పండ్లెందు సంవత్సరముల యీదుగల యుద్ధరు చిన్నవాం

ధ్వజో ఈమనుష్యుని రాజువద్దకితీసుకొనివెళ్లి ఈస్థితితెలియచేసి ఇతనిభార్యను
 యిప్పించివేసి రేవుకప్తానుకుశితఅయ్యేలాగున చేయించవలసినదని దేవునిసెల
 వై నట్టుచెప్పుచుని ఆజ్ఞాపించినందున ఆచిన్నవాండ్లు ఆమండపములోనుంచిబై
 లుదేరగానే ఖండాలు అంతాశంఖములుఊడుతూ కీర్తనలు పాడుతూ కూడా
 బైలువెళ్లి నారు అక్కడి చిన్న పెద్దలంతా ఆయిద్దరు చిన్నవాండ్లయొక్క కాళ్ల
 కిందిమట్టి మహాప్రసాదముగావించి తీసుకొని కళ్ల నద్దుకొంటూనుండేవారు ఈ
 విధముగాకోటద్గిరకు వెళ్లేవరకు రాజకుకబురైనందున పాదచారియై ఎదురు
 గుండావచ్చిమిక్కిలి వినయముగాతీసుకొనివెళ్లి తనసింహాసనముమీద కూర్చుండ
 బెట్టి ఎందుకు విజయము చేసినారని అడిగితే ఆచాపనపిల్లకాయలు తమతల్లి వ
 ల్ల విన్నసంగతిచెప్పి ఆలాగునచేయకపోతే నేననికీ కోపమువస్తున్నదని కూడా
 భయపెట్టినారు రాజువింటున్న చిత్తమని రేవుకప్తానును ఆచిన్నదానితోకూ
 డా త్వరగాతనయదుటికితీసుకొనివస్తే విమర్శించి గిషీంస్తాననిసభకురులకు ఆ
 జ్ఞాపించినాడు ఇదివింటున్నే నేను గాభరాపడి రాచకుమారతనను ఇక్కడికితీసు
 కొనివచ్చేయడం ఈమర్కము బయలుపడి నావని యేమవునో అనిజడిసి దేవుని
 ప్రార్థిస్తూనుంటిగాని నోటివెంట శ్వాసవే బైలువెళ్లడమున్ను వొళ్లువడకడ
 మున్ను ఉపక్రమించినది ఆచిన్నవాండ్లునాలక్షణముచూచి ఈతిర్పునాకుసమా
 ధానములేదనిగ్రహించి తత్తణమేకోపపడిలేచి రాజతోనీవు వెర్రివాడవై దేవ
 తా భక్తిలేకుండా మావాక్యముఅస్పృశముగా పోచి ఆఉభయులనున్ను పిలిపించి
 నిజము కనుక్కోవలెనని యశ్చ పడుతున్నావు పెద్దవిగ్రహముయొక్క సెలవు
 మికు తెలియచేసినాము మంచిది జాగ్రత్తగానుండుమని ఆచాపనచిన్నవాండ్లు
 యిద్దరున్నకోపపడుతూలేచి నిలువబడ్డారు అదిచూస్తున్నే రాజుమిక్కిలిన్ని భ
 యపడి బహువినయముగా చేతులుజోడించుకొని యెదుటనిలువబడి వణకుతూ
 బతిమాలినాడుగాని ఆఉభయులు ఎంతమాత్రముతోగి కూచుండలేదు ఇంత
 లో ఆసభలో హంజరుగానున్నమంత్రులు ఉద్యోగస్తులు మొదలైనవారంతా
 అవును రేవుకప్తాను బహుపనికిమాలిన మనుష్యుడున్ను పాపాత్ముడున్నుదుర్మ
 గుడున్ను అని యీచాపనచిన్నవాండ్లతల్లి తెలియచేయించిన సంగతి నిజమని
 న్నిమొదలై సఅనేకసంగతులుఏకవాక్యముగారాజసన్నిధిని మనివిచేసి రేవుకప్తా
 నుమీద దెబ్బలుకొట్టడమునకు అంతా ఉపక్రమించినందున ఆరాజుసిగ్గుపడి త్వ
 రగాప్రశస్తమైనవొకదుస్తునాకుబహుమతిచేసి తనద స్తూరీతో నాపేరహుఖం
 ప్రాసే తనమొహురుతీసి నాకు ఇచ్చి ఆముసలన్నుపేర వొకపుత్తరము కూడా

ప్లి నగరు చాఖలుచేసి పూర్వపు రేవుకత్తాను చేసిన వ్యవహార సంబంధమయిన
 తప్పితము లన్నిటినిన్ని తుమించకలసినదని కొరిగిందన ఆందుకురాజున్న మం
 త్రులున్న వత్తకులున్న అంతా నాయందుఅను గ్రహించి గుట్టముకొకలు బ
 హుమతిలుచేసి కొన్ని గ్రామములు మొఖాసాయిచ్చి పరువు / ర్యాదలున్న కూ
 బాబయ సేసినారు తరువాత హుజూరున సెలవువుచ్చుకొని ఇవతలికివచ్చి రాజ
 సన్నిధాన వత్తలకున్న ఇతరులకున్న తెచ్చినవియిచ్చి అంతానామా టే ఆడే
 లాగున సమాధానపరచి పిమ్మట రాచకొమాతే ను వివాహము చేసుకొని
 మిక్కిలి స్తిమితముగానున్న తేమముగానున్న ఆదేశములో కాలక్షేపముచే
 స్తూ భగత్పా ౧౪౯ నచేస్తూఉంటిని నేనుయిచ్చే న్యాయమునకు ప్రజలంతా సం
 తోషిస్తూనుండేవారు నేను సెలకువొకపర్యాయము దేవాలయములోక్కిరా
 జసన్నిధిక్కి వెళ్లుతూవస్తూనుంటే రోజుకురోజు వారునాయందు అను గ్రహ
 స్తూనుండేనారు తువకు రాజు గారునన్నునుం ట్రాంగములో కూడా ప్రవేశపెట్టి
 నాశులహలేనిది ఏవనిన్ని చేయనందున నిచ్చింతగా కాలముజరుగుతూ నుండెను
 అదిభగవంతునీ కే తెలుసును తరుచుగా ఈ ఇద్దరన్నల ఎక్కడికిపోయినా రో ఏలాగు
 ననున్నారో అనిమనస్సునందు విచారముకల గెయుండెను రెండు సంవత్సరము
 లైనతరువాత జేరుబాదుదేశమునుంచివచ్చిన వొక వత్తక సమూహము తిరిగి
 స్వదేశమునకు సముద్రముమీదుగా వెళ్లడమునకునిశ్చయించుకొని అక్కడ కలిగి
 యున్న ఆచార ప్రకారము ఆ సమూహము తాలూకు సరచారుడు ప్రతిదేశము
 తాలూకు వింతవస్తువులు నాకు నజరు చాఖలుచేసినందున ఆమరునాడు అతని
 డేరాకు నేను వెళ్లి చూస్తే ఇద్దరుమనుష్యులు చిరిగిపోయిన పాతగుడ్డలు కట్టుకొని
 నెత్తిమీదమూటలుయెత్తుకొని నాయెదుటికి తీసుకొనివస్తూ తిరిగి మోసుకొనివె
 ళ్లుతూ ఉన్నందున చూచి వాండ్లు నా అన్నలనిపోలిచి ఆటువంటి నీచవృత్తిలో
 వాండ్లు ఉన్నందుకు సిగ్గుపడి నేను ఇంటికిరాగానే వాండ్లనుపిలిపించి ముస్తాబు
 చేయించి నావద్దనుంచుకొన్నాను ఆ పనికిమాలినవాండ్లు తిరిగిసన్నచంపివేయ
 డమునకే ఆలోచించి వొకరోజున రెండుజాములరాత్రివేళ అంతానిద్రమత్తు
 గానుండడముకనుకొని వొంగలవలెనా తలవై పుదిక్కుకువచ్చినారు నా ప్రాణ
 సంరక్షణనిమిత్తము గుమ్మములో పహరాండడమేకాకుండా విశ్వాసముగల
 యూశునకమున్న నామంచముపట్టెదగ్గర పరుండియుండెను వాండ్లు కత్తివరలో
 పుంచి తీయగా నేకుక్క అరుస్తూవాండ్లమీదపడ్డది ఆధ్వనివిని అంతామెళుకువతె
 వ్చుకొన్నారు నేనున్నుతుల్కి పడిలేచినాను నామనుష్యులు వాండ్లను పట్టుకొని

రక్షించినవాని భక్తి స్తున్నారన్న సామిత నిజమై నదని అడ్డమైనట్లున్న పట్టడమున
కుడుసక్రమించినారు మహారాజామీకు దేవుడుచాలా మేలు చేయవలెనని తాక
టి రెండుమాత్రము తమించవలసినదనిన్ని మామోతప్పితమునకు శిక్షించవలసి
నదనిన్ని శాస్త్రము సిద్ధమై యున్నందున వీండ్లను ఖైదు సేయడమునకు నిశ్చ
యించినానుగాని జయలుఖానాలోపడవేస్తే వీరీడ్లకు ఎవరున్నటికాణాలేక ఆక
లిదప్పి చేత చచ్చిపోయి రేమో లేక మరియేవిషయమైనాతనివేతు రేమో అనిన్ని యెల్ల
ప్పుడున్న నాకండ్ల ఎదుట ఈపంజరములోనుంచినయెడల నాకు మనస్థిమితము
గానున్న విశేషించివాండ్లు సిగ్గుపడి మరియేదు స్తంత్రమున్ను చేయకుండా ఊ
టారనిన్ని అర్హించి ఈ ప్రకారము జరిగించినాను ఈకుక్క పరువు మర్యాదవి
శ్వాసము కృతజ్ఞతకలిగి నాయెడ్లల సంచరించినది విశ్వాసహీనుడైన మనుష్యుని
కన్న ఉపకారియైన జంతువు ఎక్కువై యున్నందున ఆ ప్రకారము జరిగి స్తున్నా
నని తనస్థితి యిదనిన్ని యీపైనితన్ను ఖామందులు చంపివేయించండిలేదా ప్రా
ణసంరక్షణమే చేయించండి . తమచిత్తవనిమాతో ఆ (ఖాజా) మనివిచేసినాడు
అదివింటున్నేమేము అతనియందు అనుగ్రహించి నీయందుయేమిన్ని తప్పితము
లేదనిన్ని నీ అన్నలు అయ్యోగ్యులనిన్ని కుక్కతోకవన్నెండు సంవత్సరములు పాతి
పెట్టి నావంకరగానే ఉంటున్నదిగాని తిన్నపడదని అన్నాముతరువాత ఆకుక్క
మెడలోనున్న పన్నెండు మాణిక్యములను గురించి అడిగితే (ఖాజా) మాతో ఓదైవ
సమానుడా మీకు దేవుడు దీక్షాయుష్యము నివ్వవలెనని కోరి తరువాత అందలి
వివరము చెప్పడమునకు నుపక్రమించినాడు.

తాను రేవుకప్తానుగానున్న స్థలమందు మూడు సంవత్సరములై సపిమ్మటపో
గరులో ఉన్నతమైన మేడమీద కూర్చుండి అన్ని వైపులనున్న చమత్కారము చూ
స్తూనుండగా అడివిలోనుంచి ఇద్దరు మనుష్యులు అడ్డుచారుల తేన్నవస్తూ ఉన్నట్లు
అతాత్తుగాకనపడ్డందున దూరదేశముతో చూస్తే వింతగాకనపడ్డారు చోళుదారు
లను వంపించి పలిపిస్తూ కమోగనాడు అడవి ఇద్దరు వచ్చినందున స్త్రీని లోగిటిలో
రాజకుమారతే వద్దికే వంపించి పురుషునియెదుటికి పలిపిస్తే ఇరువై
యొక్క సంవత్సరముల వయస్సుగలవాడుగానున్న మీసముగడ్డము అప్పుడే నూగు
దేరుతూ ఉన్నట్లుగాను ఉన్నాడుగాని ఎండతీర్ణము చేతముఖమునల్లబడిన్ని గోళ్లు
తలపెరిగిన్ని అడివి మనుష్యునివలె నున్నాడుమరిన్ని మూడు నాలుగు సంవత్సరము
ల వయస్సుగల ఒక చిన్న పాళ్ళే భుజాల మీద పెక్కించుకొనిన్ని రెండు మాటలు మెడ
కునేలగట్టుకొనిన్ని వింతగాకనపడండుననేను ఆశ్చర్యపడిచూచి ఓన్నేమీయజ్ఞా

నీవువలననే దేశస్థుడవు నీవు ఏమి కలగాను నన్ను అని అడిగితే అతడు దుఃఖపడి
 ముడలోకట్టుకొన్న మూటలు విప్పినాయెదుట పెట్టి అకలి అకలి ధర్మభావము
 గానేమైనా తనడానకు ఇవ్వండి అని చాలా కాలమునుంచి గడ్డిగాదర ఆకు అలముదుం
 పతూడలు తింటున్న వచ్చినాననిన్ని కొంచమైనా తనకు బలము లేదనిన్ని అన్నాడు
 అక్షణమే నేను రోట్టె మాంసము సారా లెప్పించి యిచ్చినందున అతడు వుచ్చుకోవడ
 మునకుడవక్రమించినాడు ఇంతలో రాణివాసములోనుంచి వాకభోజ్జా అతని భా
 ర్యునిచ్చినది అనికొన్ని సంచులు తీసుకొనివచ్చినాడు నేను వాటిని తిని విప్పి
 చూస్తే ప్రతి తరహాకలిగిన రత్నములు అందులో వాకొక్క రత్నము యొక్క విలు
 వకు రాజ్యము యావత్తున్న ఇవ్వతగియున్నది ఉన్నతములోనున్న ఎత్తులోను
 న్నునీరు కలిగియుండడములోనున్న వాకదానికన్న వాకటివిలువైనది అవి తీసి
 యుంచడము చేతలోగిల్లిన తరహా తరహా రంగులు గలదై పోయినవి అతడు రోట్టె
 ముక్క తిని గిన్నెను సారా తాగి అలసట తీచుకొని స్తిమితవడ్డందున ఇవినీకు ఎ
 క్కడ దొరికినవని అడిగితే తన యొక్క నివాసస్థలము (ఆబురుబాయిజాన్)
 అనిన్ని చాల్యములోనే ఇల్లువాకిలి తల్లిగతండ్రిని ఎడబాసి అనేక కష్టాలు అనుభ
 వించి చాలా కాలము తాను బ్రతీయుండే గోరీలోనుంచ బడివృత్తువు నోటనుం
 చితప్పించుకొనివచ్చినానని అన్నందున అది యేమిటో వివరముగా తెలియచేస్తే
 తెలుసుకొంటానని అంటే ఈ విధముగా చెప్పడమున కుపక్రమించినాడు తనతం
 డ్రీ వతకకవ్యాపారములోనుండే వాడైనందున యెల్లప్పుడున్న హిందుస్తాన్
 చీనా సీమ మొదలైన స్థలములకు ప్రయాణము చేస్తూనుండేవాడు తనకు పదిసంవ
 త్సరముల వయస్సు కాగానే తండ్రి హిందుస్తాన్ దేశమునకు వెళ్లేటప్పుడు నన్ను
 కూడా తీసుకొని వెళ్లవలెనని కోరితే తల్లి పినతల్లిమేనత్తవగైరాలు ఇంకా నేను చిన్న
 వాణ్ని గనుక ప్రయాణము సేయడమునకు తగియుండలేదని అంటే తండ్రి వినక
 తాను ముసలివాడనై నాననిన్ని తన ఎదుటనే నేను తరిబియ్యతుకాకపోతే ఈమా
 టతనమనస్సులోన ట్టే ఉండిపోతున్నదనిన్ని చెప్పినన్ను వెంటతీసుకొని బయలు వె
 ళ్లినాడు క్షేమముగా ప్రయాణము జరిగినది హిందుస్తానులో ప్రవేశించి కొంత
 సదుకు అమ్మి అక్కడనుంచి మరీకొన్ని వస్తువులు వుచ్చుకొని జేరుబాదు దేశము
 నకు వెళ్లినాము ఈ ప్రయాణమున్ను అనుకూలముగా నేజరిగినది అక్కడనుంచి
 సురక్షితముగానున్న త్వరగానున్న స్వదేశానకు రావడమునకు కొంతదినము
 వుచ్చుకొని ఓడ ఎక్కినాము నెలరోజులు అయినతరువాత వాకరోజున గాలివా
 నానుట్టియేనుగుతోండనుంథలావుగా వక్షము కురువడమున కుపక్రమించినది

భూమి ఆకాశముయ్యావ త్తున్న చీకటిఅయిపోయినది ఓడచుక్కానీవిరిగిపోయినది మాలీమున్నునభోదాయున్ను నెత్తికొట్టుకొనియేడ్చినారు బంధురజాలమున
 తము గాలిన్ని కెరటాలున్ను ఏలాగులాక్కొనిపోతే ఓడఅలాగుననే వెళ్ళుతూ
 నుండేది పదకొండోరోజున వొకకొండకు తాకపడి ఓడముక్కముక్కలైపో
 యినది తండ్రినవుకరులు చాకరులు సామానుమేమైనది తెలియదునేనువొకబ
 ల్లమీదపడియుండగామూడురోజులవట్టుకుదానియంతట నడే నీటిలోతిరిగినాల్సి
 గోనాడువొడ్డుకుతగిలినది నేను జీవావశిష్టుడనుమాత్రమై ఆచెక్కమీదనుంచి
 దిగిరేవులోకిబయలువెళ్ళిఏలాగై తేనేమి ఘటమువొడ్డునచేరవేసినాను అక్కడికి
 చూరముగా పొలముకనపడ్డది అక్కడఅనేకవంది మనుష్యులు పోగైయున్నా
 రుగాని అంతానల్లగానున్ను తల్లికడుపులోనుంచిపుట్టిన విధముగా దిగింబరు
 లైఉన్నారునన్నుయేమోఅడిగినారుగాని నాకువాండ్రభాష యంతమాత్రము
 న్ను తెలియలేదు అందులో సెనగచేనుఉన్నందున ఆవెన్నులు కాలుచుకొనితిరి
 టూపుండగానన్ను ఆలాగుననేపుచ్చుకొన్ను సంజ్ఞచేసినారు నేనున్న వొకపడి
 కెడుతీసిపుచ్చుకొని కొంచెమునీళ్లుతాగి వొకమూలపరుంటని నాకు నిద్రమెళు
 కవచ్చి నలెరువాతఅందులో ఒకమనుష్యుడు నావద్దకివచ్చి దారి చూపెట్టనాడు
 నేనుకొన్ని సెనగలు పట్టుకొని ఆమాగముగావెళ్ళితే వొకవిశాలమైన మయిదా
 నముకనపడ్డందున ఆసెనగలుతింటూ వెళ్ళగానాలుగురోజులకు వొకకొకనప
 డ్డది దగ్గిరకువెళ్ళితేమిక్కిలియెత్తుగానున్ను ప్రతిదండేరెండేసిక్రోసులు పోడవు
 గారాతికట్టడముతోనున్ను గుమ్మమువొక్కరాతితోటేచేయబడి పెద్దకప్పతా
 లమువేయబడిఉన్నదిగానిమనుష్యునిజాడఏమిన్ని అక్కడకనపడలేదు అక్కడను
 చిముందునడిస్తే వొకమెట్టకనపడ్డది దానిమట్టికాటుకవలెనల్లనైయున్నదిఅదిచా
 టొపైకివెళ్ళగానే వొకపట్టణముకనపడ్డది దానికిచుట్టూ పెద్దగోడయున్ను ప్రతిస్థల
 మందుబురుజులును వొకవైపునవిస్తారమువెడల్పయిన వీరున్ను ఉండియున్నం
 దునమెల్లిమెల్లిగాగుల్లు ముదగ్గిరకువెళ్ళి శివాధర్మదేవతా అని అడుగులోపలిపెడి
 తే జాతివానివలేముస్తాబైయున్నవొక మనుష్యుడు కుచీమీద కూర్చుండియు
 న్నందున చూచినాను అతడునన్ను పరదేశినిగా ఆలోచించి ఎదుటికిరమ్మనిపిల్చిస్తే
 నేను వెళ్ళినలాముచేసినందున మిక్కిలి అనుగ్రహపూర్వకముగా అందుకుప్ర
 తినలాముచేసిబల్లమీదను రొట్టెవెన్న కోడిమాంసముసారా ఉంచికడుపునిండా
 తినుమన్నాడు నేను కొంచెముతనితాగిఒళ్లు తెలియకుండాపడివున్నానురాత్రికా
 గానేకండువిడ్లండున చేతులుముఖముకడిగించి అన్నముతినుపించి అతడునన్ను

క్షేపిస్తావాహనీస్థిపీపీమితో చెప్పుమనిఅడిగితే జరిగినయావ తున్నవినుపించినాను
 అప్పుడుఇక్కడికివీందుకువచ్చినావనిఅడిగితేనేను చాలాకష్టపడిఇప్పుడు పట్టణ
 పుముఖముచూచినాననిన్ని భగవంతుడు ఇంతమట్టుకు తీసుకొనివస్తే ఎందుకువ
 చ్చినావని అడుగుతున్నావనిన్ని అంటే యిప్పుడువరుండు రేపుచేప్పవలసినదేమి
 లోచెప్పుతానని అన్నాడు తెల్లనారగానేనన్ను పిలిచిపారజల్లెడతోలుసంచియి
 చ్చికూడా రావలసినదని అన్నాడు భగవంతుడు రొట్టెతినిపించి ఏమి కష్టమైన
 వనిచేయిస్తాడో అనిమనస్సునయోచించి విధిలేకఅవిఅయ నయెదుటకే సకొని వ
 చ్చినాను అప్పుడుఅవిపట్టుకొని ఆమిట్టమీదికివెళ్లిగజములోతతోడ్వి అందులో
 నుంచి బయలుదేరినవి ఆజల్లెడలతో జల్లిస్తేకిందకారినవి సంచిలోనింపుకొనితన
 యొద్దికిదీసుకొని రావలసినదనినాకు అజ్ఞాపిస్తేనేను అదేప్రకారముజరిగించగా
 తరహాతరహాగులుగులరత్నములుకనవడ్డవి వాటికాంతిచేత కండ్లుమలిగిపోయి
 నవి వాటితో ఆసంచినిండానింపుకొని ఆస్నేహితునివద్దికి తీసుకొని వెళ్లినాను
 అదిచూచియివినీపుపుచ్చుకొని ఇక్కడనుంచి వెళ్లిపోవలసినదనిన్ని ఈపట్టణము
 లోయునికిమంచిదికాదనిన్ని అంటేతమరుతనవిషయమైమిక్కిలి అనుగ్రహించి
 యింతవిస్తారమురత్నముదయచేయసినారుగానినాకు ఆకలిచేస్తేయివియేమి చే
 యవనిస్తే ఇంకాకొన్నినాకుయిచ్చినప్పటికిన్ని మేమక్కరకువస్తున్నదనిన్ని అ
 న్నాను అందుపైని ఆయనసవ్వ నీపైసినాకు మిక్కిలికనికరముతో స్తున్నదనిన్ని
 నీవుమావలెఫారసీదేశస్తుడవయినందున పట్టణములోకి వెళ్లకుండా ఆటంకపరు
 స్తాననిన్ని ముఖ్యముగావెళ్లడమునకే కోరికకలియున్నయెడల నాఉంగరము పు
 చ్చుకొని బాజారులోకివెళ్లితే తెల్లనిగడ్డముగలవొకమనుష్యుడ అక్కడకూర్చుం
 డియుంటాడుఅతడుచాలామట్టుకు నాపోలికగానే ఉన్నాడనాపెద్దన్న అతనికి
 అనియిస్తేనీజాగ్రతచేస్తాడు అతడుచెప్పినట్టెల్లాసడవవలసినది లేకపోతేపుణ్య
 నకు చచ్చిపోతావునాఅధికారముయింతమట్టుకేపట్టణములోనాయిలాకాలేదు
 అనిన్ని అన్నందుననేనుఆఉంగరముపుచ్చుకొని సలాముచేసి నెలపుతీసుకొని పట్ట
 ణములోకివెళ్లిచూస్తేవీధులున్న బాజారులున్న బహుశుభ్రముగానున్నవిమదిన్ని
 స్త్రీపురుషులు ఆసుకూలముగా ముస్తాబులైలజ్జలేకుండాఅమ్ముతూ కొంటూఉ
 న్నందుననేను అంతటతిరుగుతూ ఆచమత్కారముచూస్తూసడబజారులో ప్ర
 వేశించేవరకు ఇసుకవేస్తేరాలకుండానున్న మనుష్యుడువెళ్లడమునకునుందులేకుం
 డానున్న ఉండేవింతవిస్తారము జనసమృద్ధముకలగియున్నది అది వొత్తిగించు
 కొనిముందుయేలాగై తేనేను ఆస్నేహితునిచూచినాను అతడునొక కుర్చీమీద

కూర్చుండి రత్నశాచితవయినగద ఎదుటనుంచుకొని ఉన్నాడు నేను వెళ్ళినదాము
 తేసి ఆడంగరము ఇస్తేనావైపుకోపదృష్టితో చూచి ఇక్కడికి ఎందుకువచ్చినావు
 నీయంతటనీవే ఆపదలో పట్టుబడ్డావు ఆబుద్ధితక్కువ నాతమ్ముడై నా నిన్ను పండు
 కుపంపించినాడని అనందున అతడై తేచెప్పినాడుగాని నేనువినలేదని నాస్థితి అరంభ
 ముముదలుకొని అదివరకు జరిగినదియ వత్తున్న అగవరచినాను అవనుష్యమలే
 చినన్ను వెంటతీసుకొని తనయింటివైపుకు వెళ్ళినాడు అయిల్లు రాజగృహము లా
 గున కనపడ్డది అనేకమంది సౌకరులు చాకరులు ఉండియున్నారగుదిలోకి చేరు
 కొని వెళ్ళి కూర్చుండబెట్టి బహుమ్యదువుగా ఓచిన్నవాడా వీమి అక్కర్తవు పనిచేసి
 నావు నీకాళ్ళతో టేస్తుశానవాటికకు సడిచివచ్చినావు ఎవరై నా ఈమాయమం
 త్రాలుగల పాపిష్టిపట్టణములోకి వత్తురా అని అంటే నేను నాస్థితిముందుగా
 నే తెలియజేసియున్నాను నాకమణము తీసుకొనివచ్చినది బితే అనుగ్రహించి
 ఇక్కడి మాగణములున్న ఆచారములున్న తెలియజేసినట్టయితే గ్రహించి
 మీతమ్ముడున్న మీరున్న ఇక్కడఉండకుండా ఆటంకపరచడమునకు కారణమే
 మో తెలుసుకొంటానని అన్నాను అప్పుడతడు ఇక్కడిరాజున్న సమస్తమై
 నప్రజలున్న దేవుడియొక్క నిగ్రహానకుపాత్రులై వింతయిన ఆచారములు
 న్ను మతమున్న అవలంబించియున్నారనిన్ని ఇక్కడ దేవాలయములోనున్న
 ఒక విగ్రహము కడుపులోనుంచి దేయ్యము ప్రతివారియొక్క పేరు జాతి
 మతము తెలియ చేస్తున్నదనిన్ని విదేశస్థులు ఎవరై నా వచ్చినట్టు రాజుకు
 తెలియగానే నాండ్లను ఆమండపములోకి తీసుకొని వెళ్లి ఆవిగ్రహమునకు
 సాష్టాంగము చేయిస్తాడనిన్ని ఆలాగుచేయనివాణ్ని ఏటిలో తోసివేస్తారని
 న్ని అందులోనుంచి పైకిలేచివస్తే ఒక తరహారోగముపుట్టి మరికదల మెదల
 లేకుండానుండి పోతాడనిన్ని ఇది ఇటువంటి మాయోపాయములుగల పట్టి
 ణమైనందున నీయూవనముమీద నాకు కనికరముపుట్టి కొంచెము రోజులై నా
 బ్రతకడమునకు సమయమై ఒకప్రయత్నము చేస్తాననిన్ని అంటే అదియేమి
 టో ఆజ్ఞాపించవలసినదని అన్నాను అందుపైని ఆయన వజీరుకొమారానునీకు
 పెండ్లి చేస్తాననిన్ని తుదకు ఘోరువాడైనప్పటికిన్ని ఆవిగ్రహానకు సాష్టాంగము
 తే రాజుకూతురిని అడిగినా అతని సంతోషముకొరకు యిస్తాడనిన్ని రాజుకునా
 యందునమ్మకమున్ను ప్నేహమున్న కలిగియున్నందున సమస్తమైన పధికులు
 పండితులునన్ను గొప్పచేస్తూ ఉంటారనిన్ని అంతా వొక వారములో రెండురో
 జులదేవాలయములోకి వెళ్లి పూజిస్తారనిన్ని రేపటిదినమే అంతా పోగుపడతారు

గనుక నేను నిన్నున్న తీసుకొని వెళ్లుతానని చెప్పి అన్న పానాదులు ఇచ్చినందుకు
నభ్యుక్తిగా నిలచున్నాను ఉదయముననే నన్ను వెంట తీసుకొని దేవాలయము
వైపు వెళ్లి నాడు అక్కడచూస్తే మనుష్యులు వెళ్లుతూ వస్తూ పూజిస్తూ వున్నారు
రాజున్న గొప్పవారలున్న విగ్రహము ఎదుట అచటకులయొద్ద తలమీద నేనిన్ని
లేకుండా వినయముగా రెండు మోకాళ్లపైని కూచుండియున్నారు అక్కలివా
హముకానటువంటి సుందరులైన స్త్రీపురుషులు నాలుగువైపులనున్న గంధర్వు
లవలెను వంక్తులు తీర్చి నిలువబడియున్నారు అప్పుడు ఆస్నేహితుడు నావైపు
తిరిగి నేను ఏలాగుచెప్పితే ఆలాగు చేయుమని అంటే మంచిదని అన్నందున ముం
దుగా రాజుయొక్క చేతులు కాళ్లు ముద్దుబెట్టుకొని మంత్రియొక్క చేతులు పట్టు
కొమ్మని అన్నాడు నేను ఆలాగే చేసినందున రాజు ఇతడెవరనిన్ని ఏమంటాడని
న్ని అన్నాడు ఆపెద్దనుష్యుడు ఇతడు తనకు బంధువుడనిన్ని ఏలినవారి పాదము
ముద్దుబెట్టుకోవలెననిన్ని మంత్రి కొమాతెను వివాహము చేసుకోవలెననిన్ని
కోరికచేత దూరదేశమునుంచి వచ్చినాడనిన్ని ఈ విగ్రహముయొక్క ఆజ్ఞయు
న్న తమకు ఇష్టమున్న అయినయెడల కార్యమవుతున్నదనిన్ని అన్నాడు ఆపిమ్మ
ట రాజు మామతము అవలంబించినయెడల శుభస్యశ్రమని అన్నాడు ఆక్షణమే
దేవాలయములో నగారావాయింపడము మొదలుపెట్టి గొప్పబట్టలు నాకుక
ట్టించి నల్లనితాడువొకటి నామెడలోవేసి ఆవిగ్రహముయొక్క సింహాసనమునె
దుటికి యీడుచుకొనిపోయి సాష్టాంగముగ చేయించి నిలువబెట్టినారు అప్పుడు
ఆవిగ్రహములోనుంచి ఓసాయబూ నీవుమాకు వందనముచేసినావు గనుక నీవుని
చూగుపడ్డది ఇకమా యొక్క అనుగ్రహం నకున్న కటాక్షానకున్న పాత్రుడవై
యుండవలసినదని వొకధ్వనిబయలుబెల్లినది అది వింటున్న ప్రజలంతా సాష్టాం
గపడి భూమిమీదపడి దోలడము మొదలుపెట్టి చహుబాష్ మీకే యీదేవత్వ
ము తగియున్నదని స్తోత్రముచేసినారు సాయంత్రము కాగానే రాజు మంత్రు
లు ఇద్దరున్న సవారియై మంత్రియింటికివచ్చి అతనికొమాతెను వారి ఆచార
ప్రకారము నాకు వివాహముచేసి ఆమెకు విస్తారము అరిణముపెట్టినారు మరిన్ని
ఈవిగ్రహముయొక్క సెలవుప్రకారము ఈచిన్నదాన్ని మీసేవనిమిత్తము ఇవ్వ
కమీనదని చెప్పి బహువినయముగా ఉభయలనున్న వొక యింటనుంచినారు
ఆచిన్నదాన్ని నేనుచూస్తే నిజముగా గంధర్వ స్త్రీవలెనున్నది నఖముఖనాసికలు
చాగునున్నవి వర్షి నీజాతి స్త్రీకే చెప్పియున్న లక్షణములు యావత్తున్న ఆబిడయం
దుకలిగియున్నందున సంతోషముగా ఆబిడతో భోగించినాను ఉదయానన్న

నముచేసి రాజువద్దకివెళ్లితే ఆయనవొకడు స్తుబహుమతిచేసి యెల్లప్పుడు
 తాళులోఇంటూ ఉండవలసినదని నెలవిచ్చినారు మరికొన్నిరోజులైనతరువాత
 తరాజసభలో ఆలోచనకతఁనుకూడా ఐనాను రాజు నాసహవాసమునకు
 మిక్కిలిన్ని సంతోషిస్తూతరుచుగా బహుమతిలుచేస్తూ ఉండేవాడు నాతండ్రి
 యొద్దవిస్తారముధనమున్న సామగ్రిన్ని రత్నములున్న ఉండేదైనందున యీ
 సోమ్యుతోనాకు కారక్యములేకపోయినప్పటికిన్ని మిక్కిలి భోగరాగములయం
 దే ఆసక్తికలవాడనైనందున రెండుసంవత్సరములపర్యంతముకాలము అనుకూ
 లముగాజరిగినదిఇంతలో భార్యకు గర్భమునిలిచినది నెలలుతోమ్మిది నిండినరొ
 వాత నొప్పులుపడడము మొదలుపెట్టినందున దాయాలు మంత్రసానులువచ్చి
 నారు వొకమొగచిన్నవాడుకడుపులోనేచచ్చిపోయి జననమైనందున ఆవిషము
 పురిటాలికికూడా ఎక్కిచనిపోయినది నేను విచారముచేత వెర్రివాడనై యిది
 యేమాపదసంభవించెనని ఆమెతలవైపుదక్కునకూచుండి యేడుస్తూఉంటిని
 ఆయేడుపుధ్వని అందరిండ్లకువినపడ్డట్టుగానే నాలుగువయిపులనుంచిన్ని అనేక
 మంది స్త్రీలు జైలువెళ్లివచ్చినానెత్తినుద వొక్కొక్కచరుపుచరిచి అక్కడను
 వబడియేడుస్తూ ఉండేవారుఇంతలో ఎవరో వెనకమారుగావచ్చినాఅంగగభాద
 పురుషట్టుకొనియాడిచినాడు ఎవరో అనిచూస్తేనాకు పెండ్లిచేయించిన మనుష్య
 డే మరిన్ని అతడునన్నుచూచి ఓబుద్ధితక్కువవాడా నీవుఎందుక ఏడుస్తావని అ
 న్నాడు అందుకునేను ఓకరినుడా నారాజ్యమువంపుడైపోయినదనిన్ని నాసం
 సారసుఖములేకుండాపోయినదనిన్ని యిటువంటిసంగతిలో ఏడుస్తావేమనిఅంటు
 న్నావనిఅంటే అతడు చిరినవ్వునవ్విఇకను నీచావుకే ఏడువవలసినదికానివొకరి
 కోసరముజరూరులేదనిన్ని నిన్ను ఈపట్టణములోకి వృత్యపుతీసుకొని వచ్చినదని
 పూర్వము నేనుచెప్పినట్టే అయినది ఇప్పుడు నీకు చావడముకన్న వేరేసాధన
 ములేదనిన్ని అన్నాడు తుదకు ప్రజలుశన్నపట్టుకొని దేవాలయములోకితీసుకొని
 పోయినారు అక్కడరాజుమొదలుకొని ముప్పై ఆరుజాతులవారున్న హాజరు
 గానుండినాభార్యతాలూకుఆస్తియావత్తులోనున్న ఎవరికికావలసినది వారుపు
 చ్చుకొనిదానికిమ్మతురూపాయాలు అక్కడ ఉస్తూఉన్నారు అవిపెట్టిరత్నము
 లుకొనివొకపెట్టెలోనుంచి రెండోపెట్టెలోరొట్టెలు హల్వామాంసముపండ్లు
 యింకాతినుబడెసరుకులు ఉంచినారు శవమునువొకపెట్టెలోవేసిగుమ్మటములో
 నుంచిరవానాచేసినారుతినుబడెవస్తువులతోనున్న పెట్టెవొకల్లాటిపిట్టమీదకట్టిపె
 ట్టిఅందుపైనినన్ను ఎక్కించి జవాహరుతోనున్న పెట్టెనావక్కను ఉంచినారు

బ్రాహ్మణులంతా ఆముందరభజనచేస్తూశంఖములు ఊదుతూ ముందునడిచి
 నారు వెనక అనేకమంది శుభంశుభంఅని అంటూకూడావచ్చినారు ఈవిధము
 గా ఊరువెలవలకుముదటనేనువచ్చిన దర్వాజాతెన్న తీసుకొనివెళ్లితే అక్క
 డేప్రథమము నాకుకనవడి ఉంగరముయిచ్చిననునుష్యడునన్నచూచి ఏడుస్తూ
 ఓఅవ్వపిహీనుడావ్యత్యప్రచేతవట్టుపడ్డావు నామాటవిన్నావుకావు పట్టణము
 లోకివెళ్లి నిహేతుకముగా ప్రాణము పోగొట్టుకొన్నావు నాతప్పి తవేమిన్ని
 లేదు నేనువద్దనేచెప్పినానని అన్నాడుగానినేనుబహుగంద్రగోళములోపడియు
 న్నందునజవాబుచెప్పడమునకునోరురాకనున్న ముందుజరిగేసంగతికనుక్కోవ
 డమునకు మతిస్థిరములేకనున్న ఉంటేని తుదకు ప్రథమమునేనుచూచియున్నకో
 టవద్దికేతీనుకొనివెళ్లినారు అప్పుడు వొకపండితుడు, నావద్దికేవచ్చివనుష్యడువొ
 కరోజునజన్మమె త్తుతాడు మరియుకరోజున నాశముపొందుతాడు ఇదేప్రపంచ
 చముయొక్కస్వభావము ఇప్పుడు నీస్త్రీచిన్నపాడు ధనమునలభై రోజులుజీవిం
 చడమునకుతగినభోజనపదార్థములున్న సిద్ధముగానున్నవి వీటిని పుచ్చుకొని
 దేవాలయములో ఉన్నవిగ్రహముయొక్క అనుగ్రహమువచ్చేవట్టుకు ఇక్క
 డనుండుమనిచెప్పిచనిపోయిన భార్యతోనన్న సహగమనముచేయించినారునేను
 కొవముచేతఅవిగ్రహమునున్న అక్కడనున్నవనుష్యులనున్న ఈదురాచార
 ములనున్న దూషించడమునకున్న ఆ బ్రాహ్మణుడిదవడపండ్లు ఊడిపడేలాగు
 నచేంపకాయలుకొట్టడమునకున్న ఉద్యక్తపడితేనాకు ఉంగరముయిచ్చినను
 ష్యడునామాటకు అడ్డమువచ్చిజాగ్రతయేమిన్ని అనకూడదు ఆలాగుఅనేయె
 డల ఈక్షణమేనిన్నతగలపెట్టివేస్తారు నీకర్తవ్యము ఏలాగుననున్నదో ఆలాగేనది
 ఇకనుడై వానుగ్రహమునుకొరియుంటేనే ఇక్కడనుంచి బ్రతికిపైకివత్తువేమో
 అనిఅన్నాడు తరవాతఅంతానన్న వొంటరిగావదిలిపెట్టపైకివెళ్లిపోయిరి తిరిగి
 తలుపులుతాళమువేసినందున నేను వొంటరిగాఊరికేయేడుస్తూ తనపెండ్లాము
 శవమునుతన్న తూనీవుపిల్లనుకంటున్నే చచ్చిపోయేదానవై తే ఏందుకుపెండ్లిఆడి
 కడుపుతోనున్నావని అంటూగట్టిగాకొట్టుతూతిరిగివిధిలేక ఊరికేకూచుకొండ
 నాడను ఇంతలోప్రాద్దులక్కనందున ఎండకాకచేత తలలోనున్న మెదడుఉడ
 కడమునకున్న దుర్గంధముచేత ఊపిరి తిరగకపోవడమునకున్న ఉపక్రమించి
 నది ఎటువైపుచూచినా చచ్చినవాండ్లయెమికెలున్న జవాహరు పెట్టెలున్న
 పోగులుపడియున్నవి అప్పుడుకొన్ని పాతపెట్టెలుదొంతిపెట్టిపగలు యెండయు
 న్నురాత్రిమంచున్న తగలకుండాచేసుకొని నీళ్లనిమిత్తము వెతికితే కుండమూలి

యంతపెడల్పుగలచిన్నతాతజెలవొకటికనవడ్డందున అస్థివల్లనున్న అవధానా
లవల్లనున్న కొన్ని రోజులుకాలముజరిగినదితుదకుతిండిసామాను సరిపోయినతరు
వాతగాభరావడి దైవసాన్నిధ్యమందుమనివిచేసుకొంటే ఆయనఅనుగ్రహిం
చినందున తిరిగికోటలుపుతీసివొకశవమునుతీసుకొనివచ్చినాడు దానితోకూడా
వొకముసలివాడువచ్చినందునవాణ్ని అక్కడవదిలిపెట్టి అంతావెళ్లిపోయినారు
తరువాతఈముసలివాణ్నిచంపి వీనితాలూకుతిండి మొదలయినవియావత్తున్న
పుచ్చకొందామని ఆటోచించివొకపెట్టెతాలూకు కోడుపట్టుకొనివానివద్దకి వె
ళ్లేవరకువాడు మోకాళ్లుదలవలవుంచుకొని విచారిస్తుకూచుకండిఉండగా నే
ను వెనకమారుగావెళ్లి యేలాగుకొట్టినానంటే వొక్కదెబ్బ కేబుట్టుబద్దలై మెడ
డువ్రాడికిందపడిచనిపోయినాడు అట్లయినందున అసామానుతెచ్చకొని తినడ
మునకు వుపక్రమించినానుచాలాకాలపరియంతమునాకు యిదేపనియై వుండేది
మరికొంతకాలమునకు గుంమటముతోకూడా మంచిలక్షణవతియైన వొకచిన్నది
వచ్చినందున దాన్నిచంపడమునకు మనస్సుపుట్టినదికాదు అదినన్నచూచిభయ
ముచేత స్తారకముతప్పిపోయినది నేనుదానితాలూకుతిండి సామానునాదగ్గరకు
తెచ్చకున్నానుగాని వొంటరిగాతినకఆకలివేసినప్పుడల్లా దానియొద్దకు తీసుకుని
పెళ్లికలసితినేవాణ్ని ఆపివ్వుట దాన్నినేను హింసించనని తెలుసుకొని రోజుకు
రోజుదానిభయముపోయి స్నేహమతశయించినా బసకువస్తుపోతూవుండేది
వొకరోజుననీవుయవరు నీస్థితియేమిటిఅని అడిగితేతానురాజుగారి వకీలుకుమా
తే అనిన్ని తనపినతండ్రికొడుకుకు పెడ్లించేసినందున నూరేగింపుసంభ్రమపు
రోజునపెండ్లికొమారుడుసూలనొప్పిపుట్టిగిజగిజగింజుకొని వక్కనిమిషములోవ
నిపోయినాడనిన్ని చెప్పితిరిగినాస్థితి అడిగితేనేను యావత్తువృత్తాంతము తెలి
యచేసి భగవంతుడు నానిమిత్తమైనన్ని యిక్కడికివంపించినాడని అంటే అది
చిరిననవ్వనవ్వి వూరికేళ్ళన్నది ఈవిధముగామాలోవకరితోవకరికిక్రమక్రమము
గామనస్సుకలిసినందున తురకమతాచారములుదానికివుపదేశముచేసి వివాహ
మాడుతానన్నవరతు మీదదానితోసంసారముచేసినాను అదిన్నిగభవతియై
వొక కుమారుణ్నికన్నది మూడుసంవత్సరములు అయినతరువాత చిన్నవాడు
పాలువదిలిపెట్టినందున వొకరోజునభార్యతో ఇక్కడయంతకాలము ఉండగ
లము ఏలాగుపైకిపెళ్లగలమనిఅంటే అదిదేవుడఅనుగ్రహించి ఇందులోనుంచి
పైకితీయవలెనుగాని లేకపోతే ఇందులోచచ్చిపోవడమేసిద్ధాంతమని అన్నందున
నేనుమిక్కిలీదుఃఖపడయేడుస్తూని ద్రపోయినాను స్వప్నములో వొకమనుష్యు

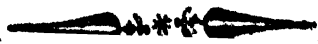
దు కనబడి తూముకాలువ తన్నరావలెనంటే బైలువెళ్లుమని అన్నాడు నేను నం
 తోవముతో తుల్లిపడిలేచి పాత పెట్టెలనున్న ఇనపమేకులు సళాకులుపోగుచేసి
 తీసుకొవస్తే కాలువ వెడల్పు చేస్తానని అంటే అది ఆ ప్రకారము జరిగించినందున
 వొక సంవత్సరముయ్యే సరికే కష్టపడి మనుష్యుడు పట్టేటంత వెడల్పు చేసినాను తరు
 వాత చనిపోయిన వారండ్ల తాలూకు అంగరఖాచేతులనిండా మంచిమంచి గొప్పర
 త్నములు ఎత్తింపుకొని మేము ముగ్గురమున్ను పైకే బైలు వెళ్లివచ్చి భగవత్పూర్ణ
 నచేసే నెలరోజులనుంచి భయముచేత దారివదిలిపెట్టి అడుగులలోనుంచి కొం
 డలమీదనుంచి వస్తూ ఆకలివేసినప్పుడెల్లా ఆకు అలముతింటూ వచ్చినాము ఇది తన
 స్థితీయని ఆమనుష్యుడు తెలియచేసినాడు ఓదైవసమానుడామీరు తేమము
 గానుండవలెను నాకు కనికరముదయించి అతనికి తలంటసీళ్లు పోయించి వంచిబట్ట
 లు తొడిగించినాచేకింద అసిష్టాంటుగా అతణ్ణి ఉంచుకొన్నాను తరువాత
 నాకు ఆరాచకొమాతే వల్ల కొందరు పిల్లలు కలిగినారుగాని బాల్యములోనే చ
 నిపోతూ వచ్చినారు వొకచిన్నవాడు అయిదు సంవత్సరములు పెరిగి చనిపోయి
 నందున ఆవిచారముచేత రాజుకొమాతేయన్న కాలముచేసినది అందువ
 ల్లనాకు మిక్కిలిన్ని విచారము కలిగినందున స్వదేశమునకు వెళ్లగలందులకు రాజువద్ద
 నెలవువుచ్చుకొని రేవుకప్తానుద్యోగము నా అసిష్టాంటుకు వొప్పగింత చేసినాను
 ఇంతలో రాజున్న స్వగృహస్థులయినారు నేను విశ్వాసముగల ఈశునకమునయ్యావ
 త్తుధనము సామానుజవాహీరులతో కూడా తీసుకొని నేషాపూర్ అనే పట్టణ
 ములో ప్రవేశించి తరువాత ఆ ప్రకారము పండ్రెండు మాణిక్యములు కుక్క
 మెడలో అలంకరించినాను ఈనాస్థితీయే వరిసిన్ని తెలియనందున నేను కుక్కను
 పూజిస్తానని వాడికపుట్టినది ఈ ప్రతిష్ఠ చేత హొరన్ ఫాదూషాయెక్క సర్కారు
 లో రెట్టిగా ఈరోజు వరకు వన్ను చెల్లిస్తూ ఉన్నాము ఇంతలో సాదాగరుకుమా
 రుడు వచ్చినందున అతనిమూలముగా పెట్టుకోవడమునకు ప్రాప్తణ్ణి అయినానని
 అన్నాడు అందుపైని మేము ఈచిన్నవాడునీకుమారుడుకాడా అని అడిగితే కాదు
 తమయొక్కరైతుగాని ఇప్పుడు నాకు ఖామందుగాని వారసుగాని ఏమైనాబుడే
 ననగానే ఈమాటవిని ఆచిన్నవానితోగీవు ఏవతేకుని కుమారుడవు నీతలితం
 ద్రులు ఎక్కడనున్నారని మేము అడిగితే ఆచిన్నవాడు నేలముద్దుబెట్టుకొని ప్రా
 ణపంరక్షణము సేయవలసినదనికోరి ఈచిన్నదీ సర్కారువభీరుకుమాతే అనిన్ని
 ఈవతేకునియొద్దరత్నములున్నవని చెప్పినందున తనతండ్రిపైనియేలినవారుకో
 నముచిత్తగించి వొక సంవత్సరములోగా అధిదలినిజమురూఢివరచని ఎడలచంపిం

చి వేస్తావని నెలవుదయచేసినందున నేను ఈవేషమువేసుకొని (నేమోపూర్వ) వెళ్లి ఈభాజాను ఈకుక్కను ఆరత్నములతో భామందులసమ్మభిముగకు తీసుకొనివచ్చినాననిన్ని ఈస్థితయావ తున్ను తమరుచిత్తగించియున్నారగునక అనుగ్రహించివృద్ధయినందున తనతండ్రినిఖయిదులోనుంచి విడుదలచేయించగలదులకు ప్రార్థికస్తూడన్నాననిన్ని మనివిచేసినందున అదివింటున్న ఆభాజాహా అనిక్రిందపడిపోయినాడు అప్పుడు అతనిపైనివన్నీరుజల్లిస్తేలేచియేమిబుద్ధితక్కువ ఈచిన్నవాణ్ణీ దత్తతజేసుకొని ఉయిలువ్వారాతన ఆస్తియితనికిదఖలుపరిచినయెడలతనపేరు ఉంటున్నదనిన్ని ఇతణ్ణీ తనకుమారుడని అంటారనితనకు తుట్టినఆలోచనచేడిపోయినదనిన్ని ఇదిస్త్రీఅయియుండిన్ని మసలి మొగవాణ్ణీచేడగొట్టినందున దీని-మాయలలో పడిపోయినాననిన్ని ఇంటనునున్న ఉండక తీర్థమున్ను వెళ్లక వధ్యనూరకేగిష్టముమీసము గొరిగించుకొన్నవిధముగా అల్లరిపడ్డాననిన్ని ఆన్నాడు అందుపైనిమాకుకనికరముదయించి దగ్గరకుపిలిచిదుఃఖపడవద్దు ఈచిన్నదాన్నినీకు వివాహము చేస్తాము భగవంతులు దయచేసినయెడలనీకుకుమారుడుకలిగినీ ఆస్తికీతకాబోతాడని చెవిలోచెప్పినందున అతనికి స్తిమితముతగిలినది ఆపివృట్ట ఆచిన్నదాన్ని లోగిటిలోకి పంపించివేసిమంత్రినిఖయిదులోనుంచితీసుకొనివచ్చి స్నానముచేయించి తిరిగిబట్టలు బహుమతీచేసికట్టించి మాహుజూరుకు త్వరగాతీసుకొని రావలసినదని ఆజ్ఞాపించినాము వజీరురాగానే భగవంతులచివరవశ్యంతము ఎదురుగుండా వెళ్లిబహుతెలిసినవాడవనిశ్లాఘించి కౌగలించుకొని తిరిగి ఆయనఉద్యోగములోప్రవేశ పెట్టడమేకాకుండా ఆభాజాకున్న మొఖాసాలుమొదలయినవియిచ్చిమంచిమహాతనమందువివాహముకూడాచేయించినాముకొన్నిసంవత్సరములలోఇద్దరు కుమారులున్ను వొకకొమార్తెయున్ను కలిగినందున అందులోనొకడు గొప్పవత్తకుడున్ను రెండోవాడు మాసర్కారులోస్వతంత్రవ్యవహారస్థుడున్ను అయియున్నారు ఓ సలారామేము ఏతన్నిమితము ఈకతమియెద్దుట చెప్పినాముగనక ఇకనైనాగడిచినరాత్రిఉండిపోయినయిద్దరియొక్క వృత్తాంతమున్ను మాకుతెలియచేయవలసినదనిన్నిమమ్మునుమీసేవకునిగానున్న ఈఇల్లుమీ ఆశ్రమముగానున్న ఆలోచించికొంతకాలము మావద్ద నుండవలసినదనిన్ని మహారాజాకొరివారిని చాలాపరావశకచేసినందున మీకుకావలసియున్నయెడల మేమిద్దరమున్ను మాపూర్వోత్తరము తెలియచేస్తాముగనక వినుమనిలన్నారు.

ఫాదుషాఆజాదుభక్తుచెప్పినకథ. ముగిసెను.

మూడో ఫక్కిరు కథ

మూడో ఫక్కిరు మతము వేసుకొని కూర్చుండ అని సంబంధము యొక్క క్రమము తుదిధముగా చెప్పడమునకు నువక్రమించినాడు ఓ స్నేహితులారా ఈ ఫక్కిరు యొక్క స్థితిని ఇతనికి సంభవించిన అపదయున్ను రాజైన మోహము జరిగించి వశితిని వివరముగా చెప్పుతాను చిత్తగించండి ఈ విధేయుడు ఫారసీ ఖండము తాలుకు ముఖ్య ప్రదేశము యొక్క రాజుకు మారుడు తండ్రికి తనకన్న వేరే కు మాళ్లు లేనందున నేను వయః కాలములో స్నేహితులతో సొకటాల పాళిగంజీభా చందరంగము పచ్చి సు ఆడుతూ ఉండడమైనా లేదా గుట్టపున వారియై తిరగడము లోను వేటకు వెళ్లడములోను కాలక్షేపము సేయడమైనా జరిగిస్తూ భండేవాడను వొకరోజున జరిగిన స్థితి ఏమంటే గుట్టములను తయారుచేయించి సవారియై అంద రొస్నేహితులను వెంటతీసుకొని ఊరి బయటకు వెళ్లి కమలాలు కొంగలు మొదలైన పట్టలమీద దేగలను బైరులును వదులుతూ దూరముగా వెళ్లి తే అక్కడ ఎటుచూ చినా కనుమూపు మేరకొనులకొలది పచ్చని చెట్లు ఎఱ్ఱని పువ్వులతోన్న ఉన్న వొక వింతైన కొండ అరగడికన పడ్డందున ఈరక్తలోపడి గుట్టపుకల్లెములను వదిలి పెట్టి మెల్లి గావొక్కొక్క అడుగే నడిపిస్తూ సంచరిస్తూ వెళ్తున్నా ఉండగా వొకనల్ల లేడి దానిమీద జలతారుతో నేసిన నూలున్న మెడలో జలతారుతో అల్లిన పట్టెడ కు బంగారపుమువ్వలున్న రత్న ఖచితవైన తిరుగడన్న కలదై ఎక్కడైతే మను శ్శ్యపంచారమున్న పిట్టలగరడమున్న లేదో అటువంటి మైదానముమీద నిమ్మ శముగా మేస్తూ తిరుగుతూ మాగుట్టపుడక్కలచప్పుడు విని బెదిరి చెవులు నిక్కపొ డించి తల ఎత్తి చూచి వెళ్తున్నా ఉన్నందున దాన్ని బ్రతికి ఉండగానే పట్టుకొవలెనని ఘటదాపుట్టి స్నేహితులతో మీరు ఇక్కడ ఉండుండునిన్ని జాగ్రత్త మీరు ముందు అ డుగువేసి నావెనకే ఎంతమాత్రమున్ను రావద్దని చెప్పి బైలు వెళ్లి నానుగుట్టము నాతోడ లనందున ఏలాగు పక్షియైపోయినదంటే అనేక పరియాయములు ఆలేడి కిదాట్లుమరిపించివేసి దాన్ని చేతితో పట్టుకొంటూ ఉండేలాగున పరుగెత్తినది అది చూచి ఆలేడి నాలుగు కాళ్లతోనున్న లగువులు వేస్తూ గాలియై పారిపోయినది గుట్ట మున్ను గాలితో మాటలాడుతూ వెళ్లేదిగాని తుదకు కాలిధూళినైనా ముట్టుకో

లేక పోవడమేకాకుండా వొళ్లంతా చెమటెక్కి నురుగులుకూడా కక్కుకొన్నది నేనున్నదాహముచేత నాలుకయెండిపోయి మరిగొట్టమును వదలలేక పోయినాను ఇంతలో సాయంకాలమైనది నేను ఎక్కడినుంచి ఎక్కడికివచ్చినానో నాకులేని యలేదు తుదకువిధిలేక దాన్నిమరిపించి పొదిలోనుంచి ఊచతీసి పిల్లఎక్కి బెట్టితె కర్ణాంతముగాలాగిరిమాచి ఎగిరి స్తేతొలి ఊచేదానికాలున ఫరిగాగుచ్చుకొన్నందున అది కుంటుతూకొండఅంచు వైపువెళ్లి నది ఈఫకేరున్న గొట్టముదిగిపా దచారియై దానివెంటబడితే అదికొండఎక్కడము మొదలుబెట్టినదనేనున్నదా నితోవెళ్లి నాను అనేకములైన గొప్పలుఎక్కిదిగినతర్వాత వొకమండపము కనపడ్డది దగ్గరకువెళ్లి శేచిన్నతోటయున్న వొడ్డనచావిన్నికూడాఉన్నది ఆలేడిమరికే నపడనందున నేనుమిక్కిలిన్ని ఆయాసపడి అక్కడకాళ్లుచేతులూ కడుగుకొంటూఉండగా ఆమఠములోనుంచి అయ్యెత్తలిసిన్న ఎగిసినవానిగుండెలకు నాడే చుగ నేబాణము తగిలి యావ్వనముయొక్క ఫలమునుపొందక పోనుగాక అనిన్ని

గవంతుడువాణ్ణి నావలెనే దుఃఖినిచేసునుగాక అనిన్ని ఎవరో అంటూయేడు తాడన్నట్టు ఆకస్మికముగా ఒక ధ్వనివినపడ్డందున నేను అక్కడికివెళ్లి చూస్తే గొక పెద్దవనస్పృశు శ్లోనిగెడ్డము మంచిముస్తాబుకలవాడై ఒకన సలందు మీద హర్షుండివున్నాడు ఆలేడిఎనుట ఫరుండియున్నందున దానిపక్కలోనుంచి ఊ గనుతీస్తూశపిస్తూఉన్నాడు నేనుఎదుటికివెళ్లి సలాముచేసి అయ్యమీరు డేవము గాఉండువలెను ఈరస్పితము అష్టానకృతముగా ఈగులామువానివల్ల జరిగినదని ర్ని దేవునికొరకు ఊమించవలసినదనిన్ని మనివిచేస్తే ఈనోరెరుగనిజంతువును నీవు హింస పెట్టినప్పటికీన్ని తెలియకచేసిన పనియైనయెడల భగవంతులుక్షమిస్తాడని అన్నాడునేను దగ్గరకువెళ్లి కూచుండి ఊచఊడతీయడమునకు సహాయముచే సినాను మిక్కిలిన్ని కష్టముమీద అదితీసిగాయములో పలా స్త్రీవేసి చేతులుకడు గుకొని ఆపెద్దవనస్పృశు తనవద్దనున్న భౌజన పచాధకములలోనుంచి కొరే చేమిచ్చినందునపుచ్చుకొని ఉదకపానముచేసి వొకమంచముమీదకాళ్లుచాచుకొనినిమ్మళముగావరున్నాను ఆనిర్దురలో ఎవరో మొరబెట్టి ఏడుస్తూఉన్నట్టువొకటి చేవినివడ్డండున కళ్లునలుపుకుంటూలేచిచూస్తే ఆబసలో ఆముసలివాడుగాని మ రియెవరై నాగానిలేకుండా నేనువొక్కడనేయున్నానుభయపడినానుగువైపులను న్నుచూస్తే వొకమూల తెరవేసియున్నదిఅదియెత్తితేఅవతలవొకసింహాసనముమీ దపడునాలుగుపదేనుసంవత్సరములువయస్సుగలవొకగంధర్వ స్త్రీమత్తొబులాగు కెండుగురును జూనపాలు రెండువైపులనున్న వేలవదిలి నవ్వుముఖముతో జాలి

దొరసానిమో స్తరుగా మున్నాడై వింతై నవై యార్జముగాచూస్తూ కూర్చుండి
 యున్నదిమదిన్నీ ఆముసలివాడు తనసీరస్సు అబడపాదములమీద ఉంచుకొనిశరీ
 రస్థూరణమేమిన్ని లేకుండా ఊర కేయేడుస్తూవున్నాడు నేను అతనియొక్కస్థితిన్ని
 ఆపొందర్యనతియొక్క లక్షణమున్నుచూచి మూచబోయిశవములాగున ప్రా
 ణములేకుండా పడిపోయినందున ఆముసలివాడు అదిచూచివన్నీరు బుడ్డితీసుకొని
 వచ్చి నామీదవలడుమునకుడపక్రమించినాడు తరువాత నేనుజీవనముతోలేచిఆప్రి
 యురాలికి ఎదురుగుండా వెళ్లినలాముచేస్తే ఎంతమాత్ర మున్నుచెయ్యి ఎత్తను
 న్నులేదు పెదవికదల్చునున్నలేదు అదిచూచి ఓగులాబిపుష్పమువంటి శరీరముక
 లదానాయితగర్వపడడమున్ను సలాముఅందుకొకపోవడమున్ను ఏమతిములోచె
 ప్పియున్నదనిఅడగడమేకాకుండా స్త్రీకిమితభాషిత్వముఅలంకారవైయున్నప్పటి
 కిన్ని అంతపుపద్రవముగాప్రియులు కళ్లుమూసుకొని పోయే పర్యంతమున్ను
 నోరువిప్పకపోవడమున్యాయమాఇదేమిటఅనిఅధముగలవాకళ్లోకము కూడా
 చదివినిన్నుపుట్టించినభగవంతునికొరకు నోటితో ఏమైనాఅనవలసినదనిన్ని మేము
 ఆకస్తికముగాఇక్కడికివచ్చినాముగనుకఆతిథ్యమునేయవలసినదనిన్ని అనేకవిధ
 ములుగా కల్పించిమాటలుఆడినానుగాని ఏమిన్నీవినియోగించలేదు అబడ ఊరి
 కేబాప్తులాగుకూర్చుండివినేది అప్పుడు ఎదుటికివచ్చి కాళ్లమీదచేతులువేసిము
 ట్టుకొంటేగట్టిగాతగలినందునతుదకుఈతత్వమును(౧) అజర్ అనేఅతడురాతితో
 చేసినవిగ్రహముకాని మనిషికాదని గ్రహించి దాన్ని పూజిస్తూవున్నఆముసలి
 వానితో నేనుమీలేడికికాలుమీద గుచ్చుకొనేలాగున ఎగిస్తే అందుకుబదిలీగా మీరు
 ఈమోహమునే ఆయుధముతో నాగుండెలు ముక్కముక్కలయ్యేలాగు చేదిం
 చివేసివారు మీశాపముపట్టుకొన్నది ఇకనుదీనియొక్కస్థిఁపమిటోఈయంత్రము
 ఎవరుచేసినారో మీరుపట్టణమువదిలిపెట్టి అడువులుకొండలుపట్టి తిరగడమునకు
 కారణమేమోచెప్పుమని అట్టేపీడపెట్టిఅడిగితే ఈమాటేతన్ను చెడగొట్టిన దన్ని
 న్నిఏమిసీవున్ను విని భ్రష్టుడవైపోతావా అనిన్ని అన్నందున ఇదివరకే చాలా
 మాయమాటలాడినావు ఇకనైనా కావలసినమాట చెప్పవలసినదని లేకుంటే
 చంపివేస్తానని గట్టిగాపట్టుకొని వదలనందున ఆముసలివాడు ఓచిన్నవాడా చే
 వుడుప్రతిజ్ఞ మునకున్ను విరహాగ్నియొక్క కాకతగలకుండా చేయవలెననిన్ని
 ఇదిఎటువంటి అపదలనుకలగజేస్తున్నదంటే ఆహేతువుననేకదాస్త్రీ పెనిమిటి
 తోగుండానపడి ప్రాణమువదులుకొంటున్నదనిన్ని పరహాదుమజునూఅనేఇద్దరి

యొక్క చరిత్రను స్తమైనవారికి విశదమయ్యే ఉన్నదిగా ఇప్పుడదివిన్నందువల్ల
 నీకేమిఫలముకలుగుచున్నది ఊరిక గాభరాపధివిశ్వర్యమువదులుకొని భోవలసి
 యుంటున్నదనిన్ని అంటేఅందుపైనినాకు కోపమువచ్చి చాలును ఇప్పుడునీస్తే
 హము వొకమూలకట్టిపెట్టి ఉంచినన్న నీత త్రునిగా ఎంచుకొ నీతుప్రాణము
 కావలసియుంటే సాపుగాచెప్పుమని అన్నందున విధిలేక కండ్లనిండానీళ్లుతెచ్చి
 కొని ఈఇల్లుచెడవానిస్థితిఇదని ఉపక్రమించినాడు తానుసేమన్ సభ్యులు ఆ
 నోపిరుగలగొప్పవతాకుడను వయఃకాలములోవ్యాపారమునిమిత్తమును వర్జ్యవ
 ములున్ను సంచరించిఅందరిరాజులసన్నిధికివెళ్లినానుగానిజాతులవారిడ్విపమునకు
 వెళ్లి ఆరాజును ప్రజలను చూడలేదనిన్ని వారిమతముఆచారముతెలియలేదనిన్ని
 వొకపర్యాయము మనస్సుయందు కోరికఉదయించి స్నేహితులయొక్క యి
 లాకాదారులయొక్క సలహాపుచ్చుకొని అక్కడికితగియండేవ స్తువులుపట్టుకొ
 ని అనేకమంది వతాకులను కూడాతీసుకొని ఓడమీదనెక్కి బయలుదేరడవ్వనది
 గాలిబాగావేసినందునకొన్ని నెలలకేఆదేశములోకివెళ్లి ప్రవేశించి పట్టణములో
 థేరావేసినాను అదివింతైనపట్టణముమరి ఏమిన్నివానితోకులదూగలేదు ప్రతిజ
 జారులోనున్న వీధులలోనున్నకంకరతోచేసిన రస్తాలుకలిగియుండడమే గాక
 నీళ్లున్నచల్లిఉంటున్నవి ఎక్కడనున్న వొకతృణమయినాఉండకుండా శుభ్రము
 చేసి వుంటున్నప్పుడుఇకచెత్తఅనేమాటఎ త్తడమునకేప్రశక్తిలేదు తరహాతరహా
 గలలోగిళ్లుకలిగియున్నవి రాత్రిభాగమందు ఉభయపాశ్వరములను అడుగడు
 గుకు లోందరులతో దీనములువెలుగుతూనుండేవి స్వగమముదక్క మరీఎక్కడ
 నున్న లేనటువంటివింతైనపుష్పములున్న ఫలములున్న గలతోటలుఉరివెతి
 పలనున్నవివరిన్ని అక్కడఎంతవట్టుకువనాన సేయడమునకున్న తగియున్నది
 తరువాత సాదాగరులు వచ్చినారన్న వాతాపుట్టినందున వొకమోతుబరైన
 పెద్దబొట్టేరుగుట్టుపుసవారియైకొందరు పరిచారకులనువెంటతీసుకొని మాదండు
 లోకివచ్చివహార లతోటి మీయజమానుడెవరనిఅడిగినాడు అందరున్ననా
 వైపుచెయ్యిచూపించినందునఆయననాబసవద్దకువస్తేతా జీముఇచ్చిఉభయలము
 న్నువొకరికొకరము సలాములుచేసుకొన్నాము అనంతరముఅతణ్ణిచి త్రాసన
 ముమీదకూచుండబెట్టి కాలికిందఉంచుకోవడమునకువొక పెక్కాచేతితో అం
 దిచ్చినాను పిన్నటతవరుఇక్కడికివిజయముసేయడమునకు హేతువయేమోనెలా
 వివ్వవలసినదనిఅడిగితే ఆబొట్టేరువిస్తారముగా సరుకుతీసుకొనవతాకులవచ్చి
 నట్టుమా రాచకొమాతెకు తెలిసినందున వెళ్లినారనితీసుకొని రావలసినదని తన

కులజ్ఞాపించినారనిన్ని సర్కారులోఁజడమునకు లాయకైన ఆయాసామా
 నులు కూడాతీసుకొనివచ్చివారి ఆస్థానమును ముద్దుబెట్టుకొనేఫలమును పొందవ
 తినదని అన్నాడు అందుపైనిమాగాక యాసము కలిగియున్నందున ఈరోజు
 నకుతననేరముతుమింజవలసినదనిన్ని రేపటిదినముముఖ్యవగా హజరై నావద్ద
 నున్న సామానునజరుదాఖలుచేస్తానుగనుక అందులోవారికికావలసినదిపుచ్చుకొ
 వచ్చుననిన్ని వనివిచేసి అత్తరవు తాంబూలము ఇచ్చి పంపించినాను అందరువ
 తకకులను నావద్దకిపిలిపించి యెవరెవరియొద్దనున్నవెంతై నసరుకులున్ననాయొ
 ద్దనున్నవిన్ని పోగుచేసి ఉదయముననేరాజుగారిమహల్ దేవదీవద్దకి హజరై నా
 నుచోపుదారులు నేనువచ్చి నానని బకీరుచేసినందునసన్నిధికి రావడానకు నెల
 వైనది అబొట్లైరునాకు ఎమరుగుండావచ్చితనచేతులోనాచెయ్యివేసుకొనిస్తే
 హమాగకముగామాటలాడుతూ మొదటి అంగడములెన్న ఒకవిలాసమైనరాజ
 గృహములోకితీసుకొని వెళ్లినాడు ఓస్తే హీతుడా నీవు నవ్వువు గంధర్వస్త్రీలకు
 ఎగరే రెక్కలుతీసివేసివదలివేసినవిధముగా అక్కడ అనేకమంది స్త్రీలుఉన్నారు
 యీవైపుచూస్తేదృష్టి అట్టేతగిలిన్ని భూమిమీదనుంచి కాలుతేలితేలి పోతున్న
 ఉండేదిగాని నేనుగిట్టడేరుతూఎదటికవెళ్లినాను ఆక్షణమేరాజకుమారతనచూ
 చేవరకుమూఁధవచ్చి కాళ్లుచేతులు వణకినవి ఏలాగై తేనేమినిల్చి సలాముచేసి
 నాను కుడిఎడమ రెండువైపుననున్న బారులుకట్టిగంధర్వస్త్రీలవంటి రూపముగల
 వ్యదుస్త్రీలుచేతులుకట్టుకొని నిలవబడియున్నారు నేను సమస్తమైన తరహాలు
 గలరత్నములున్నవస్త్రములున్న ఇంకాతానుతెచ్చిన అనేకవంతవస్తువులున్న
 కొన్నిచూటలతో ఆవిడహుజూరుననంచి ఉంచినాను అదివారిచిత్తవృత్తికి బా
 గానున్నందున సంతోషించి బొట్లైరువరముగా ఇప్పించివీటిఖరీదులెక్కప్రకా
 రము రేపటిదినము ఇప్పిస్తామనిసెలవిచ్చినందున నేనుసలాముచేసి ఈమిషమీద
 రేపుకూడా రావచ్చుననిసంతోషించినాను పైకిరాగాననేను వెర్రివానిలాగు
 నమతిబోయి ఒకటిఅనబోయిమరివకటిఅంటూ బసలోకివచ్చినానుగాని ప్రా
 ణముదూటపడలేదు అందరుస్తే హీతులు బంధువులు నీసీతియేమిఈలాగుననున్న
 దనిఅడిగితే ఈరాకపోకలవల్లవెట్టుతలకెక్కినదని చెప్పినాను తుదకు ఇటున్న
 అటున్న దొర్లుతూఆరాత్రి జరిపినాను ఉదయాననేతిరిగివెల్లిహజరై అబొట్లైరు
 లోకూడానే హవేలిలో ప్రవేశించిసిన్నచూచినశృంగారమేతిరిగిచూచినాను రా
 చకొమాతెనన్నచూస్తున్న ప్రతివారినిన్ని ఆయాపనులలోకి పంపించివేసి ఏ
 కాంతస్థలమునకులేచివెళ్లినన్నపిలిపించినందున వెల్లితేకూచుండుమనిసెలవిచ్చి
 నది నేనుసలాముచేసికూచుండగానే నీవుతెచ్చినసామానులో లాభమునీకు

ఎంతకావలసియున్నదని అడిగితే ఏదీనవారిపాదదశనము సేయడమునకు నాకు
 చాలాకోరికకలిగియుండెననిన్ని భగవంతులు. అదిసంప్రాప్తిపడచేసినందుననాకు
 సమస్తమున్నసంపూర్ణమై ఇహపరసౌఖ్యముకూడాకలిగినదనిన్ని ఐతే జాబి
 తాలో ప్రాసీయున్నకిమ్మతులోసగము ఖరీదున్నసగమునభాయున్న అనివనవి
 చేస్తేవొకపనినీవల్ల అయ్యేటట్టయితే నీవు ప్రాసినప్రకారమే విలవపొమ్మున్నవి
 శేషించి ఇంకాఇనామున్న ఇప్పిస్తామని రాచకుమారతే ఆజ్ఞాపించినందున
 ఈగులాపువానియొక్క ప్రాణమున్న ధనమున్న సర్కారుపనికి అక్కరకు
 వచ్చేటట్టయితేతన అదృష్టబలమే అని ఎంచుకొనిచేతులతోటి కాళ్లతోటికాదుక
 ల్లతోసహితముచేస్తాననిమనివిచేసినాను అదివింటూన్నేదస్త్రముకలందాను తె
 ప్పించినొకచీటిప్రాసీముత్యాలకవరులో ఉంచిఅందుపైనిమంచులాటి వొకరు
 మాలుచుట్టబెట్టినాపరముగాఇచ్చిచిటికెనవేలుననుంచివొకఉంగరముతీసి ఆనవా
 లునిమిత్తముఇచ్చి ఈపట్టణమునకు ఎదురుగుండామనోభిరామమనేపేరుగల వొ
 కపెద్దతోటఉన్నదనిన్ని అడికివెల్లి (కైఖుసురో) అనేపేరుగలఅందలి ఉద్దారుని
 చేతికి ఈఉంగరముఇచ్చిమేము ఆశీర్వదించినట్టుచెప్పి అందుకుజవాబువుచ్చుకొ
 ని అక్కడఅన్నముతింటే ఇక్కడనీళ్లుతాగవలసియున్నంతశీఘ్రముగా రావలసి
 నదనిన్ని సెలవిచ్చినందున అక్కడనుంచిజైలుచేరిప్రతివారినిన్ని అడుగుతూచేం
 దుతూరెండుక్రొసులు వెళ్లినతరువాత సదరుతోటకనపడ్డది ఆదగ్గరకువెళ్లగానే
 అయిదస్తుడైన వొకమనుష్యుడునన్నువట్టుకొని గుమ్మములోకి తీసుకొని వెళ్లినం
 దున అక్కడవొకయావ్వనవంతుడు వ్యాఘ్రముఖముకలవాడుకవచముతోడుగు
 కొనినాలుగు అయిదములుధరియించి ఇనపటోషివేసుకొని మిక్కిలివైభవముతో
 బంగారపుకుచీమీదకూచున్నాడు మరిన్ని అయిదువందలమంది చాలు తరు
 వారులున్న అమ్మలపొదులువిల్లున్న ధరియించిలయనులుదీచి నిర్ధముగానిలు
 వబడియున్నారు నేను ఆయనకుసలాముచేస్తేదగ్గరకుపిలచినందునవెల్లిఆఉంగరము
 ఇచ్చినంతోషపడే గునమాటలాడిఆరుమాలకనవరచిఅందలిస్థితిన్ని తెలియచేసి
 నానుఅదివింటున్నే వేలుకరుచుకొనితలపంకించిఇక్కడికిమృత్యువునిన్ను తీసుకొనివ
 చ్చినదికాబోలునుమంచిదితోటలోకివెల్లి సగురుడుచెట్టుకువేలాడుతూఉన్న ఇవప
 పంజరములోఖయిదు సేయబడియున్న వొకచిన్నవానికి ఈయుత్తరముఇచ్చిఅం
 దుకుజవాబువుచ్చుకొని త్వరగారమ్మనిఅన్నాడు నేను వెంటనే తోటలోకివెల్లి
 నాను అదిబ్రతికి యుండగానే స్వగణములోకివెల్లి నట్టున్నదిప్రతితోటలోనువు
 వ్యములు నికసించిన్ని అవుత్కానానినిగురుతున్న పక్షులు అరుస్తున్నఉన్నవి

నేనుతిన్నగావెల్లి అక్కడ ఆ ప్రకారముగా ఉన్న సదరు చక్కనిచిన్నవానికి కీక్కిని
 కట్టలు సంఘముంచి ఉత్తరము నేవిన్నుకొని చదువుతూ మిక్కిలి ఆసక్తితో రాచ
 కూమార్తెయొక్క స్థితి అడగడమునకు ఉపక్రమించినాడు ఇంకా ప్రసంగమున
 మోస్త్రీకానేలేదు ఇంతలో నాలుగువైపులనుంచి యుద్ధభూసేనవచ్చి చుట్టుకొని నా
 పైనిపడి సరికొచ్చేములేకుండానున్న బల్లెములతో పొడవడమునకున్న కత్తులతో
 నరకడమునకున్న ఉపక్రమించినారు అప్పుడు వొట్టిమనుష్యుడు ఏమిపనుము సే
 యగలదు వొక్కనిమిషములో వారి కెలు అయ్యేలాగున గాయములు చేసినందు
 న నేను వొట్టు తెలియకుండా పడిపోయినాను తిరిగి తెలివివచ్చేసరికి వొక మంచ
 ముమీదపడియున్నాను అది ఇద్దరుమనుష్యులు మోసుకొనిపోతూతమలోతాము
 మాటలాడుకొంటూ ఉన్నారందులో వొకడు ఈశవమును డూరిబైటపారవేస్తే
 కుక్కలు కాకులు తనివేస్తున్నవనిన్ని రెండోవాడు వొకవేళ ఈసంగతి రాజుకు
 తెలిసినయెడల మననుబ్రతికియుండగానే పాతిపెట్టించి మనచిన్న వాళ్లనుకలు
 గానుగులో ఆడిస్తాడు ఏమిమనకు ప్రాణముభారమైయున్నదా ఇటువంటి అక్ర
 మపువని సేయడమునకనిన్ని అనుకొంటూ ఉన్నారు నేను ఆ ప్రసంగమువిని ఆ ఇ
 ద్దరు యమకింకరులతోనున్న దేవునికొఱకు నాయందుకనికరించండి ఇంకా నా
 కుభీసరంత ప్రాణమున్నది చచ్చిపోగానే మీకిష్టమైనట్టు సేయవచ్చునుగాని నాకు
 సంభవించిన ఈ ఉపద్రవమేమోనన్న ఎందుకునరికేనారో మీరు ఎవరో ఇదై నా
 చెప్పుకలిసినదని అంటే వాండ్లుదయచేసి ఆపంజరములో ఖైదు సేయబడి ఉన్న
 చిన్నవాడు రాజుకు అన్నకుమారుడు ఇంతకముందు ఆయన తండ్రి ఏసింహాసనా
 ధిపతియైయుండుడు చనిపోయ్యేటప్పుడు తనతదనంతరకథయైన కుమారుడుచి
 న్నవాడైనందున ఈ రాజ్యాధికారము నీవుచేస్తూ ఉండవలసినదనిన్ని అతనియు
 క్తవస్సురాగానే నీకుమార్తెను పెండ్లిచేసి రాజ్యము వొప్పగించ వలసినదనిన్ని
 తనతమ్ముడైన ఈ రాజుతో చెప్పి చనిపోయిన హేతువచేత ఈ రాజ్యభారముయీ
 యనకు సంప్రాప్తమై నదిగాని ఇతడు ఆ ప్రకారము జరిగించలేదు సరేకదా ఆ
 చిన్నవానికి వెర్రెత్తినదని ప్రకటనచేసి ఆపంజరములో పడవేసి పక్షి అల్లాడకుం
 డా గట్టి పాదా కూడా ఉంచినాడు అనేకవర్షాయములు విషప్రయోగము
 కూడా చేయించినాడుగాని గట్టి ప్రాణమైనందున ఎక్కినదికాదు ఇప్పుడు ఆ రా
 చకొమార్తెకున్న ఈ రాజుకుమారునిక్కి వొకరినొకరు మోపించి అబిద
 యింటిలో ఆలాగున్న ఈయనతోటలో ఈలాగున్న కొట్టుకుంటూ ఉన్నారేమి
 చిట్టతీసుకొని వెల్లి ఇచ్చి ప్రసంగి హరకారులు రాజుకు తెలియజేయగానే నీకు ఈ

గతిసంభవించేలాగున జేయడమే కాకుండా ఆచిన్నవాణ్ణి కూడా చంపించి వేయడమునకు రాజుమంత్రితో నలహచ్చేస్తే అదుమార్గముడు రాచకొమారే చేతులమీదుగా మీయెడుటనే అతణ్ణి చంపించి వేయడమునకు ఆబిడను సమాధానపరచినానని మనవిచేసినాడు ఈమాటవాండ్రు వల్ల వినగానే చచ్చిపోతూపోతూ ఈతమామాకూడాచూస్తాను అక్కడకితీసుకొని వదండని అన్నాను తుదకు నాండ్లు వొప్పి వెళ్లి నందున మేముముగ్గురమున్ను వొకమూలసిలువబడిచూస్తే సంతోషపడముమీద రాజుకూడ ఁడియున్నాడు ఆయనకుమార్తె వారకీసినకట్టేతవట్టుకొనియున్నది ఆచిన్నవాణ్ణి వంజరములోనుంచి పైకితీసి ఎదుట నిలువజెట్టెయించినారు అప్పుడు ఆబిడకట్టిసుకొని తీరాదగ్గిరకువచ్చి అది పారవేసి ఆచిన్నవానిమీదను తానుచుట్టజెట్టుకొనిపోయినది అప్పుడు ఆచిన్నవాడు ఈలాగుచచ్చిపోవడమునకు తనకు సమాధానమే అనిపింపి ఇహమందుపరమందుకూడానిన్నేకొరియున్నాననిపింపి అంటే ఆచిన్నదనిన్ను చూడడమునకే ఇదివొక సుషచేసినానని అన్నది రాజు ఈస్థితిచూచి వజీరుపై నిగట్టిగాకోపబడి యీ చమత్కారమునాకు చూపించడముకొరకై తీసుకొనివచ్చినట్లు ఉన్నదనిదటాయించినాడు అప్పుడువొకడు ఆయిద్దరిన్ని వీడతీసి ఆబిడను అంతఃపురములోకి తీసుకొని వెళ్లి నందున వజీరుమండిపడతూ ఆచిన్నవానిపైకేకట్టి తీసినాడు ఇంతలో యెక్కడనుంచో అకస్మాత్తుగా వొకబాణమువచ్చి అతనినుదుటతగిలినందున కిందపడిపోయినాడు రాజు యీస్థితిచూచి యింటిలోకిదూరి పారిపోయినందున తీరిగీ ఆచిన్నవాణ్ణి వంజరములోఉంచి తోటలోకితీసుకొనిపోయినారు నేనున్న అక్కడినుంచి జారిపోతేవొకమనుష్యుడనన్న పిలిచి రాచకుమారేయెద్దకు తీసుకొని వెళ్లి నందున ఆబిడకనికరించి నాయెంటిగాయములు బాగుజేయించి వొకదస్తునట్టులున్న ఆబిడ సెలవిచ్చినదానికి రెట్టిగానగదున్న ఇచ్చి నాకు సెలవిచ్చినారు నేను అక్కడనుంచి అంతఃపురములోకి వెళ్లి ఇక్కడికిరాగానే వాళ్లు తోనేను ఈ కొండపైని ఆబిడలాగు విగ్రహముచేసుకొని పూజిస్తూఉండి పోతాననిపింపి మరంతా స్వస్థులమునకు వెళ్లిపోవలసినదనిపింపినదాని బ్రతికియన్నంతవట్టుకన్న అన్నముపరాహుళక ఇస్తూ ఉండవలసినదనిపింపి చెప్పి ఆలాగున నుండిపోయినాను తన స్థితి ఇదని అముసలివాడు నాతో తెలియచేసినాడు పిఠకులులా రా నేను అడిగింటిన్న ఈపిఠకు వేషము వేసుకొని ఆ దేశము వెళ్లి డమునకుకొరికకలగి బైలుదేరినాను కొంతకాలము వ్యంతము మజుమా ఫరహాదువలెను అడుపులు కొండలుపట్టి అడుగుతూ ఉంటిని తుదకు నాకోరిక ఆపట్టణములోనన్న ప్రవేశమై నందునను

దులలోను వీదులలోను వెర్రివానిలాగున తిరగడము మొదలు పెట్టినాను తరు
 యగాఢాచకోమాతేయముండే మహాలుచుట్టూతిరుగుతూఉండేవాణ్ణిగాని తో
 వలప్రవేశించడమునకు వీవిధముగానున్న మాగకముకనపడనందున నేను ఎం
 దును తమిళంత్రమపడివెళ్లినానో అవి జతపడలేదు వాకరోజుననేను దిశా
 రులోనిలువబడియుండగా మనుష్యులంతా పారిపోవడమున్న దుకాణదారులు
 తలుపులువేసుకొని వెళ్లిపోవడమున్న ఆరంభమై నందున అంతప్రకాశముగా
 నున్నవట్టణము వొక్కమారే పొడైపోయినట్టు కనపడ్డది ఇంతలో వొకపైపు
 నుంచి రుస్తుమువంటి ముఖవిలాసముగల వొకజవాను పులివలెను అరుస్తురేం
 దుచేతులునున్న వొరతీసిన ఫిరంగికత్తులుపట్టుకొని సాముచేస్తూ ఇనపకవచము
 తోడుగుకొని టోపివేసుకొని బోదుపిస్తాల్లు మొలలోదోవుకొని కైఫెత్తిన వా
 నివిధముగా పేలుతూ జోగుతూ వచ్చినాడు అతనివెనక అవతల ఇద్దరుగలాము
 లు బాగాముస్తాబై మొఖవలుతో తయారుచేసిన గుమ్మటము నెత్తమీదవుంచు
 కొనినడిచివస్తుఉన్నారు నేను ఈతమాషాచూస్తూ కూడానడిచినాను నాకుకన
 పడమనుష్యులంతా వద్దని అటంకపరిచినారు గాని నేనెక్కడవింటాను వెళ్లగా
 ఆవిరుదు వొకవిశాలమైన దివ్యభవనములోకేవెళ్లినాడు నేనున్న వెంటాడినాను
 అతడుఅప్పుడుతిరిగిచూచి వొక్కడెబ్బతోనన్న రెండుముక్కలుచేయడమునకు
 నిశ్చయిస్తే నేనున్న అదేకోరియున్నాను ఆదోషముగీకులేదు వీవిధముగానై
 వాతాబ్రతుకుయొక్క కష్టముగట్టెక్కించునేను మిక్కిలి విసికియున్నాను చావు
 ఎరిగియుండే మీయెదుటికివచ్చినాను గనుక మరి ఆలస్యమునేయవద్దని ఒట్టుకూ
 చావేసినాను అందుపైనినేను మరణమునకుముందు అడుగువేసియుండడము అత
 దుకనుక్కొని (భగవంతుడు) అతనిమనస్సునందు కనికరముపుట్టిస్తే కోపముచ
 ల్లారిచిమిక్కిలికటాక్షముతోనున్న నీవు ఎవరుఎందుకునీ ప్రాణమువిసికియున్నద
 నిఅడిగినాడు అందుకుకొంచమువిశ్రమిస్తే దేవుతాననిన్ని నానంగతిచాలా ఉ
 న్నదనిన్ని మోహమునకుచెయ్యి చిక్కియున్నాననిన్ని నేనంటేఅతడు నడుమువి
 క్తికాళ్లుచేతులు మొఖముకడుక్కొని కొంచెముఫలాహారముచేసి నాకున్నద
 యచేసి స్తిమితముగాకూచుండే నీసంగతి వీమని అడిగినాడునేను ఆముసలివా
 నికోసంభవించినవిచారమున్న తానుఇక్కడికివచ్చిన పేతువున్న తనస్థిని తే
 లియచేస్తేముందుగాఏడిచి తరువాత అన్నా ఈముండకూతురు తొందరికొం
 పలుమాచీనది కానియ్యలయుతేనేమి నీకార్యమువాదేజలలో ఉన్నదిగనుక ము
 ఖ్యముగా ఈపాపాత్తునిట్లనీవు కావ్యఫలమును పొందుతావనిన్ని మరివిచా

రఘవకుండా శ్రీమితముగా ఉండవలసినదనిన్ని చెప్పి మంగలివాణ్ని పిలిపించి
 రఘుచేయించి స్నానముకాగానే మంచిబట్టలు తొడగించి ఇప్పుడు నీవుకూని
 న గుమ్మటము అపంజరములో ఖైదుసేయబడి చనిపోయిన రాచకుమారుని
 దనిన్ని అతణ్ని రెంజోవజీరు తుదకు యంత్రముచేసి చంపిచేసినానిన్ని తాను
 అతనిదాయాది ఈకొమారుడై నందున ఆవజీరునునరికివేసి రాజునుకొట్టేయడ
 మునకు ప్రయత్న పడితే ఆయనగడగడవణికి తానునిర్దోషుడనని ప్రమాణముచే
 స్తే వదిలిపెట్టివేసినాననిన్ని అదిమొదలుకొని ప్రతిచందుకున్న ఆగుమ్మటము ఈ
 విధముగానే పట్టణములోకితీసుకొనివచ్చి తిప్పుతూ అతనికిదుఃఖిపడుతూ ఉన్నా
 ననిన్ని చెప్పినాడు అదివినగానే నేనుధైర్యముతెచ్చుకొని ఇతడు చేయ్యవలెనం
 పేతనకార్యమవుతున్నదనిన్ని భగవంతుడు ఇటువంటివెర్రివానికినైతమువచ్చినం
 దున దేవునిదయఉంటే అందరిదయయున్న ఉంటున్నదని అనుకొన్నానుఇంతట
 సాయంకాలమై ప్రొద్దుగ్రంకనది ఆజవాను గుమ్మటము బైలుతీసినాడు ఆఇద్దరి
 లోనున్న వొకగులావువానికి బదిలీగాఆగుమ్మటము నాతలమీదఉంచి తనతోకూ
 డాతీసుకొనివెళ్లుతూ రాచకుమారేడగ్గరకువెళ్లినిన్నగురించి తనశక్తివట్టుకు
 సిఫారసుచేస్తానుగనుక నీవు ఏమిఅనక ఊరకకూచుకండి వింటూ ఉండవలసిన
 దని అన్నాడు నేను తమ సెలవు ప్రకారమే జరిగిస్తాను నాయందుమీరు కనికరిస్తు
 న్నారుగనుక భగవంతుడు మిమ్ముననురక్షితముగా ఉంచవలెనని అన్నాను తరు
 వాత అతడు సర్కారుతోటలోకి తీసుకొనివెళ్లి నాడు ఆమధ్య ప్రదేశమందుచం
 ద్రకాంతశిలలతో ఎనిమిదికోసులుగా తయారుచేసిన వొక అరుగున్న అందు
 పైని తెల్ల మేఘమువంటి రంగుగల వొక పెమ్మేనాయున్న చానికి ముత్యాల
 జాలరున్న వజ్రపు స్తంభములున్న కలగియున్న విఅందుక్రిందజలతారుమసలం
 దున్న బాలీసున్న టెక్యాలన్న వేసియున్నవి ఆగుమ్మటము అక్కడ ఉంపిం
 చి మాఇద్దరినిగ్ని చెట్టుదగ్గర కూచుండ వలసినదని చెప్పినాడు మరియొక
 నిమిషమునకు మహాల్గ పలుగు కనపడ్డది దానితోనే కొందరుదాసీలు వెనకను
 న్ను ముందున్న కైవారములుచేస్తూ ఉండగా ఆరాచకుమారేడ విజయము
 చేసి ఆమసలంగు మీదకూచుకొన్నారుగాని ముఖమందు ఏమో విచారము కో
 పము కనపడుతున్నది అప్పుడు ఆ పాలదాయి కుమారుడు మిక్కిలి విషయము
 గా చేతులుకట్టుకొని నిలువబడి తరువాత ఘరుషుకోసనుకూర్చుండి చనిపోయిన
 రాచకుమారునివిషయమై ఆగుమ్మటమువద్ద మంత్రముచదివి ఏమోమాటలా
 డడమునకుపక్రమించినాడు నేను అటువై పేచెవులుఉంచినింటూఉంటిని ఆఖర

కనుకను దేసింది. పాఠశాలలో పాఠశాలకుమారుడు మిగుల జాతీయములను మో
 క్కుచున్నట్లు చింతనయొక్క విశ్వరూపు వదులుకొని (1) యిబరాహీమ్ అభ
 మాంబలను ఫకీరుగై చాలా కష్టపడి ఇక్కడికి వచ్చినా దనిన్ని అమ్మమీమాట
 ముడత (2) బలము అనేపట్టామువదులుకొని ఈపట్టాములో మిక్కిలి శ్రమచ
 తుతూ చాలాలోజాలనుంచి ఉండడమేకాకుండా చనిపోవడమునకుకూడా య
 త్నపడ్డాదనిన్ని మొదలైన సంగతులు తెలియజేసి ఆమును హుజూరుకు పిలి
 తించవలసినదనిమనిచేసినందున ఈమాట ఆమెపిలితడు ఎక్కడనున్నాదనిన్ని
 రాచకుమార్కుడే నపతుమందు అందుకేమిసంజేహము ఎదుటికి పిలిపించవలసిన
 దనిన్ని అన్నది అప్పుడాతడు నాయొద్దకువచ్చి కూడాతీసుకొనివెళ్ళితే నేను అబ
 డనుచూడడమువల్ల మిక్కిలి సంతోషించినాను గాని బుద్ధిన్ని జ్ఞానమున్న ఎగిరి
 పోయినందున మాటలాడడమునకు అవకాశములేక మూగివానిలాగన ఊరి
 కేయున్నాను యింతలో రాచకుమారే తిరిగియింటిలోకివెళ్ళిపోయినది ఆపా
 లదాయీకొద్దుకు బసకువచ్చి నాతోనీస్థితి యావ తుహుజూరులో అగుపరిచి
 సిఫారసుచేస్తే అంగీకరించి నారుగనుక ఇంతటనుంచి ప్రతిరాత్రిన్ని తప్పకుండా
 ఆడయొద్దకు వెళ్ళిపోగిస్తూఉండవలసినదని చెప్పినందున నేను అతని పాదాలమీ
 దపడితేనన్న లేవనెత్తికొగలించుకొన్నాడు ఆవగలంతా ఎప్పుడు సాయంకా
 లమును ఎప్పుడు వెళ్ళుదుననిగంటలులెక్క పెడుతూఉంటినుదకురాత్రికాగా
 నేనేను అతనియొద్ద నెలవువుచ్చుకొని వెళ్ళిపోటలో ఆలరుగమీద బాల్సనును ఆనుకొ
 నికూచుకొన్నాను ఒకగడియైనతరవాత రాచకుమారే స్వయముగా వొకదానీ
 నిమాత్రము కూడా తీసుకొని సన్నగావచ్చి మసలందుమీద కూచున్నది నా
 మంచి అశ్వుముచేత ఆదినము సంభవించినందున నేను వంగిపాదములు ము
 దుపెట్టుకొన్నాను తరువాత ఆదిడ నాతలపైకెత్తి కొగలించుకొని యింతక
 న్నమరిసమయము దొరకదుగనుక తన్ను అక్కడినుంచి తీసుకొనిమరి ఏదేశమున
 కై నాపదమని అంటే చిత్తము నడవుండని అన్నాను ఆపిమ్మట ఉభయలమున్న
 తోటపైకివచ్చినాముగాని ఆశ్చర్యముచేతనున్న సంతోషము చేతనున్న కాలు
 న్ను చెయ్యిని ఆడకడారిత్పిపోయి ఎటోవొక వైపునడిచివెళ్ళుతూఉంటిమిగాని
 దానికీహద్దున్న అంతమున్న లేకుండానుండేను ఇంతట ఆదిడనామీద కోపపడి
 తా అలిసిపోయినానుసేబస ఎక్కడవ్వరగావెళ్ళి ప్రవేశించవలెను లేకుంటేతన్న

(1) యిబరాహీమ్ అభమాంబనేవాడు మోహముచేత ఫకీరైచనిపాయను.

(2) బలము అనేపట్టాములు రాసాన్ దేశములోఉన్నది.

వీమచెయ్యవలెనని అనుకొన్నావోగాని నాకాళ్లలో పొక్కులుపొక్కునవి గనుక
 దారిలో ఎక్కడనైనా చతికలబడిపోతానని అన్నది అందుకు జవాబుగా నేనునా
 గులాము తాలూకులోగల ఈసమీపములోనే ఉన్నదిగనుక ఇప్పుడేవెళ్లి ప్రతే
 సించి సుఖముగానుండవచ్చును కాలుసాగసిమ్మనిఅబద్ధమైతేఆడినానుగానిఎక్క
 డికితీసుకొనిపోదునని మనస్సు ఆందోళనపడుతూఉండగా మంచినడిదారిలోతా
 శమువేసియున్నవొకగుత్తుముకనపడ్డందున త్వరగాఅదిఊడతీసి ఆలోపలికి వెళ్లి
 తేప్రశస్తమైనలోగిలిఅంగులూ ఖరుమలుపరచియున్నవి వంటయింటిలో గొ
 ట్టెలుమాంసమునీర్థముగాఉన్నది మాఆయాసము అశ్రయముగా నున్నందున
 ఒక్కొక్కగిన్నెడేసిసారావాటితోకూడా పుచ్చకొని రాత్రియవత్తున్నఉ
 భయలమున్ను సంతోషముగాకాలక్షేపముచేసినాము తెల్లవారగానే రాచకు
 మాతేపారిపోయినదనిఊరిలో అల్లరై నది ఆబిడజాడతెచ్చినవానికేవల్యము
 హులున్నరు స్తుబట్టలున్నయినామిస్తామనిఇంటింటికీవీధికీవీధికీసాటించినారు
 కుంటెనక తైలున్నహారకారులున్ను వెతికిపట్టుకోవడమునకు బైలుగేరినారు ప
 ట్టణములో అందరిళ్లగుమ్మములమీదనున్న పహారాలుకడాయించినారు రాజు
 సెలవులేనిది ఊరుదాటిపైకివొక్కచీమైనా వెళ్లనాటముకాదని ఆజ్ఞాపించినారు
 అప్పుడునాదురదృష్టముచేతవీధితలుపుతీసియున్నందున దెయ్యములాటి వొకము
 సలిదిదాని మొఖముకాల్చుచుచేతులూజపమాలశలమీదముసుకుధరియించివేషము
 వేసుకొనిలోపలికిచొరబడివచ్చి రాచకుమాతేఎదుటనిలవబడిచేతులెత్తి ఓభా
 గ్యశాలీఆభగవంతుడునీపుణ్యశ్రవ్యపుగాజులుచల్లగాడంచవలెననిన్నిగణించేవా
 నిపాగాస్థిరముగావుండవలెననిఅనేకవిధములగాటీవించడమునకుమొదలుపెట్టినది
 మరిన్ని పీడలాగునపట్టుకునితానువొకబీదభకీరుముండననిన్నికన్నకుమార్తెగర్భిణి
 గానుండి నెలలునిండినొప్పులుపడుతూఉన్నదనిన్ని అక్కడదీపముపెట్టడమునకు
 సయితమూ ఏగా మురుకై నాఆదరువులేకుండానున్నప్పుడు ఇకఅన్నోదకము
 లుకున్నదాయాలకుమంత్రసానులకున్నగానివ్రాసవమైతేపురిటానికికారమునకుపి
 ప్పలికిగానిఎక్కడనుంచి తేనుఇదివరకు రెండురోజులునుంచి ఆకలిచేతదప్పిచేతమ
 లమలమాడుతూపడియున్నాననిన్నిఓతల్లినీవువీమైనాధర్మముచేస్తేఅందుకుఆధా
 రమైయ్యంటున్నదనిన్ని మనవిచేసినందున రాచకుమార్తెకనికరించి నాలుగుగొ
 ట్టెలుయింతమాంసముచిటికెనవేలు ఉంగరముయిచ్చి అదిఅమ్మివేసిదానికిమ్మతు
 తెచ్చుకుని నివృత్తముగా కాలక్షేపము సేయవలసినదనిన్ని ఈయిల్లు నీదిగా ఆ
 లోచించి అప్పుడప్పుడు వస్తూ వుండవలసినదని కూడఅన్నదిదానికిమనస్సులో

ఉన్న కోరిక ఆనవాలుతో కూడా లభించినందున సంతోషముతో దీనిని ముద్దు
 పెట్టుకొంటూ ఆదితను వదలి, గుమ్మములోనే కొట్టెలు మాంసము పొరవేసి
 ఉంగరము పిడికీటలో పట్టుకొని రాచకొమా దైజాడ తన చేయిచిక్కిన దనుకుని
 సంతోషించుచు భగవంతుడు ఆ ఆపదలోనుంచి తేచ్చడమునకు ఆలోచించినం
 దున ఆయింటియజమానుడు మంచిసిపాయి అరబ్బిగుట్టమెక్కి బల్లముచేతపట్టు
 కొని వొకలేడిని వేటాడిగట్టుమునుద కట్టుకొనివచ్చినాడు తనదేనిడి తలుపుతా
 శము విరగకొట్టియుండడమున్ను తలుపుతీసి యుండడమున్ను ఆదొంగముండల
 లోపలినుంచి రావడమున్ను చూచి కోపముచేత దానిశిగవొకచేతితో పట్టుకొ
 ని ఈడుచుకుంటూ లోపలికివచ్చి దాని రెండుకాళ్లకు త్తాళ్లుకట్టి వొకచెట్టుకు తల
 క్రిందుగా వేలాడతీసినందున గిజగిజగింబుకొని తతణమేచచ్చిపోయినది ఆసిపా
 యీనిచూచి గుండెలుకొట్టుకోవడ మునకున్న ప్రాణాలు ఎగిరిపోవడ మునకు
 న్ను ఆరంభమైనందున ఆస్నేహితుడు మాస్థిజీచూచి భయములేదని ధైర్యముచె
 ప్పివీడితలుపుతీసి ఉంచడముమిక్కిలి బుద్ధితక్కువవనియని అన్నాడు అందుపై
 నిరాచకుమాతే చిరినవ్వనవ్వి ఈరాచకొమారుడు ఇదితనగులాముతాలూ
 కులోగిలియని తన్నుతీసుకొనివచ్చి సమాధానపరిచినాడనిచెప్పి తే ఆయిల్లుగల
 వాడు ఆయనచెప్పినమాటనిజమునమ్మస్తప్రజలు రాజులయొక్కనవుకరులు అనిన్ని
 వారియొక్క అనుగ్రహఆశీర్వాచనములవల్లనే అందరున్న సురక్షించబడినిలి
 చియుంటున్నారనిన్ని తానుసొమ్ము ఇచ్చి కొనకుండా ఉన్నతమనవుకరును గాని
 రహస్యము దాచడముబుద్ధివిశేషమనిన్ని మీఉభయులున్న ఈబీదవానియందు
 కటాక్షించి ఇంటిలోవిజయించుటతనకుఇహపరిసాధనమైయున్నందునఎనిధము
 గానున్న గడ్డివుమకకై నాలోపములేకుండానున్న నేనుసొమ్ముకున్న ప్రాణ
 మునకున్న లక్ష్మ్యపెట్టకుండానున్న తనవిషయమై సంచరిస్తానుగనుక మీచిత్త
 మువచ్చినట్లు సుఖించవలసినదనిన్ని ఆచచ్చినముండ సురక్షితముగా పైకివెళ్లిన
 ఎడల మీకుఆపదసంభవించుననిన్ని ఇకనుమీకబురు దేవతులకు సహితము తెలియ
 దుగనక రాజుకు తెలియడము మరియొక్కడిమాటలనిన్ని మొదలైన చాలాసంగ
 తులుచెప్పినందున మనస్సు స్థిమితమైనది అందుపైనినేను సేహాచాను నీవుమంచి
 గట్టివాడవు ఇందుకు ప్రత్యుపకారము మావల్లనున్న ఐనప్పుడు అందరికీతెలు
 మున్నదనిచెప్పి నీపేరువీమని అడిగితే తనపేరు (బహజాదుఖా) అని అన్నాడు
 తుదకు ఆరుమాసములవర్యంతము మాకు కావలసిన సదుపాయములన్నిన్ని అత
 డు మనస్ఫూర్తిగాజరిగించినందున మహానుభముగాజరిగినది తరువాత వొకరో

జీననాకు గ్వదేశము తలిదండ్రుల జ్ఞాపకమువచ్చినందున మిక్కిలి పెచాళము
 గాకూర్చుంటే నాముఖము వొకలాగుననుండడము చూచి (బహుజాదుఖా) ఎ
 దుటకేవచ్చినిలువబడి చేతులతోడించుకొని ఈలాగుమువల్ల ఏలినవారి చరణసేవ
 లో ఏమయినా లోపముజరిగివున్నట్టు విశదపడ్డయెడల అదియేమిటో అజ్ఞాపించ
 వలసినదని మనివిచేసినాడు అందుపైనినేను దేవుడుసాక్షి యిదిఎమిమాట తల్లి
 గభావాసమందు ఉన్నప్పుడు పిల్ల పెరిగినట్టుగామేము మీఇంటిలో సంరక్షింప
 బడ్డాము లేకపోతే మేముచేసినపనివల్ల ఇక్కడనంతా మాకు విరోధులే వొక
 తుణమయినా నిమ్మళించుమని చెప్పేవారు ఇక్కడమాకుమరియేవరున్నారు భగ
 వంతుడు నీకుసంతోషమే కలగజేయవలెను బహుపెద్దమనుష్యుడవనిఅంటేఇక్క
 డనుంచిమరిఎక్కడికై నావెళ్లడమందు కోరికకలిగియన్నయెడల సురక్షితముగా
 తీసుకొనివెళ్లి దిగపెడుతానని కూడాఅన్నాడు అపిమ్మట ఈఫకీరు తనస్వస్థలా
 నకుతీసుకొనివెళ్లి తేతలితండ్రులనుమాస్తానానువ ఈగతిపట్టగానేభగవంతులకు తే
 లియవలెనువారు ఏమయినారోనేనుదేశభ్రష్టుడనై నకోరిక ఏవో అదిసవకూడి
 నందునఇకను వారిపాదములుముద్దుపెట్టుకోవడమున్న న్యాయమయియుంటు
 న్నదితానుచనిపోయినదిన్ని బ్రతికియున్నదిన్ని వారికితెలియనందున వారివన
 స్సు ఎంతతొందరపడుతూఉన్నదోఅనిఅంటే ఆశూరుడు శుభస్య సీఘ్రముగా
 బైలుదేరుండనిచెప్పిరోజుకు మారుక్రొసులుపడిచేతురికగుట్టమునానిమిత్తమున్న
 రెక్కలుకత్తిరించనిలాటిజలుదై నటువంటిన్ని సాధై నటువంటిన్నివొక అడగు
 ట్టమురాచకొమాతేనిమిత్తమున్నతీసుకొనివచ్చివాటపైనిమమ్మును ఎక్కించి
 తానుఆయుధ స్తుడై తనగుట్టముమీదకూచుకొండినేను ముందునడుస్తూఉంటాను
 మీరువెనకఅవతలతోసుకొనిరండనిబైలుదేరినాడు ఊరుబైలగుమ్మముదగ్గరకు వ
 త్తున్నే వొక్కకేకవేసిగొడ్డలితోచానితాళమువిరగకొట్టిపహారావాండను తిరిగి
 వెళ్లగొట్టి (బహుజా? ౧౫) రాచకొమాతేనున్న ఆబెడవరించిన ఫారసీదేశపు
 రాచకొమారుణ్ణిన్ని బాహుముగాతీసుకొనివెళ్లుతూఉన్నాడుగనక మనుష్యు
 డైనపశుమందువచ్చి అచిన్నదాన్ని వదిలించుకోవలసినదనిన్ని లేకుంటే వోరు
 మూసుకొనియింటిలో కూచుండుమనిన్ని నీఖామందుతోచెప్పునుఅన్నాడు
 ఈసంగతిరాజుకు తెలియగానే మంత్రికిన్ని సరదారుకున్న అముగ్గరినిన్ని పట్టి
 కట్టిగానిలేదావాండనుచంపితలలుగానిహుజూరుకుతీసుకొనిరావలసినదని అజ్ఞా
 పిస్తేవొకగడియలయ్యేటప్పటికిఘామి అకాశముధూళిరేగలాగునవిస్తారపుజన
 ముకూచుకొనివచ్చి నారుఅప్పుడుబహుజాదుఖా)మాఇద్దరినిన్నివొక మడుము

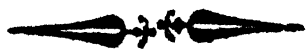
బోనిల వ బెట్టతాన గుట్టమునువులిలాగునదాటించుకొంటూ కేకలు వేస్తూ అనేకు
 లో జొరబడి అబద్ధరు సరదారులయొక్క బుట్టలుకొట్టేవరకు నేవ్వస్యగాత్రస్య
 కిది ప్రధానమన్న సామితిగానే నేనంతా యతాయతములై పోయినది అటు
 మేరాజుమరికొంతజనములుకూడకొనివచ్చినాడుగాన యుద్ధమునేయలేకపా
 రిపోయినాడు జయంపజయములు యీశ్వరాధీనమయియున్నవి అలాగే కాక
 పోతేవేలకొద్దిమనుష్యులువొక్కనిచేకించుకలొంగిపోతారు ఇటువంటిపనిరు
 న్నుమువల్లనైనా ఐయుండలేదు అప్పిట్టబహజాదుఖాతిరిగి మా యొద్దకువచ్చి
 మా ఉభయలనున్న తీసుకొనిజేయలుచేరినాడు ప్రయాణమనుకూలముగాజరిగినం
 దునకొంచముకాలములోనేమాదేశముయొక్కసరిహద్దుకువెళ్లి ప్రవేశించి ఈభ
 కీరుత్పత్రియైన రాజుపేరమేముక్షేమముగావచ్చినామని అజీత్రా సీరవానాచే
 సినాను అదివారుచిత్తగించినంతోపించిభగవత్ప్రసాదేనవాడినచేలమీద వషణ
 ముకురిసేతెమ్మ తేరినట్టునంతోషముచేత నుప్పొంగిపన్న పెద్దలందరినినీ వెంటబె
 ట్టుకొని ఈదీననితోఎదురుసన్నాహమునిమిత్తముబైలుచేరివచ్చి ఏటిఅవతలవా
 డుననిలవబడివడవలసిమిత్తముఉద్దారునకు అజ్ఞాపించినారుయింతలోనేను ఇవత
 లవొడ్డునుంచిఆస్థితీచూచిపాదములనుత్వరగాముద్దుబెట్టుకోవలెననే కోరికచేత
 గుట్టమునునీటిలోకదాటించిఈచించుకొంటూహుజారుకువచ్చినందున మిక్కిలి
 ప్రేమచాత నన్ను కౌగలించుకొన్నారు ఐతేఅకస్మాత్తుగావొక ఆపదఅడ్డపడ్డది
 ఏమంటేరాచకుమాతే సనారినైనగుట్టము నాగుట్టమునకుతల్లికావడముచేత
 నోలేకదానిజాతిగుణముచేతనో నాగుట్టముచాటడముచూచి అనిన్నివెనకనేనీటి
 లోధుమికి ఈదడముమొదలుపెట్టినది అబిడతోందరవడి కల్లెములాగితే అదిమ
 హామెత్తనినాలుకకలదై నందున వెనకకుతిరగబడి తేరాచకుమాతేబుడకలుపె
 డుతూఅందులోమునిగిపోయినది కిరిగి అబిడయొక్క గుట్టముయొక్క జాడయొ
 క్కడనున్న కనపడలేదు బహజా దుఖాతాస్థితీచూచి అబిడకు సహాయమునిమి
 త్తముతనగుట్టముతోకూడాఅందులోపడ్డాడు అతడున్న ఆసుడిలో నేచిక్కబడి
 తిరిగిపైకిరాలేక చాలాసేపుకాళ్లుచేతులుకొట్టుకొనిమరిఈదలేకమునగిపోయినా
 ముమాతండ్రి ఈఆపత్సంభవముచూచి పెద్దవలలుతెప్పించివేయించివెతికించినా
 ముజూలరులు ఈబుడకలుపెట్టిఅడుగుమట్టిసహితముపైకితీసుకొనివచ్చినారుగా
 ని అబద్ధరున్నచోరకలేదు ఓభకీరులారా ఈఆపదలాపడినేనువెర్రివాడనై పో
 యితిరిగిభకీరునై ఈపాపపుకండ్లతో అదిన్నిచూచినాను ఇదిన్ని చూచినాననిన్ని
 అబిడయొక్కడనైనా నూయమయిపోయినారేక భనిపోయినా ఇంతదుఃఖములేక

బోవునన్ని అంటూతిరుగుతూ ఉండేవాడనుచిరిగి ఖేర తేరలుగాదుఃఖమువచ్చినప్పు
డెల్లావెతక దానకు బైలు వెళ్లుతున్నామల్లిశాంతపదుతున్నా ఉండేవాడను గాని
తువకు ఆయెట్లో మునిగిపోవడానకై నాతాను చనిపోయితన ప్రయరాలినికలు
సుకోవడమునకై నా నిశ్చయించినాను వొకరోజునరాత్రి ఆయెట్లోపడిమునిగి
పోవడమునకు గొంతుక బంటసీటిలోకివెళ్లి ముందు అడుగుబెట్టి మునిగిపోదునా
అని అనుకొనేసరికి మీఇద్దరికిన్ని ధైర్యముచెప్పిన ఆ (మహాపురుషుడే) వచ్చినా
చెయ్యిపట్టుకొని రాచకుమారతెయ్యన్న బహుజాదుఖా నున్న బ్రతికే యు
న్నారనిస్సి భగవదను గ్రహమువల్ల వొకనాటికి కాకపోతే వరివొకనాటికై నా
వారునీతో కలుసుకొంటారనిస్సి నీవలెనే ఆపదనుపొందిన ఇద్దరుభక్తులు (రూప్
దేశ) మునకువెళ్లియున్నారు గనక వారినికలుసుకొంటే మీమీకోరికలు ఈదేరు
తున్నవనిస్సి నెలవిచ్చినందుననేనున్న మీదివ్యసమ్ముఖములోకివచ్చి ప్రవేశించి
నాను ఈవిధం యాత్రా పరునియొక్క అవస్థ ఇదిఅని మనివిచేసినాడు.

మూ డో ఘ కీ రు క థ

ము గి సె ను.

నా లు గో ఘ కీ రు క థ.

నాలుగోఘకీరు వీడుస్తూమొదలుకొనలేనటువంటి తనచరిత్రమువినడవందు
ఈషత్తుతమరిటుధ్యానమునుంచి తాను తవాయిబడి ఇక్కడికికొట్టుకొనివచ్చిన
విధము యావత్తున్న చెప్పతానుగనక చిత్తగించుండని చెప్పడమునకు నుపక్ర
మించినాడు ఓభగవద్భక్తులారా ఆపదనుపొందియున్న ఈభక్తులైన ననేను చినా
దేశపురాజకుమార స ముద్దుమరిపెమలచేత పెరిగినానుగాని ఎల్లప్పుడున్న
ఈవిధముగానే జరుగుతున్నదనేతాత్పర్యము చేత ప్రపంచముయొక్కనుంచిచె
డ్డలువీమిన్ని అక్కరలేకుండా ఉండేవాడను ఈలాగునమిక్కిలి నిర్విచారముగా
ఉండగా ప్రభువైనమాతండ్రిగారు కాలముచేసినారు ప్రాణము పోయ్యేటప్పు
డు ఆయనతమ్ముడైన మాపినతండ్రిని పిలిపించి అతనితోతాను నమస్తమైనధన
మున్ను దేశమున్ను వదిలివెళ్లిపోతున్నానుగనక నీవుపెత్తనమునహించి ఈచిన్న
వాడు పెద్దవాడై బుద్ధితెచ్చుకొని ఇల్లు తిప్పకొనేపాటి వాడయ్యే వర్యంతము
నీవు ఈరాజ్యపరిపాలచేసి తరువాత ఇతనికి వొప్పగించవలసినదని (రోషన్

తత్తతస్య సేరుగల సేకుమా తేనాను ఇతనికేవివాహము సేయవలసినదనిన్ని ఇందు
 వల్ల రాజాంగముయొక్క అధికారము విచ్ఛిన్నమైకాకుండా మనకుటుంబము లోనే
 నిల్చి యంటున్నదనిన్ని చెప్పి స్వగౌరవమునకు అపహ్నము మాపినతండ్రినన్న
 అంతఃపురములో పెద్దవాడయ్యే పర్యంతము ఉండవలసినదని ఆజ్ఞాపించినందున
 తదునాల్గు సంవత్సరముల పర్యంతము రాణీలయొద్ద దాసీలయొద్ద సంరక్షింపబ
 దుభూ అడుతూ గెంతుతూ పినతండ్రికమాతేనాను తనకుచేస్తారన్న కబురువిని
 నంతోపిస్తూనిచ్చింతగానుండేవాడనుమరిన్ని మనస్సులో ఇక కొంచమ. రోజులలో
 వే రాజ్యభారముచేయి చిక్కుతున్నదనిన్ని వివాహమవుతున్నదనిన్ని కూడా ఆ
 మకొనేవాడను చనిపోయినమాతండ్రి గారిదగ్గర తరిబియ్యతై నటువంటిన్ని బహు
 బుద్ధియోగ్యతలు కలిగినటువంటి (ముచారకు) అనేకీరుగల వాకమనుష్యునియొ
 ద్దకు సేనులయచుగావెల్లి కూర్చుంటూనుంటే అతడున్న నన్ను మిక్కిలప్రేమ
 చేతచూస్తూ అదేతరహాగా ఉంటూ నుండేవాడు వాకరోజున నిర్దేశముగా
 వాకదాసీముండనన్ను పూని అయిదువేళ్లు అంటుకొనేలాగన వెంపకాయ కొ
 ట్టినందున సేను ఏడుస్తూ ముచారకువద్దకి వెల్లి తేఅతడునన్ను ఎత్తుకొనికొగలిం
 చుకొని కండ్ల నీళ్లుతుడిచి పదండి మిమ్మును రాజునొద్దకు తీసుకొని వెళ్లుతాను
 ఆయనమిమ్మునుచూచి అనుగ్రహించి లాయభువిచారించిన్ని మిస్థితిమీకు ఇచ్చి
 వేస్తాడని అప్పుడే పినతండ్రియొద్దకు తీసుకొనివెల్లి నాడు ఆయన దబాకరులో
 మిక్కిలప్రేమతో ఏమిఈలాగువిచారముగా ఉన్నావనిన్ని యిక్కడికి ఎందుకు
 వచ్చినావనిన్ని నన్ను అడిగితే ఈయన వాకమనివిచేయడమునకు వచ్చినాడనిము
 చారకు జవాబుచెప్పినాడు అదివింటున్న మాపినతండ్రి ఈఅబ్బాయికి వివాహ
 ముచేసి మరిరాజ్యము వాప్సగిస్తానని తనంతటతానే అన్నందున ముచారకుకు
 భమసిఅన్నాడు ఆతడుమే జ్యోతిషుకులును సిద్ధాంతులను ఎదుటికిపిలిపించి ఈ
 సంవత్సరము ఏనెలలోఏరోజున ఏవేళప్పుడు మంచిముహూర్తమో చెప్పి తేవివా
 హప్రయత్నముచేస్తానని ప్రేమమాత్రముఅన్నందున వారు ఆసరసముగ్రహిం
 చి వేళ్లునుడిచిలెక్కపెట్టి ఈసంవత్సరము యావత్తున్న బాగా నుండనందున
 ఏమూసములోను మంచిముహూర్తము కుదరలేదనిన్ని ముందు సంవత్సరములో
 చాగా నున్నదనిన్ని వనవిచేసినారు అందుపైని రాజు ఏలాగైనా ఈసంవత్సర
 ముజరిగిపోతే ముందుదేశముయ వత్తున్న ఆలాగేవాప్సగిస్తాను గనక ఇతన్ని
 జనానా లోగిటిలోకితీసుకొనివెల్లి వాప్సగించి చదువుకొంటూ వ్రాసుకొంటూ
 ఉండేలాగున చేయవలసినదని సెలవిచ్చినందున అతడు సలాముచేసి బైలుదేరి

ఆత్మకారముజాగ్రత్తపెట్టినాడుతరవాతమరి రెండుమూడురోజులకునేనుమధ్య
 రకుదగ్గరకువెళ్లి తే నన్నుచూస్తూన్నే ఏడుపు మొదలుపెట్టి నందున నేను ఆత్మ
 ర్థపడియేమి తాతా అంతాడేమిమా అని అడిగితాను నన్ను ప్రాణకుల్లము
 గా ఆలోచించుకొనే ఆయనమిమ్మున అనాడు ఆదుమాగునివద్దకు తీసుకొ
 నివెళ్లి నప్పుడు మంత్రిమొదలైన సభికులంతా చూచి సంతోషించి ఎంతవేగము
 పెద్దవాడై రాజాధికారమువహింతురు ఎప్పుడుతమయొక్క ప్రవీణతకనుక్కొం
 దురు అని భగవత్సాధకన చేసినందున ఈవాత ఆవిశ్వాసహీనునికే తెలిసి
 గుండెలుకొట్టుకొంటూనన్న ఏకాంతానకుపిలిచి రాజుకుమారుణ్ణి ఏమాం
 చేతనైనాచంపివేసి అతనిబాధతన ప్రాణానకు లేకుండాచేసి సుఖపెట్ట వలసిన
 దని అన్నాడనిన్ని అదిమొదలుకొని మీపినతండ్రియేనీకు ప్రాణత్రువుడై యున్న
 ట్టుతాను తెలుసుకొని ఊపిరిలేకుండా నున్నాననిన్ని అన్నాడు ఆదుర్వాత
 వియున్నే నేను కొట్టకుండానే చచ్చిపోయిన వాడిలాగున ప్రాణభయముచేత
 అతని పాదములమీదపడ్డి నాకురాజ్యము లేకపోతే పాయను ప్రాణమునిలిచి
 యుండేలాగున చేయవలసినదని అన్నాను ఆఉపకారిఅప్పుడు నాతల ఎత్తిగుండె
 లుమీదఉంచుకొని వొకఆలోచననాకు పొడగడుతూఉన్నది అదిసమకూడినయెడ
 లమనకేమిన్ని భయములేదు ప్రాణముఉంటే సమస్తమున్న కలదనిన్ని అందువ
 ల్లమీ ప్రాణము నిలిచియుంటున్నది రాజ్యముయావత్తున్న కూడా దొరుకుతు
 న్నది అనిన్ని ధైర్యముచెప్పినాడు అందుపైని అది ఏమిటని నేను అడిగితే
 మీతండ్రిగారు జీవించియున్నప్పుడు (జిన్నీ అనగా) మలికేసాదఖుఅనే పేరుగల
 గంధర్వరాజుతో చాలాన్నేహముచేసి యున్నందున ఆయనవొకటితక్కువసల
 భై యంత్రపు కోతులుఇచ్చి యన్నాడనిన్ని ఆవొక్కట్లన్నీకూడాభర్తయైలేఆడి
 నదిఆటాపాడిందిపాటఅవునుగానిఇంతలోమీతండ్రి గారుకాలముచేసినారనిన్ని
 ఇప్పుడుయేలాగ్గునై నా మిమ్మును నేనుఅక్కడికితీసుకొనివెళ్లి తే ఆయనఅదికూ
 డాలనుగ్రహించినయెడల సకలకార్యవిగ్విజయ వపుతున్నదని చెప్పినందున ఓ
 యినాయనా ఇప్పుడు నా ప్రాణానకు నీవేయధికారివి ఏదిమంచియిగోస్తేఅది
 చేయమనిఅంటే మరియేభయములేదనిచెప్పి అక్కడికికావలసిన చిత్రమైనవస్తు
 సామాగ్రియావత్తున్న బాజారుకు వెళ్లికొని రెంహోరోజున(౧) అబూజహేక్

(౧) అబూజహేక్ అనేవాడు మహమదుపినతండ్రి తురకలమతము అవలంబించ
 వేడు అతని చంపివేయడానకు పయనముచేసిరి.

ఈమారుగా ఉన్న అవస్థకేమాలిననాపినతండ్రి యెద్దకు నన్ను తీసుకొనివెళ్లి ఈచిన్న
 వాణ్ణి కా జేయడమునకు. వొక ఆలోచనచేసినాను నెలవై తే వనిటజేస్తానని
 అన్నాడు అయితే గుఱు నంతోపించి చెప్పుమంశే ఇతణ్ణి ఇక్కడచంపివే
 సేయడం మీకు అన్ని విధములనున్న అవకాశ సంభవిస్తున్నదని వొకవేళనే
 నుఅడవులలోకితీసుకొనివెళ్లి అక్కడ ఆటనిచేత్తే ఎవరికన్న తెలియదని ముబార
 కు తెలియచేసినందున వినినభము అలాగు చేయవలసినదని ఇందుకుబదిలీగానీకు
 చాలా ఉపకారము సేయనై యున్నానని అన్నాడు అపిమ్మట ముబారకు మనస్సు
 స్థిమితపడి ఆతోపావ స్తువులుపట్టుకొనినన్ను కూడా తీసుకొని అధర్రాత్రివేళ
 పట్టణములోనుంచి ఉత్తరదిక్కుకు బైలుదేరినాడు వొక నెలవట్టుకున్న కాలున
 డకనువెళ్లినాము వొకరోజున రాత్రివెళ్లుతూ ఉండగా ముబారకు దై వసహాయ
 మువల్ల మనముకోరినస్థలమునకువచ్చి ప్ర వేశించినామని అన్నాడు అచి నేనువిని
 వీముటితాతా అంటున్నావంటే మీకు గంధర్వ సేనకనపడలేదా అని అన్నందున నీకు
 మించమరిఎవరున్న కనిపించలేదని అన్నాను అంతట ముబారకు వొకడబ్బిలో
 నుంచి కొంచముకాటుకతీసినా రెండుకన్లుకుతగిలించినందున ఆక్షణమే ఆదండు
 మధేరాలున్న కనపడ్డవి ఆజనులంతా చక్కనివాండ్లు అనుకూలముగా ముస్తా
 బై యున్నారు వారు ముబారకును చూచిపోలిచిన్నే హారీతిగా అతణ్ణి కొగలించు
 కొంటున్నామర్యాదచేస్తూన్నా తీసుకొనివెళ్లి రాజుగారి థేరాదగ్గర ప్ర వేశపెట్టి
 నారు ఎమటికీ వెళ్లిచూస్తే క్రమముచూపునదీపములు వెలిగించియున్నవి రెండు
 వైపులనుతరహాతరహాగలిగినటువంటికురిచీపీటలు వేసియున్నవి పండితులున్నా
 స్త్రీలున్నా ఫకీరులున్నా అమీరులున్నా వజీరులున్నా (అ) అమీరుబకిషీలున్నా
 తివానులు మొదలైన హోదాదారులున్నా వాటేపైనికూచున్నారూ చోపుదారుల
 నశీబులు మొదలైనవాండ్లు ఆయాపనులలో చేతులుకట్టుకొని చుట్టున్న నిలువబడి
 యున్నారు అధ్యయందురత్న ఖచితమైనవొకసంహాసనముఉన్నది అందుపైనిను
 వి.కేసాదకుచుట్టూ ముఖ్యములతోతాపడముచేసినకీరీటము ధరియించి ఆనసలం
 దుమీదుచాలీసునచేరబడిమిక్కిలివై భవముతో కూచుండియున్నాడు నేనుదగ్గి
 రకువెళ్లి సలాముచేస్తే కూచుండుమని నెలవిచ్చినాడు తరువాత భోజనముకూ
 డాలియినది అపిమ్మట ముబారకువైపుతిరిగినాస్థితి అడిగితే ఇప్పుడు ఈయనితం
 డ్రిస్థానమందుపినతండ్రి రాజ్యముచేస్తూ ఇతనికి ప్రాణశత్రువై యున్నందున ఈ
 దిక్కుమాలినవాణ్ణి ఎత్తుకొనిపారిపోయి తమసన్నిధికి తీసుకొనివచ్చినాననిన్ని
 ఈయనకుతమకన్న వేరే ప్రా పకములేదుగనకతండ్రియందుఃఖలిగియుండెదయ

తున్నదిగా ఈయనయందు అనుగ్రహించి తరింపజేసిన కృతార్థము
 యజ్ఞలనలభింపజేసి భరికపడినందువల్ల ఈయనహక్కు తిరిగిసిద్ధింపునందునిన్ని ఇవిమొ
 వలె ననుగతులుమనివిచేసినందునమలి కేసాదకుకొంచెము ఆలోచించినిజము ఈ
 చిన్నవానితండ్రిమావిషయమైజరిగించిన ఉపచారముయొక్కానున్న భారము
 మాయందు చాలాకలిగియున్నదిగనకనున్న ఇతడుపదభ్రష్టుడై ప్రాణసంరక్షణ
 నిమిత్తముమాశరణువొచ్చినాడుగనకనున్న మాశక్తి మట్టుకు లోపములేకుండా
 ఇతనివిషయమైనహయముచేస్తాము అయితేఇతనివల్ల అయ్యేయెడలమాకువో
 కపనియత్తముగాచేసినపరిచెట్టయితే ఇతనివిషయమైవిశేషముగాజరిగించడ
 మేకాకుండా ఏదికోరితేఅదిఅయ్యేటట్టువరమిస్తామనికూడాఅన్నారు అదివింటు
 న్న నేను తమ ఆజ్ఞకండ్లనదుకొని శిరసావహించి అదేనాకుఇహపరములాగున
 నాలోచించిజరిగిస్తానుగనక ఆపనివీమిటోనెలవివ్వవలసినదనిమనివిచేస్తే ఇంకా
 నీవుబాలుడవైనందున మాటిమాటికిన్ని చెప్పతాము ఇందులోఏమైనా అక్రమ
 ముచేసేయెడలనీకుపుష్కలముసంభవిస్తున్నదిసుమీయనిఅన్నందునఅలాగునసం
 తమాత్రముచేయననిఅన్నాను అదివినివలికేసాదకునన్న దగ్గిరకుపిలిచితనచేద
 స్త్రములోనుంచి వొకకాగితముతీసి అందుపైనివ్రాసియున్నచిత్తరువుమోస్త
 రు స్త్రీవిక్కడికైనావెళ్లి వెతికితననిమిత్తముతీసుకొనిరావలసినదనిన్ని దానికా
 డకనుక్కొని ఎదుటికేవెళ్లినప్పుడునేనుచాలాఅడిగినాననిముందుగా చెప్పవలసిన
 దనిన్ని ఇందులోనీవుఏలాగుననడిస్తే ఆలాగునఅనుభవిస్తావనిన్ని నెలవిచ్చినారు
 నేనుఆకాగితముపుచ్చకొనివిప్పిఅందులోవ్రాసియున్నతప్పీరుచూడగానే నాకు
 మూర్ఛరావడమారంభించినది అయితేభయముచేత సమాళించుకొని ఆయన
 యొద్ద నెలపుపుచ్చకొనిముచారకునుకూడావెంటతీసుకొని అడవిదారిపడిగ్రామ
 గ్రామమున్ను పల్లెపల్లెయున్న పట్టణము పట్టణమున్ను దేశము దేశమున్ను తిరు
 గుతూప్రతివారినిద మొక్కపేరు ఆనవాలు అడగడముమొదలుపెట్టినానుకా
 నినేనుయెరుగుదుననిన్ని లేదావినియైనాఉన్నావనిన్ని చెప్పేవారుఎవరున్న కన
 పడలేదుఏడుసంవత్సరములమట్టుకు ఈతొందరాయాసముపడుతూ తుదకు వా
 కపూరిలోప్రవేశించినాను అదిమిక్కిలీగొప్పలోగిళ్లుగలదిన్ని ప్రజాసమృద్ధిగల
 దినిన్నిఅయియున్నదిగానిఅక్కడప్రతిమనుష్యుడు అపత్తుచేత భగవన్నామము
 వలెనుపూజాపురస్కారములుచేస్తూఉన్నారమరిన్ని ఇంతలోఅందుడై నవా
 కహిందుస్తాన్ దేశపుభక్తులుభిక్షుమెత్తుకొంటూకనపడ్డాడు అయితేఎవ్వరున్న వా
 కగల్పనాకవళమెనాతనికేఇవ్వనందుననేనుఆశ్చర్యపడి అతనియందు కనకరం

చేయుటనుంచి వొక మొహరు టిసి అందుని చేతికి ఇచ్చినాను అది తప్పక కొని టి
 ర్చిస్తుడా దేవుడు నీకు మేలు సేయవలెను నీవు పరదేశి వికాబోలునని అన్నాడు అ
 వును యేడు సంవత్సరములనుంచి ఈత వాయిలో బడివొక పనినిమి త్తము తిరుగుతు
 నుగాని ఆజాడ ఇంకా దొరకలేదు ఈరోజున ఈవట్టణము లోకేవచ్చినానని అన్నా
 నుతరువాత అముసలివాడు నన్ను దీవిస్తూ వెళ్లిపోయినాడు నేనున్న కూడా నే తగు
 లుకొన్నాను ఊరిపై టవికాలమైన వొక దివ్యభవనము కనపడ్డది అతడు అందులోకి
 వెళ్లినాడు నేనున్న జోరబడిచూస్తే యెక్కడ పడితే అక్కడలో గిళ్లు పడిపోయి మర
 త్తుతు లేకుండా ఉన్నందున నేను మనస్సుతో ఈలోగిలి రాజులు ఉండడమునకు త
 గియున్నది యిదితయారై నప్పుడు ఎంతమనోహరముగా నుండునో ఇప్పుడు పా
 రైపోయినప్పటికిన్ని ఈవిధముగా నున్నది ఈలాగున ఎందుకై నదో తెలియదు ఈ
 గుడివాడు ఈ ఇలుపట్టవీలాగున ఉన్నాడని మనస్సులో అనుకొన్నాను అగుడ్డవాడు
 న్ను కట్టకంద అనుకుంటూ వెళ్లుతూ నుండగా ఆలోచనించి ఓబాబు క్షేమము
 కద్దా ఈరోజున ఏమి పెందలాడేవచ్చినావన్న గూట వొకటి వినపడ్డది అది అము
 సలివాడు వినిభగవంతుడు అనుగ్రహించినంగన ఒక పరదేశికి నాయందు దయవు
 ట్టినాను వొక మొహరు ఇచ్చినాడు చాలా రోజులనుంచి కడవునిండా మంచి భోజ
 నము లేకుండా ఉన్నందున మాంసమున్న మసాలానున్న నెయ్యిన్ని నూనెయు
 న్ను పిండిన్ని ఉప్పున్న కొన్నాను మరిన్ని నీనిమి త్తము కావలసియున్న వొక బట్టకూ
 డావుచ్చు కొన్నాను గనక అది చించి కుట్టింజు కొని తొడుక్కొని వంటచేస్తే భక్షిం
 చి అతని విషయమై ఆశీర్వాదింతా మనిన్ని అతనికోరిక ఏదో తెలియక పోయినప్పటి
 క్కీ భగవంతుడు అది గ్రహించే వాడు అయినందున నిరాధారులమై క మన
 యొక్క ప్రార్థన అంగీకరించి అది అతనికి ఫలింప చేస్తాడనిన్ని అన్నాడు నేను
 అతడు వస్తుపడియుంటూ ఉండము విని ఒక్క మా రేయిరవై మొహరులు ఇవ్వవ
 లెనని బుద్ధి పుట్టినదిగాని ఆమాట వస్తూవున్న వైపు పరకాయించి చూస్తే వొక స్త్రీ
 వీసమువానై నా భేదము లేకుండా ఆవతములో వ్రాసియున్న ప్రియురాలి వ
 లనేకన పడందున ఒక్క కేక వేసి పడిపోతేము బారకునున్న చంకనె త్తుకొనితూ
 చుండే వీసనకట్టుతో విసరడమునకు మొదలు పెట్టినాడు నాకు కొంచము తెలివిరా
 గానే అబిడవై పుమాస్తూ ఉంటిని అప్పుడు ముబారకునాతో మీ కేమి ఈలాగు మూ
 ఢా వచ్చినదని అడిగినాడు గాని అప్పటికిన్ని నోటిదో జవాబు చెప్ప లేకుండా నేయుం
 టిని ఇంతలో ఆ ప్రియురాలు ఓచిన్నవాడా దేవునికి జడియవలసినది పర స్త్రీయం
 దున్నట్టు నుంచకూడదు సిగ్గుబడియము అందరికీన్ని కావలసేయున్నదని చమత్కా

తమగా త్రసంగించినందుననేను ఆబిడయొక్క మర్యాదకున్న సౌందర్యమునకు
 న్ను మోహపడ్డానుముచారకునాపరామశక చాలావుచ్చకొన్నాడుగాని నామన
 స్సులోనున్న సంగతి అతని కేమి తెలుస్తున్నది తుదకు నాకు విధిలేక ఈయింటిగృహ
 స్థులెవరో వారు ఈ బీదవాడైన పరదేసియందు కటాక్షించితనవద్దకు పిలిచి ఉండడ
 మునకు జాగాయిచ్చిన యెడల వహిగొప్ప కార్యమని కేక వేసినంతలో ఆ అంధుడు
 దగ్గరికి పిలిచి మాటపోలిక పట్టినన్ను కొగలించుకొని ఆచిన్నది కూచుండియున్న
 ఇంటిలోకి నుకొని వెళ్లితే ఆబిడవొకమూల దాగున్నది అప్పుడు ఆముసలివాడు
 నాతో మీరు ఎందుకు ఎవరినిమి త్తము ఇల్లువాకలివదిలి పెట్టుకొని వాడరిగా తిరుగు
 తున్నారో ఆస్థితి చెప్పవలసినదని కోరినందున నేను మలికేసాదకు పేరున్న అక్క
 డిడనున్ను చెప్పకుండా ఈ విధముగా చేప్పడమునకు నుపక్రమించినాను తాను
 చీనామహాచీనారాజ్యములయొక్క రాజకుమారుణ్ణి యిదివరకున్న తనతండ్రి
 రాజైయున్నాడని వొకనాటికాలమందు వొకవలె కనికీలక్షలకొద్దిరూపాయీ
 లుచ్చి ఈపతముకొన్నందున అది చూడగా నెజ్జానమున్న సుఖమున్ను మరిచి
 పోయి ఖకీరు వేషము వేసుకొని అటువంటి స్త్రీనిమి త్తము ప్రపంచముయావత్తున్న
 గాలించగా ఇప్పుడిక్కడతన కోరికలబించినదనిన్ని అందుకునీ వెస్వతంత్రుడవై
 యున్నావనిన్ని అన్నాను అది వింటున్న ఆగుడ్డివాడు ఉసూరుమనినిట్టూపుకొని గు
 డించి ఓస్తే హితుడా తనకుమాతెను ఎవరై నావివాహమై ఆఫలము అనుభ
 వించడమునకు సాహించలేకుండానుండే ఆపదలో ఆబిడచిక్కుబడియున్నదని అది
 తే ఆవివరమేమిటో చెప్పుమని కోరినాను అప్పుడు అతడు తనస్థితి ఓరాజకుమారు
 డావినుమని ఈ విధముగా నుపక్రమించినాడు తాను ఈపాపిష్టిపట్టణములో కాపుర
 ముచేస్తూ ఉన్న వొకగొప్ప సంసారిని తనపూర్వు లు విశేష ప్రతిష్ఠగలవారున్ను గొ
 వ్వవంశస్థులున్ను అయియుండిరి భగవంతుడు ఈకుమాతెను తనకు అనుగ్రహించి
 నాడు పెద్దపడుచుకాగా నేదీనియొక్క మంచిన్ని సౌందర్యమున్ను మర్యాదయు
 న్ను ప్రకటనయైయున్న దేశములలోనున్న ఫలానాయుంటిలో ఇటువంటిచిన్న
 దికలిగియున్నదని ఆబిడరూపమునకు గంధర్వస్త్రీలు సహితము పరిగా కలజ్జిస్తూ
 నున్నప్పుడు మనుష్యులు అనగా యెంతవారనిన్ని వ్యాపించినది ఇది ఈపట్టణరాజ
 కుమారుడు విని దాన్ని చూడకుండానే మోహించి అన్నపానాదులు వదులుకొ
 ని బెంగపెట్టుకొని తలకుబటచుట్టుకొని పడియుండెను తుదకు ఇదిరాజకు తెలిసి
 తనతోటి కాంతముగా ఈసంగతి తెలియచేసినమాధానపరచినందున ఆదిపిల్లవు
 ట్టగానే ఎవరికైనా ఇచ్చి వివాహము సేయవలసియుంటున్నదనిన్ని యంతకన్నము

రియమకావలెను అలాగు రాజకుమారుని కయి స్తే రాజకుమారుడ నంతో పిస్తాడని
 న్ని అంతో చించి అందుకు నేను అంగీకరించి సెలవువుచ్చుకొన్నాను ఆరోజు మొద
 లుకొని ఉభయలమువివాహపు ప్రయత్నము మొదలు పెట్టి వాకరోజున మంచిము
 హూతము మందువిద్వాంసులున్న పురోహితులున్న ఇంకా పెద్దలున్న అంతా
 ప్రవేశించి మంగళనూత్రధారణము చేయించినందున అనుకూలముగా వివాహ
 మైనది పెండ్లికూతురును మహాగొప్ప సంభ్రమముతో అత్తవారియింటికి తీసుకొనివె
 ల్లిగ్గ హూప్రవేశము చేయించినారు తరువాత పెండ్లిక మారుడు ఆరాత్రి దానితో సం
 సర్గము సేయడముకు యత్న వడ్డప్పుడు ఆగదిలో వాకయేడుపుధ్వజపుట్టినది అం
 దువల్లచోకిదారులు భయపడి గదితలుపుతీసి ఈగందరగోళమేమిటో చూతామను
 కొనేవరకు అవిబహుగట్టిగా వేసియున్నవి వాక్కనిమిషములోనే ఆధ్వనినిన్నిత
 గ్గిపోయినదితలుపు వెట్టగించి తీసిచూస్తే పెండ్లికొడుకుతల తేగిపోయి క్రందపడి యు
 న్నది పెండ్లికూతురు నోటివెంట నురుగుకక్కుకొంటూ ఆరక్తములోపడి వా
 క్కుతేలియకుండాదొలుకతూడన్నది యీడపద్రవముచూచి అందరికిన్నిమతిపో
 యి ఇటువంటి సంతోషములూ ఈదుఃఖము సంభవించినదని రాజుకు కలు
 బురుతేలసినెత్తికొట్టుకొంటూవచ్చినాడు సమస్తమైనవారున్నకూడా పరిగెత్తు
 కొనివచ్చిపోగై నారుగాని యిది ఏమిటో కనుక్కోవడమునకు ఎవరి బుద్ధికి
 అసాధ్యమయినందున కడవరికిరాజు దుఃఖముచేత యీ పెండ్లికూతురుముండలు
 ట్టుకూడా సరికివేయవలసినదని ఆజ్ఞాపించినాడు ఈమాటరాజునోటివెంట బై
 లువల్లిన తక్షణమేతిరిగి అటువంటిగడబిడే మరివాకటి తటస్థమయినందున రా
 జుతనప్రాణమునకు జడిశి పారిపోయి దీన్ని తీసుకొని పొండనిచెప్పినాడు దా
 సీలు ఈవిన్నదాన్నినా ఇంటిలాదిగ బెట్టివేసినారు ఈస్థితిలోకమందరికి తేలసి
 విన్నపాండ్రంతా ఆశ్చర్యపడడమే కాకుండా రాజున్న ఈడారి కాపురుస్థలం
 దరున్న నాకు ప్రాణశత్రువులుకూడా అయినారు తరువాత దినవారములు
 మొదలైనకమకములునలుబదిరోజులుకాగానే రాజుసభికులతో ఇకముందుచే
 యుడదియేమనిసలహాచేస్తే అందరున్న మరేమిన్నిలేదుగానిపైకి ధైర్యముగా
 నున్న మనస్సు స్థిమితముగానున్న ఉండడమునకు ఆ పెండ్లికూతురునుదానితం
 ద్రనిచంపివేసి చాండ్రతాల్కు ఆస్తిసర్కారు దాఖలుచేసుకోవలసి యుంటు
 న్నదని చెప్పినందున ఈజ్ఞాపింపుకొనికొత్వాలువచ్చి నాయిల్లుచుట్టుకొని గు
 వ్వుములోవహారాకూడా ఉంచిలోపరజొరబడి ఆప్రకారము జరిగించడమున
 కయత్నపడ్డాడు ఇంతలోపైనుంచి రాజునవకము వాకటి గట్టిగాకురవడము

మొదటిసారి నందున వచ్చిన జనము యావత్తున్న నిలువలేక అటూ ఇటూ వచ్చి
 వకలై పారిపోయి తలవాచుకొన్నారు మరిన్ని రాజమందిరములో ఈవిధము
 గా అకస్మాత్తుగా భయంకరమయిన ధ్వని వొకటి వినవడి ఏమి కు చచ్చిపోయే
 కాలముపట్టినదా నీచాగుకావలసియుంటే ఆప్రియమరాలిజోలికిపోవద్దు అలాగు
 ఊరకుండకపోతే నీకుమారునికి జరిగినట్టుగానే నీకున్న జరుగతున్నదని వినవద్దని
 అందుకురాజుజడిసి వాండ్రతోలికియేవరున్న పోవద్దు వాళ్లనుయేమిన్ని అనవద్దు
 వాండ్రు యేమిచెప్పినా వినవద్దు ఆ యింటిలోపడి యుండనియండని ఆక్షణమే నెలి
 విచ్చినారు ఆరోజు మొదలుకొని తనకూతురికి పిశాచముపట్టినదనిదాన్ని వదలకొ
 ట్టడమునకు అనేకమంది భూతవైద్యులు మంత్రించి విభూతజల్లడమున్న తీరక
 ములివ్వడమున్న యంత్రములు వ్రాసి రక్షరేకులు కట్టడమున్న యింకా అనే
 కమైన తంత్రములు చేయడమున్న యీపట్టణ వాస్తవ్యులందరున్న ఆభయము
 చేత భగవన్నామస్తరణము చేయడమున్న మొదలుపెట్టినారుగాని ఆమూల
 మేమో యిదివరకు యెవరికిన్ని తెలియలేదు వొకపర్యాయము ఈచిన్నదాన్ని
 తో నీవుకండ్రతో ఏమైనాచూచినావా అని అడిగితే తనకేమిన్ని తెలియలేదుగాని
 మేము ఏకశయ్యాగతులమై ఉన్నప్పుడు తనపెనిమిటి తనతోసాంగత్యము కేయ
 డమునకు ప్రయత్నపడితే ఆ ఇంటినడికొప్పుబద్దలై రత్నఖచితమైన వొకసింహాస
 నముకనవడ్డది అందుపైనుంచి సౌందర్యవంతుడైన వొకచిన్నవాడు మహారా
 జులాగు ముస్తాబై కూచుండ్నాడు కూడా అనేకమందిమనుష్యులు వస్తూనే
 స్తూ ఉండగా ఆయింటిలోకివచ్చి రాజకుమారుణ్ణి చంపివేయడమునకు సిద్ధప
 డ్దాడు మరిన్ని అతడు నాయుద్దకువచ్చి యేమిప్రాణనాయకా ఇప్పుడు నాదగ్గి
 రనుంచి ఎక్కడికిపారిపోతావని కూడ అన్నాడు అతనిదివనుష్యరూపమువలె
 నేడున్నదిగాని పాదములుమాత్రము మేకకాళ్లవలెనున్నవి అంతటభయముచే
 త నాగుండెలుకొట్టుకొని మూచబోయినాను తిరిగినాకు జ్ఞానమేమిన్నీ లేనం
 దున యేలాగునతేలినదా నాకు తెలియలేదని చెప్పినది అదిమొదలుకొని మారెం
 డుప్రాణములున్న యీపాదుయింటిలో పడియున్నవిరాజుకోపముగానున్నం
 దున మాస్నేహితులంతా వేరైపోయినారు నేను యాచకసిమిత్తము బైలుదే
 రితే ఎవరున్న వొకగవ్వయైనా ఇవ్వరుసరేకదా విశేషించి దుకాణములున్న
 టకూడానిలువబడితే నివ్వరు ఈదాభాగ్యపుష్టి మానము కావుచేసుకోవడ
 ముగకు వంటిమిదికి ఇంతగుడ్డపేలికై నాలేదు కడుపునిండాలింటికి ఆధారమున్న
 లేదు ఈబ్రతుకుకన్న భావేమనా శ్రేష్టమైయుంటున్నదని భగవంతుడు మామి

ప్రతిపక్షమును అక్కడేగంపించినందున అన్నవస్త్రములకు సదుపాయమును
 ఈవస్త్రమునకే భూతము సోకకపోయినట్లుగానే చాసీకబదిలగా మీసేవనిమిత్ర
 ము వ్యాపించి బహుపుణ్యకార్యముగా ఆలోచింతును ఈవీనునియొక్కస్థితి ఇ
 విగతులగు ఈచిన్నదాన్ని గురించి నన్ను తొందరపెట్ట! దు ఆ ఆశవదులుకొండ
 నికూడా అనిగాదు అస్థితియావత్తు నేనుమిక్కిలి వినయమున్న బతిమాలడముకు
 న్నువీడవడమునకున్న మొదలు పెట్టివాను అదృష్టము ఏలాగుంటే ఆలాగవుతు
 న్నది తన్న మీకుమారునిగా ఆలోచించి నా ప్రాధాన అంగీకరించ వలసినదని
 మనివిచేసినానుగాని ఆముసలివాడు ఎంతమాత్రమున్ను జోష్యనందునసాయం
 కాలముకాగానే ఆయనవద్ద సెలవువుచ్చుకొని బసలోకిరాగానే ముబారకునన్ను
 ముంచి ఓ రాజకుమారుడా శుభమాతున్నది భగవంతుడుక్రియ కనపరచినాడు
 గనక ఈకష్టము వ్యధాముకాదని అన్నాడు ఆరాత్రియావత్తున్న ఆలోచన
 చేత ఆందోళనపడుతూ జరిపి తూపుతెల్లవారగానే బెల్లడేరి పెద్దబాజారు
 లోకివెళ్లి వంచిమంచితానులున్ను అంచులున్ను గోట్లున్ను వండ్లున్నుకొనిఆపె
 ద్దమనుష్యుని సన్నిధికివెళ్లి నాను ఆయనమిక్కిలి సంతోషించి ప్రతివారికిన్ని తన
 ప్రాణముకన్న ఎక్కువపదాధామేమిన్ని లేదుఅటువంటిదిన్నా ప్రాణసహితము
 తమకుపనికివస్తే నిలకత్త్యముగాయి స్తును మరిన్ని తనకుమాత్రేను యిప్పుడేమి
 ఆధీనముచేతును అయితే ఈపని డేయడమువల్ల మీ ప్రాణమునకు మోసమునం
 భవిస్తున్నదనిన్ని తనకు ఈఅపకీర్తి బ్రహ్మ ప్రళయముపర్యంతము నిలిచియుం
 టున్నదనిన్ని చెప్పినందున నేను యీవిషయమై యిదివరకు పడ్డశ్రమనుతుదకుల
 భించినదని పొందుతూఉన్న సంతోషమున్ను తెలియచేసి నా ప్రాణమిత్తము
 మీరువెనకాముందూ చూస్తూఉన్నారుగాని మోహమనే ఫిరంగిక త్తిసరుకుతగ
 లుండా బుజ్జకాచుకొనితన ప్రాణమును సంరక్షించుకోకపోవడము ఏమతము
 లోచెప్పియున్నదో మీరు న్యాయదృష్టిచేత ఆలోచించుండనిన్ని యిక యేదిట్లు
 కానీ అన్నిటికీ తయారుబడియే యున్నాను ప్రియురాలు కలగడముచేతనే ఆ
 యుధాధ్యము సంరక్షించబడుతున్నది లేకుంటే ఈక్షణమేచనిపోయి యను
 హ్నిధానమందు విమశకలో నిన్నుకొంగువట్టుకొని నిలువబెడుతానని అన్నా
 ను తుదకు సెలరోజులుపర్యంతమున్ను అవునుకాదుఅన్న ఆలోచనకందనేపోయి
 నాప్రతిరోజున్ను అతనివద్దకేనేనువెళ్లి అతనికిప్రియముగాయిచ్చకవు మాటలా
 డుతూ ఉండేవాడ్నియింతలో ఆఅంధునికి కాయలా సంభవించినందున ఆ
 దుకొలకు అతనిమూత్రమునొకసేసినొత్తోవట్టుకొని బెద్దనియొద్దకుతీసుకొనివె

శ్రీ అతడు తా నీయిచ్చిన క్రమముగా కషాయము పెట్టి పట్టెనున్న బభ్రువువంటి
 తొవ్వి నున్న ఉండేవాణ్ని వొకరోజుననాయందు అతడువయచేసి ఓచిన్నవాణ్ని
 నీవు బహుకింకరపట్టుపట్టి వదలకుండా నున్నావు గనక మంచిది తనకుమాత్రే
 తోసిస్థితిచెప్పితాను అదియేమంటున్నదో అని అన్నాడు ఓఫకీరులారా ఈసంతో
 షపాతాని నేను తొడుక్కొన్న బట్టలు పట్టకుండా వ్రుడేలాగున ఉబ్బింగి
 నలాముచేసి ఇప్పుడుతమరు నేను బ్రతికియుండడమునకు తగినసాధనము విచారించి
 చినారని తెలియచేసి సెలవువుచ్చుకొని బసలోకితిరిగి వచ్చినాను రాత్రిఅంతా
 ముబారకుతో ఈడోసేచెప్పతూవుంటని ఇకమరియెక్కడ నిద్ర అకలయెక్కడ
 ఉదయాననే తిరిగివెళ్లి సలాముచేయగానే అతడు తనకుమాత్రేను నీకుయిచ్చి
 చేసినాను భగవంతులుమీకు శుభముకల జేయవలెను ఐతే తానుజీవించియున్న
 తమట్టుకున్న తనసంతకణచేస్తూ ఇక్కడ నేవుండవలసినదని అన్నాడు మరికొం
 చురోజులకే ఆముసలివాడు కాలముచేసినందున ఆప్రియురాలికి ముబారకు
 డోలీకట్టించి బసయొద్దకు తీసుకొనివచ్చి యీచిన్నది కేవలముమలికే సాదకుజే
 గనక జాగ్రతముట్టుకోవద్దు ఈకష్టము యావత్తున్న చెడకొట్టవద్దని అంటే
 ను మలికేసాదకుజేగనక జాగ్రతముట్టుకోవద్దు కష్టముచెడకొట్టవద్దనిఅంటావు
 యిక్కడనెక్కడనున్నాడు యీచిన్నదాన్నిచూచి వోచియిండలేను యేమే
 తే అదికాని నేరమిస్తానని అన్నాను అందుపైని ముబారకుచికాకుపడి చిన్నతన
 ముచేయవద్దు ఆయన దూరముగానున్నాడని అనుకోవద్దుమొదటనే అన్నిసంగ
 తులున్న తెలియచేసియున్నాడు గనక నీవు క్రమముగా ఈచిన్నదాన్ని ఆయన
 యెదుటికితీసుకొనివేల్లి తే అతడున్న రాజులయియున్నందుననీకష్టము ఆలోచిం
 చినీకేఇచ్చి వేసునేమో అనిన్ని అందువల్ల అతనియొక్క స్నేహమున్న ఈచిన్న
 ద్వికూడా నీకుదక్కుతున్నదనిన్ని తెలియచేసినందున నేను అంగీకరించి ఊరకు
 న్నాను తరవాత రెండోగరావులు ఖరీదుచేసినవారియైతిరిగి మలికేసాదకుజే
 శమువై పువస్తుఉండగా మలికేసాదకుమానిమిత్తము ఎదురుగుండా కొంతజన
 మును వంపించినందున వచ్చి వమ్మునుకలుసుకొన్నారు మాకు అన్నివిధముల
 నున్న సంతోషముకలిగి యున్నప్పటికిన్ని రాత్రివగలు మాగాయనము
 మాత్రముతప్పలేదు తీరా ఆదగ్గిరకు వెళ్లేటప్పటికి వొకరోజునముబారకు నిద్ర
 బోతూవున్న సమయముకనుక్కుని నేను ఆప్రియురాలి పాదముమీదపడిదాని
 తో నీవిషయమై తానుమనస్సుపట్టలేకుండా నుండడమున్ను మలికేసాదకు వివ
 యమై భయముకలిగి యుండడమున్ను తెలియచేయడమే కాకుండా నీతకస్సీరు

చూచినది మొదలుకొనిన్ని ఆహారనిద్ర లులేకుండా తిరుగున్నాననిన్ని మొదలైన ఆ
 నేకశంఖములూ బామనివిచేసినందున ఆచిన్నదన్ని తనకునాయంబే తాత్పర్య
 ముకలిగియున్నదనిన్ని భగవంతుడు ముందువీమిజరిగిస్తాడో తెలియదనిన్ని జవా
 బుచెప్పినది ఇంతలో అకస్మాత్తుగా ముబారకుకు నిద్ర మిశుకువవచ్చి వీడుస్తూ ఇ
 జేమివనినీక అతడు ఇబ్బదని అనుమానముతోస్తే తనవద్దవొకతరహా అరఖుండి
 యున్నందున అచిన్నదానివొంటికేరాస్తే ఆవాసనపట్టలేక అతడు ఈవిడను
 వదిలి పెడుతాడుగనక అంతవర్యంతమున్న పీరిమిసేయవలసిన దనిన్నినన్ను గ
 మాధానవరచినాడు ఉదయమయ్యేసరికి మలికేసాదకు విశేషపు విలువగలిగిన
 టువంటివొకపాగానున్న ముత్యాలతోరవలతో అలంకరించియున్నవొక అంద
 లమున్న ఎదురుగుండావంపించినందున ఆచిన్నదానికేముబారకు ఆఅరఖువొం
 టికేరాసి ముస్తాబుచేసి అందులో కూచుండబెట్టి అక్కడికి తీసుకొని వెళ్లినా
 డు అప్పుడుమలికేపాదకునాయందు మిక్కిలి కటాక్షించి బహుపరువుమర్యా
 దలతోకూచుండబెట్టి నీకార్యము అనుకూలముగా జాగగ్రతచేస్తాననిన్ని నీవు
 సాకుమారునివంటివాడవనిన్ని సంతోషముగా మాటలాడుతూఉండగా ఆప్రి
 యురాలున్న ఎదుటివచ్చినందున ఆనాసన భరించలేక ముబారకు వైపుచూ
 చి ఈచిన్నదానితో ఎవోవొకఅక్రమము జరిగియుండును కాబోలునని కోవ
 గించేవరకు జడిసి తాను అటువంటిమనుష్యుడను కాననిన్ని అదివరకే భోజ్జానై
 యున్నాననిన్ని మనివిచేసి ఆదాఖలాకూడా కనవరచినాడు ఆపిమ్మట ఇదినాక
 నియోయుండవచ్చునని కోపపడుతూ నావైపుచూచినందున యికచంపివేస్తాడ
 గదా అన్న భయముచేత ముబారకు నొద్దనున్న కత్తిపుచ్చకొని మలికేసాదకు
 బొజ్జమిదగట్టిగా ఒకపోటుపొడిచినాను అందుతోనే అతడుచనిపొయ్యేవానివలె
 ను కిందపడిపోయి చొతెతూ పువ్వులబంతియై ఆకాశముమీదికి ఎగిరిపోయి తిరి
 వొక్కరిమిషములోనే అటుంచి పిడుగులాగున నురుముతూవచ్చి నన్ను ఒక్కడి
 త్తుతన్నినందున ప్రాణముపోయి తుచ్చు జెట్లుబొమ్మ జెముడుచెట్లు మొదలైనవిక
 గియున్నవొక అడవిలోకితూలిపడ్డాను అప్పుడు యేమిచెయ్యవలెనో ఎక్కడి
 వెళ్లవలెనో యిత్కించతన్ను బుద్ధికిపోగొట్టక నిరాశనుపొంది ఆశ్చర్యముచే
 వ్యసనపడుతూ వొకదారిపట్టినాను ఎక్కడనైనా మనుష్యులు కనపడితే మలి
 సాదకు పేరుఅడిగేవాణ్ని వాండ్లున్ను వెగ్రివానికింద వర్యవసానముచేసి జవా
 బుచెప్పుతూవచ్చేవారు తదకు ప్రాణమువిసికి వొకరోజునకొండమీదికివెళ్లి త
 క్రిందుగాపడి ముక్కముక్కలై చనిపోవడమునకు నిశ్చయించుకొని తీరాసిద్ధు

దేశమును ముగించిరిక్కిన ప్రత్యక్షమైనను మహాపురుషుడేదో చింతించుకొనినది ప్రత్యక్ష
 భావముగా ఎరుదుకు ప్రాణము పోగొట్టుకొంటావు మనుష్యునికి దుఃఖమున్న
 క్రమమున్న కలుగుతున్నది ఇట్లునున్నది ఇప్పుడునీయొక్క కష్టదినములు జరిగితో
 లునని మంచిదోనైయున్నది ఇటువంటిపదనే పొందియున్న ముగ్ధుడుపక్షిరులు
 తూహదేశమును ఇదివరకే వెళ్లి యున్నారని గనక త్వరగానీవున్న వెళ్లి వారితో
 తిన్న ఆదేశపుచక్రవర్తితోటిన్న కలుసుకోగానే మీ అయిదుగురియొక్క కో
 రిక పొక్కస్థలమందే సమకూడుతున్నదని నెలవిచ్చినందున ఆ అవస్థివారకుని
 తొలక్కివాక్యము నమ్ముకొని మీ అందరినన్నిధికినై వచ్చి వేరినాననినై తనయొ
 క్కనీతియిధనినై మనివిచేసినాడు.

గ్రంథ ఫలితము.

ఈ ప్రకారముగా నలుగురుపక్షిరులున్న బాదుషా అజాదుబిఖున్న పోకరి
 తోనాకరు మాటలాడుతూనుండగా అతః పురములోనుంచి వొక భోజ్జాపరు
 గొత్తుకొనివచ్చి సంతోషకాతకను మంచి రారాజుకు సలాముచేసి భగవద
 ముగ్రహమువల్ల సూర్యచంద్రు లిద్దరు లజ్జించేటటువంటి పౌండర్యముగలకమా
 రుడు తమకుజననమై నాడని మనివిచేసినాడు ఈవారతానింటున్న రారాజుకు
 టుకడసింతో ఘము కలిగినదంటే ఆ ఆనందమువల్ల నే చనిపోవును అనలుగురు
 భక్తిరులున్న ఓబాబూ ఆచిన్ననానియొక్క పాదము పెట్టినముహూర్తాన ఘమి ఇ
 ల్లు అభివృద్ధిపొందవలెను అతనుమీఎదుటనే పెద్దవాడై వృద్ధకూడా కావలెనని
 దీవించినందున రారాజు ఇదియావత్తున్న తమ పాదరజస్సుయొక్క శ్రేయస్సు
 అనినై నెలవై తేవెళ్లి చూస్తాననినై మనివిచేసినంతలో మంచిదన్నందున మహా
 రాజులోపలికి విజయముచేసి చిన్నవాణ్ని వొల్లొడంచుకొని భగవత్ప్రధాన
 వేసి వనస్సుకల్లబడి అక్బడేఆచిన్నవాణ్ని గుండెలనుఅనుకొని యెత్తుకొనినై
 తీసుకొనివచ్చి ఆ భక్తిర పాదాలమీద జేదవేసినాడు వారు ఆస్వీదించి ము
 క్తించి విఘాతకూడాజల్లివారు అవిమొదలుకొని పాదుషాపుత్రము ఆరంభ
 ముచేసి జోడాజోడా నపుబతులువాయింకిస్తూ ధనముకొట్ల తాళములు విప్పించి
 బేదనాదలలో వొకగవ్వకై నాటికానా లేనవారికి లక్షలకొద్ది ధనమున్న నుంతు
 లుమొదలైన సభకులకు వారివారిపరువుసార్యదలకొద్ది రెట్టింపుగాజాసీరులున్న
 ముససిబుదారులు మొదలైనవారికి విశేష కేతాబులున్న పోలికలు యావత్తున్న
 న్ని అయిదేసినంతవత్సరముల జీతము ఇనామున్న పంటకులకు పెద్దలకుఘాతము
 లున్న తొక్కచ వనతులున్న సకీరులందరికినై మార్గ చివ్వలుగిరితలనిండావు

ల్లగములగున యాపాయాలు మొహురీలు కలిసిననగదున్ను రంసుతులుయాత
 వ్పందిక్కి మూడునందత్సరముల నిస్తుకావున్న దయచేసినారు పట్టువాగు
 స్తులందరున్న తమతమ యింద్లయొద్ద మిక్కిలిన్ని ఆనందముగా రంసుతులం
 దుకొంటూ మహారాజులలాగు కూచుకొన్నారు ఇటువంటిమిక్కిలి సంతోష
 మయి వందున నగరిలోనుంచి ఏడవడము మొత్తుకో వడముయొక్క నందడి
 డేబెత్తుగా జైలువెళ్లినది ఇంతలో తరహతరహా గలిగినటువంటి దాసీలందరు
 న్ను నెత్తొట్టుకొంటూ బుగ్గిజలుకొంటూ పైకివచ్చి రాజుతో చిన్నవానికిత
 లంటిస్లుపోసివాయావొళ్లొ కూచుకొండబెట్టియుండగా చిన్నమేఘము వొకటి
 వచ్చిదాయానిచట్టుకొన్నదనిన్ని తరువాతమరివక్కనిమిషమునకు అవివొళ్లువే
 లియక పడిపోయినందున చిన్నవాడు మాయమైపోయినాడనిన్ని నునివిచేసినంత
 లోపాదుపాఇటువంటి ఆశ్చర్యవారతవిని నిశ్చేష్టుడై పాయసుదేశములోయా
 వన్నందివ్రజలువిచార గ్రస్తులై ఉండుటచేత రెండురోజుల వర్యంతము పొయ్యి
 మీదయెక్కదనున్ను కుండవక్కలేదుమరిన్ని అన్నపానాదులకుబదిలీగాఆవిన్న
 వానియొక్క దుఃఖములనుభవిస్తువరిర క్తమువారేపానముచేస్తువిధిలేకబ్రతు
 కుతూడిండిరి తరువాత మూడోరోజున తిరిగి ఆమేఘమేరత్పఖచితమై నటువం
 టిన్ని ముత్యపుజాలరులతో శృంగారించినటువంటిన్నివొకడయ్యెలమంచములో
 రాజకుమారుణ్ని పరుండపెట్టితీసుకొనివచ్చి మహులులోవదిలివేసి మాయమై
 పోయినది సమస్తమై నవారును ఆచిన్నవాడుఅందులోనివృత్తిముగా బొటమన
 వేలుకుదుచుకుంటూ పరుండియుండడముచూచిరాజభార్యలనుత్వరగాపిలిచి చి
 న్నవాణ్నిఎత్తుకొని వారిచేతికియిచ్చినందున గుండెలమీదవేసుకొనిచూస్తేఆశిశు
 వుకుపారుతూఉన్నస్థిశ్లవంటిముత్యాలఅంచుకలిగినటువంటిజుబ్బావొంటిక్కిఅం
 దుమీదనవరత్నములతోనున్ను అలంకరించినహారములున్ను కంటెమెడలోనున్ను
 చేతులకుకాళ్లు గుత్తు స్థగితమైనకడియాలమురుగులున్ను కలిగియున్నవివరిన్ని
 కూడాచిత్రవిచిత్రమయినగలిగిచ్చికాయలు దొండపండ్లు మొదలైనఆటవస్త్ర
 వులున్ను ఉన్నవిఅందరున్నుఅందుకు సంతోషించిపైనుంచి దిగదుడుపులుచం
 త్రాలుమొదలైనదోషపరిహారకార్యములుజరిగించి ఈచిన్నవాణ్నిసీతల్లికడుపు
 వల్లగా అడ్డుగాపెరిగిముసలివాడవుకన్ననిడవించినారు పాదుపా ఆతరువాత
 ఒకపెద్దమహలుకట్టించి అందులో ఆనలుగురుభక్తులను ఉంపించిభక్తవహుని
 లోములుచూచుకొన్న తరువాతవారివద్దికన్నెల్లకూచుకొండివరావరకావున్నుకొం
 టూఉండేవారుగాని ప్రతినెలకున్ను చంద్రదశనముఅయినమొదటిశుక్రవార

మునుపటి ఆ మేఘమేవచ్చి ఆచిన్నవాణ్ణి ఆవిధముగానే తీసుకొనివెళ్లుతూ రెండు
 గాఢాలయినతరువాతతిరిగి తరహాతరహా గలిగినటువంటి తోఫావ స్తువులతో
 తీసుకొనివచ్చిదిగట్టవెళ్లుతూ ఉండేది గత్వాగత్వాఏడోసంవత్సరమువధాం
 తిలోజానపాదుషాఘకీరులతో ఓభగవద్వియ్యలలారా ఈవిచిత్రమేమో ఈచి
 న్నవానియొక్క రాకపోకలు ఈలాగుననున్నవి ఇందలిక్రియ యేలాగు తేలుతు
 న్నదో తెలియదనిమనివిచేస్తేవారు ఓరాజామీరున్న వొకపర్యాయమువెళ్లితమ
 దశాసముదేయడమందుకోరిక కలిగియున్నదనిన్ని అందువల్లమన స్తిమిత మయి
 య్యుంటుందనిన్ని నూరుపేరులేకుండావొకప్రియలేఖ వ్రాసి ఆ ఉద్యోగ తొట్టి
 తోపడవేయుమని సలహాచెప్పినందున ఆప్రకారముజరిగించినాడు అందుకుజ
 వారుగాతమకున్న అదేతాత్పర్యముకలిగియున్నదనిన్ని ఇక్కడనమస్త సంభా
 రములున్న సిద్ధపరిచియంచడమయినదిగనక వొక్కపర్యాయము తమరురావ
 డముమాత్రమేయవశిష్టమయియున్నదనిన్ని నెలవైనపక్షమందువిమానముపం
 పిస్తూ ఉన్నామనిన్నిజవాబువచ్చినందున అందుకు బాదుషా అంగీకరించి ఆన
 లుగురుఫకీరులను కూడాతీసుకొని అందుమీదకూచుకొండి బెలుదేరి వెళ్లగావెళ్ల
 గాతుడకు ఆవిమానముదేవలోకములోకితీసుకొనివెళ్లినది అంతట దేవేంద్రుడు
 ఎదురుగురాడవచ్చిమర్యాదగాతీసుకొనివెళ్లితగిన స్థలమందువారిని కూచుండ
 ట్టాడగాడు అవిశ్వర్యమేనమస్త విభవములకున్న ఉపమేయమయి యున్నందున
 అలభ్యస్వర్గమువనించడమునకుశక్త్యమయివుండలేదు ఆసభలో ఆచిన్నవాడు
 వొకచిన్నదానితో అడుతూకేరుతూ ముద్దులుగుడుస్తూ ఉన్నాడు అప్పుడు దే
 వేంద్రుడుబాదుషానుచాలా ప్రీతిసేయడమేకాకుండా ఈఫకీరులయొక్కస్థితికూ
 బాధోగట్టాచేసినందున రాజువీరివృత్తాంతముయావత్తున్న అగుపరిచినంతలో
 ఆయినామేనమస్తమయినదేవతులనున్న పిలిపించిలంకలు కొండలు అడవులు నీళ్లు
 మొదలై నస్థలములతోగూర్చిదేవతలురోతునులుగంధర్వులు మొదలై నఅందరుసర
 డారులను వారివద్దకుండెఈఫకీరులతాలూకున్న వీరుకోరియున్నతమ తాలూ
 కుస్థిలనున్న వెంటపెట్టుకొనివచ్చేలాగున సేయవలసినదనిన్ని ఆలాగున రాక
 పోతేబాండ్లనుశిక్షించడమవుతున్నదనిన్నిగట్టిగాతాభీదుచేసివంపించినాడు యిం
 తలో దేవేంద్రుడు ఆఫకీరుల వైపుతిరిగి తనకుచాలాకాలమునుంచి సంతాన
 ములేనందున భగవంతులనుగురించితవస్సుచేస్తే ఈ అడవిశుభ్ర జననమయినద
 నిన్ని ఈపిల్లకాయనుగురించి మనుష్యులతో సంబంధముసేయవలెననికోరికకలిగి
 వెలికించగా ఈభూలోకు అయిన ఈచిన్నవాడు మాత్రము కనపడ్డందున అ

అంతయును చూచి భక్తి పుష్పములు విరిగి పంపించినట్లుగా అప్పుడు మనస్సు
కొంతవఱకు కరుణామయముగా మారిపోయెను. ఇదియు మహాభక్తుల యందున్న
ప్రత్యేక గుణముగా వర్ణనగా కాని యొకటి. ఆత్మాదు బ్రహ్మలోకి జన్మించి
సృజించుచుండనున్న రాజకుమారైకనున్న నీమోక్ష సాధకుమారులు తా
దొందిన గంధర్వ స్త్రీలిన్ని బాబా దుఖాలో కూడా భాసులవారి రాజకుమ
రైకనున్న మలికేళాదకుహరించిన సదరు అందునీ కుమారైకనున్న నీమోక్ష
వచ్చినందున స్త్రీలను జనానాలాగిటితో ఉంచి విచ్చేరి చేత ఎద్దువచ్చి తిరుగు
తూవున్న సదరు నీమోక్షపట్టణపు రాజకుమారుణ్ణి బసరాదేశపు రాజకు
మారైకనున్న పాదుషా(శ్ర) బేగములనున్న ఇంకా ఆయా ఫకీరుల సంబంధులంద
రినినీ పిలిపించి భూమియంతటిన్నె ఆకాశమంత పెందలివేయించి నమ ప్రవిభవ
ములతో నున్న ఆయా క్రమముఁబోవున నుంచీముహూతకములయందు అంత
ర్జిన్నినీ మోక్షదేశపు రాజకుమారైకతో కొత్తగా బాబాదుఖానుకున్న నివా
హములు చేర్చించి మండలము రోజులపర్యంతమున్న ఎడతెగకుండా ఉత్సవములు
విందులు బహుమతీలు మొదలైనవికూడా జరిగించినారు ఆపిమ్మట యెవరైనది
రాజ్యములువారికి నీడ్చించేలాగునకా గ్రతపెట్టి వెలవిచ్చి వంపించివేసినారు. ము
ద్దటిఫకీరున్న బాబాదుఖానున్న పాదుషా అబాదుభ ఖువద్దనే ఉంటావని కోడి
నందున ఆఫకీరును కోట కేలేదారుగానున్న బాబాదుఖాను గొప్పతరదాఖాగా
నున్న నిరాకరించిఉంచుకొన్నారు ఆపిమ్మట వారంతా సుఖముగా భోగమును
జీవిస్తూఉండిరి ఏభగవంతుడా మీయొక్క కటాక్షముచేత అనలుగురుఫకీరులున్న
పాదుషా అబాదుభ క్తున్న అనే అయిదుగురు లమతమకావ్యభజములను పూరి
చి సుఖించినవిధముగానే నమ ప్రవయసవారికిన్ని విశేషించికొగ్రంథమువదిలిన
టుకంటిన్ని వ్రాసినటువంటిన్ని విన్నటువంటివారికిన్ని ఆయాకోరిక అభవించిన
యభవసేసినదిన్ని మీదివ్యసంగ్నిధిని మాటిమాటికిన్ని మదివిజేర్చు ఈగ్రంథము
పూరికా నెందుడమైనదిన్నె స్త్రీకిరస్తు నేమస్తుంకళా సభవంతు శుభభవంతు

உறுதி (2) திருவள்ளூர் ராஜ்யம்.

చార్జ్ షీట్లు

五

SECRET

ಕಾರ್ ದರ್ಜೆ

S/no. 555

1H158

14158

ಕಾರ್ ದರ್ಜೆ

S/no. 555

1H158

14158